
NYPL RESEARCH LIBRARIES
3 3433 07586863 2

Danske Romanzer,

hundrede og ti.

Samlede og udgivne

af

Christian Winther.

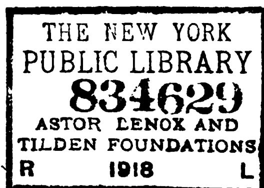
Tredie forøgede Udgave.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Universitetsboghandler C. A. Reitzel.

Trykt hos Kgl. Hofbogtrykker Bianco Luno.

1851.

Indhold.

Grundtvig, N. F. S.

Hansen, F. J.

Hauch, C.

Heiberg, J. L.

Hertz, H.

Holst, H. P.

Ingemann, B. S.

William Shakespeare.

I Warwikshire der staaer et Huus,
Det truer med at falde til Gruus,
Til Bolig det ei kan gavne;
Men yndig sig strækker den gamle Muur,
Omkrandset af den unge Natur,
Og i Ruden er hellige Navne.

Der William Shakespeare gik som Barn,
Der spændte han ud sine Jægergarn,
Der var han i Fattigskole;
Der spilled han Bolt og Klink og Pind,
Der talte Naturen til hans Sind
I blomstrende Brudekjole.

Hans Fader var en Uldvæver gjev;
Naar William saae den kunstige Væv,
Da fik han Tankerne sære:
De Norner og Parcer om Natten han saae;
Han hørte med Sang dem Væven slaae,
De monne ham Kunsten lære.

Og naar han stod i den grønne Skov,
Da hørte han Vaarens og Somrens Lov
Af alle sjungende Fugle;
Men sneg han sig Retterstedet forbi,
Da gyste han tit paa natlige Sti,
Ved Hyl af Grantoppens Ugle.

Ja, tænkte vor Jæger, jeg maa, jeg vil:
Jeg veed, den hører en Anden til,
Men Jagten var altid min Glæde.
Jeg skyder den bag de skjulende Træer;
Skovrideren finder i Morgen den her,
Saa kan jo Lorden den æde.

Og plaf! der laae den blødende Hjort.
Diana smutted bag Skyen bort;
Ham monne Skytten opdage.
Det hjalp ei, at han om Skaansel bad;
Ham Lorden, drevet af gammelt Had,
Vil streng for Retten forklage.

Ved Midnat Shakespeare stod med sin Viv:
Nei, raabte han, aldrig i dette Liv
Skal Warwik længer mig skue.
Jeg gaaer, jeg flygter fra denne Skam!
Da fulgte Hustruen trolig ham
Ved Maanens fildige Lue.

Til London iled det kjærlige Par,
Da vidste de selv ei, hvor de var,
I al den Menneskevrimmel.
Forgjeves der' Tjeneste de tilbød,
Da mangled dem ofte det tørre Brød,
Men Phøbus loe i sin Himmel.

Som William gik nu og slæbte sig om,
Da til et lysteligt Huus han kom,
Hvor Lamper i Døren brændte;
Saa mange Ryttere der han saae,
De monne ned af Hestene staae
Ved Huset, som ei han kjendte.

En Mængde Karle ved Døren sad,
Holdt Heste ved Bidslerne, Rad i Rad,
Mens Festen vared derinde.
Da stilled sig ogsaa William derhen,
Og bragte, naar han kom hjem igjen,
En Skjerv sin grædende Qvinde.

Hvad var det vel for en oplyst Gaard?
Ak, Shakespeare ved Druryplane staaer,
Og kjender ei selv sit Tempel!
Og var han ei flygtet den maanklare Nat,
Saa havde han aldrig paa Kunsten sat
Naturens herligste Stempel.

Først holdt han Hesten i Kuld og i Vind,
Men neppe treen i Hallen han ind,
Hvor Apollo hæved sin Stemme;
For hurtig han sig i alting fandt,
Og var til Huset alt ganske vant,
Og følte sig der som hjemme.

Først Hesten han holdt, saa Masken han tog;
Men høiere Williams Hjerte slog,
Det var ham ei nok at lære,
Hvad andre Hjerner for ham havde tænkt:
Selv har han de skjønneste Værker skjenkt,
Til Bretlands og Jordens Ære.

Tidt stormer Ungdommen, Manddommen ei;
Paa vild April følger venlig Mai,
Sig Blomsten af Græsset hæver.
Saa gik det William. Apol befol,
Han drev ham til Scenen fra Væverstol.
Nu blev han en sjeldnere Væver.

Tapeter han væved, hvor Templet staaer,
Som selve Rafaels overgaaer,
I Lifligbed, Tegning og Farve.
De brister aldrig, de blegnes ei,
De blomstre som Roser i evige Mai;
Og hver kan Klenodiet arve!

6

Snee-Dronningen.

Sundets vågor
Sofva kring den frosna kust.
E. Tegnér.

Høit ligger paa Marken den hvide Snee,
Dog kan man Lyset i Hytten see;
Der venter Pigen ved Lampens Skjær
Paa sin Hjertenskjær.

I Møllen er stille, see Hjulet staaer.
Snart glatter Svenden sit gule Haar,
Saa hopper han lystig, hei een, to, tre,
Over Iis og Snee.

Han synger omkap med den skarpe Vind,
Der rødmer saa smukt hans sunde Kind.
Snee-Dronningen rider paa sorten Sky
Over Mark og By.

»Du er mig saa smuk ved Snee-Lysets Skjær,
»Jeg kaarer dig til min Hjertenskjær,
»Kom, følg mig høit paa min svømmende Ø,
»Over Bjerg og Sø!«

Snee-Flokkene faldt saa tykt, saa tæt.
»Jeg fanger dig vist i mit Blomster-Næt!
»Hvor Snee-Dyngen reiser sig høit paa Eng,
»Staaer vor Brudeseng!«

Ei meer kan man Lyset i Hytten see;
I Ringdands hvirvler den hvide Snee,
Et Stjerneskud spilled bag Byen smukt, —
Nu er det alt slukt.

Klart skinner Solen paa Mark og Eng;
Han sover saa sødt i sin Brudeseng.
Den Pigelil ængstes, til Møllen hun gaaer, —
Men Drivhjulet staaer.

Ridder Ro og Ridder Rap.

Der vare paa Thorsinge Riddere to;
(De rede saa sjelden om Kap)
Hvis Thorsinges Krøniker stande til Tro,
Den ene var doven, og kaldtes Herr Ro,
Den anden var flink, og hed Rap.

De beilede begge, med Guld, og Forstand,
(Med Tip, og med Top, og med Tap)
Til Pugerups Datter, den Lillievand,
Ro nemlig med Guldet, og Rap med Forstand —
Men Signe holdt mest dog af Rap.

Herr Pugerup elskede Grunker, og Guld —
(Ja Guldet! hvor var det vi slap?)
Ro havde, det vidste han, Kisten saa fuld:
Ham bød han skjøn Signelil være lidt huld —
Hun græd; og gav Kurven til Rap.

Ridder Ro nu, som Fæstemand, red under Ø,
(De rede saa sjelden om Kap)
At hente til Bryllup sin fæstede Mø;
Der red han paa Bredden af brusende Sø —
»Men jeg rider med!« sagde Rap.

Den Fæstemand førte den Fæstede hjem;
(Med Tip, og med Top, og med Tap)
Og, da de nu kom mod det Borgeled frem,
De Herrer og Fruer der hilsede dem —
»See! her er jeg med!« sagde Rap.

Saa førte de Bruden til Brudesal:
(De Riddere føred om Kap)
Der vanked saa mangen lystig Pokal,
Brudgommen til Gammen, og Bruden til Qval —
»Ja! drik nu kun du!« sagde Rap.

Snee-Dronningen.

Sundets vågor
Sofva kring den frosna kust.
E. Tegnér.

Høit ligger paa Marken den hvide Snee,
Dog kan man Lyset i Hytten see;
Der venter Pigen ved Lampens Skjær
Paa sin Hjertenskjær.

I Møllen er stille, see Hjulet staaer.
Snart glatter Svenden sit gule Haar,
Saa hopper han lystig, hei een, to, tre,
Over Iis og Snee.

Han synger omkap med den skarpe Vind,
Der rødmer saa smukt hans sunde Kind.
Snee-Dronningen rider paa forten Sky
Over Mark og By.

»Du er mig saa smuk ved Snee-Lysets Skjær,
»Jeg kaarer dig til min Hjertenskjær,
»Kom, følg mig høit paa min svømmende Ø,
»Over Bjerg og Sø!«

Snee-Flokkene faldt saa tykt, saa tæt.
»Jeg fanger dig vist i mit Blomster-Næt!
»Hvor Snee-Dyngen reiser sig høit paa Eng,
»Staaer vor Brudeseng!«

Ei meer kan man Lyset i Hytten see;
I Ringdands hvirvler den hvide Snee,
Et Stjerneskud spilled bag Byen smukt, —
Nu er det alt slukt.

Klart skinner Solen paa Mark og Eng;
Han sover saa sødt i sin Brudeseng.
Den Pigelil ængstes, til Møllen hun gaaer, —
Men Drivhjulet staaer.

Ridder Ro og Ridder Rap.

Der vare paa Thorsinge Riddere to;
(De rede saa sjelden om Kap)
Hvis Thorsinges Krøniker stande til Tro,
Den ene var doven, og kaldtes Herr Ro,
Den anden var flink, og hed Rap.

De beilede begge, med Guld, og Forstand,
(Med Tip, og med Top, og med Tap)
Til Pugerups Datter, den Lillievand,
Ro nemlig med Guldet, og Rap med Forstand —
Men Signe holdt mest dog af Rap.

Herr Pugerup elskede Grunker, og Guld —
(Ja Guldet! hvor var det vi slap?)
Ro havde, det vidste han, Kisten saa fuld:
Ham bød han skjøn Signelil være lidt huld —
Hun græd; og gav Kurven til Rap.

Ridder Ro nu, som Fæstemand, red under Ø,
(De rede saa sjelden om Kap)
At hente til Bryllup sin fæstede Mø;
Der red han paa Bredden af brusende Sø —
»Men jeg rider med!« sagde Rap.

Den Fæstemand førte den Fæstede hjem;
(Med Tip, og med Top, og med Tap)
Og, da de nu kom mod det Borgeled frem,
De Herrer og Fruer der hilsede dem —
»See! her er jeg med!« sagde Rap.

Saa førte de Bruden til Brudesal:
(De Riddere føred om Kap)
Der vanked saa mangen lystig Pokal,
Brudgommen til Gammen, og Bruden til Qval —
»Ja! drik nu kun du!« sagde Rap.

Herr Ro sad paa Bænken, og lystig han brak;
(Ja lystig! hvor var det, vi slap?)
Der indenfor redtes det Brudegemak
Af Møer og Terner, med Kik og med Kak —
„Ja! fniser kun I!“ sagde Rap.

Saa førte de Bruden til Brudeseng:
(Med Tip, og med Top, og med Tap)
Den Brudgom saa magelig sad paa sin Bænk —
„Ja! sid du kun der! sid kun rolig! min Dreng!
Jeg nok skal gaae med!“ sagde Rap.

Saa tog han ved Haanden skjøn Signelil fat;
(De løb med hinanden om Kap)
Og i slog han Døren bag efter saa brat:
„I siger fra mig nu Herr Ro kun God Nat! —
Nu ligger jeg her!“ sagde Rap.

Frem treen til Herr Brudgom den liden Smaadreng;
(Ja Brudgom! hvor var det, vi slap?)
„Herr Brudgom! Herr Brudgom! I Aften jer hæng!
Rap ligger derinde med Bruden i Seng“ —
„Ja mæn gjør jeg saa!“ sagde Rap.

Den Brudgom han pikked paa Døren med Kno,
(Med Tip, og med Top, og med Tap)
„Saa lukker derinde mig op dog, I to!
Jeg selv med min Brud nu vil slaae mig til Ro“ —
„Ja slaae dig til Ro!“ sagde Rap.

Den Brudgom, han slog nu paa Døren med Stok:
(Smaadrengen slog med ham om Kap)
„Kom ud! Af den Spøg vi nu alle har nok!
Kom ud, Ridder Rap, til den øvrige Flok!“ —
„Ja see, om jeg gjør!“ sagde Rap.

Den Brudgom, han hamred paa Døren med Skjold:
(Ja hamred! hvor var det, vi slap?)
„Ifald du derinde min Brud ta'r med Vold —
Hvis — hør du? — jeg hevner det tusindfold!“ —
„Gaae Fanden i Vold!“ sagde Rap.

Den Brudgom han blev nu i Huen saa vred:
(I Tip, og i Top, og i Tap)
„Hvis ikke min Brud du la'r være med Fred —
Jeg Kongen om Sagen vil give Besked!“ —
„Ja gjør du kun det!“ — sagde Rap.

Aarle om Morgenen, da det blev Dag,
(De rede saa sjelden om Kap)
Ro sadled sin Ganger et længer i Mag,
Og skyndte sig, Kongen at klage sin Sag —
„Men jeg rider med!“ sagde Rap.

„Herr Konge! jeg havde mig fæstet en Brud!
(Med Tip, og med Top, og med Tap)
Da Bryllupet stod, gik den Ridder sit Skud
Til Brudegemakket, og sov hos min Brud!“ —
„Ja! det gjorde jeg!“ sagde Rap.

„Da begge den Mø dog I have saa kjær,
(I ride saa sjelden om Kap)
Saa for at afgjøre, hvem Seiren er værd,
Saa bryder engang med hinanden et Spær!“ —
„Ja! gjøre vi det!“ sagde Rap.

Da Solen om anden Dags Morgen opstod,
(Ja Solen! hvor var det, vi slap?)
Ro vælted paa Hesten i Sadlen sin Krop;
Og Hoffet kom sammen at see paa det Hop —
„See! her er og jeg,“ sagde Rap.

Den første berendende Dyst, de nu red,
(Med Tip, og med Top, og med Tap)
Raps Ganger i Springet paa Fødderne gled
Og snubled, og segned i Knæerne ned —
„Nu hjelpe mig Gud!“ sagde Rap.

Den anden berendende Leding, de red,
(De red nu for Alvor om Kap)
Af Panderne sprang da den blodige Sved;
Herr Ro faldt i Støvet af Gangeren ned —
„Der ligger nu han!“ sagde Rap.

Herr Rap nu red seirende hjem til sin Gaard —
(Ja Seier! hvor var det, vi slap?)
Skjøn Signelil, krandset og smykket, i Maard,
Saa smilende kjærlig ved Borgeled staaer —
„See! Nu er du min!" sagde Rap.

Nu har Ridder Rap da forvundet sin Harm;
(Med Tip, og med Top, og med Tap)
Nu hviler hans Hoved ved Signelils Barm;
Nu sover den Hulde saa trygt i hans Arm —
„See nu er det godt!" sagde Rap.

Den Eenbenede.

Fy skammer jer dog, I uartige Drenge!
Og lader en eenbenet Stakkel i Ro!
Slet ingen af eder kan vide, hvor længe
Vor Herre vil lade ham løbe paa To.

Mig Himmelen ogsaa lod smage den Lykke,
At hoppe som I over Grøfter og Steen.
Ei stedse jeg saa haver hinket ved Krykke:
Ei stedse var dannet af Træ mit Been.

Da hvilte jeg med min Marie i Skoven,
Hist henne bag Bøgenes skyggende Læ,
Mens Fuglene sang saa liflig foroven.
Nu er mit Been af det samme Træ.

Ja! der jeg hvilte med Pigen i Armen,
Bestraalet af Solens velsignede Lys.
O! Blodet mig løber saa varmt i Barmen,
Ved Tanken om disse saa brændende Kys.

Men da nu Sangen i Lundene døde,
Og Bladet saa guult og forkrøllet faldt af;
Da svandt og min Kjærligheds Roser røde;
Naturen blev mig en gyselig Grav.

En Anden hvilte med Pigen i Armen,
Beskinnet af Praasens forbandede Lys.
Hu! Blodet mig brænder som Gløder i Barmen,
Ved Tanken om disse saa troløse Kys.

Saa blev jeg Soldat med Bøssen paa Nakke
Fortvivlet paa Fienden jeg slog og skjød.
O! hvor jeg min Gud dog nu vilde takke,
Om han mig da havde undet min Død!

Som Kegler Vennerne faldt ved min' Side,
Men alle Kugler forbi mig gik;
Tilsidst jeg i Græsset maatte mig vride,
Jeg en Bajonet i Knæet fik.

I Dag jeg mødte Maries Blikke,
Imens jeg lænet til Væggen stod.
Hun græd, endskjøndt hun kjendte mig ikke,
Ellers havde hun grædt det røde Blod.

Een Skilling hun gav mig, og den jeg gjemmer,
Det Lønnen er for min Kjærlighed;
Og Synet af den mig saa underlig stemmer,
Jeg tænker saa meget, saa meget derved.

Fy! skammer jer dog I uartige Drenge!
Og lader en eenbenet Stakkel i Ro!
Slet ingen af eder kan vide, hvor længe
Vor Herre vil lade ham løbe paa To.

Liden Gunver.

Liden Gunver vandrer som helst i Qvæld,
Saa tankefuld.
Hendes Hjerte var Vox, hendes unge Sjæl
Var prøvet Guld.
O vogt dig, mit Barn, for de falske Mandfolk!

Liden Gunver meder med Silkesnor
    Ved Havets Bred!
Da hævedes Bølgen, og Vandet foer
    Saa brat afsted.

Skjøn Havmand sig op af Havet skjød,
    Beklædt med Tang.
Hans Øie var kjærligt, hans Tale var sød,
    Som Harpens Klang.

Liden Gunver, du martrer mig Dag og Nat,
    Med Elskovs Ild.
Mit Hjerte vansmægter, min Sjæl er mat.
    O vær dog mild!

Du række mig kun din sneehvide Arm,
    Paa Sømands Tro!
Saa trykker jeg den til min brændende Barm,
    Saa faaer jeg Ro.

Liden Gunver mit Bryst, bag sit haarde Skjæl,
    Er blødt og ømt.
Trofast er mit Navn, min ukunstlede Sjæl
    Foragter Skrømt.

Og er dig min Arm til saa stor Behag,
    Til Trøst og Ro;
Skjøn Havmand, saa skynd dig, saa kom kun, og tag
    Dem begge to!

Han trak hende fra den steile Bred,
    Glad ved sin Svig.
Som Storm var hans Latter, men Fiskerne græd
    Ved Gunvers Lig.
O vogt dig, mit Barn, for de falske Mandfolk!

De to Urer.

(Efter et Sagn fra Christian den Andens Tid.)

Det sidste Dagslys taber sig i Nat,
Den blege Dæmring dybt i Vesten svinder,
Det høie Fruetaarn staaer nu forladt,
Og Himlens Stjernekreds om Hvile minder.
Den arbeidsvante Flok sig fjerner brat,
Der forhen svæved under Taarnets Tinder,
Med hurtig Fod den sig mod Hiemmet vender,
Hvor Arnens Lue for den Trætte brænder.

Den gamle Winfred staaer tilbage kun,
Hans strenge Blik paa Kirkemuren svæver,
Sit Dagværk veier han i Nattens Stund,
Hans Tanke klar sig gjennem Mørket hæver,
Da stiger Maanen frem paa Himlens Grund,
Dens røde Glimt paa Taarnets Tinde bæver,
Men Winfred vender sig og vandrer ene
Fra Kirken bort bag dæmringslørte Grene.

Og som han træder frem i Maanens Skjær,
En Yngling nærmer sig bag Lindens Buer.
„Hvad vil du, Conrad, bag de høie Træer?
Dit Øie svimmelt gjennem Natten luer.“
— „Vi skilles ad, jeg dvæler ei hos Jer,
„J har mig dadlet strengt, det ei mig huer,
„Derfor som Svend jeg aldrig meer Jer giester,
„Min Konst forstaaer jeg som den bedste Mester.“

— „Viig bort, Dumdristige, fra Winfreds Vei!
„Hovmodig Selvtillid din Sjæl forvirrer.“
— „Jeg er saa god som J, jeg viger ei,“
Gjensvarer Conrad, mens hans Læber dirrer;
„Hvad J formaaer, det mægter ogsaa jeg.
„Og skjøndt med Harm Jert Øie paa mig stirrer,
„Jeg trods dog byder Jer i Mod og Kræfter;
„Thi Jer i ingen Daad jeg stander efter.“

»Nu,« svared Winfred, »Hovmod gaaer for Fald;
»Dog hvad mod mig du syndet, vil jeg glemme;
»Men hvis jeg dig som Mester agte skal,
»Maa Siælens Vildskab du med Kraft betæmme;
»For det at prøve, vil i Taarnets Hal
»Vi samles snart; der skal en Kamp bestemme,
»Hvo Seierskrandsen til sin Isse fæster.«
— »Vel,« Svaret lød, »jeg der dig sikkert giester.«

Den næste Dag, da mod det fjerne Vands
Sølvblanke Speil den klare Sol mon glide,
Mens lange Skyer viftede med Glands,
Liig store Faner, dybt i Vesterlide,
Da hæved dristig sig i Taarnets Krands
Den unge Svend ved Mester Winfreds Side.
En Dre Winfred i sin Høire svinger,
De blanke Haller ved hans Fodtrin klinger.

»Hør, unge Mand, det er et farligt Spil,"
Saa taler Winfred, mens han langsomt stiger,
»Betænk dig vel, du hører Dybet til,
»Hvis du til Side kun en Tomme viger.«
— »Nu,« svarer Conrad med et haanligt Smiil,
„Gaa du tilbage, hvis dig Modet sviger.«
Da vorde tause Mester Winfreds Læber,
Og mere dristig han mod Spidsen stræber.

Med faste Skridt bestandig frem de gaae
Paa høie Trapper gjennem steile Gange,
Tilsidst det fjerne Kirkens Uhr de naae,
Hvor Taarnets Ringe vorde mere trange,
Paa smalle Biælker uden Frygt de staae,
Hvortil befæstet er de Stiger lange,
Hvorhen selv Kiækheds Fod sig sjelden vover,
Hvor Nattens Ugle, liig et Gienfærd, sover.

Men dybt i Afgrundssvælget ved sin Fod
Kan Conrad end de store Klokker skue,
Hvis Toner strømme, liig en vældig Flod,
Og for hvis Røster selv de Døde grue.

Dog gaaer han videre med freidigt Mod,
Og snart han svæver over Kuplens Bue,
Den sorte Røg han seer i Dybet dale,
Og Luften blinker gjennem Taarnets Sale.

Da standser Winfred pludselig sin Gang:
„Kan du ei høre Klokkerne, der ringer?
„Og dybt i Kirken lyder Orglets Klang,
„Dets klare Toner sig i Luft opsvinger,
„Det spiller, synes mig den samme Sang,
„Som naar de Døde man til Graven bringer."
— „Nei," svarer Conrad, „det er Luftens Vinde;"
Og atter stige de mod Taarnets Tinde.

Paany dog standser Winfreds faste Fod:
„Seer du det sorte Kors, der hist sig hæver?
„Det sattes hid med et gudfrygtigt Mod
„Til Skræk for Mørkets Aander, naar de svæver,
„Liig Flaggermuus begierlig' efter Blod,
„Om Taarnets Spiir, hvor Maanens Straale bæver,
„Der vil vi hvile, før vi vandre længer."
— „Nei," Svaret lød, „jeg ei til Hvile trænger."

Tilsidst de nærme sig til Taarnets Tind.
Og høre Lyden af de gyldne Fløie,
Der snoe sig langsomt i den svage Vind,
Mens Spirets Stierne funkler i det Høie.
Da standser Winfred tredie Gang sit Trin,
Og seer paa Conrad med opmærksomt Øie,
Og peger rolig fremad med sin Finger,
Hvor letten Sky sig gjennem Luften svinger.

En Bjælke ligger der af stærken Eeg,
I Luften strakt fra Taarnets sidste Bue.
Did nærmer sig — o rædselfulde Leeg!
O, hielp ham Christ, at ei hans Siæl maa grue!
Thi hvis en Tomme kun hans Fod nu veg,
Da aldrig meer han Dagens Lys vil skue.
— Did nærmer Winfred sig og Foden hæver,
Og mellem Jord og Himmel taus han svæver.

Med Øxen i sin Haand han frem mon gaae,
Ei over Biælkens Rand hans Øie trænger,
Ved Taarnets Fod sig vælte Taager graae,
Dets Spidser hæve sig liig skarpe Tænger;
Den lette Spurv saa høit kan neppe naae,
Muursvalen under ham i Luften hænger,
Med stille Gang den klare Sol nedglider,
Mens Winfred langsomt frem paa Biælken skrider.

Først ved dens Spidse standser han sin Fod,
Høit Øxen blinker i den Stærkes Hænder,
Og fast han hugger den med roligt Mod
Og fikker Haand, hvor Egebiælken ender,
Tilbage skrider saa den Mester god.
Med strenge Blik han sig mod Conrad vender:
„Nu hent mig Øxen, Svend, hvis du vil være
„Din Mesters Ligemand i Kunst og Ære!“

Den unge Mand sig reiser med et Smiil,
Med raske Fied han hen mod Biælken springer,
Hans Øie trænger, liig en dristig Piil,
I Dybet ned, mens kiækt han frem sig svinger.
Da kommer Flaggermusen frem med Iil,
Og væver Mørkets Net med magisk Finger;
Med vildsom Flugt den giennem Luften glider,
Mens fast og dristig Conrads Fod fremskrider.

Til midt paa Broen gaaer han uden Gru,
Der trang imellem Liv og Død hensvæver;
Men der han standser med tvivlraadig Hu;
En selsom Stemme giennem Luften bæver:
„Siig hvilken Øxe, Mester, mener du?
„Thi der er to, der sig fra Biælken hæver.“
— Da klinger Winfreds Røst i Aftenrøden:
„Nu hielpe Gud din arme Siæl i Døden!“

O vee, o vee! Knap Ordet er forbi,
Og knap dets Echo Vei i Luften finder,
Før Conrad vakler paa den smalle Sti,
Og ned han styrter fra de høie Tinder.

Fra Dødens Magt ham intet meer kan frie.
Vel hundred Alen dybt hans Legem svinder,
Og Afgrundsslangen ved sit Bytte klæber,
Men Blodet viger bort fra Winfreds Læber.

Elverpigerne og Børnene.

Tre Smaabørn lege paa blommede Eng,
Det lider ad Qvæld,
Der hjemme den Moder opreder der' Seng,
Hvor er de vel?
Men de hoppe og dandse
Uskyldige froe,
Og Blomster indsnoe
I Duggen til Pintsekrandse.

Tre Elverpiger kom dandsende frem
Bag askekront Høi,
Liig Taage, Spindelvæv gjordede dem
Og Fligen fløi
I de natlige Vinde,
Mens Saalerne ei
Paa Blomstertopvei
Afstrøifede Duggen den linde.

De sang saa lifligt, de sang til de tre:
Hil lege I Smaa
Med Dukker af Blomster og yndigen lee,
Men vil I gaae
Med os tre under Lide,
Og kaste omkuld
Med Bosser af Guld
De Kegler af Filsbeen det hvide?

Men vil I gaae med de Jomfruer tre,
Da skulle I faae
Vel Underblomster at plukke og see
Med Fugle smaa,

Som de bygge der' Rede
Paa Lilieblad
Og qvidbre saa glad,
Mens de Perler som Frøkorn oplede.

De Smaabørn bleve saa tunge i Sind,
Som drømmede de,
De susede hen i den natlige Vind
Vel alle tre.
Men de Blomsterliv sukked,
Da snarligt bag dem
Bjergmøernes Hjem,
Den bristende Høi sig tillukked.

Og anden Dagen den Fader han flog
Paa Aspernes Fjeld:
Dine Smaabørn Elverhøisjomfruer tog,
Det gaaer dem vel,
Thi en Grøntørv de have
Ved Hov'det, en Steen
Ved hvilende Been,
Og det er de Bjergmøers Gave.

Gamle Winkelried og Dragen.

Ved Rosloch sig hvælver den Hule saa stor;
Forinden den giftige Drage boer.

I flammende Svælg, paa blodige Tand
Den spidded saa tidt baade Qvinde og Mand.

Som Fjeldblus luer dens Blik hver Nat,
I Bjerget den vogter en kostelig Skat.

Hvo fælder, hvo fælder den Drage saa stor?
Hvo mægter at hæve den Skat fra Jord?

Uhyret kan sluge den dygtigste Mand;
Men Skatten kan frelse det ganske Land.

Saa mangen stolt Ridder med lysteligt Mod
Har farvet den Hule alt med sit Blod.

Men Dragen sig strækker saa tryg, saa fast,
Hvor Ridderens Pantser og Brystbeen brast.

Endnu sig opreiser en Kæmpe stærk,
Ham lyster at øve det Manddomsværk.

Hans Lokker er hvide som Grimselens Snee;
Men ingen skal det paa hans Gjerning see.

I Staalet staaer han stor og stærk,
Som Gletscheren glindser hans Pantserserk.

Tolv Sønner sad hos den Riddersmand,
De Elleve blødte paa Dragens Tand.

Hver var sig en Ridder, saa stærk, saa bold,
Den Tolvte leger paa Gulv med Skjold.

Og Gubben sig reiser fra Granebord:
Gaaer Helvedslangen igjen paa Jord?

Dog har han den halve Verden nu slugt,
Med gamle Winkelried faaer han et Bugt.

Den liden Dreng hører sin Faders Ord:
Lad ligge den Drage, til jeg bliver stor!

Saa skal jeg nok knuge ham Bugen saa,
At alle de Brødre han slippe os maa.

Den Gamle smiler i vildene Harm,
Og trykker Sønnen til Kæmpebarm:

De Brødre seer du ret aldrig meer,
Og Helved haver end Drager fleer.

Naar du engang bliver stærk og stor,
Du kæmpe skal med de største paa Jord.

Ved Rösloch dundred Gangerens Hov,
Det gungrer i Fjeld, det gungrer i Skov.

I Hulen sig reiser Dragen til Strid;
Derude staaer gamle Herr Winkelried.

Saa har nu du iisgraa Kæmpe ei Ro,
Vil i Dragebug hos de Sønner boe?

Vil Skatten hæve, som ingen saae,
Som i Hundred Aar under Fjeldet laae?

Den Gamle svarer med breden Sværd;
I Hulen begynder en drabelig Færd.

I Meelbach ruller det Drageblod;
Sort ryger i Flammen den giftige Flod.

Gak, Kæmpe! og gjør mig ei længer Meen,
Saa giver jeg dig dine Sønners Been.

Og lader du nu mig bløde i Fred,
Jeg giver dig Skatten fra Bjerget med.

Uhyret mæler det sidste Ord;
I flammende Giftsvælg Sværdet nedfoer.

I Afgrunden vælter sig Dragen brat,
Og Kæmpen hæver den gamle Skat.

Det er ei Sølv og det er ei Guld,
En Jernlandse er det, saa underfuld.

Med Landsen ganger den Kæmpe stærk;
Fuldendt saa har han det Manddomsværk.

Og lovet være den Riddersmand!
Nu har han befriet det ganske Land.

Hvor Landsen svinges med frie Haand,
Der knuses Lænke, der brister Baand.

I Arv den ganger fra Søn til Søn,
Og tidt den runger i Ledingsdrøn.

Den runget har gjennem fjerne Tid,
Ved Sempach svang den en Winkelried.

Og der han favned i blodig Dyst
De hundred Spyd i sit Heltebryst.

I Broderhaanden end Landsen klang,
Og Friheden over hans Lig sig svang.

— I Kampen styrter den største Mand;
Men Landsen frelser det Sweitzerland.

Net aldrig den brister og synker i Jord,
Mens Kraft og Frihed paa Klippen boer.

Romanze.

Hvor Fjeldets Graner lude
Ned mod Hardangerfjord,
Der vugger sig en Skude,
Og knager med sit Roer;
Som Kjøbmandsskildt der vaier
Paa Stang et prægtigt Skind,
Hvori de Store pleier
I Nord at svøbes ind.

Den unge Skipper sætter
Tungsindig Haand paa Kind,
Knap Øiet op han letter
At see til Byen ind;
Med Hatten paa sit Øre
Og Haanden i sin Barm
Han sorrigfuld mon høre
Paa Byens muntre Larm.

Da vækker ham en Stemme
Af Længselsdrømmens Magt:
"Hvor har du, Skipper! hjemme?
"Og hvad er vel din Fragt?
"Du ligger her alt længe,
"Og har ei solgt din Last?
"De norske Herrers Penge
"Maae sidde grumme fast!"

Den Skipper sprang paa Stranden
Med Hatten i sin Haand;
Men Ærefrygt for Manden
Fast bandt hans Tungebaand.
Ham stod paa Panden præget
Et stolt og mægtigt Sind,
Skjøndt al hans Pragt var Skjæget
Af Sølv omkring hans Kind.

"Hvor Hekla stolt sig løfter
"Mod Odins høie Sal,
"Og hvor i Bugten snøfter
"Den drabelige Hval;
"Hvor Maagehæren dukker
"Det sølverblanke Bryst,
"Mens hule Brænding sukker
"Omkring den steile Kyst;

"Paa Island stod min Vugge,
"Og der jeg voxte op;
"Der leged med sin Dukke
"Saa fiin en Liliefnop;
"Men da den blev en Lilie,
"Og Dukken var itu,
"Da bøied Freias Villie
"Til mig den Favres Hu.

"Lad Skaptaajøkul prale
"Med solbestraalte Snee,
"Jeg kjender Høi og Dale,
"Hvor der var meer at see;

»Lad Heklas Flammer true,
»Det er saa grum en Ild;
»Jeg veed en anden Lue,
»Saa stærk, — men dog saa mild!

»I disse blide Flammer
»Et trofast Hjerte slaaer,
»Og i hvert Hjertekammer,
»Jeg veed, mit Billed staaer.
»Ung Astrid er min Glæde!
»Saa let som Slettens Raa,
»Stolt kan hun Væven træde,
»Og Harpen kan hun slaae.

»Men — Ørnen har sin Rede,
»Sølvkilden er dens Kruus,
»Dens Vildbrad gaaer paa Hede,
»Og jeg — har knap et Huus!
»Og derfor frygted længe
»Jeg hendes Faders Trods;
»Thi han har mange Penge,
»Han har saa meget Gods!

»Som Fjord af Sildestimen,
»Af Sølv er Kisten fuld;
»Saa blank som Nordlysstrimen
»Er alt hans røde Guld;
»Hans Hjorder hvidne Marken,
»Og Havet bær hans Seil;
»Guldfisken gaaer i Parken,
»Og Huset er af Tegl.

»Han sad just i sin Stue
»Ved Kruus og Davrebord,
»Da jeg af Elskovslue
»Fremsøgte mine Ord.
»Dog var han from, den Gamle,
»Han bad mig sidde ned,
»Og da han saae mig famle,
»Hjalp han mig selv paa Gled.

»Til Astrid vil du beile?
»Det har vel megen Hast?
»Først maa du Skuden seile,
»Og sælge mig en Last;
»Men har du solgt med Ære,
»Og bragt mig gyldne Tut,
»Skal hun din Hustru være:
»Men ikke før, min Gut!«

»Jeg foer som Skyens Glente
»Ad Havets vaade Vei;
»Men Astrid faaer nok vente,
»Thi Hjalmar kommer ei!
»Nu længes hun ved Rokken,
»Og spørger Veir og Vind,
»Og seer paa Karvestokken
»Med Taarer paa sin Kind.

»Her har jeg ligget længe
»Og har ei solgt min Last;
»De norske Herrers Penge
»Maae sidde grumme fast;
»Og Freias Barm er isnet
»Ret som en Vintersky;
»Thi alt mit Haab er visnet,
»Hun gav det intet Ly!«

Det sukked han saa saare,
Og bandt sit Hattebaand,
Og tørrede sin Taare
Med Bagen af sin Haand;
Men Gubben, skjøndt han sendte
Ham et alvorligt Blik,
Med Trøst hans Mod optændte
Dog venligt, før han gik.

»Skjeld ei de høie Guder,
»De raade altid godt!
»Kuns ufrie Mand bebuder
»Med Taarer sig og Spot.

„Bliv her indtil i Morgen!
„Tidt kommer Lykken brat,
„Og ender freidigt Sorgen
„Som Dag den stumle Nat!“ —

Alt dybt bag Vestens Bølge
Sig skjæled Natten sort,
Og hendes Stjernefølge
Jag Odins Øie bort;
Da spidsed Hjalmar Øre;
Til Ludurhornets Klang
Sødt Fløiten lod sig høre,
Saa Dal og Fjelde sang.

En Sværm til Havnen iler
Af Fruer og af Mænd.
Huldt Jomfrukinden smiler,
Og strunk er hver en Svend.
Den stolte Skare kneiser;
Men som et Spiir paa Slot
Frem udi Flokken reiser
Sit Hoved Norges Drot.

Ned ad hans Skuldre glider
Et kostbart Purpurstrud,
Paa Silkekosten strider
Den norske Løve prud;
Den røde Krone hviler
Omkring hans tunge Hjelm,
Saa listeligt han smiler
I Skjæg, den gamle Skjelm.

Han hæver lydt sin Stemme
Med al sin Manddomsmagt:
„Hvor har du, Skipper, hjemme?
„Og hvad er vel din Fragt?
„Du ligger her alt længe,
„Og har ei solgt din Last,
„De norske Herrers Penge
„Maae sidde grumme fast!“

Med Undren da fit Øie
Paa Drotten Hjalmar slaaer:
Normannakongen høie
Er Gubben fra i Gaar!
Af Fryd hans Hjerte hæves,
Han hilser ham med Tugt,
Og prøver, men forgjeves,
At sige noget smukt.

„En Kaabe gad jeg bære
„Af dine Graaværksskind,
„Den kan mit Skildt jo være,
„Jeg har et fredsomt Sind;
„Spring ned i din Kahytte,
„Og rør kun flink din Krop!
„Nu vil vi Kaaber bytte,
„Det gaaer vel lige op?"

Ung Hjalmar sprang paa Trappe,
Og iilte op med Hast;
Han bar en Graaværks Kappe
Med udsyet Bræm og Qvast.
Den var just af de ægte
Med langstrakt Kongeslæb,
Ved Kraven var en Hægte
Af gyldne Ørnenæb.

Fra Drottens Skuldre svære
Ned Purpurfloden svandt;
Og Hjalmar hiin med Ære
Omkring den Herre bandt.
Men da den staalgraae Kappe
Han priste høit med Ord;
Hvor blev de Hovmænd rappe!
De fulgte strax hans Spor.

Heel mangen Bjørn begjerte
At tee sig fromt i Sind,
Og mangt et Ulvehjerte
Slog bag et Lammeskind;

Den fine Jomfruhage
Krøb i den bløde Uld;
Snart var ei meer tilbage,
Og Hjalmar — fik sit Guld.

Men da han næste Morgen
Bandt op sit hvide Seil,
Med Hjertet løst af Sorgen
Han streg fra Skudens Speil:
„Hver trofast Svend og Pige
„Og hver en Handelshavn
„Velsignet bør udsige
„Kong Harald Graafelds Navn!“

Kong Waldemars Stævne.

Alt Aftenklokken ringer
Saa sødt gjennem Sky,
Og Fuglen paa trætte Vinger
Søger om sit Ly;
I Pinieskovens Blade
Suser Aftenens Vind
Og leger paa Rhonens Flade
Og vifter om Bjergets Kind.

Men hist, hvor Veien bugter
Ved Avignon sig ned
Gjennem Viinløv og Frugter
Til Dalens Eensomhed,
Hvor Sorguefloden taler
Om en Digters Kjærlighed,
Og nynner om hans Qvaler:
Saa tilsomt Kongen red.

Rask sporer han sin Ganger.
I den dæmrende Sol
En kronet Løve pranger
Paa blanke Vaabenkjol;
Hans Lokker flagre prægtigt,
Hans Blik er kjækt og smukt,
Der ligger noget Mægtigt
I dets raske Ørneflugt.

Orangerne, de søde,
I den eensomme Dal
Ham vinke til et Møde
I Sommernatten sval;
Der er vel nu hans Tanke?
Did flyver vel hans Blik?
Nei, over Bjerg og Banke
Langt længere de gik!

„Hvi vilde jeg forlade
Mit deilige Sund
Mit Sjællands grønne Stade
Og Bøgen i dets Lund!
Hvi drog jeg bort fra Hjemmet,
Fra mine Børn, for her„....
Saa taug han lidt beklemmet.
— „Og mon hun har mig kjær?“ —

Fra Gangeren med Bulder
Den raske Drot sig svang,
Omkring hans brede Skulder
De blanke Plader klang;
Halv alvorsfuldt han smiilte
Da gjennem Laagen smal
Han ned ad Gangen ilte. —
Der sang en Nattergal;

Den dulmed med sin Trille
Hans Hjemvee og hans Savn,
Og førte med Toner milde
Ham til hans Længsels Havn;

Og Længselen sin Sødhed,
Sin berusende Saft
Parred i Sydens Blødhed
Og Nordens djærve Kraft.

Hist sprudlede Cascader
I den maaneklare Luft,
Her brogede Blomsterrader
Udaanded deres Duft,
Mens Marmorguder — kolde
For Sommernattens Pragt —
Stod, som de vilde holde
Ved Elskovmødet Vagt.

Han stod for hende mandig,
Ei tryglende og myg;
Hans Tale var forstandig,
Ei sværmende og syg;
Han førte hendes Hænder
Ærbødigt til sin Mund,
De talte ret som Venner,
Varmt og af Hjertens Grund.

Omkring hans Hals hun bøied
En Arm saa hvid og varm,
Og Pandens Snee og Øiet
Hun skjulte ved hans Barm;
Mens Haarets dunkle Vover,
Med Perler flettet ind,
Et Slør nedrulled over
Den fine Rosenkind.

Hun strøg det bort fra Panden,
Som naar Vinden en Sky
Jager fra Himmelranden; —
Saa talte hun paany:
„I siger, at desværre
I nu vel frygte maae,
At den, I kaarer, Herre!
Jer Hyldest vil forsmaae;

I taler om jer Alder
Og ønsker, I var ung, —
Hvis det er Alvor, falder
Den Tale mig lidt tung;
Det er, som om den stærke,
Den kongelige Ørn
Misundte Markens Lærke
Sit Leie paa en Tjørn.

Du hellige Guds Moder!
Som om I selv ei veed,
At Mandens Kraft indpoder
Just Qvinden Kjærlighed!
Hvorvdan? Og I kan frygte
At møde Kulde! — Troer
I da, jert Helterygte
Er ei fulgt med fra Nord?

Jo jo, min Drot! en lille
Bevinget Fugl har her
Fortalt mig om jert Snille,
Jer Retfærd, men især
Har Eders Helteværker
Begeistret den udmalt«....
Han svarede: »Jeg mærker
Den løiet har og pralt;

Dog er jeg Tak den skyldig
Fordi dens Tales Magt
Slig Roes, hvorvel ugyldig,
Har paa en Læbe lagt,
Hvis mindste Lyd fortryller
Min Sjæl — thi nævn mig, tal!
Hvem jeg min Lykke skylder.« —
Hun hvisked: »min Gemal!

Han kan ei noksom prise
Jer ridderlige Færd,
Jer faderlige, vise
Regjering — ja jert Værd

Saa ivrigt han forfegter,
At ei han undres kan,
Om ingen Qvinde mægter
At modstaae slig en Mand.« —

Omkring hans Hals hun bøied
Sin hvide, varme Arm,
Og Pandens Snee og Øiet
Hun skjulte ved hans Barm; —
Men Kongen treen tilbage
Alvorlig og dog mild.
Ei Suk, ei Elskovsklage
Dæmped hans Tales Ild:

»Og ham jeg skulde lønne
Med Troleshed og Svig!
Saa lidt jeg skulde skjønne
Paa en Tiltro saa rig!
Mens om min Ridderære
Jer Huusbond snoer en Krands,
Saa slet jeg skulde være
At drive Spot med hans!

Min Ærlighed han priste, —
Thi skulde jeg ved Nat
Ham som en Tyv fraliste
Hans Hjertes bedste Skat!«
— Han førte hendes Hænder
Ærbødigt til sin Mund —
»Vi skilles ad som Venner,
Og det i denne Stund;

Og hvis han nogensinde
Fortæller jer igjen,
At Ærlighed mod Fiende
Og Ærlighed mod Ven,
Prøvet som Guld i Lue,
Er Nordens Helligdom —
Saa kan I selv, min Frue!
Tale lidt med derom.«

Guldfisken.

Fiskeren sadler sin vingede Hest,
At fare paa Dybet, det tykkes ham bedst.

Bølgerne rulle paa hviden Strand,
Saa red han derud, den Fiskermand.

Drog han da op sin Medesnor,
Paa Krogen hang der en Guldfisk stor.

Da loe han i Skjægget: „Mange Fisk jeg saae,
„Men aldrig med Gyldenstyks Kjortel paa!

„Havde jeg en Pies for hvert gyldent Skjæl,
„Da var jeg vel hjulpen, jeg fattige Sjæl!“

Fisken sig krummer og slaaer med sin Svands,
Det tyktes Bonden en underlig Dands.

„Ikke saa lystigt, du rige Mand,
„En fattig Fisker dig holder vel Stand!“

Den Guldfisk lurer og lytter derpaa,
Begyndte da at tale og sagde som saa:

„Fattige Fisker! du seer jeg er rig,
„Jeg mægted vel at gjøre dig lykkelig!

„Kaster du mig atter i den dybe Strand,
„Da skalst du derfor blive velholden Mand!

„Min Moder er Fiskenes Dronning fiin,
„Hun skal give dig baade Bolster og Liin;

„Min Fader er Konning paa Havsens Bund,
„Han skal gjøre dig baade stærk og sund!

„Min Beiler han søger i Bølgen blaae,
„Min Gyldenstyks Kjortel skal du ganske faae!“ —

— „Stort jeg ikke agter en Fiskenes Drot;
„Det vil være min gode Tro til Spot;

„Ei heller din Moders Bolster saa fiin,
„Min egen Dronning gjør vel bedre Liin.

„Men gav du en Beiler din Ære og Tro,
„Da vil jeg ei forstyrre to Elskendes Ro!“

Saa slap han i Bølgen den Fisk saa angst:
„Hjelpe mig Gud for saa usel en Fangst!

„Bider imorgen en slig paa min Krog,
„Da faaer jeg vel at sulte, jeg fattige Skrog!“

Saa sad han i Hytten den Aften quær,
Og mælte ei Ord, som var Talen værd.

Men næste Morgen i sin Baad han sad,
Og spiddeb paa Krogen en Lokkemad.

Og strax som han kasted sin Medesnor,
Sank Flodbet under og dybt det foer.

Da loe han i Skjægget og sagde som saa:
„Nu har jeg atter en Guldfisk paa!“

Saa drog han seendrægtig den Snor saa lang,
En gylden Skilling der paa Krogen hang.

Det kan jeg da melde for Sandt og Vist,
Han havde for Glæde hverken Ro eller Rist!

Og saa tidt han siden i Snoren drog,
Aldrig der bed dog en Fisk paa hans Krog;

Men saa ofte han paa Krogen efter Fisken saae,
Da hang der ret altid en Guldskilling paa.

Den Undvegne.

De slæbte mig bort, og spærred mig ind
Med Lænker om Hænder og Been;
Det gjøs i min Krop, det krøb i mit Skind,
Da ind jeg i Fængselet treen.
Lidt Halm i et Knippe paa Gulvet der laae,
Og Vand i en Krukke blev sat;
Saa Slutteren lukked med Laas og med Slaa
Og ønsked mig Stakkel Godnat.

Gud bedre for Nat! gid aldrig en Hund
Maa lide, hvad dengang jeg led!
Snart Tænderne klappred af Kuld i min Mund,
Snart svedte jeg Angestens Sved.
Og alting var tyst, kun Rotter paa Tag
Sprang om og paa Ruderne slog;
Dog det var kun lidt mod de stingende Nag,
Som Søvnen fra Øinene jog.

Hvad havde jeg gjort, de piinte mig saa?
Ak! haard er den Fattiges Nød!
En sygelig Moder, to Søskende smaa
Jeg maatte forsyne med Brød.
Den Smule, jeg tjente, gik strax, som den kom,
To Hænder kun lidet forslaae;
Det lakked ad Juul, men Gryden var tom,
Og ei var der Arbeid at faae.

Da brød jeg hos Naboen ind og et Lam
Om Natten jeg tog af hans Flok;
Os kunde det glæde, ei skaded det ham,
Han havde jo meer end nok.
Min Moder det slegte til Høitidens Stund,
De feired en glædelig Juul,
Dog ikke jeg putted en Bid i min Mund,
— Men stirred med Gru paa det Suul. —

De førte mig ned, hvor Retten blev holdt,
Der Dommeren sad paa sin Stol,
Og her var der luunt, hvad deroppe var koldt,
Hvor aldrig kom Ild eller Sol.
Han brummede først saa vred som en Tyr,
Og bandte mig Satan i Vold.
Ved Bordet sad der en blegnæbet Fyr,
Og skrev i en stor Protocol.

Nu Dommeren spurgte mig først om mit Navn,
Jeg taug og i Læben mig bed.
Da raabte han atter saa hæs som en Ravn,
Da hufked jeg først, hvad jeg hed.
Saa spurgte han mig, hvor gammel jeg var,
Og mumled: „han giver nok Kjøb."
Og alt som han spurgte, jeg gav ham mit Svar,
Og Pennen for Skriveren løb.

Om Fader og Moder han spurgte dernæst,
Og om jeg var godt vaccineert,
Og hvor jeg var døbt, og hvad for en Præst
Der havde mig Skarn confirmeert.
Ei Skriveren fik den ringeste Frist,
Hver Tøddel han skrev af det Kram;
Men derpaa han spurgte til syvend' og sidst
Mig om det forbistrede Lam.

Jeg taug; da foer han imod mig med Skjend:
„Godt slipper du aldrig herfra!
Du est jo en Tyv, bekjend kun, bekjend!"
Jeg nikked og sukkede Ja.
Nu Dommeren tog sig en Priis Tobak,
Men Skriveren slikked sin Pen,
Og Slutteren ud af Døren mig trak
Tilbage til Hullet igjen.

Der sad jeg nu atter, og Maaneder svandt,
Thi Retten har langsomme Been;
Til Fængsel og Rotter og Kuld blev jeg vant,
Og sov hver Nat som en Steen.

Vel tænkte jeg tidt paa min Moder med Skræk,
Men aldrig med Taarer som før;
Ei lettere hærdes i Frosten en Bæk,
End Hjerte bag Fængselets Dør. —

De førte mig ned, hvor Retten blev holdt,
Strax Dommer med Skriveren kom;
Han rømmed sig først, og roligt og koldt,
Han læste mig Synder min Dom.
Det skar mig i Hjertet som Stik af en Kniv,
Da blev jeg hvert Menneske gram;
Min Frihed forbrudt for mit øvrige Liv?
Og det for et eneste Lam! —

De kjørte mig bort og satte mig ind
Blandt en Flok fortvivlede Mænd;
Først blev jeg forknyt, snart skifted jeg Sind,
Og blev Kammeraternes Ven.
Hvad Præst havde lært mig, det sletted de ud,
Thi end var min Hjerne saa ung,
Og snart fik de lært mig mangfoldige Bud,
Thi ei var af Nemme jeg tung.

Tre Aaringer gik, det blev mig for langt,
Ei længer jeg fandt mig deri;
Bag skimlede Mure det blev mig for trangt,
Da maatte jeg ud i det Frie.
Naar Næven er stærk og Hovedet snildt,
Saa hitter man let paa et Raad,
Og naar man sin Salighed først har forspildt,
Saa vover man alt for en Daad.

Nu stryger jeg om som Hjorten i Skov,
Saa fri og umaadelig karsk,
Mod Aften jeg lusker som Ræven paa Rov,
Dog helst naar Veiret er barsk:
Lad regne, lad blæse! det gjør dog saa godt,
Naar nys man i Lænker var snørt,
Det lindrer en Smule, at faae det lidt vaadt,
Naar man længe har havt det saa tørt.

Med Verden jeg er jo kommen i Krig,
Saa gjelder ei Ret eller Skjel;
Mit Brød maa jeg have med Magt eller Svig,
Jeg sulted jo ellers ihjel.
Hvi spærre de Maden i Buur og i Skab,
Mens hungrig jeg vanker omkring?
Selv maa jeg da skaffe mig Døre paa Gab,
Det er en begribelig Ting.

Og mærker man Spor af min natlige Færd,
Saa flokkes i Byen hver Mand,
Og drage tilfelts med Hund og Gevær,
Som om der var Fiender i Land.
De søger i Grøfter, naar jeg er i Krat,
I Øster, naar jeg er i Vest;
Det er dog Plaseer med den Legen Tagfat,
Naar saalænge man sad i Arrest.

Jeg enkelte Mand er Tusindes Skræk,
Den Tanke kan Griller forslaae;
Nu bæver den Gnier, som før var saa kjæk,
Med Glæde jeg tænker derpaa:
Mens jeg er paafode, har han ingen Fred;
Blot Hunden begynder at gjøe,
Saa kryber han dybt i Dynerne ned,
Af Angst er han færdig at døe.

Saa flakker jeg om som Vildtet saa fri,
Dog veed jeg, det varer kun kort,
Og inden en fjorten Dags Tid er forbi,
Man slæber vist atter mig bort:
Dog lad dem mig spærre bag Murenes Hegn,
Og lad dem kun stryge min Hud,
Ja lad dem kun mærke min Pande med Tegn,
Det holder jeg sagtens vel ud.

Dog først maa jeg hen til min Moder at see,
Skjøndt lettest man fanger mig der;
Af Sorg i sin Grav er hun gaaen maaskee,
Min Skjebne vist gik hende nær.

Og hvad er nu vel mine Søskendes Kaar?
De haanes for Broderens Skam;
Og jeg er forloren, hvordan det saa gaaer,
Og alt for et eneste Lam.

Tornebusken.

Det var sig den bolde Sophia,
Dankonnings velsignede Viv,
Hun gik sig ofte en Aftentuur,
Men var ei smekker om Liv.

Det var sig den Terne liden,
Hun smidsked til Dronningen ofte:
»Man seer I har gode Dage,
Heel trang vorder Eders Kofte.«

Det var engang udi Vaaren,
Da Lunden stod glædelig Brud,
Da Knopperne monne briste,
Og Stilkene fødte Skud;

Da gik den Dronning paa Vang,
Og saae paa de Stjerner smaa,
Hvordan de spøged som Børn
Om Maanen paa Himmelens Blaae.

Derhjemme i Høienloftstue
Vented Kongesengen sin Brud;
Men Dronningen meente forsanden:
Den Smaa blev vel, til han fik Bud.

Thi gik hun, alt som hun pleied,
Og Ternen fulgte da med.
Saa sagtelig monne de trine;
Thi tungt var Dronningens Fied.

Paa Siden af Veien fremvoxte
En Tornebusk udi Vaar;
Det lysted den Dronning at sidde,
Hun sad paa den bare Jord.

Da paakom hende en Smerte,
Det trykkede hende om Barm; —
Den Terne snarligen mærked
En Søn i Dronningen Arm.

Huldsalig Dronningen smiled
I Barselsengen heel sær:
Stjernedækt var dens Himmel,
Men Bolstret var til Besvær.

Den Tornebusk vifted de hvide
Smaablomster om Dannemarks Glæde;
Den vilde ei bytte sin Hæder
Med Rosen i Herresæde.

Den var jo det første Grønne,
Der krandsede Christians Pande;
Siden kom mangen Medbeiler,
Det maatte Fru Saga sande.

Smaastjernen monne smile
Som Ædelsteen i hans Krone;
Paa Jord dufted Græsstraa mange,
Som Hynde paa Danmarks Throne.

Heel underlig var den Spædes Kaar:
Danmark hans Fødselsleie;
Thi blev han og til de sidste Aar
Sin Moders livsaligste Eie.

Paa Slottet blev baade Jubel og Sang,
Det blev som en Lade i Høst,
Hvorind de bragte fra Ager og Eng
De kommende Aaringers Trøst.

Og Busken omplantedes fra sit Sted,
Paa en liden Holm blev den sat;
Den falmede snart og monne forgaae:
Evindeligt staaer dens værnede Skat!

Den engelske Capitain.

(Et Billede fra 1807.)

„Kan Retten tolkes med større Fynd,
End naar man tolker den med Kanoner?
Og tør vel Nogen det kalde Synd,
Hvad Fyrster gjør, for at vinde Throner? —"

Fra Kullagunnarstorp de Svenske saae
I Kattegattet spredt en engelsk Flaade.
Hvorhen den stærke Sømagt skulde gaae,
Det var for dem, det var for os en Gaade.
Fra Kronborg saae man med forbauset Blik,
At ud for Sundet standsed Seilerskaren —
En Anelse henover Danmark gik,
Man skimted nu, men frygted ikke Faren.

Der laae for Anker nu med Reeb om Seil
De tætbefolkede, de hule Masser,
Med Selvtilfredshed saae i Havets Speil
Afmalet sig de gyngende Palladser.
Ombord udefter Fienden stirred man,
Uroligt teede sig de blaae Matroser:
En Sømand er jo dog i hvert et Land
En Ven af Laurbær og de røde Roser.

Paa Orlogsmanden, hvor det største Flag,
Storadmiralens, vaied stolt fra Masten,
Der blev, dengang det gryed blot ad Dag,
Blandt Officiererne saa travl en Hasten.

Den tæt forseglte Ordre skulde nu
Af Chefen brydes — spændt man vented Talen —
Lord Gambier brød dem med nysgjerrig Hu,
Og Alle stirred hen paa Admiralen.

„Seil did," — saa lød det barske Kongebud, —
„Hvor Danmark har sin Flaade trygt i Rheden!
Hvad der I see, bring det af Havnen ud,
Brug Krigen vel, dog tilbyd stedse Freden.
De Danske tømret har saa fast en Borg,
Før os en Anden muligt torde komme —
Grib rask kun til, — saa byder Kong Georg, —
Belønning faaes, naar Slaget vel er omme!"

Høit lød nu fra det rummelige Dæk
Det hele Mandskabs vilde Hurraraaben;
I deget Fjæs faaes ikkun glade Træk, —
Til Ry og Plyndring stod jo Alles Haaben.
Kun Een af alle hine Mænd ombord,
Kun Een tog ikke Deel i Mængdens Glæde,
— En ung Captain — men bad med jævne Ord,
Om Lov, frem for sin Chef at turde træde.

„Herr Admiral!" — saa tog til Orde han, —
„Jeg var kun Purk, da jeg paa Dybet seiled:
Ved Abukir, paa Nelsons Orlogsmand,
Som Femtenaarig jeg til Æren beiled;
Hist i Vestindien mangen vild Corsar
Jeg greb og hang ham lystigt op i Galgen;
Man ridsed ved Trafalgar mig et Ar, —
Men det er skjult af Ordner og Medaillen!"

„Hvad England virked mod den franske Stat,
Historien med Stolthed det opskriver;
Hvad jeg har mod den listige Pirat
Udøvet, øved jeg med munter Iver;
Med Lyst jeg raabte: Gud og Kong Georg!
Hvergang jeg fyred paa Napoleons Brigger, —
Men her jeg næsten græde maa af Sorg:
Paa Røveri jo nu vor Flaade ligger!"

»Jeg svor at følge troligt Englands Flag,
Til Dødens Sved omperler denne Pande,
Men jeg har meent: i aabent, ærligt Slag, —
Ei loved jeg, at ville overmande!
Falsk viser Politikens Speilglas, —
Matrosen ledes sikkert af Magneten,
Han bruger Retfinds ærlige Compas,
Guds Stjerner viser Længden ham og Breden!"

»Dog aldrig skal der siges, at jeg brød
Den Eed, jeg svor, min Vimpel at forsvare:
Jeg har forsvart den ærligt til min Død —
Her er for Æren, ei for Flaaden Fare!
Seil I! jeg lyder ikke Kongens Bud,
Men gaaer paa andre Eventyr og Reiser, —
Der staaer i Skriften: Du skal lyde Gud
Meer selv end Du skal lyde Romas Keiser!«

Og dermed styrted han sig overbord!
— Kald ham nu Sværmer eller kald ham Drømmer, —
Igjennem Vandets Masse hurtig foer
Tilbunds i Kattegat den bjærve Svømmer.
Der — i det hemmelighedsfulde Dyb,
Hvor aldrig der af Stemmer høres Klangen, —
Blandt vaade Planter, mellem hæsligt Kryb,
Krampagtigt bored han sig ned i Tangen!

Og Flaaden styrede mod Kjøbenhavn. —
Fjernt fra det Sted, hvor Slaget skulde staade,
Laae han, Captainen, — ukjendt er hans Navn, —
Et vandkoldt Liig, skjult af de sorte Vande,
Til Strømmen drev ham op og svenske Mænd
Paa Fiskertog i stjernefulde Nætter
Ham fandt, bar ham i Baad til Stranden hen,
Og — rasled om den Dødes Epauletter.

Paa Skaanes Kyst, lidt nord for Helsingborg,
Ved la Gardies berømte Grevesæde
Han jordet blev foruden Graad og Sorg, —
Paa en nedtrampet Grav nu Maager træde.

Dog stundom skal en luftig Skygge der
Fra Pletten stirre vildt udover Søen, —
Ham er det, som i hvide Maaneskjær
Vil bort, vil hjem, vil hist til Steenkulsøen! — —

Prindsessen af Engelland.

Alvina, Konningens Søster huld,
Hun blomstred som Markens Lillie,
Ung Edvin stirred saa tankefuld,
Prindsessen kun eied hans Villie.

Med sikkre Piil han redder sin Drot
Paa Jagten fra Bjørnen den brune;
Et Smiil var hans Løn, medens Had og Spot
Snart risted ham Glemselens Rune.

Dog banker et Hjerte med hemmelig Kraft,
Ret aldrig det kan ham glemme.
Paa Gangen han hører et raslende Taft,
I Skumringen lyder en Stemme:

„Hvis, Edvin! Du vanker i Lunden i Nat,
„Hvor Roserne blomstre med Lillie,
„Du finder en Mø bag det dunkle Krat
„Med Troskab og redelig Villie.“

Min Jomfrue, du lokker en fangen Hjort,
Kun Een har mig tæmt alene;
Jeg følger kun hende, jeg løber ei bort,
Ei lokker mig Lundenes Grene.

„Hvis, Ridder, du gaaer, hvor i Aftnens Glands
„Mod Stranden Bølgerne seiler,
„Du finder en Mø med en Blomsterkrands,
„Den skjenker hun gjerne sin Beiler.“

Havbølgen iler mod Stranden hen,
Den ene knuser den anden,
Og Ordet spildes af troløs Ven,
Net aldrig jeg kommer til Stranden.

— Men Sløret synker fra Jomfruens Kind,
Hun skjælver og blusser saa saare.
Han blegner og rødmer med henrykt Sind,
I Øiet fremtrænger en Taare.

Han hæver sin Røst, hun hvisker: „Tys!
„Du kommer ved Midnatstide."
Han trykker paa Haanden et brændende Kys,
Saa svinder hun hurtig tilside.

Men Speideren træder for Kongen brat:
„Ung Edvin dig trodser forvoven.
„Din Søster bortiler hver eneste Nat,
„Og vanker med Edvin i Skoven."

Af inderlig Vrede Tyrannen er hvid,
Mens Rynkerne Panden fure. —
Et Fængsel sig aabner ved Midnatstid,
Med Mug paa slimlede Mure.

Og Jorden hilser den unge Vaar
Vel tyve og flere Gange,
Mens Edvin sidder med sølvgraae Haar
I Fængslet, en sørgende Fange.

Hans Ungdom bortsvinder, hans friske Natur,
Omsonst er hans Mod og hans Kampe;
Firbenen kryber paa mosdækte Muur,
Og æder de giftige Svampe.

Et skjælvende Lys i den store Hal
Med Møie kun adspreder Taagen.
Den klynkende Frø er hans eneste Skjald,
Der huuløiet sidder i Krogen.

„Og er du den eneste Ven i min Nød,“
Han støtter sig mat til Staven,
„Jeg deler med dig mit skimlede Brød,
„Min trofaste Sanger i Graven.“

En Nat han sidder med Taarer, paa Straa,
Af inderlig Veemod han sukker,
Da skydes tilside den tunge Slaa,
Med Hviin sig Porten oplukker.

Frøen sig pladsker i muddrede Vand,
Mat brænder den døsige Lue,
Da skuer han staae paa det graahvide Sand
En gammel skjælvende Frue.

Den øvre Verden han husker saa lidt,
Som Liget, der ligger paa Baare,
Dog neppe hun kommer med sagte Skridt,
Da brister han heftigt i Taare.

Den deiligste Jomfru paa Jorden gik,
Var nu en bedaget Qvinde:
„Alviva!“ — han sukker med udslukte Blik,
Mens Taarerne strømmeviis rinde.

De Lokker, der ned over Hælen hang,
Nu vare som Sølvet hvide.
„Jeg vilde kun see dig en eneste Gang,“
Hun sukked ved Midnatstide.

„Ak Gud! jeg har søgt dig i tredive Aar,
„Med Kjærligheds hede Længsel.
„Først nu jeg dig finder med sølvgraae Haar,
„Og her i det dybeste Fængsel.“

Da hulked som Børn den Olding og Viv,
Mod Jorden sig Blikkene sænker.
„Stjaalen de har os vor Elskov, vort Liv
„Med skjændigt grusomme Rænker.“

For lang Tid de sad i den yndige Vaar,
Med Elskov og sagte Latter,
Med Ungdoms Krands i det lokkede Haar,
Nu skilde de sammen atter.

De tænke tilbage paa fordums Lyst,
Med veemodsvulmende Hjerte;
Da hæver med Suk sig det fulde Bryst,
Og brister af inderlig Smerte.

St. Laurentius.

Bonden beder med liden Ro, naar Regnen slaaer paa hans Hue;
Naar Taaen er kold og Ryggen er vaad, kun lidet hans Tanker due.

Det var St. Laurentius han agter en Kirke at bygge;
Thi ganger han ud paa den brede Vei med Tiggerposen paa Rygge;

Ganger han ud paa den brede Vei alt med sin Fattigmands Pose.
Hans Øine de vare som Altarlys, hans Kind den var som en Rose.

Det var den hellige Herrens Mand, han sankede Guldet røde.
Hans Sko var reven, hans Fod var hoven, det gjorde ham megen Møde.

Han samlede møgle Guld og Sølv alt paa de Riges Trapper;
Men aldrig han eier en Kjortel ny, han gaaer i de gamle Kapper.

Han drikker stedse det klare Vand og aldrig Vinen saa rød;
Thi bedsten Eddike Christus drak i sin uskyldige Død.

Og aldrig han tager ved anden Mad, end Stodderbrød, det sorte;
Hunden river hans bare Skind alt for de rige Mænds Porte.

Men da han langer til Lundeby, hans Tiggerpose var fuld;
Og aldrig et Lem han røre kunde, saa mødig han falder omkuld.

Han tingede kunstige Mestere, de skulde den Kirke reise;
Muren skulde være rød og tyk, med Taarne skulde den kneise.

Ørnen flyver i vildene Luft, han kan sine Vinger strække;
Det meente han St. Laurentius, de Taarne skulde ham række.

Den Muldvarp kravler i dyben Muld, hvor Snuden den kan kunde;
Der vilde han St. Laurentius, den Steen skulde Kirken grunde.

De Mestere mure den lange Dag alt udi den bare Skjorte;
Men hver den Steen, de mure ved Dag, den var om Natten borte.

Om Morgenen laae baade Kalk og Steen vidt om paa den grønne Hede.
Sligt gjordes af alle de Trolde smaa og alle de Kæmper lede.

Laurentius vaager ved Midienat, hans Tanker løbe saa vide:
Det var da den sorte Trold, han staaer ved Munkens Side:

„Hør du mig, St. Laurentius, den Kirke jeg bygger paa Slette;
„Vil du mig goden Murerløn med Haand og Mund forjætte.

„Og du skal give mig Sol og Maane dertil dine Øine baade,
„Eller du skal sige mig, hvo jeg er, mit Navn det være din Gaade.

Det var St. Laurentius, han nikker med Hovedet brat:
Det var da den sorte Trold, han bygged en Kirke ved Nat.

For St. Laurentii venstre Øie, tilmed for hviden Maane
Han bygger et langt og prægtigt Taarn, det synes i hele Skaane.

For St. Laurentii høire Syn, og for den røde Sol
Han bygger et andet Kæmpetaarn, det synes ved Nørrepol.

Laurentius den Morgenstund staaer glad for gylden Alter;
Der drikker han af den hellige Kalk og synger en deilig Psalter.

Men dengang Solen han gik ned og Mørket det drev paa,
Da monne den Herre saa sørgendes paa Marken ene gaae.

„Hvor skulde jeg hitte det Troldenavn, naar jeg det aldrig vidste;
„Jeg visselig maa mine Øine to inat til Troldene miste.

„O Skade for mit gamle Syn, som ei jeg kan bevare;
„Men allermest for Sol og Maane, de skinne begge saa klare.“

Den Herre lagde sig ned og bad alt paa den grønne Høi,
Da hørte han i Høien brat en Puslen og en Støi.

Det var det arrige Troldebarn, saa saare hans Øine runde,
Og Moderen ganger op og ned, og tysser ham, som hun kunde.

Slaa dig tiltaals, min rare Slut! du lade Graaben fare,
Nu kommer Find med Sol og Maane, med Christmands Øine klare.

Og det var St. Laurentius, han bliver saa glad tilmode,
Frelst var Sol og frelst var Maane, dertil hans Øine gode.

Thi da den lede Troldemand ad Hjemmet monne lakke,
Han siger: du være velkommen Find! alt i din egen Bakke.

Og det var da den lodne Trold, han skreg i Høien inde,
Og skrige gjorde det lidet Barn, tilmed den lede Qvinde.

Trolden havde saa dybt under Muld de krogede Lønnegange,
Der tager han til med Barn og Viv saa skyndelig at gange.

Og da de under Kirken kom, da dukker han op sin Pande,
Da monne han med sit Barn og Viv paa Kirkegulvet stande.

Da griber han om den Støtte stærk, og det med megen Harme,
At knuse den Kirke, det var hans Agt, med sine Helvedes Arme.

Da kunde han aldrig røre Lem, og aldrig Benet fløtte,
Han staaer, en Kamp, i denne Stund ved Lundakirkens Støtte.

Løser hans Qvinde sit lange Haar, hendes Lokker i Gulvet rinde,
Og om en Stolpe tyk og stærk det Baand hun monne vinde.

Da blev hun Steen i samme Stund og Steen blev hendes Unge,
Der staaer hun med sit Hovedbaand, naar Folk i Kirken sjunge.

Rosentræerne.

I Skyggen under Myrthens Hang
Sad Rollo med sin Elskerinde,
Ved Arnoflodens Bølgegang.
Der vidste de sig tidt at finde
Om Aftnen, naar bag Skoven ned
Huldt Solen i sit Purpur gled.

De lued af en kjærlig Brand;
Hun var en ung og deilig Pige,
Han var en rask og fager Mand;
Men deres Fædre førte Krige,
De hadede sig til Døden: hiin
En Guelfer; den en Ghibellin.

I Florens Begges Huse stod:
To Fæstninger i samme Gade,
Hver paa en Grund, som Bjergets Rod.
De treen kun ud i blanken Plade,
At møde sig med Stang og Sværd
Til Tvedragt og til blodig Færd.

I Murens Porphyr fæstet var
Af Jern med Spiger store Ringe,
Som Ættens Baabenfaner bar.
Og mægted intet Porten tvinge,
Den var med Plader tykt belagt,
Som trodsed hver en fiendtlig Magt.

Men hvad ei aabne selv formaaer
Bellona med sit tunge Glavind,
Det aabent dog for Venus staaer.
Hun trodser Fiendtlighed og Avind,
Hun vidste dog i Skovens Ro
At samle de forelskte To.

Men kort kun var den rene Lyst,
En Flok engang af Busken traadte,
Da stødt de sværmed Bryst ved Bryst.
Som Judas Frelseren forraadte,
Saa endte her en troløs Træl
For evig de Forelskedes Held.

Dybt Philomeles Klage lød,
Thi revet af sin Elsktes Arme
Kun ønskte Rollo nu sin Død.
Han søgte den i Kampens Harme,
Han fandt den midt i Krigens Favn,
Hans sidste Ord var Lauras Navn.

Som Blomsten, naar fra Solens Skin
Den skilles i et dunkelt Lukke,
Saa falmed nu den Skjønnes Kind.
Midnatten hørte hendes Sukke,
Hun bøied bleg i Fængslets Baand
Sit Hoved og udgav sin Aand.

Domkirken midt paa Torvet staaer
Af sorte, hvide Marmorfliser,
Af Kunst ærværdig, som af Aar, —
I Kirken mangen Indskrift viser
End Graven af de største Mænd; —
Der blev de Døde baaret hen.

Men selv ei Døden maatte nu
Et ulyksaligt Par forsamle.
O Had, hvor bittert raser du!
End fnysed de opbragte Gamle.
Hver stod med Graad paa blegen Kind,
Men med et uforsonligt Sind.

Henrevet uden Sacrament,
Man turde dem ei inden lægge;
De havde halv kun Christus tjent;
Thi gjennembrødes Kirkens Vægge;
Halv udenfor med deres Been
Paa Torvet stod den hvide Steen.

Hist hvor den gamle Tavle sig
Endnu med Dante-Navnet pryder,
Der ned de satte Rollos Liig.
Og her, hvor Giottos Taarn sig skyder
Fra Jord mod Himlens Herlighed,
Blev Lauras Aske sænket ned.

Naar Solen nu bag Bjerget sank,
Og farved med de sidste Flammer
End Arnoflodens Bølge blank;
Da vinkte dem ei Skovens Stammer,
Ei Fuglens Sang, ei Blomstens Flor,
De hviled i den sorte Jord.

En Ven ved Arnos Bredder gik,
Han standsed ved de Elsktes Kilde
Med Taarer i sit mørke Blik.
Der stod endnu to Roser vilde:
De havde selv dem plantet ned,
Et Tegn paa trofast Kjærlighed.

De stod saa frodigt og saa sødt
Med deres unge grønne Blade:
Men uden Knop og uden Rødt;
Han løste dem med skarpen Spade,
Et Indfald, som ham Himlen gav,
Og satte dem paa Elskovs Grav.

Nys sammenslynget Blad ved Blad
I Aftenrøden og Naturen,
Stod de nu stilt ved Kirken ad.
De slyngte sig saa høit ad Muren,
De vilde samles Qvist ved Qvist,
Som de Forelsktes Sjæle hist.

Og see, da Morgenrøden kom,
Og farved med en hellig Lue
Det store Tempels Helligdom,
Da over Brunelleschis Bue
Alt Roserne sig havde strakt,
Og Hver sin Knop den Anden rakt.

Da Fædrene slig Jertegn saae,
Da flød fra Øiet Taarens Kilde,
Da følte sig de Stolte smaa.
 De eentes — men det var for silde!
 For seent for egne Hjerters Fred,
 Ei for de Elsktes Salighed.

Stærkt raslede fra Daabens Hal
Den gamle, store, rustne Lænke,
Som vidner Pisas dybe Fald;
 Thi Støvets Magt kan Jernet krænke,
 Ja slaae et Folk i Slaveri:
 Men Kjærlighed er evig fri.

Gjenboen.

„Dorothea! Dorothea!
See ei over til vor Gjenbo!
Hold dit Øie til dit Syetøi;
Det er bedst for ham og dig.“

Til vor Gjenbo? Søde Tante!
Bryder jeg mig om vor Gjenbo?
I hans Vindve staaer en Cactus;
Tankeløs jeg saae paa den.

„Tankeløs det duer sjelden;
Tankeløs er tæt ved Taarer.
Troer du ikke, jeg har mærket
At du nikker til ham tidt!“

Nikker til vor Gjenbo? Tante!
Hans Værtinde Madam Clausen,
Hilser undertiden over.
Naar hun nikker, nikker jeg.

— »Fløi der Noget ind ad Vindvet?« —
Ja, en Sommerfugl, en lille,
Af de nydelige hvide.
See, der fløi den ud igjen.

— »Hvad er det, mit Barn, du læser?« —
Det er nogle Vers af Winther,
En har skrevet paa mit Mønster.
Hør kun, Tante! hør, hvor smukt!

»Du, hvis Mildhed tænder Luer,
»Du, hvis Taushed dem forbyder,
»Mine tause Taarer bede
»Dig om Hjerte, Haand og Tro.

»Hvis med Afslag Du mig truer,
»Hvis min Ømhed Du forskyder,
»Viid, da dræber mig din Vrede.«
Er det ikke smukt? — »Aa jo.«

— »Hvad er det, mit Barn, du skriver?« —
Hvad jeg skriver? Aa, jeg navner
Kammerraadens fine Lintøi
Med en Smule chemisk Blæk.

— »Godt, men husk, at han har bed't os
Om et Hjerte rundt om Navnet.«
Ja, jeg holder just ved Hjertet.
— »Hvad var det, du kasted' ud?«

Kasted' ud? Af Vindvet, Tante!
— »Ja, det fløi jo ned paa Gaden.« —
Ned paa Gaden? ... Ak, det banker —
Skal jeg høre, hvem det er?

... Tante! søde, kjære Tante!
Der er En — jeg troer, vor Gjenbo.
Han vil tale med dig, troer jeg.
Tør han komme ... »Ja bevars!«

»Træd kun indenfor, Hr. Gjenbo!
Hent os Stole, Dorothea!
Dorothea! kan du sandse?
Skal vor kjære Gjenbo staae?

Hvad kan jeg, en stakkels Enke,
Og min Søsterdatter takke
For den altfor store Lykke,
At vi see Dem i vort Huus?«

— O, min Frue! min er Lykken!
Min, og altfor stor er Lykken!
Dette vil De selv bekiende,
Naar De veed, hvorfor jeg kom.

Dorothea, Deres unge,
Elskelige Søsterdatter,
Alt i lang Tid har behersket
Mine Tanker Dag og Nat.

Hendes Ungdom, hendes Skjønhed,
Hendes bly, beskedne Sæder,
Med Forstillelse, med Falskhed
Ubekjendte, rev mig hen.

Naar om Morgenen hun hilste,
Var jeg glad for hele Dagen.
Naar om Aftenen hun smilte,
Sov jeg sødt den hele Nat.

Men, naar blot et Ord jeg talte,
Slog hun Øiet ned blufærdig.
Selv at møde mig hun undgik,
Altid bly og altid taus.

Endelig idag jeg lagde
I et lille Brev min Skjebne,
Kastede det ind ad Vinduet,
Og, o Himmel, jeg fik Svar.

See, paa dette fine Linned,
Som hun nys lod falde til mig,
Har hun skrevet mig min Lykke,
Med en Skrift, der ei gaaer ud.

Med en Skrift, der i mit Indre
Som paa dette fine Linned
Uudslettelig er fæstet,
Disse søde Ord hun skrev:

„Hvis vor unge Gjenboes Hjerte
„Svarer til hans tause Taarer,
„Hvis hans Ord er meent oprigtig
„Er jeg hans i Liv og Død.

„Hvis han leger med min Smerte,
„Hvis med Løfter han mig daarer,
„Angrer jeg, at uforsigtig
„Jeg idag min Taushed brød.“

Disse søde Ord hun skrev mig:
Alle til min Sjæl de trængte.
Her, paa mine Knæ, jeg lægger
Mig og Mit for hendes Fod.

— „Dorothea! Dorothea!
Slemme, kjære Søsterdatter!
Det var altsaa Sommerfuglen,
Som du sagde mig fløi ind.

Og paa denne Viis du navner
Kammerraadens fine Linned,
Tænker aldrig paa vor Gjenbo —
Pas nu paa og hør din Straf!

Hvis du elsker ham, saa tag ham!
Hvis du tager ham, saa skynd dig!
Ellers kaster du af Vinduet
Alt mit stakkels Spetsi ud.

Bruger ellers alt mit Linned
Som Papir til Elskovsbreve,
Ødsler med mit præpareerte,
Dyre Blæk, som var det Vand.

Tag ham da, men husk bestandig,
At det Løfte, du har aflagt,
Uudslettеligt bør være
Som det Blæk, hvormed du skrev.

Jurabjerget.

I Juras skjønne Dale
Ved Bjergets Kæmpefod
Der viser man en Klippe,
Den stænket er med Blod.

En Ungersvend og Pige
Til Kirken aarle gik,
Og knælte for Guds Alter,
Med helligt Andagtsblik.

Ærværdig Fader knytted
Det evigfaste Baand.
»Guds Fred med Eder være!«
Saa gik de Haand i Haand.

Hør Nattergalens Toner
Hist fra det steile Fjeld,
Hvor tæt Violer voxe
Ved klare Kildevæld.

Der svæve milde Lufte,
Der trippe muntre Faar,
Der bølge søde Dufte,
Hvor Nattegalen slaaer.

Og Hyrder og Hyrdinder
Der vandre daglig om.
En Blomsterkrands jeg binder
Dig der, min Elskte. Kom!

Saa gik han med sin Pige
Op ad det steile Fjeld,
Hvor tæt Violer voxte
Ved klare Kildevæld.

Og Bjergets Hyrde stirred
Og sukked: Hun er skjøn!
Og Bjergets Pige rødmed
Taus til Naturens Søn.

Saa gik de mellem Blomster
Og hørte Skovens Lyd,
Og favned tidt hinanden,
Og bæved høit af Fryd.

Men da de kom, hvor Fjeldet
Nedluded steilt og brat,
Hvor skumfuldt Kildevældet
Faldt ned i Kløftens Nat;

Da svimled Elskerinden,
De spæde Fødder gled;
Hen ad det vaade Grønne
Hun sank og styrted ned.

Og som et Midnatsgjenfærd
Ved Afgrundsbredden stod
Den Ungersvend og kasted
Sig i sin Elsktes Blod.

Da Nattergalen klukked
En sjelden Veemodssang,
Da risled Kildens Vover
I større Bølgegang.

Dem Dødens Engel vinkte
Paa Livets bedste Dag.
Lyksalig Den, som blegner
I Elskovs Favnetag!

I Juras skjønne Dale,
Ved Bjergets Kæmpefod
Der viser man en Klippe,
Den er besprængt med Blod.

Ridder Kalv.

Kong Volmer stod i Halle,
Og deelte Borg og Land
Til sine Hovmænd alle,
Det bedste som han kan.
Heel naadigt Drotten bøier
Sit Hoved aldenstund,
Mens Skjelmeri og Løier
Ret spiller om hans Mund.

Han gav dem hver et Stykke,
Og lagde Skjemt dertil;
De priste deres Lykke,
Og takked ham med Smiil.
Den nordre Stump af Landet
Han gav til Ekke Brok,
Han sagde: „Kryb i Sandet,
Da har du Huusly nok.“

„Hvor Ræv og Ulv skal bygge,
Der trives sjelden Gaas,
Og derfor skal I rykke
Hver i sin egen Baas.

Men liden Morten Due,
Flyv skiønt til Aalholm op,
Sid der paa grønne Tue,
Og byg i Bøgens Top!

„Hvor skal vi Galten sætte?
I Krogen kan han boe!
I hedder Høg med Rette,
I har saa hvas en Klo;
Søhanerne I gribe
Ud fra det sikkre Næs!
Til Kalv jeg giver Ribe,
Der kan han gaae paa Græs.“

Men Ridder Kalv blev arrig,
Han smadsked med sin Mund:
„Den Mundfuld den var karrig,
Guds Død! er jeg en Hund?“
Han daskede paa Sværdet,
Som slingred ved hans Laar:
„Jeg springer over Gjerdet
Og til de Tydske gaaer!“

Han svang sig paa sin Føle,
Og lod til Holsteen staae,
Den hele Rideskole
Maa Horset gjennemgaae.
Der meldte sig den Gjeve
I Vredens vilde Ruus:
„Hvad synes I, Herr Greve!
Om mig og Riberhuus?“

Grev Gerhard fra sit Sæde
Sig reiste da paa Stand,
Han tog med Hjertens Glæde
Imod den danske Mand!
Han gav ham tvende Slotte
Dertil det røde Guld,
Saa Ridderen vel maatte
Ham vorde tro og huld.

Men Vreden svandt, og Anger
Tog Huus udi hans Bryst;
Hans Falk og Hest og Sanger
Var ham ei meer til Lyst.
Med Rynker over Panden
Han sidd'er taus og tør,
Det Randersøl i Kanden,
Det glider ei som før. —

Kong Wolmer sad i Halle
En Qvæld paa Koldinghuus
Med fine Hovmænd alle,
Og tømte gyldne Kruus;
Da straaler høit Drabanten,
Som foran Døren staaer:
„Nu kommer, saa min Sandten!
Herr Ridder Kalv i Gaard.“

Ind traadte han i Salen
Med hjertesnuste Blik;
Heel dirrende var Talen.
Meer krøb han, end han gik;
Han neied sig med Smerte,
Og kysſed Kongens Slæb,
Han var saa flau om Hjerte,
Og han var bleg om Næb.

„Herr Konge! vær mig naadig!
Min Daad — den var jo fræk,
Og jeg var altfor graadig,
Derfor løb jeg jo væk;
Men jeg har ikke sovet
I Holsteen, skal I see:
Jeg bringer, næst mit Hoved,
Jer stolte Slotte tre.“

Sit Ansigt Drotten bøier,
Og tier aldenstund,
Mens Skjelmeri og Løier
Sig kruser om hans Mund.

Han rakte Fredspokalen
Ham med sin egen Haand;
Saa treen han frem i Salen
Og trak paa Smilebaand:

„Og hør, I Hovmænd kjære!
Hvad jeg nu sige vil:
Den Kalv er, paa min Ære!
Dog værd at lægge til.
Som Kalv han løb fra Baasen,
Men som en mægtig Ko
Han hjemad satte Kaasen
Med stærke Kalve to.“

Fjeldspringet.

Hvor Graneskoven kneiser langs op ad Bjergets Skrint,
Og Elven slaaer sit Skum mod den stenede Klint,
Paa Odden, mellem Birke, i tjæret Bjælkehuus,
Sidde de norske Bønder og tømme deres Kruus.

De snitte Skeer og Boller, Brikker til deres Kost,
Nogle knytte Strømper, der lune godt for Frost.
De Gamle, med stumpet Pibe, helde sig op til Væg,
Nippe smaat til Øllet, og flette deres Skjæg.

Da reiser sig Thorkill, den stærke Bondesøn,
Og slaaer forbittret Næven i Bordet med et Drøn,
Sværger en rædsom Eed, og med sin blanke Kniv
Farer løs paa Tjalfe, at røve hans Liv.

Foruden Værge Tjalf springer af Lugen ud,
Men Thorkill følger efter som Pilens vakkre Skud.
De Mænd, som ile til, for deres Kiv at ende,
Alt see dem høit til Fjelds gjennem Granskoven rende.

Tjalfe er den yngre, meer smidig, mere let,
Men Thorkill stærkere, han bliver aldrig træt.
Med frygtelige Trudsler forfølger han sit Rov,
Knækker Fyrrens Grene, baner sig Vei i Skov.

Aandeløs de løbe langs hen med Klippens Rand:
Med Skum i Dybet vælter sig Fjeldfossens Vand.
Tolv Skridt er kun tilbage, saa bryder Klippen af
Og sænker brat sin Steenvæg i Afgrundens Grav.

Der findes ingen Udvei, Tjalfe tager Fart,
Et Spring kan ham kun redde, det fatter han snart.
Vel fulde fire Alen har Klippen sig flakt,
Og Strømmen suser ned i den buldrende Tragt.

Han samler alle Kræfter — et frygteligt Spring!
Frelst paa den anden Side seer han sig omkring,
Tilbage over Fossen, der stænker Skovens Green,
Og stuer sin Fiende blodig paa Fjeldkantens Steen.

I Hævnens blinde Harm er han sprungen bagefter.
Forgjæves nu han søger et Sted, hvor Foden hefter,
Han hænger over Dybet; med Armen om en Kant
Af Klippen, blodig saaret, han Frist for Livet fandt.

Iiskolde Stænk fra Strømmen det hede Blod ham kjøle,
Vildt stirrer han ned og hører Slusen brøle.
Det fortner for hans Blik — hjelp Gud! hans Kraft forsager —
Da føler han sig grebet, en Haand ham opad drager.

Med saaret Knæ og Skulder han staaer paa Klippens Blok,
Og, frelst fra Døden, slaaer han sin Arm om Tjalfes Lok,
Kryster til sit Hjerte den brave Redningsmand,
Og kaster Morderkniven i Fjeldkløftens Vand.

De svor hinanden Venskab, og sveg ei deres Eed,
Men blev bestandig Venner i al Oprigtighed;
De gik i Krigen sammen, da Dannerkongen bød,
Og fandt i tapper Fægtning paa eengang deres Død.

Troubadouren.

Du sidder taus, min Frue, og støtter Haand til Kind,
Og mine Sange flagre for den flygtige Vind.
Jeg sang om Fuglekvidder,
Om Damens unge Ridder,
Men mine Toner trille fra dit tankefulde Sind.

Hvad vil du, jeg skal synge! Om Kjærligheds Nød?
Om Blanchefiores Elskov og ynkelige Død?
Hvad eller om min Muse,
Clemenza af Toulouse,
Hvis Gave, en Violblomst, jeg bærer til min Død.

— „Hvi drager Troubadouren med Sang til min Borg
Og gyder sine Toner som Olien i min Sorg?“
— Min Frue, jeg formilder
Din Kummer, mens jeg spiller;
For mine provenzalske Romancer flyer din Sorg.

— „Dit Øie, Troubadour! er af friske Taarer vaadt,
Indfaldne dine Kinder og dit Haar farvet graat;
Min Kummer vil du lindre —
Var dine Sorger mindre?
Fortæl, hvad der har farvet dit Hovedhaar graat.“

— Her i Bretagne, Frue, jeg født og baaren er;
Min Kummer og min Glæde har sine Kilder her.
Her elsked jeg min Frænke,
Men vøved ei at krænke
Min Dames høie Skjønhed med uridderligt Begjer.

Men gjennem Øiets Luer min Kjærlighed brød frem.
Jeg bad med stumme Taarer; men hun lod haant om dem.
Forblindet og bedaaret
Min faure Frænke kaared
En Fremmed til sin Huusbond — da forlod jeg mit Hjem.

Og nu er Aar forløbne, mit gyldne Haar er graat.
Jeg kommer atter haabløs, min Frænke, til dit Slot.
Jeg vil eiheller beile,
Kun mine Taare speile
I dine Mildheds-Öine og forlade dit Slot. —

— »O, tal, bliv ved at tale, min faure Troubadour!
Dit Ord er sødt som Frihed midt i mit Fangebuur.
Jeg skal ei Foden flytte,
Jeg skal bestandig lytte
Til Stemmen fra din Læbe, min faure Troubadour!

Vel har jeg, Elskte, fordum i dit stumme Öie læst;
Hver Taare som et Bogstav var i mit Hjerte fæst.
Men dine Læber nølte
Og dulgte, hvad du følte,
Og altfor undseelig var vor daglige Gjest.

Da kom en fremmed Ridder med Falkene fra Jagt;
Han beiled til mit Hjerte, han pukked paa sin Magt.
Man bad og man besvor mig —
Ak, Elskte! — om du troer mig —
Saa bleg som et Liig i hans Arme blev jeg lagt.

Sørgmodigt har jeg levet med ham de lange Aar;
Som tro og ydmyg Hustru jeg skjenkte ham min Vaar.
Men eensomt var mit Hjerte;
Thi den, jeg mest begjerte,
Han vender først tilbage med graanende Haar.

Hvi kommer du saa silbigt? O, jeg har sørget svart,
Og daglig har jeg haabet: nu kommer han vel snart!
Og Vinden tidt har vugget
Min Kjærlighed i Sukket
Og bragt dig min Hilsen; men du har aldrig svar't.

Du siger, du er gammel; o, du er ung igjen!
De dybe Rynker blues ved at skjæmme min Ven.
Og dine Öine brænde
Endnu som før, min Frænde!
Og dine Kinders Roser er sprunget ud igjen.

O Lionhard, o slaae kun din Arm om mit Liv!
Og hviil dig ved mit Hjerte, som om jeg var din Viv.
Du maatte Alt undvære,
Saa vil jeg dig beskjære,
Hvad jeg har ingen undt som dig, mit faure Liv!

— Hvi græder du, Hjertelskte? Hvi bleges meer din Kind?
Hvi svøber du i Kaaben dit ædle Hoved ind?
Nu skal du aldrig græde!
Jeg har en gammel Glæde!
Den vil jeg strøe som Roser paa din falmede Kind.

Min kummerfulde Frænde! græd kun ud ved mit Bryst!
Jeg hører alt i Gaarden min Herres strenge Røst.
Min hede Mund jeg klæber
Til dine søde Læber,
Saa haaber jeg, han støder sit Sværd i mit Bryst.«

Fiskeren og Havfruen.

Den Fisker han monne ved Strandbredden gaae,
De Bølger saa sagtelig rinde.
En Havfrue dandser paa Bølgen blaae,
Der kruses af Sommervinde.
Hvi ganger du der,
Min Ungersvend kjær?
O siig, hvad du haver isinde!

Jeg fæste mig vil saa deilig en Brud,
Dog ikke jeg beiler allene,
Thi om at elske en Mø saa prud
Sig tusinde Svende forene,
Og bringe i Mag
Hver evige Dag
Hende Smykker og Ædelstene.

Jeg fattige Fisker har intet Guld
At byde min elskede Pige;
O Havfru! Din prægtige Borg er jo fuld
Af Perler, som groe i dit Rige.
Mit Liv er tilfals,
Om den deilige Hals
Du skjenker et Halsbaand af slige.

Nei, Perler vil sandelig ikke forslaae
At binde din Kjærligheds Lænke;
Til Fæstensgave du give maa
Det Bedste, som du kan tænke:
Det himmelblaae Hav,
Din Bugge, din Grav,
Det maa du din Elskede skjenke.

Og kunde du fange ved snedig List
Freyas funklende Stjerne,
Da vilde din Mø sig glæde forvist,
Thi Elskende skue den gjerne.
Er Havet din Lyst,
Er Stjernen din Trøst,
Da vinker dit Haab i det Fjerne.

Men Fiskeren mærker den Havfrues Ord;
Flux iler han hjem i sin Have;
Der voxer en Aster, Stjerne paa Jord,
Blandt ringere Blomster og lave.
Hans trofaste Haand
Med et himmelblaat Baand
Den giver i Fæstensgave.

Nu bringe de Andre Klenodier frem,
Hun tager dem, neier og smiler.
Dog knap med et Blik betragter hun dem,
Paa Blomsten Øiet kun hviler.
Dig Freya har sendt,
Jeg Stjernen har kjendt!
Og flux i hans Arme hun iler.

I Buggen af Havet vaagnede op
Kjærligheds hulde Gudinde;
Fra Havet steg hun til Himlens Top,
Hvor hun som Stjerne mon skinne.
O Beiler, din Haand
Med Blomster og med Baand
End Kjærligheds Rige kan vinde.

Ruinens Indvaaner.

Paa Apenninens Spidse jeg kom
Til en Klosterruin,
Rundt smuldrede Guddommens Helligdom
I Veir og Vind.

Og i et Capel, ved en brusten Grav,
Jeg skuede Een,
Som søgte at gnide Blodsdraaber af
En Marmorsteen.

Hvad er, o Midnattens fredløse Søn,
Hvad er din Færd?
Hvi dvæler du saa i Mulm og i Løn
Blandt Gravene her?

Fornem, du natlige Vandrer, fornem,
Saa svarede hiin,
Hvorfor jeg haver mit rædsomme Hjem
I denne Ruin.

Jeg var en Yngling af svulmende Kraft,
Liig Høidens Eeg,
Som herlig i Seklers hærdede Saft
Mod Skyen steg.

Der var en Jomfru, saa fauer og god,
Sølvpoppelen liig:
Naturen krandsede ved dens Rod
Med Violer sig.

Jeg elskede Clara, hun elskede mig,
Kun een vi var,
Og Jord og Himmel frydede sig
Ved dette Par.

Og hele Egnen syntes saa vel
Om de salige To,
Og spaaede os hvert glimrende Held
Til Fred i vor Bo.

Da kom en Ridder, saa stolt og saa rig,
Heel Guld han var,
Med Fader og Moder indlukked han sig
Og Prisen bar.

Og krummede Munke gik ind og ud
Hos den grædende Mø,
Indtil hun adlød Forældrenes Bud,
I Haab om at døe.

De allerede for Alteret stod,
Da styrted jeg ind,
Brat Brudgommen væltede sig i sit Blod
Paa de rødnende Trin.

Paa Bruden stænked en Draabe hen,
Hun daanede ned,
Jeg baned mig Vei gjennem Trængselen
Og flygted afsted.

I bølgende Folder jeg hylled mig ind,
Ukjendelig,
Med knuset Bryst og forvildet Sind,
Utrøstelig.

Jeg vanked rundt den ængstlige Nat
I den slumrende Stad,
For Jomfruens Vindue, fortvivlet og mat,
Jeg endelig sad.

Jeg gispede forgaaende, Døende liig,
Kun eet Aandedrag!
Mit Hjerte mod Brystet gad knuset sig
I vilde Slag.

Min Sjæl gik under i Nattens Skjød,
Hvor alt forgaaer;
Mig Guddommen syntes at ligge død,
Og Naturen dens Baar.

Og da nu Himlen blev hvid og graa,
Den kjæreste Port
Opdundrede brat, to Fruer jeg saae,
Indsvøbte i sort.

Liig Maanen bag Skyen, den Yngeres Barm,
Gjorde Floret hvidt,
De begge steg ind i en ventende Karm,
Og sukkede tidt.

Og som den i Gaden rulled afsted,
Jeg efter den sprang,
Mig syntes mit Liv, min Lykke og Fred
Ved Hjulene hang.

Og da den var ude af Øre og Blik,
Jeg blev saa øm,
Og Luft mit bristende Hjerte fik
I en Taarestrøm.

Da stod en medlidende Stodder for mig,
Af Alder graa,
Han følte sig mindre ulykkelig,
Da mig han saae.

»Giv mig den linnede Kjortel du bær,
Jeg giver for den
Dig denne skinnende Ridderdragt her
Med Glæde igjen.

Giv mig den brustne Guitarre der,
Jeg giver derfor
Igjen min Fjæderbusk og mit Sværd,
Samt venlige Ord.«

Og da Castellanen i Porten stod
I Tjeneres Rad,
Guitarrens Strænge jeg sukke lod
Til veemodigt Qvad.

De skifted med Stodderen mangt et Ord
Om Land og om Stad,
Dog ak! om de Fruer de vidste ei hvor,
De vidste ei hvad.

I trende Dage jeg spillede saa
Ved det Marmorportal,
Da bøde mig Tjenerne op at gaae
I den fulde Sal.

Og mens jeg for Ridderne spillede, da
De talte saa tyst
Og tidt om den hellige Ursula,
Og alt blev lyst.

Og liig en løssluppen Fange jeg sprang,
Jeg ustandselig fløi
Gjennem Skov og Krat, over Mose og Vang
Til St. Ursulas Høi.

Og oppe ved Kirken jeg udenfor
Med mødig Trang
Mig kasted, mens Nonnerne inde i Chor
Alt Hora sang.

Om Morgenen gik jeg i Kirken ind
Til Bøn og til Bod,
Jeg trykte min Læbe med sønderknust Sind
Paa hver Helgens Fod,

Der laae jeg i Dage, der laae jeg i tre
Paa det rudrede Gulv,
Dog aldrig fik jeg den Nonne at see,
Den Nonne saa huld.

Da var det engang ved Midienat,
Ved Altret jeg laae
I døvende Halvblund, saa mat, saa mat,
Og hørte det gaae.

Igjennem de malede Ruder fløb
Et farvet Skjær,
En hvid Gestalt, liig en vaagnende Død,
Kom langsomt nær.

Og for et Madonnabilled, som stod
Med en Lampe derved,
Den knæled og kyssed dets Marmorfod
Med Inderlighed.

„O himmelske Jomfru! jeg er saa varm!
Saa elskovsvarm!
Lad Kjøling udgaae fra din Marmorbarm
I min brændende Barm!

Jeg stræber i Aande, i Hjerte og Aand
Til dig, til dig!
Men ak! et uløseligt Elskovsbaand
End holder mig!"

Og mens som et Rosenlys Maanens Skin
Forklarende faldt
Igjennem de rødlige Ruder ind
Paa hver Helgengestalt,

Og Himlen rundt om tilstede var
I al sin Pragt,
Ledsaged jeg Bønnen paa min Guitar,
Som zittrede svagt.

„I Engle, som komme med Harpespil,
Tilaander mig Rist!
O hør mit Suk og opløfter det
Til den Reneste hist!“

Da vendte mod Lampen den Bedende brat
Sin blege Kind,
Og Solen gik op i den størknende Nat,
Og Gud i mit Sind.

„O Clara! Clara!“ saa raabte jeg ud
Og knælede ned,
„Min inderlig elskede evige Brud!
Nu har jeg Fred.“

„Tilbage, Forvovne! Jeg er Guds Brud,
Og Savn min Lov.“
„„Om dig vil jeg kæmpe med Helgen og Gud,
Du er deres Rov.

Min var du, min er du og evig min
Du være skal,
Hvis ikke saa endes paa disse Trin
Mine Dages Tal!

Jeg er en Forbryder, o hør min Bøn!
Vær naaderig!
Thi skal jeg nu savne Forbrydelsens Løn,
Da vee over mig!

Ha! hører du ikke den skoggrende Haan
Fra Helvede hid?
O vær barmhjertig og frels min Aand!
End er det Tid.““

Da døde Maanen i høie Blaae
Og Lampen gik ud,
Jeg ingen Helgen mere saae
Og ingen Gud.

Hun blev saa veemodig, saa underlig hed
Af Elskovsild,
Jeg trak hende ved Piedestalen ned,
Saa vild, saa vild.

Da styrted' Madonna fra rokkede Stavn
I den store Nød,
Og i hendes isnende Marmorfavn
Laae Jomfruen død.

Fortvivlet ved knusede Læbe jeg hang,
Jeg svømmed i Blod;
Fortvivlet jeg op fra Tillien sprang,
For Helved jeg stod.

Og i mit Vanvid min Hjerneskal
I forfærdeligt Stød
Jeg knused mod smittede Piedestal
Og — var død. —

Og derfor i indfalden Kirke jeg maa
Med uendelig Vee,
Fra Midienat indtil Hanegal gaae
Og Blodet see.

Jeg brænder at twætte Pletten af,
Fordømt til Bod,
Men ak! den udbreder sig til et Hav
Af bølgende Blod.

Og naar da min Marter forkynder sig
I Hyl og i Hviin,
De troe at Vindene føre Krig
I den brustne Ruin.

Havfruen.

Rød Maanen skinner blandt Stjerner smaa,
Den Havfrue dandser paa Tillie blaa,
Sort Bølgen ruller mod hviden Sand,
Der gaaer en Yngling paa nøgne Strand
  Med Savn paa blussende Kinder.

Den Havfrue smiler saa vellystfuld,
Hun synes saa kjærlig, hun synes saa huld,
O! vogt dig, Yngling! o! vogt dig vel!
Saa let bedaares den unge Sjæl,
  Og Midnatstaagen forblinder.

»Kom hid, han sukker, min Længsels Mø,
Som dandser, som svæver paa vilden Sø!
Jeg vandred i Syd, jeg vandred i Nord,
Jeg søgte dig over den vide Jord.
  Paa Jord jeg aldrig dig finder.«

Afsindig dandser den Vandringsmand
Med nøgne Havfrue paa hviden Sand.
Bleg Maanen skinner blandt Stjerner smaa,
En Stund de svæve paa Bølgen blaa,
  Og dybt i — Afgrunden svinder.

Vaabendragerens Eed.

Da Solen dybt sig neied
Bag Jydlands gule Strand,
Et vældigt Banner vaied
Paa Hjelm fra Taarnets Rand:

Blaat, som de smaa Violer,
Som Havets stærke Flod.
Midt i, med syvfold Straaler,
En hvidlig Stjerne stod.

Men da den atter reiste
Fra Øster-sø sig op,
I Luft end Taarnet kneiste,
Men kullet var dets Top;
Thi Borgens Høvding stærke
Var død den samme Nat,
Og Heltens Skjoldemærke
Var ved hans Hoved sat.

Hans Vaabenbrødre brave
Stod om hans Leiested.
Hvor skal de ham begrave,
At han kan fange Fred?
Han har ei mange Venner,
Som vogte tør hans Tarv;
Og Hevn har lange Hænder
Og Hadet gaaer i Arv!

Han har ei mange Venner,
Han var en fredløs Mand;
Paa Drotten sine Hænder
Usaligt lagde han.
Hans Hjerte vilde sove
I Danmarks blode Eng,
Hvis der de torde vove
At rede det en Seng.

De samle sig, de sværge
Paa Knæ, hvor Baaren stod,
Med løftet Haand og Værge,
Ved Christi dyre Blod,
At de trods Gunst og Ære,
Trods Guld og Elskovs Lyst
Den Løndom vilde bære
I troe og tause Bryst.

De sværge høit, at binde
Med Staalet selv hver Mund,
Med Død hvert Øie blinde,
Som dunkelt aned kun,
Hvor Marsken med sin Brøde
Til Dommens Time laae:
At Livets Hevn den Døde
Til Haan ei skulde faae! —

I Stubberup, i Fyen,
Paa Hirtsholms flade Strand
Alt slumrer hele Byen,
Og mørk er Hav og Land.
Et eenligt Lys kun flammer
Hist i en Bondegaard;
Travlt sidder her i Kammer
En Mø, og Væven slaaer.

Hun skotter tidt til Ruden,
Den er saa ravnesort;
Fælt svæver Vindens Tuden
Om Tag og Dør og Port;
Novemberstormen lukker
Vidt op sit stærke Gab,
Dybt krymper sig og sukker
Det haardt betrængte Hav.

Hvi slaaer saa flittigt Væven
Den Bondedatter fiin?
Hvad tyder Læbens Bæven?
Og Rødmen under Liin?
Hvad sige disse Taarer,
Og disse ømme Smiil? —
Det Længsel er, som baarer
Med sød og bitter Piil.

Men Længselen skal stilles,
Og Sorgen gaae i Ban,
Snart skal hun aldrig skilles
Meer fra sin Fæstemand;

Hos Helten bist paa Øen
Han var en trofast Svend;
I Kjærlighed nu Møen
Ham tjente tro igjen.

Mens Barmen langsomt bæver,
Sit Blik fra Vævens Baand
Mod Vinduet hun hæver, —
Brat standser hendes Haand!
I mørke, dybe Fjerne
Et Lys hun skimte kan: —
Det ligner ei en Stjerne
Bag Natteskyens Rand.

Fra Kirken der, paa Banken,
De røde Glimt udgaae;
Hun gyser vel ved Tanken,
Dog kan hun ei modstaae;
Hun sniger sig saa stille
Til Kirkegaardens Muur,
Og bag en steensat Pille
Hun ængstlig staaer paa Luur.

Fra Stranden op med snare,
Med sagte Skridt paa Sti
En sort formummet Skare
Gaaer hende tæt forbi;
Bestraalt af røde Fakler
Mod Kirkeporten hen
En Kiste langsomt vakler
Imellem tause Mænd.

Paa Kirkegulvet Børen
Er sat i Fakkelskin;
Hun lister sig bag Døren
Og kiger sky derind;
Med Spyd og Stang oplukker
De Kirkens dunkle Skjød,
Den høie Hvælving sukker
Ved hver en Steen, de brød.

Paa Gravens Rand de trække
Fra Kisten, lang og sort,
Det rige Fløielsdække
Med sorgfuldt Alvor bort;
Blaat var det, som Violer,
Som Havets stærke Flod,
Midt i, med syvfold Straaler,
En hvidlig Stjerne stod.

De Liget dybt nedsætte,
De mure Graven fast,
Af Nattens Værk udslette
De hvert et Spor i Hast.
Det stumme Øie taler,
Med foldet Haand de staae, —
Da Morgenhanen galer,
Og varsler dem at gaae.

Flux blev hver Fakkel slukket,
Og Natten dobbelt sort,
Den tunge Port tillukket,
Og saa de stormed fort;
De svandt ved Breddens Stene,
Ved Havets mørke Strøm:
Og Pigen stod alene, —
Og Alt var som en Drøm.

Men da hun ile vilde
Kjækt fra sit Smuthul trangt,
Hun følte Foden hilde
Sig i et Klæde langt;
Hun greb det, og hun bar det
Med sig i Huset ind,
Og da hun saae, — da var det
Hiint rige Fløielsskind:

Blaat, som de smaa Violer,
Som Havets stærke Flod,
Midt i, med syvfold Straaler,
En hvidlig Stjerne stod!

Heel tankefuld hun gjemte
Det paa sin Kistes Bund, —
Og Nattens Rædsel glemte
I trøsterige Blund. —

Saa blank var Vinterdagen
Høit Klokkemalmet slog;
Smukt over Sneens Lagen
Hjemgik et Bryllupstog:
Ung Iver med sin Karen
Kom glade, som til Dands,
Og lystig fulgte Skaren
Med Sange, Baand og Krands.

Med Larm og Snakken klemte
Sig Flokken rundt om Bord,
De Spillemænd istemte
Det muntre Brudechor;
Tæt Skiven var bedækket
Med Bøste, Brød og Kjød,
Og Skjenkebordet spækket
Med Lutendrank og Mjød.

At Ingen sidde skulde
Den Dag ved tomme Fad,
Fik Stodderen tilfulde
Saameget, som han gad;
Og da nu Stjernebuen
Omhvælved By og Huus,
Gik Dandsen rask i Stuen
Ved røde Brudeblus.

Skjøndt Pigerne omskandsed
Saa kjækt den væne Brud,
De Koner hende dandsed
Af Pigelauget ud.
Den blanke Brudekrone
Det blonde Haar forlod,
Snart hun som ærbar Kone
I Liin og Hue stod.

Med Latter og med Buldren
De hende drog afsted;
Brudgommen over Skuldren
Ret smilede derved;
Og fra de Gjester vilde
Med længselfulde Sind
Han sneg sig let og stille
I Helligdommen ind.

Men neppe er han ene
Alt med sin Hjertenskjær,
Staaer han, som Væggens Stene,
Med Dødens Farveskjær;
Af Skræk og Vee betagen
Han maalløs stirrer paa
Det prægtige Sparlagen,
For Brudesengen laae:

Af Fløil, som blaae Violer,
Som Havets stærke Flod,
Midt i, med syvfold Straaler,
En hvidlig Stjerne stod! —
„Hvor fik du det, mit Hjerte?“ —
Hans Stemme standser da
Af Ængstelse og Smerte, —
„Hvor fik du dette fra?“

„Ei har min Haand det stjaalet,
Og kjøbt jeg har det ei;
Det blev mig ei tilmaalet, —
Jeg fandt det paa min Vei,
Og tog det op i Blinde
En Nat, ved Kirken her,
Da nys jeg saae derinde
En selsom Jordefærd!“

Det sagde hun, og smiled,
Og, ak! han smiled med;
Usect dog Taaren iled
Paa brune Kinder ned.

Med selsom Ild i Øiet,
Med Armen over Bryst,
Hen over hende bøiet
Han sukkede saa tyst:

»Du rene Liliestengel,
Som nu skal vorde brudt,
Har Hevnens vrede Engel
Og dig en Piil afskudt?
Forkastet og forbandet
Af Mennesker og Gud
Jeg maa, jeg kan ei andet, —
Tilgiv, min søde Brud!«

Hun aned ei, at Sukket
Fra dybe Qval fremgik;
Det blide Øie lukked
Hun for hans stærke Blik.
Undseelig Panden dukked
Hun ned i Bolstret blødt; —
Han Brudelampen slukked,
Og hvisked: »sov nu sødt!« —

Da Morgenrødens Stribe
Udspændtes bred og lang,
Lød Trommeslag og Pibe
Til lystig Jubelsang;
En Sværm af muntre Gjekke
For Kammerdøren stod,
Det unge Par at vække
De Sangen tone lod.

Det vared dem for længe,
De stødte Døren op;
I Buret sig mon trænge
Med Støi den vilde Trop;
Men som af Lynet slagen
Den ræd tilbage veg, —
Thi Bruden laae paa Lagen
Blodstænket, kold og bleg!

Men Svenden var forsvundet! —
Ham havde Edens Magt
Langt mere helligt bundet,
End Kjærlighedens Pagt;
Han havde, ak, desværre!
For Staal, i Blodet døbt,
Om Troskab mod sin Herre
Sig stolt Bevidsthed kjøbt.

Saa Sagnet os fortæller,
Men dunkelt er dets Ord;
Hvad Folkets Mund os melder,
Har Tvivlen i sit Spor.
End ingen Grandsker kjender
Man, som for Dag har bragt,
Hvor de trofaste Hænder
Stig Hvides Been har lagt.

Romanze.

(Af Eventyret i Skoven.)

En Jæger gjennem Skoven gik,
Den stille Sommernat,
Han havde ved det høie Træ
Ung Anna Stævne sat.

Han havde svoret i sit Sind:
Den dunkle Skov og Eng
I Nattens Stund skal vorde til
Ung Annas Brudeseng.

Mens saa han gik, og vildt hans Blod
I Lyst og Længsel flod,
Steg Maanen over Skoven op
Paa Himlen blodigrød.

Og ved dens Straaler Engen og
Det høie Træ han saae,
Og tæt til Stammen lænet op
En Skikkelse at staae.

Det var en Qvinde rank og høi,
Med nøgent Bryst og Been,
Med Kinden hvid som Vintersnee,
Just som en Marmorsteen.

Fra Nakken randt det lange Haar,
Alt som en Flod det var.
En Kjortel kort om Livet fløb,
En Bue Haanden bar.

Hun stod og saae til Maanen op
Ud over Skov og Lund,
Mens slumrende ved hendes Fod
Laae taus den store Hund.

Den unge Jæger standsed, og
Hans Læber talte saa:
Hvo er du Deilige, som hist
Ved Træet monne staae?

Hvo er vel du, som møder her
Den stille Sommernat,
I Lundens dunkle Skygge, hvor
Jeg har et Stævne sat?

Men hvilket Navn endog du bær,
Jeg slynge vil min Arm
Inat omkring dit ranke Liv,
Og hvile ved din Barm.

Jeg trykke vil min hede Mund
Alt til din Mund med Lyst.
Jeg gynge vil min varme Kind
Alt paa dit Jomfrubryst.

Saa talte han, og stormed frem
Af Attraa vild og varm:
Da løfted Skikkelsen sin Haand
Og hævede sin Arm.

Med Lynets Fart hun Buen greb,
Og spændte den med Smiil,
Og dybt i Jægrens hede Bryst
Foer hendes hvasse Piil.

Og Hunden, som ved Træet laae,
Nu gjøende sprang op,
Dens skarpe Tand nu søndersled
Den unge Jægers Krop.

Saa fandt man ham den næste Dag
Ved Kjæmpetræets Rod:
Hans Hjerte kløvet af en Piil,
Hans Øie fuldt af —

Tilbagekomst.

Selindaja! Selindaja!
Stjernefuld er Nattens Rund,
Gaden er saa tyst og stille
Og din Moder sank i Blund.

Kjærlig vendte jeg tilbage
Fjernt fra blodig Tagos Bred,
Kampens Støv i mine Lokker
Og dens Blod ved mine Fied.

Selindaja! Selindaja!
Abenamars Røst det er,
Slumrer du saa fast og roligt
Og din Elsker er saa nær?

»Hvem er det, som dristig bryder
Nattens hellig dybe Fred
Og den første Søvn forjager
Fra det søde Leiested?«

Selindaja! hulde Pige!
Abenamar neden staaer,
Kom igjen til Mandeltræet
I din Faders Urtegaard.

»Har du ikke hørt det rygtes?
Mens du fulgte Kongens Bud,
Alt er anderledes vorden,
Mandeltræet ak! gik ud.«

Nu saa kom da ned til Grotten,
Hvor jeg tidt saa elskovsvarm
Ved det lille Vandfalds Rislen
Hviled i din Liljearm.

»Har du ikke hørt det rygtes?
Grotten længe styrted ind,
For dens Indgang Edderkoppen
Væver nu sit tætte Spind.«

Kom da ned til Haveporten,
Hvor jeg sidste Gang dig saae,
Og dit Affkedsblik opstirred
I det klare Stjerneblaae?

»Har du ikke hørt det rygtes?
Steen og Kalk tilstopped den,
Over høie Muur kan ingen
Kiselstenen kaste hen.«

O saa ræk mig i det mindste
Gjennem Gittret Haanden hen,
At i Kys min Flammelæbe
Rødt afpræge sig paa den.

»Tys! Jeg hører nogen komme.
Hu! hvor kold er Nattens Vind.
Skynd dig bort, en Liigfærd kommer,
Mange Folk med Fakkelskin.»

Ha Troløse! Mens jeg sanked
Disse femten Hædersaar,
Uden Blu du til en Anden
Tro og Hjerte givet har.

»Hjertet har jeg ei bortgivet,
Allah høre mine Ord!
Almoralif det har taget,
Og hvad kunde jeg derfor?»

Den manede Brudgom.

Skjøn Anna gaaer for sin Moder at staae:
»Kjær Moder! I lære mig Kort opslaae!»
— Men Ingen sin Skjebne skal raade.

»Mig lyster saa gjerne at vide forsand,
Hvem jeg skal have til Fæstemand.»
— Men Ingen sin Skjebne skal raade.

De Konger og Knægte paa Bordet laae;
De beilede baade de store og smaa.

Til Jomfruen gange de ud og ind;
Men som Veir og Vind er de Herrers Sind.

Og Moder taler til Datter saa:
»De Knægte er ikke at lide paa;

Men bi til næste St. Hanse-Nat!
Saa skal vi nok faae paa den Rette fat.»

Og det var næste St. Hanse-Nat,
To Bægere blev der paa Bordet sat.»

Det eene med Viin, det andet med Vand,
Imellem dem stod der en Kniv i Sand.

Og Moder taler til Datter saa:
„Nu læs, min Datter! og agt vel paa!

„Naar Beileren triner af Muren ind,
Saa drikker han enten Vand eller Viin.

„Hvo Vandet drikker er svigefuld,
Hvo Vinen drikker er tro som Guld.“

Den Moder skynder af Stuen sig;
Skjøn Jomfruen bæver saa underlig.

Tre Ord hun siger i tausen Nat,
Da aabnes Muren saa viid og brat.

Hr. Haagen indstyrter, bleg som et Liig,
Til Bordet hastig han nærmer sig.

Han griber og tømmer det Bæger med Viin;
Saa lønligt gløder den Jomfru fiin.

Den Foldekniv vrister han ud af Bord —
En Gysen der gjennem Skjøn Jomfruen foer.

Af Muren styrter han ud igjen —
Skjøn Anna flyer til sin Moder hen:

„Ak! Moder, hvi haver I raadt mig det?
Hr. Haagens Gjenfærd haver jeg seet.

„Og bliver han mig end saa tro som Guld,
For dette han bliver mig aldrig huld.“

De Beilere kom, de Beilere gik —
Hr. Haagen Jomfruens Hjerte fik.

Skjøn Anna var han saa tro som Guld,
Hun blev ham en Hustru saa vennehuld.

I Aar og Dage de sammen boer;
I Vuggen smiler det lille Noer.

Det lille Barn om i Stuen mon gaae,
Og leger alt med de Killinger smaa.

Og det var atter St. Hanse-Nat,
Hr. Haagen sig havde paa Bænken sat;

Det lille Barn leger med skarpe Kniv,
Og falder og mister sit unge Liv.

Skjøn Anna græder paa lille Barns Liig:
„Ak! visselig det har jeg voldet dig;

Den Troldkniv aldrig jeg glemme kan,
Med den har jeg manet min Fæstemand.“

Hr. Haagen hører sin Hustrues Ord —
Med stive Øine han bleg opfoer:

„Har du mig voldet den Helvedqval,
Ret aldrig meer jeg dig elske skal.

Har du mig voldet saa stor en Nød,
Saa haver du koglet dig selv din Død.“

— End dampede Kniven af Barnets Blod,
Da dybt den i Moderens Hjerte stod.

Skjøn Annas Blod end paa Staalet flød,
Da voldte det ogsaa Hr. Haagens Død.

Skjøn Annas Moder den Jammer saae:
Tre Liig i Hr. Haagens Gaard der laae.

Skjøn Annas Moder lod grave en Grav,
Hun selv blev lagt der ved Siden af.
— Men Ingen sin Skjebne skal raade.

Den ottende Søn.

Den Hane slog ud sin Vinge og gol,
Ung Thora alt sad ved Væverstol.

Alt slog hun Væven med megen Hast,
Saa Traadene alle tilsammen brast.

Hun syede Blommer med Silketraad,
De Roser blev Blod og de Lilier Graad.

»Hjelp Gud! hvor jeg drager min Aande tungt,
Det volder det Foster, spædt og ungt.«

Syv Maaneder gik hun i Høieloftsſal
Og snørte sig i Midie tynd og smal.

Syv Maaneder bærged hun sig udi Løn,
Til Engen blev broget og Skoven grøn.

Det var ved sorten Midienat,
Triner hun ud i Lunden brat.

De Kildevæld piblede frem som Graad,
Hvert Løv var hende en Slangebraad.

De Vinde stønned som Dødningskrig,
De hvide Birker stode som Liig.

Frem treen en Qvinde, saa gusten og guul,
Udaf sit sorte Midnatsskjul.

Og hør du liden Thora, hvi sørger du?
Hvi est du dig saa saare mod i Hu?

Svarte liden Thora, hun blev saa rød:
Hvad jeg skjuler bag Beltet, volder min Død.

Mæled den Qvinde da hastelig:
Hvad du skjuler under Beltet, du give mig.

Liden Thora, vilt du give mig det,
Den Byrde skal være dig saare let.

Liden Thora segned ved Linderod,
Hun gav den Qvinde sit Kjød og sit Blod.

Den Qvinde grinte og krysted det Ror,
Saa sank hun neder i sorten Jord.

Liden Thora blev sig saa let i Sind,
Som naar Løvet vifter i sagten Vind.

Herr Esben sig op under Lide red,
Saa bandt han sin Ganger ved Borgeled.

Op axler han sit Skarlagens Skind,
Og træder høvisk for Jomfruen ind.

Hil sidde I, liden Thora, vel svøbt i Maar,
Saa vide der Ry af Eders Skjønhed gaaer.

Liden Thora, I er mig fast saa kjær
Som Engen det klare Foraarsveir.

I give mig eders Love og Tro,
Saa lade vi flux vort Bryllup boe.

Det var liden Thora, hun blev saa glad,
Hendes Kinder blussed som Rosenblad.

De Dage de ginge, de Dage de kom,
Syv Aar hun var sig en Hustru from.

Sidder hun med syv Sønner smaa,
Den yngste end spæd ved Brystet laae.

Sidder hun mild i Maaneskin,
Og klapper dem alle saa venlig paa Kind.

Klapper hun alle paa hviden Kind:
„Hvi ere I Smaa saa blege som Liin.“

Det var liden Thora, hun pludselig saae
Et lidet Utydske paa Tillien gaae.

Saa vissen den Skifting for hende staaer,
Med fortebruun Kind, uden Hovedhaar.

»Hil sidde I, Moder, paa Bolstere blaae!
Have I kun syv Sønner smaa?

Hil lege I, Brødre, paa Tavle af Guld
Og kaste de Gamles Skakspil omkuld!

Og hør nu, I Moder, jeg er eders Søn,
For syv Aar siden født udi Løn.

Den Qvinde hun bar mig til Troldebo,
Ret aldrig jeg kunde trives og groe.

Jeg er vanfør for to Maaneders Savn,
End gave de mig Vanfred til Navn.

Jeg ikke kan leve, ei heller døe,
Fordi jeg fødtes for tidlig af Mø.

Thi slaaer jeg om Eder min visne Arm,
Og suger Melken af Eders Barm.

I var mig ret aldrig en Moder god,
Thi drikker jeg nu Eders Hjerteblod.«

To fulde Maaneder laae han der
Og diede, til han blev stor og svær.

Da lagde liden Thora sig paa sin Seng
Og visned som Lilien paa grønnen Eng.

Men han slog sine syv Brødre ihjel
Og blev til en Trold, saa fuul og saa fæl.

Den hemmelige Røst.

Skjøn Ingerlil gaaer om alene
Beskygt af Borgelundens Grene,
Da hører hun en Stemme sød;
I Hallen hvalt af gamle Stene
Alt ofte den til Øret lød.

Knap kan hun den fra Zefir skille;
Den kommer fra et Barn saa lille;
Dog kan hun ikke Barnet see;
Saa sød som Nattergalens Trille
Den deler hendes Vel og Vee.

Naar hun er ene, Lyden kommer,
Om Vintren, i den grønne Sommer;
Fortrolig er hun alt med den.
Og Høstens Frugt og Vaarens Blommer
Hun plukker med sin lille Ven.

Den synger om Naturens Eden,
Om Venlighed, om Kjærligheden,
Fortæller mangt et Eventyr.
Den elsker Rolighed og Freden,
Ved mindste Lyd den hurtig flyer.

Engang en Aften siger Inger:
Din Stemme mig livsaligt klinger;
Men eier du en jordisk Dragt,
Est du en lille Aand med Vinger,
Saa viis dig i din Skjønheds Pragt!

Hun hører Stemmen sagte sukke:
Jeg maa mig for din Villie bukke,
Men du, hvi vil du mig saa haardt?
Forstumt er Natergalens Klukke,
Og Stemmen svinder hurtig bort.

Alt nogle Uger, nogle Dage
Er lagt i Eensomhed tilbage,
Skjøn Inger gaaer bag Skovens Træer;
Knap lyder hendes Længselsklage,
Saa er alt Stemmen hende nær.

Den atter kan med Inger tale
Bag Skovens Læ, i grønne Dale,
Ved Klippens Væg, ved Bækkens Blaa;
Den klinger i de gamle Sale
Bag Harnisket i mørken Vraa.

Er Inger ene paa sit Kammer,
Og slukkes Lysets sidste Flammer,
Da luster der en kjølig Vind,
Da banker sagte Dørens Hammer,
Og noget suser hurtig ind.

Og naar nu alt er tyst og rolig,
Da taler venlig og fortrolig
Med Ingerlil den spæde Røst;
En Skytsaand i den Huldes Bolig,
Den skjenker hende Raad og Trøst.

Hvor kan hun nu saa daarlig være,
Letsindig atter det begjere,
Hvad eengang gjorde Stemmen Vee?
Var Sukket ei en stille Lære,
En Bøn om: ei at skulle see?

En Aften, stærkt alt Dagen helder,
Sit Ønske hun det atter melder.
„Du vil det? Nu, jeg lyde faaer!
Stig ned i Ridderborgens Kjelder,
Naar Taarnets Midnatsklokke slaaer.

Hvor dybt i Grunden Borgens Bue
Fastsænker sig af al Formue
I Klippens hellige Granit,
Midt i den sorte Kjelderstue,
Der vil du skjelne noget Hvidt.

Hvad der du seer, skal mig betyde,
Dog vil ei da min Stemme lyde;
Ak Inger! naar du mig har seet,
Vil du din Daarlighed fortryde
Og angre, hvad der alt er skeet.«

Saa toner Stemmen og bortviger.
Nysgjerrigt hendes Hjerte higer
Af større Længsel nu end før;
Da Klokken brummer, ned hun stiger,
Og aabner Kjeldrens tunge Dør.

Hun seer sig om og intet finder,
End Lygten hende kun forblinder
I Dybets mørke Helligdom;
En Kilde gjennem Bjerget rinder:
Ak Ingerlil, vend om, vend om!

Det kan hun ei! dog maa hun sukke. —
Hun noget seer — hun maa sig bukke —
Hun seer — et Barn — o grumme Lyst!
Det ligger i en lille Vugge
Med Dolken blodig i sit Bryst.

Det lille Barn har nylig levet,
Man seer, det nys er myrdet blevet,
Forfærdet skuer Inger ned.
Med Blod staaer paa dets Pande skrevet:
»Det voldte din Letsindighed!«

End som en Engel sødt det smiler;
En Lilie det i Armen hviler;
Knap Inger røre sig formaaer.
Hun ræd af Hvælvingen udiler,
Og Døren efter hende slaaer.

Nu tør hun aldrig gaae tilsenge
Alene, aldrig dvæle længe,
Naar Maanen sødt i Skoven leer:
Hun visned som en Blomst i Enge;
Hun hørte aldrig Stemmen meer.

Min Aand, du Hellige! din Stemme
Mig lader Salighed fornemme;
O lad mig fræk ei stræbe ned,
Og miste i dit dunkle Gjemme
Min Ro og min Uskyldighed!

Holger Danske.

Det gothisk gamle Kronborg i Maanelyset staaer,
Mens sort og skumklædt Bølgen mod Fæstnings-Muren slaaer.

De stolte Skibe seile igjennem Sundets Bugt,
Fra Helsingborg hist blinker et eenligt Lys saa smukt.

Den danske Kyst staaer deilig med Skove og med Krat,
Men beegsort hæver Kullen sig i den lyse Nat.

Paa Kronborg klinger lystigt saa manget Gammens Ord,
En Venneflok har samlet sig her om Gildes-Bord.

See, Punsche-Bollen damper, de synge og de lee;
Betrækkets blege Helte paa Lystigheden see.

Tilsidst sig Talen dreier — det er just Midienat —
Paa Holger, som skal bygge i Kronborgs Kasemat.

»Ifald han hos os bygger, saa er det dog en Skam,
»At ingen af os Svende endnu besøgte ham.

»Kom lad os undersøge, — og er da Sagen Digt,
»Vi stævne vil Poeten, der først kom frem med Sligt!«

Saaledes Een just taler, og neppe er det sagt,
Før ogsaa hele Toget er strax i Orden bragt.

De rustne Hængsler knage og Faklen brænder rødt:
Dybt i de dunkle Gange saa øde er og dødt.

Hvert Fodtrin lydt man hører; hist ligger Steen og Gruus,
Og sky og bange sværme de stygge Flaggermuus.

Den tykke Jernport knager, nu er man der vel snart?
— Mod Muren slaaer man Fakken, der ei vil brænde klart.

Den klamme Luft alt kjøler det hede Ungdoms Blod,
Og Blodet kjøler atter det kaade Ungdoms Mod.

Nu har de søgt saalænge i hver en Kasemat;
Endnu en Port de aabne, — da standser Skaren brat.

Thi i det hvalte Kammer, hvor nu de træde ind,
See de en kraftfuld Gubbe med Haanden under Kind.

I Steenbordets Flade hans Skjæg er voxet fast;
Hans Aasyn ellers ligner hiin Drots ved høien Mast.

Han sidder i sin Rustning med Sværdet i sin Haand,
Og paa den høie Pande man læser Heltens Aand.

I Drømme sært han taler, høit hæver sig hans Barm:
»Hvor staaer det til med Danmark? behøver det min Arm?«

»Ræk Ungersvend mig Haanden, see min jeg rækker her,
»Dit Haandtryk skal mig lære, hvor stærk vel Slægten er!«

Men Svenden dreier mod ham rask Døren med sin Slaa,
For Holgers stærke Haandtryk sig Jernet bøie maa.

Da smiler han i Drømme: »den er dog ei saa svag!
»Og Holger Danske kommer til Hjelp paa Farens Dag!«

— Saa tause og saa blege de Svende fra ham gaae,
Og lettere de aande først under Himlens Blaa.

De see de klare Stjerner og Maanen stor og rund,
Mens Bølgen stumhvid vælter sig gjennem Øresund.

Janitscharen.

I.

— Zulma, ved Kysten ankre nu Skibe,
Ude paa Søen skimter jeg fleer:
Flaaden forsamles, kan jeg begribe,
Afreisen snarligt, frygter jeg, skeer.
Græske Matroser, begede Gutter,
Stirre med Lyst paa det svulmende Blaae —
Zulma, kun nogle bange Minutter
Har jeg tilbage, saa skal jeg gaae!

Fordum paa Landjord bygged din Tanke,
Nu skal paa Dybet den skifte sin Tro,
Følge som Søfugl Vimpel og Planke
Fjernt — til Ægypten, sige de jo.
Sløret tilbage! vær nu blot munter,
Skjøndt du er deilig i Taarer at see.
Zulma, kun nogle bange Secunder,
Saa maa, min Zulma, Skilsmissen skee.

»Siig mig, er Veien lang over Havet,
Kan jeg Ægypten see fra mit Slot?
Mangen Fregat har Søen begravet,
Ak, er blot Skibet sikkert og godt?
Vee mig! mangfoldig er dennegang Faren —
Ægypterinden er venlig og smuk:
Amurath, svar mig, vil Janitscharen
Tænke paa Stambul, ændse mit Suk?«

»Persiske Shawler sendte den snilde
Kjøbmand igaar mig, han fra Damask:
Ingen af Tøierne klæde mig vilde,
Farven var stedse for broget og rask.
Sort kun, Amurath, vil jeg mig klæde,
Taus vil jeg gaae i min Faders Gaard,
Ikke mig pynte, ikke mig glæde,
Førend igjen for mit Øie du staaer.«

— Seer du Cypressen hist, som jeg planted?
Liflig den staaer i en malerisk Egn.
Den paa min Troskab være dig Pantet,
Og paa mit Liv dig et varslende Tegn:
Naar den veemodigt med Bladene hænger,
Dette betyder jeg elsker dig ei!
Og gaaer den ud, da viid, at ei længer
Heller vist lever paa Jorderig jeg!

Men naar mit Træ staaer frodigt i Dalen,
Bladene lægges i tykkere Lag,
Og naar om Aftenen Nattergalen
Slaaer i dets Top sit fulde Slag:
Da er det Tegn, at karsk ud af Striden
Amurath kom, at han haver det godt,
Og at han længselsfuld fra Pyramiden
Stirrer mod Stambul og Zulmas Slot! —

„Amurath, ak! selv blomstrer end Træet,
Troer du, at dette kan være mig nok?
Mahomeds Maane staaer jo i Næet,
Varslende Drømme der kommer i Flok;
Alt jeg din Hest seer, vild uden Rytter
Farer den om, for at søge dig op,
Finder paa Marken dig, snøfter og lytter,
Skraber med Hoven paa livløse Krop!“

„Bosporus drøner fjendtligt derude,
Jordbunden skjælver — nei, det er mig!
Morgenens Taager Sorrig bebude,
Sorrig for Fleer end for mig og for dig:
Sultanens Throne, mumler man, ryster,
Seire vil Christus, i Syd som i Nord;
Riget styrter ved Bosporus's Kyster —
Snart vel i Stambul Russeren boer!“ —

II.

Borte var Amurath — Zulma veemodig
Vandred hver Aften i Dalens Græs,
Glæded sig dog, at fager og frodig
Trivedes stedse den kjære Cypres.
Da kom til Landet en brændende Tørke,
Glødende Jordbund gispede mat,
Planterne savned Skygger og Mørke,
Sparsomt faldt Duggen paa Græstørv og Krat.

Syg var Cypressen — bladfulde Krone
Tæredes hen af Mangel paa Regn;
Nattergalen med klagende Tone
Jamred over den døende Egn.
Bleg stod Zulma stirred alvorlig
Hen paa det elskede, syge Træ:
„Sangfuglen sørger, Cypressen er daarlig,
Amuraths Maane staaer vist i Næ!“

„Kastet fra Sadlen ligger paa Valen
Amurath vist med et dødeligt Saar;
Zulma kan ikke lindre ham Qvalen,
Hos ham ikkun den Fremmede staaer.
Visnende Træ mig Sandheden siger,
Bladenes Falmen jeg tydelig seer,
Og fra min Amuraths Ansigt viger
Livets Rødme nu meer og meer!“

„Dog — han aander endnu og han sender
Mig om sin Sygdom det aftalte Bud;
Kraften muligt tilbagevender,
End er Cypressen jo ei gaaet ud.
Den og de andre visnende skrante,
Ak, men dog stedse den lever endnu —
Dog fra nu skal den truende Plante
Længer ei fylde mit Hjerte med Gru.“

Og hun hentede hurtig en Slave,
Bød ham at hugge Cypressen om!
Angst da fløi fra den øde Have
Sangfuglen, som i Foraaret kom.

Klynkende lød en Røst fra Stammen:
»Dræber du, Zulma, selv din Ven?
Amuraths Lampes sidste Flammen
Rænner du grusomt at veire hen?«

Og der stod hun forvildet, bedrøvet,
Græd bag det skinnende Sølverslør:
»Lig nu paa Jorden, straffet og kløvet,
Du skal ei varsle, at Amurath døer:
Du skal den dræbende Visshed ei bringe,
Du skal ei martre mig Dag og Nat:
Haabets Sange skal for mig klinge,
Røsten fra dig var mig længe forhadt.«

»Bort med Varselet, bort med Tegnet,
Selv vil jeg varsle min Fremtid mig:
Kun for en Stund er min Yndling segnet,
Saaret han er, dog end ikke Liig.
Kun for et Øieblik daled i Vesten
Zulmas Sol bag en Sky af Sorg:
Amurath atter sidder paa Hesten
Stirrende hen mod min Faders Borg.«

»Ja, der er smukt i Haabets Riger,
Der vil herefter jeg søge Læ;
Meer vil jeg troe paa, hvad Hjertet siger,
End hvad der hviskes fra dunkle Træ.
Klæde mig vil jeg i brogede Tøier,
Smykke mit Haar med mangen Blomst,
Og under Sang og Slavindernes Løier
Gladelig vente hans Atterkomst.«

»Du, som er Drot over Sol og Maane,
Drot over Jorderigs seilende Ø,
Du vil det Skabte viisselig skaane —
Amurath er for ung til at døe!
Vend dig til dem med de hvide Lokker,
Vend dig til ham, der af Livet er kjed,
Men hvor sig Ungdomskræfterne flokker,
Der lad ei Dødsenglen dale ned!«

III.

Styrtet fra Hesten Amurath ligger
Ventende Døden paa Valpladsens Eng;
Sablen var skarp og Haanden var sikker —
Snart springer Livets dirrende Stræng.
Fienden medlidende bær ham til Teltet,
Saaret er dybt og Feberen vild —
Søvnløs paa Leiet sig Amurath vælted,
Og paa hans Hjerne det brændte som Ild.

Endelig sænked sig Søvn paa hans Pande,
Søvn vel, men afbrudt af Drømmenes Spil;
Mørke Fantomer fra Løgnens Lande
Kom og forsvandt og nye kom til.
Men naar den ængstende Drøm jeg maler,
Den, som qvalte hans Aandedrag,
Trøster jer ved, naar hans Stjerne daler;
Stjernens Forsvinden bebuder — en Dag!

Først ham tyktes, at fjernt i Haven
Zulma stod, han fornam hendes Røst;
„Amurath ligger kold og begraven,
Vælge jeg vil mig en levende Trøst;
Sukke jeg vil ei meer for den Døde,
Af min Erindring jeg sletter ham ud;
Livet tilhvisker mig Ord saa søde,
Jeg vil ei være Beenradens Brud.“

Og han saae, hvordan hun i Haven
Stirred med Had paa Cypressen hen,
Og han hørte, hun kaldte paa Slaven,
Bød ham at splintre og kappe den.
Amurath hørte Saugen hvine,
Amurath hørte Øxens Hug;
Da fortrakkes den Sovendes Mine,
Og fra hans Bryst lød klagende Suk:

„Skræmmer du Fuglen, Zulma, fra Reden,
Den, i hvis Sang vi vor Glæde fandt?
Dræber du, Zulma, hvad Kjærligheden
Plantede som et Troskabspant;

Hører du ikke min Røst fra Stammen:
Dræber du, Zulma, selv din Ven?
Amurats Lampes sidste Flammen,
Nænner du grusomt at slukke den?«

Drømmen forandredes. Zulma for Speilet
Ordned sin Dragt — han fornam hendes Ord:
»Skulde jeg sørge fordi han feiled?
Skal jeg gaae sort som den sorte Jord?
Nei, jeg vil gaae i de brogede Tøier,
Blomster skal smykke mit deilige Haar!
Dandsen, veed jeg, min Skjønhed forhøier —
Vel! Tambourinen jeg muntert slaaer!«

Da forbandede han sine Qvaler,
Barsk han reiste fra Bolsteret sig:
»Smykker du dig med persiske Shawler,
Nu da Voxlagnet væves for mig?
Sortklædt, Zulma, høitidelig lovte
Du mig at gaae i din Faders Gaard —.
Nu krandser Demantbæltet din Hofte,
Purpurfloden din Fodsaal naaer!«

»Og medens Amuraths Livskraft svinder,
Medens min isnede Barm blier trang,
Dandser i Kreds af muntre Slavinder
Zulma ved Tombourinens Klang!
Dands paa min Gravhøi, du som mig daared,
Styrt saa deri — bliv Beenradens Brud!« —
Og han rev heftigt Bindet fra Saaret —
Blodet og Livet strømmed da ud.

Torbisten og Fluen.

Torbisten kravler af mørken Hul
Med fire Vinger saa prude.
De to de vare som sorten Kul,
De to som Glar i en Rude.

Dem havde han pudset med megen Beskeed,
Alt med sin bageste Kralle.
At beile til Fluen saa strunk han red;
Den elsked han over Alle.

Af Fløbepotten søber saa net
Den liden og vevre Flue;
Saa flyver hun rundt omkring Speilet let,
Hovmodig ret som en Frue.

Torbisten seiler i Stuen ind
Alt paa sine fire Vinger;
Han klapper den Flue ved liden Kind,
Og det med sin smudsige Finger.

„Skjøn Jomfru! imens I qvæder saa blødt,
Ret som Fiolenes Strænge,
Gift Eder med Bassen, saa ganger det født,
Vi kunne da spille for Penge.“

Hun visker sin Kind med Fødderne smaa:
„Jeg takker for slig en Hæder;
Skarnagere passer jeg lidet paa;
De bære saa smudsige Klæder!

Du Skorsteensfeier ei komme mig nær!
Flyv til din Møbding derude!
Hvor Møget du roder paa Kryds og Qvær,
Alt med din kullede Snude.

Jeg kysser Jomfruens Barm saa fiin,
Jeg dandser paa Kongernes Næser,
Jeg spiser Sukker og drikker Viin;
Ad dig, du Stodder! jeg blæser.«

Beileren tabte for Hast sit Veir,
Han snurrer og summer og brummer;
Den Spee han tog sig saa meget nær,
Og krøb udi Jorden af Kummer. —

Sommerfugl sidder paa Lilien prud,
Alt udi sin blommede Kjole;
Da Fluen flyver i Haven ud,
Hun vilde sit Ansigt sole.

Og da hun saae det pralende Dyr,
I de rige forgyldene Klæder,
Da brød hendes Hjerte strax i Fyr,
En Elskovens Vise hun qvæder.

Den Spraglede slog med Kaaben om Fod:
»Hvad tænker du, fattige Terne?
Du Melkergner! Jeg er for god
Til at slikke med dig af en Kjerne.

Du søber, som Katten, Levning af Fad,
Hvori de Skjægget mon væde;
Dig følger hver Mands Foragt og Had,
De gjerne med Skoen dig træde.

Jeg patter af det Alabasterbryst,
Som Liliens Hjerte omhvælver;
God Ruus af Draaben jeg drikker med Lyst,
Som aarle paa Roserne skjælver.«

Fluen gik næsten fra sin Forstand,
Hun maatte sig skamfuld liste.
»Nu faaer jeg vist aldrig nogen Mand,
Hvi tog jeg ei den Torbiste!«

Til Vinteren var hun en Jomfru graa,
Som Alderen hæslig rakked;
Da kunde hun intet til Føden faae,
Hen til Torbisten hun lakked.

Han eied i Nødding en Stue varm,
Luunt sad han der inden Vægge;
Da sagde den Flue usfel og arm:
»Her er vel Plads til os begge?

Jeg elsker jer saare, den Tale er sand,
Kan I jer Kjærlighed mindes?
Torbisten er en fornuftig Mand,
Som saare sjelden forblindes.«

Han sagde: »I pakke jer fra min Dør,
Eders Klæder ere saa pene;
I husker jo nok, hvad I sagde mig før?
Jeg gjør dem f'gu vist urene.«

Agnes Bernauers Vise.

Hertugen sad udi Høienloftssal,
Det var paa den hellige Julefest —
Mens Skjaldene qvad og den fulde Pokal
Omvanked i Kredsen fra Gjest til Gjest.
Da traad en Ridder i Salen ind,
Og Hertugen klapped paa Skarlagens Skind:
Kom hid, Herr Hildebrand! Sid ved min Side,
Og meld mig paa Stand,
Hvad i fremmed Land
I saae, der værd er at vide.

Dybt neier for Fyrsten den Fremmede sig,
Med hoviske Miner og taler saa:
»Ei meget, min Hertug! er hændet mig
Paa Veien, der værd er at agte paa:

Dog, hvad jeg saae i jert eget Land,
Heel mærkeligt var: En Riddersmand
Af fyrsteligt Blod har skjenket en Qvinde
Af Folket sin Haand,
Og ved saadant Baand
Beskjæmmet sit Navn og sit Minde."

"Hvad?" — raaber Fyrsten med luende Blik
Og knuger i Vrede Sølvbægeret fladt:
"Hvem er den Usling, der saadan en Klik
Har paa sit Navn og sin Ære sat?"
"Det er, min Drot! Eders egen Søn!
Herr Albrecht har nylig ægtet i Løn
En ringe Borgers yndige Datter,
Og gjort sit Skjold
Og sin Stamme bold
Til Gjenstand for Pøbelens Latter!"

Den Gamle blegner og blusser igjen,
Og hviner og skummer af rasende Harm:
"Op, op, Herr Marskalk! I ride mig hen" —
Saa fnøs han — "til Staubring med væbnet Arm.
Tag med mine bedste Kæmper og bring
Med Eder tilbage den frække Ting;
Og agter ei han, hvad hans Fyrste byder,
Med Sværdet I slaae!
Ei spare I maae
Det Blod, ham i Aarerne flyder!" —

Og Marskalken ilte saa fuus afsted;
Ham fulgte vel hundrede staalklædte Mænd.
Fru Agnes sad i sit Kammer og græd,
Herr Albrecht var draget til Kampleg hen;
Og som hun nu sørged med Haand under Kind,
Traad Marskalken stout udi Kammeret ind:
"I drage," — udbrød han — "min ædle Frue!
Til Hertugens Slot,
Det lyster vor Drot
Sin Sønneqvinde at skue!" —

Fru Agnes blegned og Hænderne vred:
„Nu hjelpe mig Gud og ende min Sorg!“ —
Saa slæbte de hende i Gaarden ned,
Og joge afsted til Hertugens Borg;
Der blev hun stillet for Retten paa Stand,
Og dømt, som en Hex, til at sænkes i Vand.
Ei Taarer kunde den Grumhed smelte,
Ei Skjønhedens Pragt,
Ei Uskylds Magt,
Ei Noret, hun bar under Bælte.

Vildt bruser Isaren Borgen forbi,
Den gabende Pøbel langs Strømmen staaer;
Den Skjønneste skal styrtes deri,
Alt staaer hun paa Broen med flagrende Haar,
Med bundne Hænder hun synker paa Knæ;
Da rækker en Munk hende Korsets Træ,
Og, medens hun kysser Forsonerens Vunde,
Paa Hertugens Bud
Hun styrtes ud;
Selv Bøddelens Taarer runde.

Men mindre grumt Elementet var,
End Bayerfyrsten. Det mildnes paa Stand;
Uskadt det til Bredden den Yndige bar,
Og lagde hende paa hviden Sand.
Da raabte Hertugen gram i Hu:
„En Troldqvind er hun, det see vi nu!
Men kan hun ei synke, saa skal hun brænde!“
Da bad hun til Gud,
Og styrted' sig ud;
Og Bølgerne favnede hende.

Fyrst Albrecht rider fra Kampleg hjem;
Paa Veien han møder en Pilegrimsmand:
„Hvad, Pilegrim! saae du, hvor du kom frem?
Hvad veed du at melde fra fremmed Land?“
„Ei Nyt i fremmede Lande jeg saae,
Men her saae jeg sænkes i Bølgen blaa

En Fyrstes Hustru i Baand og Kjæder;
Fru Agnes det var,
Som Bølgerne bar
Til Himmelens evige Glæder.«

Fyrst Albrecht stinged sin Hest i Harm,
Saa Blodet dryppede i Gangerens Spor:
Af Hevnlyst flammed hans brændende Barm,
Til Ludvig, sin Faders Fiende han foer:
»For Eder« — udbrød han — »i Ledingsfærd
Mod Bayerns Drot er min Arm og mit Sværd!«
Saa drog de Tvende omkring saa vide,
Med Mord og med Brand
I det hele Land,
Den Hertug til Jammer og Qvide.

Og mange Stæder i Røg opgik,
Og mangen Borg sank i Aske ned,
Og mangen Kæmper sit Dødssaar fik,
Og mangen Svend udi Græsset bed,
Før Hevnen var mættet i blodig Færd,
Og Albrecht igjen stak i Balgen sit Sværd.
End mindes Landet den Dag med Smerte,
Da Hertugens Søn
Bortskjenkte i Løn
Til Borgerens Datter sit Hjerte.

Knud den Store.

Kong Knud sad stor og mægtig paa sin Throne;
En Herre, drabelig og stærk og huld.
Den danske, brittiske og norske Krone
Var smeltet sammen i hans Krones Guld.
Høit i hans høie Sal klang Harpens Tone;
Thi Skjaldens Barm var af hans Idræt fuld;
I Kirken selv lød Hymner til hans Ære,
Thi han udbredte Jesu sande Lære.

Men Knud sad taus og tankefuld i Sind,
Ei blussed Læben, som hans Purpurklæde,
Sørgmodelig han støtted Haand til Kind,
Og ingen Deel han tog i Hoffets Glæde;
De svundne Dages Idræt faldt ham ind,
Da monne bittre Taarer Øiet væde.
Ak! sukked han, min Gud! kan du forgjette
Min Synd! Kan du mit Regnebræt udslette?

Min Ungdom svandt i Stolthed og Foragt,
Kjæk frem jeg gik; ak! nu jeg modløs græder.
For at forstærke mig den stolte Magt
Forbandt jeg mig med Eadrik, den Forræder.
Den bjærve Ulf i Kirken blev ombragt,
Hans røde Blod end Altertavlen væder;
Ei blot med Sværdet, tidt med mørke Rænker
Jeg vandred frem — nu det mit Hjerte krænker!

Men oftest dog med Manddom og med Sværd
Min raske Ungdom blot sit Værk begyndte;
At blive Danmarks gamle Krone værd,
Det var den Tanke dog, som frem mig skyndte.
Og derfor stormed jeg i Herrefærd,
Og derfor Heltens Syssel, Kamp, jeg yndte;
Da aabned sig mit Hjerte for din Stemme,
Ak hulde Jesus! kan du alt forglemme?

Som Kongen nu saaledes trøstløs sad,
Med blege Kinder og med Graad i Øiet,
Mens hen ad Bænken i den lange Rad
Guldhornet gik og Hvermand var fornøiet,
Da treen en Skjald for Kongen frem og qvad:
„Min Konning! hvor er den, som Du, ophøiet?
Du tvang det stolte Nords udstrakte Lande;
Ustraffet Ingen tør dit Bud modstande.“

Taalmodig, uden Harme, hørte Knud,
Paa denne daarlige, forvovne Tale.
Hvad Skjalden qvad, det raabtes snarlig ud
Af hver en Ridder i de blanke Sale.

Da blev den gyldne Stol paa Kongens Bud,
Fort ned fra Borgen gjennem grønne Dale,
Til hviden Strand, hvor stolt og langsomt Vandet
Høit skylled sine Bølger op paa Landet.

Derpaa han lod, med steenbesatte Baand,
Det tunge Glavind ved sit Bælte spænde.
Med Kronen paa, med Sceptret i sin Haand
Han monne sine Fjed mod Havet vende.
Hvad Tanke der besjælte Kongens Aand,
Hver Hofmand ønskte nu med Higen kjende;
Men Kongen taug og vandred med sit Følge
I Purpurkaaben mod den hvide Bølge.

Og satte sig saa i det gyldne Sæde,
Blandt runde Stene paa det bløde Sand;
Ei hvor bestandig Bølgens Brud mon væde
Det ramme Tang med sit skumklædte Vand;
Ei heller der, hvor ei den kunde træde,
Paa den for fjerne, den for høie Strand,
Men der, hvor Pilen med sit Hoved hængte,
Hvor nu og da kun Bølgen op sig slængte.

Der Kongen sad, og talte saa til Havet:
Det Land, jeg sidder paa, tilhører mig;
Med dig, o Sø! min Vælde er begavet;
Thi lyd din Herre! Ei du nærme dig.
Din Bølge kræver jeg saaledes avet,
At til min Fod den aldrig vover sig.
Thi jeg behersker Nordens stolte Lande,
Ustraffet Ingen tør mit Bud modstande.

Men som sædvanlig gik den stille Bølge
Sin vante Vei, den end bestandig tog,
Af sin Natur den intet mon fordølge,
Det ene Bølgeslag det andet jog.
Med Otte kom det Niende i Følge,
Der stærk og svanger op mod Kongen slog;
Ei til hans Fødder blot den op sig trængte,
Hans Scepter og hans Krone den bestrængte.

Da reiste Kongen sig, saae til hver Side,
Og brød med Taarer høit saaledes ud:
»I Sandhed, hver en Christen burde vide,
At der er ingen mægtig uden Gud!
Han grunded Jorden, han lod Havet glide
I evig Vexel ved sit stærke Bud;
Han ene mægter Jord og Hav at twinge,
Mod hans er al min Vælde saare ringe.«

Med disse Ord han Kronen af sig spændte,
Af Guld og Ædelstene stor og svar,
Derpaa han sine Fjed fra Havet vendte
Og ydmygt Kronen hen i Kirken bar.
Der knælte han og hver sin Synd bekjendte,
Mens Angerstaaren trilled heed og klar.
Paa den Korsfæstede i Martyrqviden
Han Kronen satte, bar den aldrig siden.

Havfruen og Kongen.

Paa Skjærene skjøn Havfru sad,
Af Fjorden gaaer en Snekke,
Hun jævner Bølgen ved sit Qvad,
Thi Kongen staaer paa Dække,
Han stuer hen ad fjerne Hav,
Hans Hu er alt ved Herrens Grav.

Skjøn Havfru reiser sig og staaer
Paa høie Klippetakke,
Og stirrer paa hans gule Haar,
Som bølger om hans Nakke,
Og stirrer paa hans hvalte Bryst,
Saa hvidt som Skum ved Klippekyst.

»Lad kun, lad kun til Jorsal staae
Hen over salten Bølge!
Saa vidt, som den er kold og blaa,
Skjøn Havfru dig skal følge,
Thi, favre Konge, langt fra dig
Den Bølge brænder, brænder mig.

Naar Dagen stiger frem igjen
Og naar Sydstjernen skinner,
Hvor mine Fiske smutte hen
Med vevre Sølverfinner,
Jeg ømt og tro skal følge dig,
Thi ellers Bølgen brænder mig.

Og paa en Hval afsted hun foer,
Den var saa deilig spættet,
Om hendes Hofter hang en Gjord,
Af Perler sammenflettet,
Med Sølverskjæl hun dækket var,
Guldharpen hun ved Gjorden bar.

Frem i hans Kjølvand tro og fro
Til Sikelei hun svømmer,
Og hvergang Kongen gaaer til Ro
Og sødt paa Hyndet drømmer,
Derude paa den Bølge blaae
Hun Harpen sagtelig mon slaae.

Saa følger hun til Myklegaard
I ubekjendte Vande,
Og naar den Mjød til Randen staaer
I Kongens gyldne Kande
Og han den løfter til sin Mund,
Paa høie Dønning dandser hun.

Men da han nu til Jorsal drog,
Skjøn Havfru blev tilbage,
Ved Myklegaard hun Harpen slog
Til Elskovs kjælne Klage,
Og Væringer fornam med Fryd
Ved Dagens Port den Havfrues Lyd.

Hun aldrig reiser Vind og Veir
Og intet Skib nedsænker,
Skjøn Havfru er saa øm og kjær
Og kun paa Kongen tænker,
Og see! tilbage kommer han
Som Pilegrim fra Isra'ls Land.

Et lidet Billede han bær
Og tidt til Læben trykker,
I Guld og Sølv det fattet er,
Sit Bryst dermed han smykker.
Det er den rene Himmelmø,
Som saae sin Søn paa Korset døe.

Hist ved den helligholdte Grav
Ham Een af Munkeskaren
Det underfulde Billed gav,
At staae ham bi i Faren.
»Saa længe som mit Sværd og Skjold,
Det være skal i tryg Behold.«

Skjøn Havfru stirrer vildt derpaa,
Den Bølge hende brænder,
De Sølverskæl blir mørkeblaae,
Mod Norden hun sig vender
Og synger rædsomt Elskovsqvad —
Dog Elskov seirer over Had.

Skjøn Havfru tro, men ikke fro,
I Snekkens Kjølvand svømmer,
Men naar nu Kongen gaaer til Ro
Og gyldne Kande tømmer,
Hun Harpen ikke høres slaae
Og dandser ei paa Bølgen blaae.

Saa følger hun til Norges Kyst.
De vilde Vinde sove
Dybt i dens Kløfter, alt er tyst
Paa Ager, Bjerg og Vove.
Med Maanen alle Stjerner smaa
Nedstige i de Bølger blaae.

Skjøn Havfru staaer paa Havets Speil,
Ved Foden Fiske spille,
De folde sig, de slappe Seil,
Og Snekken ligger stille,
Den Styrmand blunder ved sit Roer
Kun Kongen vaager end ombord.

Med stille Veemod af sin Barm
Han Billedet fremtager,
Og kysser det saa andagtsvarm,
Og fromme Sukke drager:
„O Himmelmø! du førte mig
Tilbage til min vante Vig.“

Brat slaaer skjøn Havfru Strængens Guld,
Da daaner alle Glæder,
Hver Tone er saa jammerfuld,
Rundtom Naturen græder,
Og Kongen staaer med dæmpet Aand,
Det Billed slipper af hans Haand.

Med hellig Stræk udspringer han
Klenodiet at hente,
Men pludseligt med Elskovsbrand
Den Havfru ham omspændte,
Hun gynger ham paa Bølgetop
Og alle Storme vaagner op.

Men ved det første kolde Kys
Hun paa hans Læber trykker,
Den blide Sjæl hun suger løs,
Og ned i Havet dykker;
Det stormer, Snekken gaaer i Qvag,
Og Hvalen leger med dens Vrag.

Skøiteløberen.

Fra Træet Rimens Blade
Faldt ned for sagte Vind;
Over den glatte Flade
Sig spredte Maanens Skin.

Den ranke Yngling rendte
Paa tynde, glatte Jern;
Saae paa det Lys, som brændte
I Borgen hist, saa fjern!

„Endnu hun sidder oppe;
See Straalen skimter mild,
Gjennem de hvide Toppe
Til Isens Maaneild.
Endnu hun ikke sover;
Ak tænker hun paa mig?“
Hen ad de frosne Vover
Han henrykt skyder sig.

Sødtblussende han svæver
Ud paa den glatte Vei.
Det Lys, som hisset bæver,
Hans Øie slipper ei.
Hans Barm det gjennemflammer,
Han føler ei til Kuld.
„Der sidder hun i sit Kammer,
Og fletter det lyse Guld!“

Ak! mens hans Hjerte luer,
Da pønser lumske Død.
De brast, de tynde Buer,
Han sank i Havets Skjød!
Medynksom Bølgen hæver
Det blege Hoved op.
Lyset saa roligt bæver
Endnu fra Skovens Top.

„O Emma! hører du ikke
Mit Dødsuk i Nattens Vind?“
Med matte, brustne Blikke
Han stirrer i Lysets Skin.
Derpaa han langsomt dukker,
Over Isen Bølgen slaaer.
Sig Lyset i Borgen slukker,
En Sky for Maanen staaer!

Kield Stub.

Med Fløiels Hue, med sølvgraae Skiæg
Og lange sorte Kappe
For Folket, som sad inden Kirkevæg,
Op over den høie Trappe,
Der gik Hr. Kield, af hellig Bog
De Texter at forklare;
Med hellig Iver i Stol han slog.
De Synder ei vilde han spare.

I Frankers Land og Ganger-Rolfs Egn
Hr. Kield havde baaret Sværdet,
Hans Pande bar endnu Mærketegn;
Fra Ungdoms Tid saa hærdet
Hr. Kield var lidt at spøge med;
Hr. Hannibal Manden kiendte;
Thi kaldte han Kield af Kirken ned,
Og saa til Manden sig vendte:

Hr. Kield! I see, hvad Tid her er:
At Svensken er rundt om paa Færde;
Vel have vi samlet en Bonde-Hær,
Men Faa den at føre er' lærde —
I Kongens Navn! for Fødeland,
Hr. Kield! I Sværdet gjentage!
I være for Grændserne Tilsynsmand!
Hr. Gunner skal med eder drage.

Hvor Brand har været, i Aske varm
Tidt ligger en Gnist tilbage;
Saa lumrer der noget Hr. Kield om Barm,
Og stryger han sig om Hage: —
Hr. Hannibal! — da jeg var ung — —
(Nu pegte han paa sin Skramme)
Men nu er Haanden for Sværdet tung,
Og borte er Ungdoms Flamme;

Dog Nøden raaber — og Vee den Mand,
Som Hjelp i Nøden nægter!
Saa taler Hr. Kield, og strax paa Stand
Og Kappen fra Skulder han hægter; —
Saa lader han sadle sin Ganger graa,
Tolv Svende ved sin Side,
Tolv Svende, som var at forlade sig paa,
Dem byder han hos sig ride.

Med disse ved Side og følgende Trop
De usikkre Landets Grændser
Fra Bahuus til øverste Trondelag op
For fremmede Skovtrold han renser;
Der var paa den Strækning intet Fjeld,
Den tordnende Præst jo besøgte;
Til Kjernen af Sverrig om norske Hr. Kield
Gik rundt om i Dalerne Rygte.

Den Feide endes, sin Rytterhest
Nu lader Hr. Kield afsadle;
Sin Kappe gjentager den kjække Præst —
Lad høre, ham nogen tor dadle!
Siig nu: den norske Præst kun staaer
For Alter sit Offer at tage!
Nei, kaster han Kappen, forvist jeg spaaer
Dig ingen hellige Dage.

Tak, norske Præst! tak nu din Gud!
Naar nu du færdes om Bjerge.
Ei nødes du drage med Sabel ud,
For Fødelandet at værge.
Kan Dalens Præst ei vinde Roes,
Om han ei er Holger Danske?
Til Urter at sanke og Korkemos
Behøves vel ingen Staalhandske.

Ei streifende Ryttere sigter du paa,
Du gode Hr. Hans paa Eger!
Kun streifende Fluer og krybende Smaa,
Paa dem kun med Naalen du peger.

Du axler ei Sobel, du axler ei Skind,
Du axler kun Messeskjorte,
Du trænger dig ei over Grændsen ind
Og banker paa Sverriges Porte.

Men rygtedes vidt den gamle Kield,
Ei mindre om dig gaaer Rygte,
Selv Sverrige ønsker dig Liv og Held,
For dig har det intet at frygte; —
Ja Held dig følge paa hver din Færd,
Om Bjerge, i Dale, ved Strande!
I Folkevens Øie vel lyser dens Værd,
Som Kundskab udbreder i Lande.

Den danske Soldat.

Efter et Sagn.

Slaget var endt. Paa den aabne Mark,
Der nylig gienlød af Kampen,
Hørte man kun et Gisp, et Drøn,
Og en herreløs Hest's Trampen.

Aftenen sænkte sig, ei dens Ro;
Thi Krigens blodige Vildhed
Maled' endnu sine haarde Træk
I Nattens ustadige Stilhed.

En Sønderjyde fra Flensborg stod
Midt paa den vilde Slette.
Han holdt ved Tømmen sin Hovedsmands Hest,
Gud veed, de var' begge trætte.

Et godt Stykke Karl, en tapper Soldat,
Af et muntert, frimodigt Hjerte.
Plads for sig selv, og Ingen for nær,
Det var alt hvad hans Hu begjærte.

Han kasted' Øiet paa Valpladsen hen,
Paa de Saarede, paa de Døde.
Mangen, der nys var faur og fiin,
Maatte jammerlig Livet forbløde.

»Jeg takker min Gud, jeg slap saa godt;
»Jeg seer, mig Lykken har føiet.
»Plaged mig ei en ulidelig Tørst,
»Saa var jeg af Hjertet fornøiet.«

Han saae omkring sig. »Havde jeg nu,
»Heden og Tørsten at lindre,
»Et eneste Kruus af vort Flensborger-Øl!
»— Men jeg faaer vel nøies med Mindre!«

Han fik da tilsidst — Gud vide, hvorban —
En Flaske med Øl, men sukked':
»Svenskerens Øl er lovlig tyndt;
»Lad gaae! naar kun Tørsten er slukket.«

Begjærlig satte han Flaskens Hals
Til Munden, lænet tilbage —
Da trængte med Eet til hans Øre hen
En Bøn og en vaandefuld Klage.

Han saae til Siden. En svensk Dragon,
Strakt hen i Sandet, han skued'.
Benet var ynkeligt skudt ham fra —
Ved at see det Soldaten grued'.

»Giv mig en Drik at lædske min Tørst!«
Saa vaandede sig den Arme.
»Tag,« raabte Soldaten, »tag det Alt!
»Her maa jo en Steen sig forbarme.«

Og han bøiede sig til den Saarede ned,
Og holdt ham Flasken til Munden.
»Drik, Kammerat! det er vel dig undt.
»Hvor gaaer det? Smerter dig Vunden?

"Din Stakkel! du trækker kun tungt dit Veir;
"Kom, lad mig løsne din Trøie."
Men Svenskeren stirrer paa ham saa stivt,
Med et ondt, et hevngjerrigt Øie.

Og da han seer sin Fiende saa nær,
Da betager ham Had og Smerte,
Og han griber Pistolen og trykker løs
Mod Soldatens medlidende Hjerte.

Men Forsynet ynkedes mildt over ham,
Der ynktes ved Andres Qvide;
Og Synderjyden stod holden og heel,
Og Kuglen gled bort fra hans Side.

Den ærlige Svend forbløffet foer op:
"Din Kjæltring! Du vil mig forraske?"
Men, da han nu mærked', han var i Behold,
Saa greb han atter sin Flaske.

Og han stilled sig rolig hen paa sin Post,
Og læned' sig op til Hesten,
Tømte saa Flasken til Halvten ud
Og rakte Svenskeren Resten.

Han bøied sig atter og loe saa smaat;
"Det skal være din Straf, at vi dele.
"Havde du holdt dig i Skindet smukt,
"Saa kunde du drikke det Hele."

— Det var den Hævn, han nøiedes med,
Efter hvad Sagnet os melder.
En Dannemands Hjerte slaaer dobbelt frit,
Naar Krøniken sligt fortæller.

Den danske Konge erfoer hiin Daad.
Soldaten han flux lod kalde,
Og glad tilmode, med kongelig Gunst,
Han talede, høit for Alle:

„Dit Hjerte, min Søn, er adelig født;
„Til at adles det ikke trænger.
„Kun for at binde dig end mere fast,
„Guldkjeden jeg om dig hænger.

„Og til Erindring, at nys din Hu
„For Medynk og Høimod stod aaben,
„Du bære herefter adeligt Skjold,
„Med en halvfuld Flaske til Vaaben!“

— Saa lyder Sagnet. I Flensborg By
Soldatens Afkom mon være,
Og holder den simple, trofaste Svend,
Deres Stamfader, høit i Ære.

Elskovsseglet.

Hvi taler sig den Ridder træt,
Og fegter med sin Fjerbaret,
Med Øiet fuldt af Taarer?
Hvad er det for en Trolddom vel,
Som saa hans Kraft bedaarer?
Ned kaster han sig som en Træl
Paa Marmorflisens Aarer!

Hvad mener hun den Frøken fiin,
Som for ham staaer i hviden Liin,
I Fløil og Gyldenstykke?
Om Nakkens steile Sneeskred slaaer
En Krands af Lokker tykke,
Et Smiil om røde Læber staaer,
Om Mundens Perlesmykke.

„Du tænker vel, din Tales Magt
Mit Hjerte har i Lænker lagt?
Hør først, hvad jeg vil byde!

Et Aar din Elskov være stum!
Ei mindste Ord tør lyde;
Og synes dig min Lov for grum —
Saa kan du den jo bryde!

Eet Aar du taus betænke skal,
Hvad du har talt i denne Sal
Om Amors Piil og Kerte;
Kuns Øiekast tør bringe Bud
Om Glæde og om Smerte;
Og vil du tale til din Gud,
Han hører nok dit Hjerte.

Du trofast er i Sind og Hu,
Men Tungen er saa svag; — for nu
Dens Svaghed ei at friste,
Et Segl jeg fæster paa din Mund,
Ak, lad det ikke briste!
Thi er du stærk til Prøvens Stund,
Det bliver ei det sidste!"

Da bøier hun sig smidig, rank,
Saa ned om Begges Kinder sank
Et Telt af Lokker bløde;
Som vilde de ret holde Vagt
Ved Mundens Elskovsmøde;
Og strax ved Kyssets Tryllemagt
Hans Tunges Liv uddøde.

Han reiser sig med sorgfuld Aand.
Farvel han vinker med sin Haand,
Han tør et Ord ei vove;
Sin Hest han lader sadle brat,
Thi gjennem Dal og Skove,
Som Graven taus, end samme Nat
Han ride vil til Hove.

Før talte han som trofast Ven
Til Gangeren, og klapped den
Paa Hals og strøg dens Manke;

Nu sad han taus, de matte Blik
Han lod mod Himlen vanke;
Thi til den stolte Frøken gik
Enhver hans Hjertes Tanke.

Den skumle Aand, som kuns er glad,
Naar den kan stille Hjerter ad,
Ham rænkefuld omsvæver;
Fra hver en smigrende Gestalt
Til ham sin Røst det hæver,
Gjør snilde Spørgsmaal overalt,
Og listigt Svar udkræver.

Rundt Fristeren omringer ham:
Fra Maanens gyldenrøde Kam,
Fra Aftnens Purpurbræmme,
Fra Borgen med sit røde Tegl,
Der luunt i Skovens Gjemme
Sit Ansigt seer i Søens Speil,
Ham lokked mangen Stemme.

Hver Rose med sin søde Lugt,
Hvert Træ med Løv og gylden Frugt,
Hver Bæk i grønne Dale,
Hver Stjerne i den blanke Trop,
Som staaer i Himlens Sale,
Hver Nattergal i Lindens Top
Ham fristede til Tale. —

Der staaer et Huus bag Stadens Vold,
Der pranger med hans Ridderskjold,
Med Taarn og Marmortinder;
Men mat og stum i Slottets Hal
Hans Tyende ham finder;
De komme kun ved Klokkens Kald
Med Graad paa blege Kinder.

Selv Kongen naadigt sender ud
I alt sit Land et Herrebud, —
Han holdt ham høit i Ære:

»Hvo som den stumme Ridders Mund
For Tungebaand kan skjære,
Til Løn skal faae, hvad Hjertet kun
Kan ønske og begjere!«

Frem staaer de røde Lægers Flok
Saa travlt, med stærke Urter nok
De vil hans Tunge qvæge;
Vel mægte de en grusom Sot
Paa Flugten at bevæge,
Men endnu er den Urt ei groet,
Som Elskovs Qval kan læge.

Og Præsterne, den sorte Hær,
De træde nu hans Leie nær
Med Lys og Vand og Bønner;
Vel mægte de at mane ud
De fule Mørkets Sønner,
Mens kun med Spot hiin lille Gud
Den hele Skare lønner.

Det Folk, som lever Dag og Nat
Af mystisk Konst i Skov og Krat,
Man til hans Leie kalder;
De stimle til med listigt Blik
Af hvert et Kjøn, hver Alder,
Men deres Kløgt ei holder Stik,
Thi Stumheds Segl ei falder.

Da melder sig en gammel Moer,
En Signekone, som med Ord
Og sære Tegn helbreder;
Hun ved en Stok, i Pjalter svøbt,
Den matte Fod veileder;
Men hendes Raad var dyrekjøbt, —
Hans Haand hun sig udbeder.

»Min Isse bærer hundred Aar,
Men, hvis jeg Ungersvenden faaer,
Min Vaar vil atter grønnes;

Saa hvisked mig min Skjebnes Røst,
Og derfor kan det skjønnes,
At, skal mit Raad ham bringe Trøst,
Med Guld det ei kan lønnes."

Hun træder langsomt til ham ind,
Mens Vennerne med ængstligt Sind
Sig om hans Leie flokker;
Hun standser tankefuldt og tyst,
Saa sagte til ham rokker,
Hun lægger Haanden paa hans Bryst,
Og stryger bort hans Lokker.

Hun bøier over ham sig hen,
Og siger: "tal, min Ungersvend!"
Og kysser ham paa Munden;
Da — ved den Gamles Diekast, —
Var flux hans Qval forsvunden,
Thi Elskovsseglets Lænke brast,
Som holdt hans Tunge bunden.

Bort kasted hun den sorte Dragt,
Og stolt hun stod i Skjønheds Pragt
Med Diets Tvillingfakkel;
Han førte glad sin unge Brud
Til Herrens Tabernakel,
Og priste henrykt der sin Gud
Og Kjærligheds Mirakel.

Guarinos.

Der stod en Strid ved Ronceval,
Det var en blodig Færd,
Thi Christne faldt uden Tal
For Saracenersværd;
De ædle Tolv sank ned ved hinandens Side,
Og Carloman græd Blod af Sorg og Qvide.

Guarinos, Frankrigs Admiral,
Mod tusind Morer stred,
Til mæt af Blod hans Dyrendal
Af trætte Hænder gled,
Til mat af Solens Brand og Dagens Hede
Syv Morerkonger ham til Taarnet lede.

De kaste Lod paa breden Bord,
Da blev han Marlots Træl:
»Mærk, sagde Fyrsten, paa mit Ord,
Og overvei det vel,
Jeg giver dig, hvis du vil Christus svige,
Min Datter og det halve af mit Rige.«

»Og hvis du mig en Verden bød,
Med al dens Herlighed,
Jeg sveg ei ham, som Angst og Død
For mig paa Korset led;
I Nødens Stund vil Herren sig forbarme,
Jeg kaster mig med Tillid i hans Arme.«

Og i et Fængsels mørke Vraa
De støde Helten ned;
Der skal han, tung af Lænker, staae,
I Vand til Beltested:
»Staae, raabte Marlot, der din Gud til Ære,
Staae der, til Ormene din Krop fortære!«

Men Dage ginge, Dage kom,
Kom Sanct Johannes Fest!
De Christne bare Galgant om,
De Morer Myrteqvist:
Men Marlot lod i Sansuennas Haller
Forsamle sine Helte og Vasaller

Og høit i Sky opstilte han
Til Maal Korsfanen blaa;
De kaste Spyd, men ingen kan
Det Maal til Jorden slaae;
Da vredes Fyrsten, sønderrev sin Kaabe,
Og lod Herolder overalt udraabe:

»Saa sværger Marlot, Musselmand!
Læg Mærke til hans Eed:
Ei Brød skal ædes i mit Land,
For Korset kastes ned!«
De kaste Spyd igjen, men Fanen svæver
Urørt i Sky; af Harm Kong Marlot bæver.

Og gjennem Fængslets tykke Muur
Den vilde Tummel trang;
Forbauset i sit Fangebuur
Den ædle Helt opsprang:
»Hjelp Gud! er Carl med sine Skarer kommen
At kalde Korsets Fiender til Dommen!«

»Dit Haab er tomt, forvorpne Træl!
Skreg Vægt'ren, gram i Hu,
Din Carloman erindrer vel
Vort Roncevål endnu;
Den Larm er Klangen ei af brudte Kjæder,
Med Ridderspil til Sanct Johannes Hæder.«

»Et Maal lod Kongen reise op,
Korsfanen hvid og blaa;
Men ingen af vor Riddertrop
Den kan til Jorden slaae;
Thi vredtes Marlot, sønderrev sin Kaabe
Og lod Herolder overalt udraabe:«

»Saa sværger Marlot, Musselmand!
Læg mærke til hans Eed:
Ei Brød skal ædes i mit Land,
For Korset kastes ned!«
De kasted Spyd igjen, men Fanen svæver
Urørt i Sky, af Harm Kong Marlot bæver.«

»Giv mig min Frihed og mit Staal,
Dertil min Ganger god;
Da lægger jeg det høie Maal
For Morerkongens Fod.«
Saa talte Helten, bed i sine Kjæder,
Men Fangefogden frem for Marlot træder:

»Den christne Træl, som smægter her,
Mig sender, ædle Drot!
Hvis Du ham giver Hest og Spær
Og Leide til hans Slot,
Da øver han, hvad ingen Mor har øvet,
Det høie Maal nedkaster han i Støvet.«

Og bittert Kongen loe: »Nu vel!
Bring Spyd og Ganger hid!
Knap troer jeg, at en usel Træl —
Dog, Vægter! bring ham hid!
Et Underværk, om ene han kan øve,
Hvad tusind Musselmænd forgjeves prøve!«

Syv Aar har Steen hans Ganger god
Forslidt af Svøbens Snært!
Syv Aar hans Spyd i Krogen stod
Af Orm og Rust fortært;
Dog stod hans Lid til ham, som veed at bøie
Den Stolte, og den Ydmyge ophøie.

Han knælte ned og bad og svang
Sig paa sin Ganger god,
Og Spydet fløi og Maalet klang
Og sank til Marlots Fod;
Et Jammerskrig undfoer den vilde Skare,
Og tusind blanke Sværd mod Helten fare.

Men ned fra Himlen Engle drog
Og stred i blodig Leg;
Guarinos hug, hans Ganger slog,
Den vantro Skare veg,
Og Keiser Carl modtog med aabne Arme
Sin tappre Ven; men Marlot brast af Harme.

Hakon Jarls Død.

De Nætter ruge saa lange og sorte.
Sydstjernen flimter saa mat.
Ud stormer Vinden fra Himmelens Porte,
Fælt knager Granen i kolde Nat.
I Offerlundene Blæsten tuder
Om mosgroede Støtter af Valhals Guder:
„Vor Tid er forbi!
Snart synke vi!"
Den rasler og styrter den blodige Steen,
Og knaser omliggende Offerbeen!

Den gothiske Steenmasse kneiser,
Brunrødlig skummel i Maaneglands;
I mørkeblaae Luft sit Spiir den reiser,
Om Muren Dødninge rangler i Dands.
Fra lange Blyvindve en Straale iler
Til Alterets Crucifix og smiler:
„Du seirer vist,
Du hvide Christ!
Snart skal den vilde, nordlige Zone
Reie sig for din Tornekrone!"

Olaf Tryggesøn lander i Norge.
Brat synger han Messer paa hviden Strand!
Fra skumle, sydlige Borge
Bringer han Munke til Klippeland.
Alt mere den christne Tro sig udbreder;
Men mægtige Hakon Bønderne leder.
For gamle Tro
I Fædreboe,
De møder Olaf med tapper Ære —
Men Konningen splitter de samlede Hære!

Høit galer Hanen ved Midnatstide;
Jarl Hakon slagter sin Søn.
Han drager den rygende Kniv af hans Side
Og synker i Lunden, og gjør en Bøn:

»Christe! forstyr ei de straalende Aser.
Tag dette Offer, mit Hjerte raser!
Og giv os Held!
Forlad vort Fjeld!«
Men Uglen flagrer paa Rotas Bryst
Og tuder med dæmpet varslende Røst.

Korsbannerne vildt i Ætheren vælte.
De lyne, de lyne afsted!
Høit opflammer Luren de christne Helte,
Hvor Olaf stævner, er Lykken med.
Foran ham bæres Verdens Befrier,
Rundt om lyde Psalmer og Litanier;
Med korsbannet Sværd
Han fører sin Hær.
Foran ham ile de seirende Rygter!
Forladte Hakon snyser og flygter.

Afsted paa den vrinskende Ganger han traver,
Den standser ved Gaulaae, med Skum bedækt.
»Blev alle Nordmænd end feige Slaver,
Saa skjænder jeg ei min ældgamle Slægt.«
Med Taarer sin sidste Ven han dræber;
I Gangerens Blod han sin Kjortel klæber.
»Nu troer du mig død!
At mit Blod her flød;
Men, Olaf! giv Tid, jeg har Kæmper i Nord,
Og paa min Side strider Tyr og Thor.

Saa knittrende vrede hans Øine skule;
Han iler til grantakte Fjeld,
Og skjuler sig i en skummel Hule
Med Thormod Karker sin frigivne Træl.
En rygende Fyrrespaan Hulen oplyser.
Der sidde de tause, Trællen gyser!
Den ene ei troer
Den andens Ord.
Fælt stirrer Trællen paa Jarlen hvid;
Dog slumrer han ind ved Midnatstid.

Da hvisler det sagte i Hulens Mørke,
Og Asa Hermod for Hakon staaer.
„Guderne sætte Lid til din Styrke!
Giv Olaf Christen sit Banesaar! –
Guldtaarer den yndige Freya græder.
Ha, skal en sydlig, korsfæstet Misdæder
Forstyrre os her?
Gaae, sving dit Sværd.
Med Olafs Blod vore Altre bestænk!
Da skal du sidde paa Valhals Bænk.“

Saa taler den røde Skygge og svinder;
Men Trællen vaagner forfærdet op.
„Jesus stod for mig med smilende Kinder,
Og pegede paa din blodige Krop!“
„Ha usle Slave! frygt Tordnerens Torden!
Hvi bliver du bleg og sort som Jorden?
Formaster du dig
At forraade mig?“
„Nei!“ gyste Trællen med frygtende Sind,
Og udmattet slumrede Jarlen ind.

Men underlig fælt han smiler i Drømme,
Og Karker ræddes ved dette Syn.
„Hvi saae jeg ham nylig i Blod at svømme?
Hvi trækker han saa med det høire Bryn?
Han er dog en Røver, som Norge skjænder.
Velan, i hans Blod jeg toer mine Hænder.
Til Olaf jeg gaaer
Og en Guldkjæde faaer!“
Saa hvisker han bleg i den sorte Grube,
Og zittrer — og udskjærer Jarlens Strube!

Høit Lurene skralde fra nærmeste Fjelde.
„Her han! her flygted han hen!“
Som Fossen med brusende, knusende Vælde
Indbryder Kong Olaf med sine Mænd.
Brat Hakons Træl Hellebarderne dræbe,
Og Olaf staaer med smilende Læbe

Tæt ved sin Fod
Hakon Jarl i Blod.
„Den ypperste Hedning faldt! jeg er hævnet.
Ved hans Død er Vantundigheds Forhæng revnet!“

Det ruller i Horizontens Himmel
Og sagtelig skjælver Hav og Jord.
De gamle Guders brogede Brimmel
Forsvinder, og kommer ei meer til Nord.
Istedetfor Lundens ærværdige Minder
Man idel Kirker og Klostere finder.
Kun hist og her
Man fjernt og nær
En Høi og en opreist Kampesteen skuer,
Som minder om Oldtidens slukte Luer.

Brødrene ved Kong Abels Grav.

En Nat der monne to Brødre gaae
Ved Kæret i Gottorpsskoven,
Den Ene ei paa den Anden saae,
Taust stirred de Begge i Voven.

I Gottorp boede en Mø, saa skjøn,
For hende de Brødre brændte.
Nu gos ved Kong Abels Grav de i Løn,
Og Broder ei Broderen kjendte.

Saa underligt suste det sorte Kær,
Som hvisked en Afgrundsstemme:
„Den, som jeg skjuler i Sivet her,
Ham skal jeg til Dommedag gjemme.“

Da skingred i Skoven en sælsom Klang,
Som stødte i Hornet en Jæger,
Og Stormen den susende Vinge svang,
Som Havets Grundvold bevæger.

Det var som jamred den gamle Skov,
Som skreg den med tusinde Munde,
Og fjernt lød Gungren af Hestehov,
Og Glam af hylende Hunde.

De Brødre rørte ei Haand eller Fod,
Med Rædsel maatte de lytte,
Og pludselig for dem en Olding stod
Ved lønlige Enebohytte.

»Gak ei af Stedet! nedknæl og bed!«
Saa varsled Oldingens Stemme —
»Bed for Kong Abel om evig Fred!
I Himlen har han ei hjemme.

I Jorden har han eiheller Fred,
I Kirken han kunde ei ligge;
Her er han pælet i Sumpen ned;
Men Pælen holder ham ikke.

Til Dommedag farer han aldrig vel,
Hver Nat han fra Sumpen maa ile;
Kong Abel har slaget sin Broder ihjel,
Derfor kan han aldrig hvile.«

De Brødre knæled — og see! da foer
Kong Abel forbi dem og trued,
Hans Dødningeaasyn var sort som Jord,
Ham fulgte tre Hunde, som lued.

De hyled i Flammen og svandt som et Lyn,
Men Brødrene standed tilbage,
De stirred saa blege mod svundne Syn
Og kunde ei Aande drage.

»Gaaer bort og kives paa Veien ei!«
— Lød atter Oldingens Stemme —
»Gaaer ei paa Brodermorderens Vei!
I Himlen har han ei hjemme.«

De Brødre sank i hinandens Favn,
De græd saa høit og saa saare,
Bad Gud om Naade i Jesu Navn,
Og Himlen saae deres Taare.

Tilsammen de gik til den hellige Grav,
Tilsammen som Brødre de boede,
Tilsammen tilsidst de Aanden opgav,
Guds Engle dem Himlen oplode.

Eventyret i den fremmede Stad.

Og som jeg nu hen ad Gaden gik
I den fremmede Stad,
Da faldt paa en Mø mit speidende Blik;
Hun i Vinduet sad.

Jeg stod, og glemte at vandre hjem,
Saa elskovsvarm.
Over smekkre Midie svulmede frem
Den unge Barm.

Hendes Øine var store, hendes Hænder var smaa,
Hun var saa rank,
Bort skulde jeg gaae, men jeg kunde ei gaae,
Hendes Øie sank.

Min Cithar under Vinduet klang,
Var Natten smuk.
Hun lønned altid min Elskovssang
Med et sagte Suk.

En Midnat smelted den Huldes Aand,
Da Cithren lød.
Hun rakte mig kjærlig sin Liliehaand,
Den var saa blød.

En Rose jeg trykte i sneehvide Hud,
Med brændende Mund.
Hun smilte og saae saa venlig ud,
Saa bortsvandt hun.

Tungsindig tidt forbi speilklare Sø
Jeg tog min Vei,
Ukjendt med Hver, selv den elskede Mø
Jeg kjendte ei.

Jeg gik i Nætter og Dage tre
I den fremmede Stad,
Men ei længer jeg fik den Elskte at see;
Skjøndt jeg sang og bad.

Den tredie Dag derhen jeg gik,
Med tunge Skridt,
Da standsed i Vindvet mit matte Blik
Paa noget Hvidt.

O da hæved sig atter saa glad, saa glad,
Mit Hjerte trangt;
Men ak! det var ikke min Mø, der sad,
Men et Klæde langt.

Jeg gik i Nætter og Dage tre
I den fremmede Stad;
Men ei længer jeg fik den Elskte at see,
Skjøndt jeg sang og bad.

Den tredie Nat derfra jeg gik,
Og vilde bort;
Da standsed i Porten mit matte Blik
Paa noget Sort.

Jeg svøbte mig ind i min lange Talar,
Med forvirret Sands.
En Liigkiste ud af Paladset man bar,
Med en Jomfrukrands.

Jeg sneg mig bag efter i Fakkelskin,
Med den lange Rad.
I en Kirke de satte Kisten ind,
Og skiltes ad.

Taus skjulte jeg mig i et Pulpitur,
Saa kold og bleg,
Gjennem Blyvindvet saae jeg i sorte Natur,
Blodmaanen steg.

Da vilde jeg rave til Kisten hen,
Som for Alteret stod;
Men jeg hørte Noget rasle igjen.
Iis blev mit Blod.

Og grant jeg en Yngling ved Kisten saae,
Bleg som en Aand.
Den duftende Krands han stirrede paa,
Med en Dolk i Haand.

»Dig har jeg nu givet til Døden hen,
Troløse Mø!
Imorgen din ukjendte, fremmede Ven
Skal ogsaa døe!«

Da sneg jeg mig bag ham med harmfuld Aand,
Med Hevnens Lyst;
Og vristed ham Dolken af skjælvende Haand,
Den fandt hans Bryst.

Rødt strømmed hans Blod som en skummende Elv
Over Kisten lang.
Da tonede Orglet af sig selv
En Sørgeklang.

Jeg raved til Døren med selsomt Mod,
Slukt var mit Had.
Inden Hanegal jeg atter forlod
Den fremmede Stad.

Henrik og Else.

„Nei, nei min ædle Herre! I tro mig, om I kan!
Sin Henrik ene elsker hun i hele Danmarks Land.
Min Else er saa trofast som den ranke Lilievand,
Der sætter Eders Hjerte i en evig Elskovsbrand!“

„Min bolde Svend! imorgen er der atter en Dag,
Da vil jeg hende prøve, og forfare den Sag!“
Saa talte Herren listigt, og saae mod Flisen ned,
De andre Herre smidskede saa lønligt derved.

Alt Sommerlærken synger over Vordingborg By,
Og Guldgaasen glimter i det klare Morgengry;
Den milde, friske Vind bølger frem gjennem Korn,
I den susende Skov høres Hunde og Horn.

Liden Else sidder luunt ved sin Faders Urtegaard
Med sin flittige Rok, og rundt om Stolen staaer
Pioner, Tulipaner og Buxbom, Krusemynt;
Men Pigen var dog Haugens allerdeiligste Pynt.

En mørkeblaa Kjortel om de ranke Lemmer laae,
De snehvide Ærmer til Haandledet naae;
Og flittig og vims er den lillebitte Fod,
Den dreier Rokkehjulet med trøstigt Mod.

En Kat med sorte Striber bag ved en Solbærhæk
Høit skyder op sin Ryg; ved den tindrende Bæk
Der gaaer den lille Ælling saa guul og rund og reen,
Ret som en Æggeblomme, der nylig har faaet Been.

Paa sin Vinge svømmer Bien, mens Solen er saa varm;
Da hæver hun sit Hoved rask, og skygger med sin Arm.
En Flok af vilde Jægere med buldrende Trav
Sig skynder over Mark, over Grøvt, over Grav.

Hver Ridder var saa pyntet, som han vel kunde bedst,
Men smukkest var dog han paa den skimlede Hest;
Han skinnede som Solen i den brogede Flok,
Han standsede sin Ganger, og hun standsede sin Rok.

„Hil sidde du blandt Roser, selv en Rose saa skjøn,
Liden Else, jeg har elsket dig længe i Løn!“
Da neied sig mod Jorden den tugtige Mø,
Af Blussel og af Angst var hun nær ved at døe.

„Til dit Hjerte og din Haand jeg beile nu vil,
Disse gode danske Herrer ere Vidne dertil!“
Da rysted hun paa Hovedet med blussende Kind,
Da greb hun til sin Rok og vilde gaae ind.

„Jeg giver dig Forlov at betænke den Sag,
Liden Else, imorgen er der atter en Dag!“
Det sagde han saa listigt, og saae til Pigen ned,
De andre Herrer smidskede saa lønligt derved.

„Med hvide Perler fletter jeg dit guldgule Haar,
Din Fløielskjortel foeres med Sobel og Maard,
Jeg binder dyre Stene om din Hals og din Arm,
Jeg spænder fire Heste for din hængende Karm.

Til Harper og til Fløiter under tusind Kerters Glands
Paa kostelige Tillie der træde vi vor Dands;
Ved barske Vintertider i Salen luun og tæt
Vi spille Guldtavl ved Malvasier og Klaret.“

Da reiste hun sit Hoved, slog Lokken fra sin Kind,
Hun smilte med sit Øie saa listefuld i Sind;
Hvor gule vare de Lokker, som rundt om Panden laae,
Og saa disse Øine, — hvor friske og hvor blaae!

„Jeg er kuns Bondepige, men I en Ridder stolt,
Snart vilde Eders Øine kun stue mig koldt;
En Bonde maa det være, en Bonde har jeg kjær; —
Thi hænge I bort Eders blanke Herresværd!“

„Velan, jeg hænger gjerne min Dyrendal paa Væg,
Nu vil jeg hvæsse Leens og Plougjernets Eg.“
„Men Kaaben hiin røde jeg aldrig skue vil,
En dygtig Vadmelskofte maa I lægge Jer til!“

„Ja Vadmel vil jeg bære, og det røde Fløielsstrud
Paa Herrens høie Alter jeg breder ydmygt ud!“
„Saa skjenke I bort Eders ridderlige Hest!
Min Mand skal drive Studen, det passer ham bedst.“

„Jeg jager ind i vilden Skov min gode Ganger graa,
Den Hest, som mig har baaret, skal ingen sidde paa;
Men selv vil jeg langsomt i Plougfuren gaae,
Ifald jeg, liden Else, dit Hjerte kan faae.“

„Af Eders Borgekjelder I trille hvert et Fad,
Det Øl og Mjød, jeg brygger, gjør ogsaa Hjertet glad!“
„Ja gjerne vil jeg drikke det danske Øl og Mjød,
Saa giver jeg min Sanger den Viinmost saa sød;

Ei lyder Sangen lifligt, naar Halsen er for tør,
Og dygtigt maa den skylles, det har jeg mærket før!“
Det sagde han saa listigt og saae til Sang'ren hen,
De andre Herrer smidskede saa lønligt igjen.

„Jert Herreskjold med Mærker og Billeder besat,
Det sætte I for Knæ, og bryde det brat;
Og ned maa I styrte Eders stolte Ridderhuus,
Og lade Plougen vandre over Grundmurens Gruus!“

Da straalte hans Ansigt med Høihed og Ro,
Han mærkede klarligt, hun var sin Kjæreste tro:
„Jeg seer, liden Else, du kan dig fra mig snoe,
Thi Skjoldet maa jeg bære, i Huset vil jeg boe!

I Skjoldet springe Løver, og Hjerter staae i Brand!
Hvor kunde jeg vel bryde den dyre Skjolderand?
Thi jeg er Kong Wolmer, og Danmark er mit Huus,
Og skulde jeg vel Danmark nedstyrte i Gruus?

Jeg frister dig ei længer, nu kjender jeg din Hu,
Christ give, hver en Ungmø var trofast som du!
Belønne dig — det vil jeg; du har talt mig til Behag,
Guds Fred! Farvel! i Morgen er der atter en Dag!«

Saa kasted han omkring sin urolige Hest,
Bort foer han med sin Skare som en Efteraarsblæst;
Da raslede Løvet under dundrende Hov,
Vildt klingrede Halloh! i den undrende Skov.

Men over Gjerdet svang sig hendes hjertenskjære Ven,
Han ilede med Jubel i Pigens Arme hen;
Med stille Fryd de ginge over Marken til By,
Hvor Guldgaasen glimtede paa Taarnet under Sky.

For alle vakkre Piger paa Danmarks grønne Vang,
Der blive deres Beiler troe, jeg digted denne Sang.
Jeg synger deres Priis til jeg lægges i min Grav;
Thi dem er der, Gud skee Lov, dog endnu mange af!

Wilhelm Bisp og Kong Svend.

At nær ved Kirke stander Slot,
Det sagtens kan sig føie;
Men Haand i Haand man Bisp og Drot
Kun sjelden seer for Øie;
Dog Danmark saae som Ven hos Ven
Vilhelmus Bisp og Konning Svend.
De Venner ene lignes kan
Ved David og hans Jonathan.

Alt med de Venner Verden saae
Saa underlig en Handel,
Hvad Verden aldrig kan forstaae,
Det er de Frommes Vandel:

De tugte mest, hvem de har kjær,
Det kalder Verden Daarefærd;
De følges ad i Død og Grav,
Det kalder Verden Galenskab.

Det var en hellig Julefest,
Og Kongen gjorde Gilde;
Velbaaren var hver Julegjest
Men Mangen døde ilde;
Hver Gjest blev hed af Mjød og Viin,
Det bøded mangen Ridder fiin.
For Viin og Vrede vogte sig
Hver christen Drot paa Jorderig!

Det ringed efter hellig Skik,
Det var en Nytaarsmorgen,
Og Bispen ind i Kirken gik,
Han gik derind med Sorgen;
O vee! en Tidende saa ond
Ham bar den aarle Mordenstund.
Og Villum elskede Kong Svend,
Som Jonathan sin Hjertensven.

Der var en Plet paa Chorets Gulv,
Den var saa rød at skue;
Den kom, da Knud lod myrde Ulv
Alt i den Kirkestue;
Nu lavet var der rundtomkring
Af Ulvens Søn saa rød en Ring,
Vel sørge maatte Kongens Ven,
Thi Ulvens Søn det var Kong Svend.

Kong Svend han axlede sit Skind,
Han lod sig Sværd omspænde;
Han agted sig i Kirken ind
Med Riddere, med Svende;
Derinde lød en Nytaarsfang,
Men huult og mat fra Chor det klang.
Om mørken Bisp og røden Flod
De sorte Klerke blege stod.

Sig føie Stunder Kongen gav,
Han vilde brat indgange;
Men der stod Bispen med sin Stav
I Messeklæder lange;
Han løfted Stav og stødte Pig
Mod Kongens Bryst saa dristelig.
De Frommes Kjærlighed er sær,
De tugte mest, hvem de har kjær.

„Hvad vil du, Ulv! i Faareflok?"
Saa mæled Christi Hyrde,
„Fikst du af Blod endnu ei nok,
Har end du Lyst at myrde?
Nei gak herfra, du Ildværksmand,
Og viid, du est i Kirkens Band!"
Men Villum elsked dog Kong Svend
Som Jonathan sin Hjertensven

De Hirdmænd gik paa Bispen ind
Alt med de dragne Sværde;
Men Herrens Præst ei veg et Trin,
Han var ei at forfærde;
Guds Engle stod ham bi og nær,
Og døvede de hvasse Sværd;
Han tænkte kun paa Gud og Svend,
Sin kjære faldne Hjertensven.

Alt som en Støtte, stiv og kold,
Og bleg som Liig i Jorde,
Saa stod en Stund den Konning bold,
Dernæst han tog til Orde:
„O! rør ham ei! han staaer i Gud,
Han staaer paa Vagt for Christi Brud."
Saa maatte mod den Herre bold
Fra Kirke gaae før Messehold.

Bisp Villum staaer for Alterbord,
Sit Kyrie han qvæder;
Kong Svend han kysser sorten Jord
I Pønitenseklæder;

Der ligger han med nøgen Fod,
Hans Pude er en Taareflod;
Men hvo den meste Pine led,
Det Gud i Himmerig kun veed.

Sit Kyrie eleison qvad
Den Bisp med Graad og Smerte;
Miskund dig, Herre! og forlad!
Bevæg din Tjeners Hjerte!
Med Amen lød i Kirkechor:
Kong Svend han kysser forten Jord!
Fra Altret brat den Biskop gik
Med Graad paa Kind og Fryd i Blik.

For Kirkedør Bisp Villum stod
I Messeklæder lange,
Og Kongen laae i Taareflod,
Saa angerfuld og bange;
Han skjalv for Gud, som hevner Blod,
Han skrifted for den Herre god;
Og naar der skriftes saa paa Jord,
Da vorder Fryd i Englechor.

„Du Angerstaarer har udøst,“
Saa monne Bispen tale,
„Af Kirkens Band er du udløst,
Og Gud dit Sind husvale!“
Saa tog han Kongen i sin Favn,
Velsigned ham i Jesu Navn,
Og Villum elskedes af Svend
Som David af sin Hjertensven.

Kong Svend han stod i Guld og Staal
Med sørgelig Gebærde;
Saa gjorde han sit Skriftemaal
For læge Mænd og Lærde;
Han Kirken gav saa rig en Bod,
Og Taarer i hans Øie stod;
Men ved det Skriftemaal i Nord
Guds Engle sang et Gammenschor.

Nu frygted Svend af Hjertensgrund
Sin Gud og tog sig vare;
Og der nu kom hans Tid og Stund
Fra Verden at bortfare,
Et Tegn man paa de Venner saae,
Som Verden aldrig kan forstaae:
At følges ad i Død og Grav,
Det kalder Verden Galenskab.

Bisp Villum stod i Kirkechor:
„Nu graver flink, I Svende!
Og graver bredt, thi brat i Jord
Skal sænkes Kister tvende;
Og være vil jeg hos Kong Svend
I Graven end, som Ben hos Ben.“
De Venner ene lignes kan
Ved David og hans Jonathan.

Det klang saa huult i Choret hen
Alt fra det dybe Stade:
„Vi bygge Huus til Døde Mænd
Med Hakke og med Spade!
Er du deroppe død, saa ti!
Men est du levende, da bi!“
De vidste ei, man elske kan
Som Villum og som Jonathan.

Vilhelmus svang sin Bispestav,
Da bævede de Svende:
„I grave skal i Hast en Grav,
Der rummer Kister tvende!
Har Ormene kanskee jer lært,
At Alt er Tant, som tykkes sært?
Min Kiste skal i Jorden staae,
Naar de med Svend til Graven gaae.“

Og det var Rigens gode Mænd,
De ginge med den Døde;
Den Bisp uddrog med Klerk og Svend,
Det Kongeliig at møde.

Det blev saa underlig en Færd,
Han mødtes med den Herre kjær,
Alt som hos Gud man tænke kan,
At David mødte Jonathan.

Den Bisp uddrog til Jordefærd
Med lærde Mænd og Klerke,
At Kongens Liig var brat heel nær,
Han paa sig kunde mærke:
„Hold stille nu, du Kjøresvend!
Tilfods jeg møde vil min Ven.“
De mødtes, som man vide kan,
At David mødte Jonathan.

Han bredte ud sit Klædebon,
Og knælede med Smerte,
Mod Himlen løfted han sin Haand,
Til Himlens Gud sit Hjerte;
Han bad saa inderlig og tyst,
At Engle hørte det med Lyst;
De Sjelen bar saa sagte hen;
Hos Gud den fandt sin Hjertensven!

„Han hviler blødt og sover sødt!“
Saa hvidskede de Klerke:
At Legemet var koldt og dødt,
Tilsidst de fik at mærke;
Og med sin Kaabe, med sin Stav
Hans Liig, før Kongens, kom i Grav.
De Venner ene lignes kan
Ved David og hans Jonathan.

At nær ved Kirke stander Slot,
Det sagtens kan sig føie;
Men Haand i Haand man Bisp og Drot
Kun sjeldent seer for Øie.
Dog Danmark saae som Ven hos Ven
Vilhelmus Bisp og Konning Svend;
Det end har seet et andet Par
I Absalon og Valdemar!

Half Steen.

Fra Bordet, hvor den brune Mjød i Sølverhornet blinkte,
Den gamle Hakon Hladejarl en skjægløs Kriger vinkte;
Det var Half Steen; i sidste Slag ved Lom i Guldbrandsdalen
Han havde Fienden Ryggen vendt og tabt sit Skjold paa Valen.

„Hør!“ — hvidsked Jarlen, — „Half! vi To kan ei med disse drikke;
Den Feige med den Gjæve, nei, ved Thor! det passer ikke:
Sæt du dig ned paa Skamlen der, jeg sætter mig paa denne;
Saa ville ved vort lidet Bord vi see paa dem derhenne.“

„De Kjæmper, Half! som sidde der med Erik, maa du vide,
Er' Karle, der ei mindste Plet paa Æren kunne lide.
En saadan Plet er værre end det Mærke, Bødlen sætter,
Og tro mig, ei al Verdens Guld en saadan Plet udsletter.

Dog kan den vadskes af, naar kun det rette Væld man finder;
Og dette Væld, min unge Ven! i Fiendens Hjerte rinder.
Seer du, til dette maa man tye, og heller maa man falde,
End lade her i Skammekrog sig Drog og Usling kalde.“

„Saa maae vi og, min gode Half! paa Fædres Storværk tænke!
Din Fader satte uden Skam sig paa de Gjæves Bænke;
Jeg saae ham aldrig i en Krog, ei heller, maa du vide,
Der var i Norges Land et Sværd, der bedre kunde bide.

„Og følge vi hans Fodspor, Half! da kunne vi fremtræde
Saa stout, som disse Karle der, og blandt dem tage Sæde;
Og naar de da med stolte Ord ved deres Storværk dvæle,
Behøve vi just heller ei at sidde uden Mæle.“

„Det var det, Half! jeg ønsked ret at lægge dig paa Hjerte;
En Nordmands Sind maa lade haant om Farer og om Smerte;
Og glem nu ei, naar Lurens Døn til Kampen dig indbyder,
Den Kilde, som jeg talte om, og Stedet, hvor den flyder.“

Saa talte Hakon Hladejarl; hans Mænd fornam det ikke;
Men stum sad Half og rørte ei ved Spise eller Drikke.
Dog da til Kampen atter drog de Gjæve og de Gilde,
Afvadsked han den gamle Plet i Fiendens Hjertekilde.

Den grønne Ridder.

I sit Harems Indre sidder
Albohazen sorrigfuld,
Ved Saladoflodens Bredder
Bleges slagne Maurers Been.

Don Alfonso høit paa Thronen
Sidder kongelig og mild,
Plukker Stenene af Kronen
Og til Løn uddeler dem.

Først Don Pedro, Kongesønnen,
Knæler for sin Fader ned,
Ydmyg tagende mod Lønnen
I den deilige Smaragd.

Derpaa Kongens Finger vinker
Don Gonzales, ung og skjøn,
Dog hans Øie ikke blinker
Som den skjenkede Saphir.

Lang og herlig er den Række,
Som om Kongens Throne gaaer,
Ingen Hedningmagt kan bræke
Denne Christenhedens Muur.

End Rubinen er tilbage,
Rød som Morgenrødens Væld,
Og dens Værd er uden Mage,
Intet Tal udtrykker den.

Don Alfonso længe sidder,
    Stenen brænder i hans Haand.
„Hvor er da den grønne Ridder?“
    Raabe Alle ud som Een.

I det vilde Heltemøde
    Han ved Kongens Side holdt,
Indtil Kongeboden døde,
    Falden paa hans grønne Skjold.

Skjult i Hjelm og Pandser, viser
    Sig den dybtbeskedne Helt,
Hver hans stille Komme priser,
    Ingen Avindsmand han har.

Hvorpaa Kongen ham tiltaler:
    „Grønne Ridder, hvo du er,
Ingen fordisk Løn betaler
    Livet, som jeg skylder dig.

Dog skjøndt intet kan opveie
    Mod den Gave, du mig gav,
Tag imod mit bedste Eie,
    Denne funklende Rubin!“

Men den grønne Ridder svarer,
    Qvindelig hans Stemme er:
„Dybt i alle Kampens Farer
    Søgte jeg en bedre Skat.“

Alle studse vredelige,
    Don Alfonso raaber ud:
  Ingen i mit hele Rige
    Nu saa fattig er som jeg.“

„Den Rubin, som ene ærer
    Lønner og henrykker mig,“
Mæler Ridderen, „den bærer
    Du, o Konge! i dit Bryst.“

I det samme han opskyder,
  Ydmyg-skamfuld, sit Visier,
Mens det gjennem Salen lyder:
  „Donna Blanca! Dronningen!“

Kongen ned af Thronen stiger,
  Slutter hende i sin Favn,
Glæde er der i hans Riger,
  Himmelen er i hans Borg.

Næssegreven.

Naar Stormen hviner ved Midnatstid,
  Naar Alvene tude i Skoven,
Naar Bølgen slaaer sort mod Klippens Krid,
  Og Skibbrudne jamre fra Voven;
Da rider et Spøgels paa Fjeldets Rand,
Og hyler, og slynger en gnistrende Brand,
  Naar Sol farver Klippernes Tinde,
  Det Spøgels i Havet mon svinde.

Og Sagnet ganger saa viden om Ø,
  Om Næssegreven hiin gramme;
Han lured i Hulen ved vildene Sø,
  Hver skibbrudden Mand at annamme;
Han plyndred og klædte dem nøgne af,
Og styrted dem saa i den dybe Grav,
  Og samlede Guldet hiint røde,
  Med Purpur og Vinen den søde.

Om Dagen sad han ved brede Bord,
  Og tømte den sølverne Kande,
Han klædte sig herlig i Silke og Moor,
  Alt fra de fremmede Lande.

Naar Natten var sort, og Stormen var vild,
Da red han paa Fjeldet med flammende Ild,
Det Sømanden saae i det Fjerne,
Og fulgte den troløse Stjerne.

Men Fakkelen ledte paa Klipper og Rev,
Og paa de farlige Grunde,
De Kystfarers Skatte til Stranden drev,
Mens Eierne sjunke tilbunde.
Og undgik Nogen den bratte Død,
Og paa en Planke til Landet flød,
Uhyret slux Svømmeren mødte,
Og grum fra Livsbredden stødte.

Engang opdrev der et Vrag paa Strand,
Slet Ingen af Bølgen var sparet,
Paa Klippen sad kun en eenlig Mand,
Af Morgensolen opklaret,
En Pilgrim var det, saa from i Hu,
Fra Jorsal maatte han stunde nu,
Og Herren, som for os døde,
Han bar paa Guldkorset det røde.

Han trykte den Frelsermand til sit Bryst,
Mod Himlen stirred hans Øie;
Paa Jorden søgte han ingen Trøst,
Men kun hos Gud i det Høie.
Det saae den Røver fra høie Land,
Han loe og stødte sin Baad fra Strand:
Han skued kun Guldet det røde,
Ei Herren, som for os døde.

Med venlig Mine, med blodigt Sind,
Næsgreven mod Klippen hengliber;
Om Morderen suser en Nordenvind,
Saa rolig den Pilegrim sidder.
I Haanden glindser det røde Guld,
Og om hans Tinding sig underfuld
En straalende Glorie tegner:
Det Næsgreven skuer og blegner.

Og som han hæved den Haand saa fræk,
  At gribe det hellige Billed,
Da tøned hans Hjerte af Helvedes Skræk,
  Og blodige Svedbraaber trilled;
Han hyled og styrted mod Klippen død,
Og Hjernen rundtom paa Havet flød.
  Den Pilgrim sig korsed og sukked,
  Og Baaden til Stranden ham vugged.

Naar Stormen hviner ved Midnatstid,
  Naar Ulvene tude i Skoven,
Naar Havet slaaer fort mod Klippens Krid,
  Og Skibbrudne jamre fra Voven:
Da rider det Spøgels paa Fjeldets Rand,
Og hyler og slynger en gnistrende Brand,
  Naar Sol farver Klippernes Tinde,
  Næsgreven i Havet mon svinde.

Josias Rantzau.

Mod Mantua By sin stolte Hær
Udsender den tydske Keiser,
Den lægger sig ikke i Dvale der,
Stormstigerne nu den reiser
Mod Byen op, men intet Værn
Og ingen Muur og Volde
Kan denne store, sorte Ørn
Fra Byen udeholde.

Den Ørn den er en Fugl saa vild,
De lange Vinger den strækker,
Udaf dens Øie funkler Ild,
Dens hvasse Klo forskrækker.

Nu kaster den sig ned paa Rov,
Ret glad, den sig kan hevne,
Ei hielper Ret, ei hielper Lov,
Ei nytter for Paven at stævne.

De Qvinder udi den ængstede By,
Saa mange, som Fod kan bære,
Til Byens helligste Kirke de flye,
At redde sit Liv og sin Ære;
Paa skjælvende Knæ ved Alterfod
De række de Rosen-Arme,
Og bede: for Korsets røde Blod
Sig Gud og Maria forbarme!

En Høvding er med i Fiendens Hær,
Han er fra de nordlige Egne,
(Thi Ære søger, hvo ædel er,
I Verden allevegne);
Hr. Rantzau hedder den Herre fiin,
Han seer den plyndrende Skare,
I Kirken den agter at bryde ind,
Slet ingen den agter at spare.

O Vee de Arme derindenfor!
De høre den skrækkende Raaben —
Hvor mangt et bankende Hjerte slaaer!
De høre de klingende Vaaben —
„Holdt! holdt! hvorhen?" — for Kirkedør
Med draget Sværd i Hænde,
Saa raaber Hr. Rantzau — „kom hvo, der tør!
Hvad! agte I Templet at skjænde?"

„I skamme eder! — det svage Kjøn,
Som skjuler sig her inden Døre,
At byde Sværd, og i deres Bøn
Ved Alteret at forstyrre!
Kun Qvindetaarer, kun Qvindeblod,
Hvad andet er her at finde? —
Den Første, hid som nærmer Fod,
I Brystet ham denne skal rinde!"

Saa mangen Gang en Engel staaer
Med Sværd som flammende Lue,
Et ængstet Lam at værge for,
Naar kommende Plager det true,
Og, skjøndt ham Øiet skuer ei,
Os sendt af himmelske Fader,
Igjennem Skræk os aabner Vei,
Og Fængselets Dør os oplader.

Til høie, til hellige Dørestok
Ei nogen nu meer sig nærmer,
Tilbage nu vender den grumme Flok —
O, takker nu eders Beskjermer!
I Møer og Mødre! — men kunde I vel
Af fiendtlig Mand det vente?
Jo, den, der haver en ædel Sjæl,
Af den man alting kan vente.

Staaer op af Bønnen! gaaer ned af Chor!
Og synger en Sang til hans Ære,
Som eder saa mandelig værgede for,
Den unge, den ædle Herre!
De søde Triller, som I kunne slaae,
Indtage saa mangt et Øre,
I Mantuas Døttre og Piger smaa!
Lad nu eders Triller høre!

Til Mandens Ære, til Mandens Løn
Et Raad skal jeg eder give:
Den Første, som faaer den favreste Søn,
Naar nævnet den Søn skal blive,
Josias hans Navn det vorde da!
Det Navn ham ikke skæmmer —
Josias Rantzau, dig Mantua
Vel ikke snarlig forglemmer.

Svend Tveskjæg.

Det danske Piger var, som Danmarks Konning
Svend Tveskjæg Frihed gav.

J. L. Heiberg.

Hvor Sundet bredt sig belter
Om Sjællands Blomsterkyst,
Og Ægir Bølgen vælter
Skumklædt mod Gefions Bryst,
Saa stoltelig en Seiler
Sig nærmer under O,
Hvor Kongeborgen speiler
Sig i den blanke Sø.

Fra Borgen Luren gjalder,
Der toner Strængespil,
Kong Svend i Borgens Haller
Et Gilde feire vil;
Hans frække Kæmper bænke
Sig om det brede Bord,
Mens Mjøden de iskjenke,
De vexle skjemtsomt Ord,

Rundtom i Hallen lyder
Saa kjække Mandboms-Ord,
Kong Svend sig derved fryder,
Den høie Drot i Nord.
Sligt monne vel ham hue;
Det siger jeg forvist;
Skal der fremstaae en Lue,
Maa Flinten give Gnist!

Et Qvad istemmer Skjalden
Og Egeharpen slaaer,
Da tier Alt i Hallen,
Ei Lyd til Øret naaer,
Saa stor er Sangens Vælde,
Og understærk dens Fryd:
Hjerter som Nordens Fjelde
Maa smeltes ved dens Lyd.

Han qvad om Valhals Guder,
Om Odin, Asathor,
Liig Stormen, naar den tuder
Blandt Klipperne i Nord;
Han qvad om Valhals Qvinder,
Om Frigga, Siofn og Frei,
Liig Bækken, naar den finder
Blandt Rosenhækken Vei.

Til Harpens Bjørnestrænge
Et Drapa nu han sang,
Af det vil leve længe
I Nord en Efterklang;
Om Viggo, Hrolf qvad Skjalden
Om Skuld's Forræderi, —
Da triner ind i Hallen
En Viking kjæk og fri.

Endt har den gamle Sanger.
Den Viking axler saa
Sit Skind og frem han ganger
For Konningen at staae.
„Hil sidde du herinde,
Kong Svend, saa fredelig!
Jarl Sigvald dennesinde
Sin Hilsen sender dig.

„Hans Langskib her er landet.
Han vilde vexle Ord
Med dig om et og andet,
Men ligger syg ombord.
Hvis derfor du vil høre,
Hvad han vil sige dig,
Du maa ham laane Øre
Og gieste ham med mig.“ —

Meldte da gammel Kæmpe:
„Husk Skjaldens Varselsang!
Jeg kan min Tvivl ei dæmpe,
Thi hør mig denne Gang!

Paa Svig kun Sigvald tænker
Og ei paa ærlig Færd;
Jeg frygter for hans Rænker,
Ei for hans dragne Sværd.«

»Ja falsk som Skum paa Bølge
Er Vikingjarlens Hu,
Derfor du ei ham følge!«
Lød trindt i Hallen nu.
Af Harm Kong Svend da lued,
Han frem i Hallen gik,
Og stolt omkring sig skued
Med vrede Herskerblik.

»Har Ærlighed ei hjemme
Nu meer paa Jordens Land,
Da selv i Nord dens Stemme
Ei længer høres kan;
Og mon det Drotten sømmer,
At skjælve for Bedrag?
Lav er den Siel, der drømmer
Om Svig ved Nat, ved Dag!«

Fulgt af sin Kæmpeskare
Til Stranden gaaer han ned,
Han aner ingen Fare,
Saa trygt er hvert hans Fjed.
Over den blanke Bølge
Paa Baaden føres han,
Kun Hirdmænd ti ham følge,
Ei fleer der rummes kan.

Saa piilsnar Baaden glider
Mod Vikingsnekken hen.
»Nu siig, hvor Jarlen lider?
Jeg gjester ham som Ven.«
Paa Bolstre Sigvald hviler,
Karsk iler han nu hid
Og lumsk i Skjægget smiler,
Men skjuler det med Flid.

„Ha, Sigvald! vilst du svige
Din Herre og din Drot?“ —
„Vist ei! fra Danmarks Rige
Vi gaae til Jomsborg blot!“ —
Af Balgen Svend rev Sværdet,
Hans Øie lynte Død,
Men Jarlen uforfærdet
Med haanligt Smiil udbrød:

„Hvordan, min Drot! du agter
Dit Liv saa saare slet,
At du for Alvor tragter
Med Staal at kjøbe det?
Slig Priis var altfor ringe,
Ja, uhørt fast paa Jord,
En Drot bør ikke tinge,
Thi sværger jeg ved Thor:

„Hvis ei af Guld du eier
Saameget i dit Land,
At dermed du opveier
Dit Legeme paastand,
Saa høit jeg dig mon skatte
At ingen anden Priis
Formaaer mig at erstatte,
Min Konge! dit Forliis.“

Kong Svend ham Ryggen vendte
Med Vrede og Foragt,
Hans Blikke harmfuldt brændte,
Til Hevn stod kun hans Agt;
Da faldt hans vrede Øie
Paa Herthas Blomsterkyst,
Og bøgekrandste Høie,
Det smeltede hans Bryst!

Mens Dragen snelt bortiilte,
Græsfriske Gefions Ø
Saa venligt ham tilsmilte
Alt fra den dybe Sø,

Som Barn tilsmiler Fader
Fra Moders ømme Favn, —
Men han, som det forlader,
Kun føle kan sit Savn!

I Kongens Bryst hver Klage
Ved dette Syn taug stil,
Som Aslaug tav saa fage
Ved Konning Helmers Spil.
To Perler demantklare
Der faldt fra Danmarks Drot:
Dem Ægirs Døttre bare
Til deres Faders Slot. —

Snart Jarlens Svig saa vide
Af Rygtet bæres om,
Da blev stor Sorg og Qvide
Hvorhen det Budskab kom:
I Armods trange Bolig,
I Herremandens Borg
Den Danske deler trolig
Sin Konges Fryd og Sorg!

Det var i Efterhøsten.
Naar Solen daled rød,
Ei Nattergale-Røsten
Fra Busken længer lød;
De Fugle smaa paa Qviste
Forstummed fjernt og nær, —
Det var, som om de vidste,
Hvad Sorg der hersked her!

Ei heller smilte Lunden
Som forhen sommergrøn,
Thi Danmarks Haab var svunden,
Nu visned den iløn;
Og Blomsten, som sig vugged
I lune Sommerluft,
Af Sorg nu Kalken lukked
Og tabte Glands og Duft. —

Saa langsomt sig nu snige
De Timer, Dage hen;
Kong Svend til Danmarks Rige
End kommer ei igjen;
Thi Trofasthed i Barmen
Boer hos den danske Mand,
Og Kæmpekraft i Armen —
Men Guld, det fattes han.

Tak være Danmarks Qvinder,
De guldhaarfagre Møer!
Før Danmarks Navn forsvinder,
Ei deres Roes uddøer!
De hengav gyldne Spange
Og Armbaand, Hovedguld,
Ja Fæstensring, skjøndt Mange
Var den af Hjertet huld.

Da næste Vaar nu smilte
Til Herthas Moderbryst,
Kong Svend tilbageilte; —
Hvo deler ei hans Lyst?
Da dufted Bøgelunden,
Og Nattergalen sang;
Saa reent hver Sorg var svunden
Med eet fra Dannevang!

Og end naar Vaaren bygger
Hvert Aar paa Danmarks Øer,
Den altid bringer Smykker
Med til de danske Møer,
Fra Sydens Blomsterhave
En deilig Sommerflor,
For dem, som de bortgave,
De Piger i vort Nord! —

Den hellige Jomfrues Hevn.

„Aftensolens Straaler smile,
Lad nu Hornets Toner hvile!
Sæt i Ro kun Jagtens Spyd!
Hisset Borgens Tinder blinke
Til Banket de lystigt vinke,
Og til Dandsens muntre Fryd!“
Kongen talte; — Jægerskaren
Svinger ind paa Slottets Plads,
Og paa Vogne følge Haren,
Hjorten og den vilde Vas.

Slotted kneised strunkt med Vælde,
Ungdomsstærkt, skjøndt graat af Ælde,
Mellem Mark og Skov og Strand;
Kobberspire, himmelhøie,
Billedstøtter, gyldne Fløie
Speiled sig i salten Vand;
Thi, hvor tvende Bugter strække
Ud i Hav det steile Næs,
Stod det som paa Fløielsdække,
Virket af det friske Græs.

Hestevrindsken, Pidskeknalden,
Hundeglam og Herrers Kalden
Blander sig med Hornets Gjald;
Kjøgemestre ilsomt drage
Op og ned, frem og tilbage
I den høie Riddersal;
Rosenkind og fyrigt Øie
Smiler fra hver Vindveskarm,
Saa bag mangen Jægertrøie
Hæver sig en kjærlig Barm.

Een er taus i denne Brimmel,
Glad han speider hist sin Himmel,
Ændser ei den vilde Lyd;

Thi til twende Stjerner blanke
Sender han en Elskovstanke,
Støttet til sit lange Spyd;
Medens andre Herrer stande
Samlede i mindre Chor,
Løfte kjækt den stolte Pande,
Mønstre Borgens Blomsterflor.

„Danske Ridder! seer du Hende?“
— „Ak ja! hun er let at kjende,
Det er jo den lille Skalk,
Som hos Dronningen er Terne,
Sød hun er som Mandelkjærne,
Sky dog som den vilde Falk;
Hvis din Hu til hende stander,
Troer jeg vist, du styrer feil,
Du paa den Klippe strander
Eller stryge maa dit Seil.

Smuk er du, min velske Herre,
Seierstolt, — men her, desværre!
Er din Snildhed nok for seen;
Hun er findig, du er flygtig,
Du er snedig, hun er kløgtig,
Du er fyrig, — hun er reen!“ —
„Ei! hvor syndigt du kan male!“
Loe den velske Ridders Mund,
„Men du skal din Spot betale
Dyrt mig næste Morgenstund.

„See, der staaer hun, fyldig Armen
Støtter sig paa Marmorkarmen,
Heftigt bølger Barmens Hav;
Skulde dette sorte Die,
Disse brede Liliebøie
Gjemme Kjærlighedens Grav?
Blikkets Straale fast er stillet
Paa en Plet i denne Gaard;
Men vist intet Helgenbilled
Dette Andagtsoffer faaer.

„Over Kjeldervindvets Bue
Staaer et Billed af vor Frue,
Ovenfor den Skjønne boer;
Frelseren paa Armen svæver,
Og den Høire blidt det hæver,
Signende den danske Jord;
Naar jeg da mig ind vil snige,
Bliver det, — den Sag er klar —
Mig en naadig Himmelstige,
Som for Tusinde det var.

„Løst paa denne gyldne Kjede!
Otte Gange om mit brede
Bryst den snoer sig som en Orm;
Den er din, hvis jeg i Morgen
Ei kan sige: nu er Borgen
Min, og taget dog ved Storm!
Er der nogen Eva fundet,
Som paa Æblet kasted Vrag?
Dristigt vovet, halvt er vundet,
Morgengraa gier Solstinsdag!"

Rask de iler op i Salen;
Men af Junkrens frække Pralen
Ingen Tøddel faldt til Jord;
Thi en Beilers fine Øre
Selv i Storm og Brag kan høre
Hvert hans Elskov farligt Ord;
Det var ham, der stod og heldte
Sig til Sppdet rolig fast,
Det var ham, hvis Hjerte gjeldte
Pigens ømme Diekast.

Skjøndt et Skud af ædel Stamme,
Hjælper slet ham Blikkets Flamme,
Knyttet Haand og rynket Bryn;
Over Pandens høie Buer
Vredens Sky forgjeves truer,
Ei den vorde tør til Lyn;
Han, som Svend, maa holde Beilen

Naar hans Drot vil drage ud,
Strigle Hesten, pudse Tøilen,
Han maa ride Herrebud.

O! hvi tør jeg ei med Landsen
Tugte ham i Vaabendandsen, —
Hvisked Harmen i hans Bryst.
— Skjøndt jeg ofte uforfærdet
Drabeligt har svunget Sværdet
I den hede Kampens Dyst?
Styr dig da, min vrede Villie!
Jeg vil holde Vagt i Nat,
Vogte dig, min rene Lillie!
Skjerme dig, min dyre Skat!

Men et hurtigt Bud ham kalder:
»Inden Natteduggen falder,
Maa du sidde rank tilhest,
Over Land du skal dig skynde
Fem Baroner at forkynde,
Kongen byder dem til Gjest!«
Stum han nikker, bort han haster,
Og skjøndt han ei Frelse veed
Først fortvivlet han sig kaster
For Madonnas Fødder ned.

»O! Guds Moder! skyt din Navne,
Kjærligt dine Arme favne
Denne Nat min søde Brud!
En uplettet Reenhedsstjerne
Lys for hende fra den fjerne
Himmel, hvor du boer hos Gud!
Ei du lader Lilien segne,
Knækket af en grusom Fod,
Ei du lader Rosen blegne, —
Mægtig er du, from og god.«

Alle Lamper vare slukte,
Alle trætte Øine lukte,
Hele Borgen død og tyst;

See, da aabnes Dørens Fløie,
Og med dunkelbrune Øie,
Blomster paa sit Haar og Bryst,
Træder ud den skjønne Pige,
Offrer sine Blomster smaa,
Knælèr ned, og lader stige
Øiets Stjerne mod det Blaa.

»O, Guds Moder! du, min Ravne,
Trygt jeg dine Knæe tør favne,
Kysse ydmygt Kjolens Bræm;
Lad i denne Nat, som stedse,
Himlens stærke Englekredse
Holde Vagt omkring mit Hjem!
Aldrig mig din Trøst du røve,
Vogt mit Hjerte, styrk min Fod,
Aldrig vil jeg dig bedrøve,
Jeg vil være from og god!«

Langsomt atter ind hun træder;
Natten sine Taarer græder
Over tause Skov og Land;
Ned fra Taarnets Vindeltrappe,
Tæt indhyllet i sin Kappe,
Sniger sig den velske Mand;
Listende foran det høie
Billed maaler let og snart
Hans forvovne, frække Øie
Sindig lumsk den steile Fart.

»Nu, Madonna! kan du gavne!
Jeg forelsket dig vil favne
Stigende med henrykt Sands
Op til Vindvet, hvor den Skjønne
Ømt bag Nattens Slør vil lønne
Kjækhed med sin Jomfrukrands;
Du til Himlen trygt mig bære,
Vær saa naadig, from og god!
Jeg betroer dig her min Ære,
Salighed og Liv og Blod.«

Op ad Muren han sig klynger,
Smidigt Benene han slynger
Om Madonnas Liv, og alt
Han vil dristigt hæve Armen
For at gribe Vindveskarmen,
Da han gled, — men ei han faldt;
Kjæden, som hans Skuldre smykked,
Snoer sig, stærk som Hampereb,
Om Madonnas Arm, og Rykket
Føltes som et kraftigt Greb.

Voldsomt Gyldenlænken krænger
Sig om Nakken, og han hænger
Frit paa Støttens strenge Haand;
Al sin sidste Kraft han samler,
Men forgjeves Foden famler
Efter Hjelp; det stærke Baand
Ubarmhjertigt Løkken snører
Om hans Hals; da synker ned
Dødens Haand, og ham tilslører
Nattehimlens Herlighed. —

Og da Svenden kom tilbage,
Vendtes snart til Fryd hans Klage,
Herligt smykket blev hans Liv;
Lønnen for hans tappre Fore
Blev den gyldne Ridderspore,
Og den skjønne Mø hans Viv.
Borgen sank; dens Spor ei findes,
Bonden pløier Bakken jævn;
Kun ved Harpen Sagnet mindes
Om Vorfrues strenge Hevn.

Skovveien.

Bag Kæmpehøien i Leireskov
Løber en Vei saa huul,
Der lyder ofte Gangerens Hov
Og det rullende Hjul.

Paa Bautastenen i Natten staaer
Kæmpens herlige Aand,
Stormen suser i Heltens Haar,
Sværdet er i hans Haand.

Og han stirrer paa Veien hen,
Seer paa Menneskets Gang,
Minder sin Levetid igjen,
Sjunger en underlig Sang:

„Jeg har vandret, hvor du nu gaaer,
Jeg har nu fuldendt min Strid,
Reist mig en Bautasteen, som staaer
Fast i rullende Tid.

See! jeg tumled saa rastløs der
Hen ad den vildene Sti,
Søgte min Glæde fjern og nær,
Nu er det alt forbi.

Nu har jeg slumred i hundred Aar
Under den store Steen,
Andre Menneskeslægter gaaer
Over de Gamles Been.

Endnu stander den gamle Skov,
Kæmpen ligger i Muld,
Hører hverken Gangerens Hov
Eller det rumlende Hjul.

Dig kun eensomme Vandringsmand!
Seer jeg ved Midnatstid,
Hilser dig fra et fremmed Land,
Gak! og fuldend din Strid!

Hvorfor mon du saa sorgfuld gaaer
Over den vildene Sti?
Gak! og tænk: om hundrede Aar
Er alt dette forbi.«

Liden Helga.

Liden Helga hun blomstred i Dalens Skjød,
Saa faver og rød,
Som Rosen ved Sølverflod.
Nu vanker hun falmet, som Lilien hvid,
Der hvirvles paa Veien hid og did
I Støvet for Vandrerens Fod.

Liden Helga hun var saa god, saa skjøn —
I Ly og Løn
Blandt Rosenbuske hun sad.
Da kom en Yngling saa faver og fiin,
Han strøg liden Helga ømt paa Kind,
Og kun om et Kys hende bad.

Liden Helga hun kyssed den Ynglings Mund,
Saa rød og rund;
Da blev hun saa glad i Hu,
Hun sagde: tidt kyssed jeg Jordbær smaa
Og Roser røde, men aldrig saa
De kyssed igjen, som du.

Liden Helga hver Aften til Busken gik,
Hans Stjerneblik,
Hans blomstrende Aasyn at see;
De kyssed hverandre, de sværmed omkring
I bølgende Græs med barnligt Spring;
Tidt satte han hende paa Knæ.

Liden Helga gav det saa gjerne og glad,
Hvorom han bad,
Den Yngling saa venlig og smuk;
Da lukked de Roser sig jomfrublye
Den Maane sig skjulte saa rød bag Sky,
I Lunden drog Vinden et Suk.

Liden Helga hun løb hver Aften igjen
Til Busken hen —
Den Yngling kom der ei meer.
Fra Busken hun blegnende vender sig,
Og græder — græder saa bitterlig,
Saa tidt hun til Busken seer.

Liden Helga hun løber hver Aften igjen
Til Busken hen,
Da blev den saa bar og tom;
De Blade fløi om for høstlige Vind,
Saa bortfløi Rosen fra Helgas Kind,
Ei mere til Busken hun kom.

Liden Helga hun blomstred i Dalens Skjød
Saa faver og rød,
Som Rosen ved Sølverflod.
Nu vandrer hun falmet, som Lilien hvid,
Der hvirvles paa Veien hid og did
I Støvet for Vandrerens Fod!

Mariehøien.

O du, der Livets bedste Lyst,
Dets Himmel fandt ved din Udkaarnes Hjerte,
Din egen Lykke hærde ei dit Bryst
Mod haabløs Elskovs Nød, Ulykkeliges Smerte!
Og skjenk Marie, skjenk Georg en Taare;
Og aldrig Elskovs Sorg dit ømme Hjerte saare.

I tætte Skov bag Hillerød
To skjønne skyggefulde Høie stige:
Naturen Elskov her et Fristed bød,
En Elsker mødtes her hver Aften med sin Pige;
Her glemte de, blandt skyldfri Elskovs Glæder,
Hvad Kaar dem Klerkens Lov og Frænders Had bereder.

Den Hellige, hvis Navn hun bar,
Hun lignede i Ynde og i Dyder;
I Dyd og Skjønhed hende værd han var,
Men grusomt Klerkebud det ømme Baand forbyder:
Hans Ordens Lov ham Elskov bød forsage,
Den Fordom er ei meer — O! vi har nok tilbage.

Naturens Røst tilsagde dem,
At Pavens Bud ei Herrens kunde være.
Den kjække Luther nu til Trøst stod frem;
Hvor froe de hørte om hans Levnet, om hans Lære!
I Haabet alt de bedre Tider smage;
O! hvad er rigt paa Haab, som Elskovs første Dage?

Hun stjal sig ud, naar Sol gik ned,
Paa yndte Høi med elskte Ven at mødes;
Hvor skyldfri glad hver Aften der hengled!
Der lange, tunge Dag belønnes og forsødes,
O Held, Held den! der langt fra Stæders Brimmel,
Fandt i en Ørk, som de, ved elsket Bryst sin Himmel.

Paa eengang kom de stedse did,
Hver bange var, at komme der for silde;
Med karrig Haand udmaales Glædens Tid,
Vee den, som nænte kun et Blund deraf at spilde.
Ved ingen, ingen Anger, ingen Klage,
Det spildte Dieblik du kalde kan tilbage.

En Aften kom Georg derhid,
Og savned først sin Elskerinde;
Han saae mod Hillerød, saae hid og did!
Forgjeves! ingensteds Marie var at finde;
Med bange Røst han hendes Navn udstøder,
Men ham fra Skoven kun en sagte Gjenlyd møder.

Hvor skjalv Maries ømme Ben!
Og med hvert Øieblik hans Rædsler stige;
Den Armes Angest fattes kun af den,
Der prøved selv den Qval, at ængstes for sin Pige.
En Stemme pludseligt og blidt den ender;
Ømt kalder den: Georg! Maries Røst han kjender.

„See,“ sagde hun, og rakte ham
En Blomsterkrands, „jeg disse til dig søgte.
Da jeg din trygge, raske Gang fornam;
Den Stolte tænkte jeg, han lære maa at frygte!
Men er du vred og feilede din Pige,
Her er hun i din Favn, du hendes Dom afsige.“

„Naar saae jeg sidst min Brud saa glad?“
Udbrød han, som de Høiens Top betræde;
„Gud!“ raabte hun, „mon vi skal skilles ad!
O Smerte, Smerte spaaer den overvættes Glæde!
Omkring mit Hjerte kryber Dødens Kulde,
Om det var Spaadom, Ben! ak! om vi skilles skulde.“

„Det skal I!“ tordnede en Røst.
Af Skræk betagen, hun den neppe kjender;
Med Gysen foer hun op fra Munkens Bryst,
Og saae den nærmeste blandt sine Frænder.
Tidt Frænder troe, Naturen dem har givet
Den Ret, ved Grumhed at forgifte Frænder Livet.

„Saa var dog ei min Møie spildt!“
Den Grusomme med piinlig Spot vedbliver:
„Snart, ømme Par! snart skal du vorde skilt.
Et Øieblik endnu jeg naadig Eder giver.
Hist din Prior og hendes Frænder vente;
I os ei undgaae skal; jeg iler dem at hente.“

Han gaaer; lynslagne staae de der,
Tilsidst de synke i hinandens Arme.
„O!“ sukker hun: „den sidste Gang det er!
Det sidste Favnetag! O! Himlen sig forbarme!
Ak! var og dette Aandedrag det sidste!
Ak! maatte i din Favn din Piges Hjerte briste.“

„O!“ raaber han: „o hvis du vil!“
Alt blinker Morderstaalet i hans Hænder.
„Forstaaer jeg dig? min Georg, stød til
O snart! at frelse os fra mine grumme Frænder,
Lad dem os ikke fra hinanden rive!
Din levede jeg, og din jeg skal i Døden blive!“

Selv styrer hun det grumme Stød,
Og døende i Munkens Arme falder,
Som Blomsten segner, er den Huldes Død,
Med svage brudte Røst hun sin Georg end kalder;
„Georg, Georg, snart efter mig du ile!
Ak hisset, hisset skal os ingen mere skille.“

End eengang stammer hun hans Navn,
Og paa Georg det brustne Øie hænger.
Han maalløs holder hende i sin Favn,
Fortvivlelse, og Nag, og Harm ham gjennemtrænger.
„Du kaldte mig! Du ædle, fromme, blide!
Jeg kommer, men ei tør jeg hvile ved din Side.“

End kysser han det kjære Liig,
Og væbnet hen paa Nabohøien haster;
Det hele Frændetog nu nærmer sig,
Fortvivlet han paa dem det vilde Øie kaster.
„Tilbage!“ tordner han: „tilbage Grumme!
Maries Blod og mit paa Eders Hoved komme!“

„Nu, min Marie! nu til dig!“
Han raabte, stødte til, og sank, og døde;
Med Gysen man til Begge skynder sig;
Da aabnes Begges Saar paany, og voldsomt bløde.
Man gruende paa Stedet dem nedgraver,
Og troer at sone Gud og dem med Sjelegaver.

En selsom Gangsti endnu er
Om Graven, under hvilken hun er jordet;
Ved Midnatsstund Georg skal vandre der,
Saaledes gaaer endnu i hele Egnen Ordet;
Med veefuldt Sind og taarevædet Øie
End ømme Elskende besøge disse Høie.

Thorvald og Signe.

Herr Thorvald, skjøn Signe, de væneste To
I Dannemarks Rige, saa vide,
De svore hinånden ubrødelig Tro,
Sig begge til Sorrig og Qvide.
De Fædre begyndte saa bitter en Kiv;
Den kostede Thorvalds og Signelils Liv.

Herr Hogen, han svor ved den øverste Gud:
»Din Søn skal min Datter ei fæste!«
Herr Thorbjørn ham svarte: »han faaer sig vel Brud;
Min Avindsmand tør han ei gjeste.
I Morgen ung Thorvald til Bretland skal gaae.«
Den Morgen for sidste Gang Thorbjørn ham saae.

Skjøn Signe hengræd et saa sørgeligt Aar;
Hun svinder, som Liljen i Enge.
Ung Lave kom ridende stolt udi Gaard:
»Det Fæstensøl varer mig længe.
Herr Hogen! Jert Løfte I viger ei fra.«
Den Fader tvang Signe, at sige ham Ja.

»I Morgen jeg lader dit Fæstensøl staae;
Did byde du Thorbjørn, din Frænde!«
Saa angest skjøn Signe hun knæler i Vraa;
»Christ give mit Liv havde Ende!«
Hun blegner, og segner i Thorelils Skjød.
»Hjelp Gud!« skreg den Terne, »skjøn Signe er død!«

Tre Døgn græd Herr Lave ved Signelils Liig,
Den Fader ei mægter at klage;
Forgjeves er Moderens jamrende Skrig,
Det kalder ei Signe tilbage.
Den Sørgefærd samles; de Liigklokker gaae;
Nu lukke de Kisten, til Graven hun maa.
Gud! hvor det er tungt, at skille dem ad,
Som troligen elske hinanden!

Olger Danske.

Bonden storker i Mulde —
Huen sidder paa Skak;
Furen løber ham ud og ind —
Han pløier til Sommerbrak.

„See til de visne Nødder
Over den flabede Høi!
Piner det ikke Livet snart af
Mig og de stakkels Øg!

Gid jeg var Kragen derhenne! —
Naa! — see, see! — Vil I hid! —
Ak! her oven paa Jorden —
Her er kun Slæb og Slid!“

Mæled Bonden saa saare,
Mæled i Hu saa mod;
See! da neied han sig med Eet —
Jorden brast for hans Fod.

Nat faldt over hans Øie;
Kinden stod hoit i Brand —
Er her end slemt heroppe,
Vi blive, saalænge vi kan.

„Christ bevare mig Arme!“
Bad han sin Aftenbøn:
Stod saa Bonden paa baade Been
Under den Tue grøn.

Midt i Stuen derinde
Bredte sig Bord af Steen:
To Gange Fem tilvisse
Var det saalidt, som Een.

Ene ved Høibords-Ende
Var bænket en gammel Mand:
Tiden havde paa ham forlængst
Brukket sin Kjærlingetand.

Skjægget slog Rødder i Pladen;
Øiet var slukt under Bryn; —
Bonden krøb ind som Stormands Ord
Over det sære Syn.

»Danmark!« — mumlede Gubben,
Lettede Haand fra Kind;
»Han er af Vore« — tænkte Hiin
Alt i sit stille Sind.

»Tys! Hvad pusler i Hallen?« —
Reied' sig Bonden fiin: —
»Herre! Du nævned Danmark jo —
Kjender vel Moderen min!« —

»Ræk mig din Haand over Borde!
— Jeg har nok sovet en Stund; —
Er Du en Danske, saa taler Din Haand
Vel saa godt som din Mund!«

Reiste sig Kæmpen halvt fra Bord
Alt til den Bondes Skræk:
Bordepladen, den brede,
Blev til en Hagesmæk.

Hist for Døren gjenned en Stang;
Liden Bonde var rap —
Han greb den med Hænderne baade:
De løfted den ene knap.

Slog saa Kæmpen af Hjerte
Haand om det stærke Staal:
Stangen under hans brede Haand
Krummed sig som en Aal.

Smiled han lidt i Skjægget:
»Kraften er ikke død;
Krummer der er i Danskens Haand — og
Krummer er ogsaa Brød.« —

Sank saa Gubben i Søvde —
Stenen var sommergrøn;
»Naar Danmark bruger en Kæmpes Arm,
Saa lad mig det vide, Søn!«

Liden Bonde sig neied:
Det Ord var vel Ære værd! —
Krøb saa gjennem en Sprække
Alt efter det lysende Skjær.

Lærken qviddred i Lufte;
Solen svam over Sky; —
Da Bonden saae Bøg og Bølge,
Da blev han engang saa kry. —

Det var Hr. Olger Danske —
Han sidder i Høi paa Hug;
Over den brune Tue
Voxer den bedste Rug.

Herr Ebbe.

Herr Ebbe red ud af Dannemarks Land,
Foer Verden omkring saa vide,
Herr Ebbe var vorden en fredløs Mand,
Paa Ingen han meer kan lide.

Han havde dandset i Brudehuus,
Det kunde han aldrig glemme;
Han havde baaret de Brudeblus,
Den sidste Nat han var hjemme.

Men Bruden hun var hans Fæstemø,
Og Brudgommen var hans Broder;
For Ebbes Glavind maatte de døe,
Det saae baade Fader og Moder.

Paa Gangeren foer han af Land saa brat,
Vildt Nordvinden efter ham suseд;
Af Ven og Frænde han var forladt,
Og Ingen i Verden ham huseд;

Hver Nat paa vildene Mark han laae,
Og lædsked i Duggen sin Tunge,
Ved Siden standed hans Ganger graa,
Og hørte Stormene runge.

Og hvergang den paa sin Herre saae,
Den syntes et Suk at drage;
Tregange lod Herr Ebbe den gaae,
Tregange kom den tilbage.

Herr Ebbe havde ei Fred paa Jord,
Paa Havhunden vilde han hvile,
Alene han med sin Ganger udfoer,
Lod Stormene Seilet udspile.

Paa Snekken han stod mellem Himmel og Hav,
Og stirred i Skyen den vilde;
Det Axelskjærf, ham skjøn Adeluds gav,
Dermed lod han Vindene spille.

Den gyldne Ring han paa Fingren bar,
Den lod han i Bølgen falde;
Med Ringen nedfaldt en Taare, saa klar,
Det saae de Smaastjerner alle.

Og Roret kasted han ud over Bord,
   Dertil sit Skjold det røde
Med Sværdet, som voldte hans Broders Mord,
   Og hvorfor skjøn Adeluds døde.

For fulde Seil lod han Snekken gaae,
   Og styrted i dyben Bølge.
Fra Snekken udsprang hans Ganger graa,
   Den vilde sin Herre følge. —

Troubadouren.

I Greven af Toulouses Gaard
En fremmed Harpespiller staaer,
   Og veed ei, hvor han træder.
Ved Marmorpillens glatte Fod,
Saa sorgfrit som ved Egens Rod,
   Han sætter sig og qvæder.

I smigrende og kjælne Lyd,
Som døve Sorg og vække Fryd,
   Han høres henrykt synge
Om Ridderleg og Skjønheds Magt,
Om Elskovs Løn og Hoffers Pragt
   Og Kroner, som ei tynge.

Og rundt paa høie Corridor
Hoffindet samler sig i Chor
   At trylles ved hans Toner,
Og Greven og Grevinden seer
Med Riddere og Fruer fleer
   Fra aabnede Balconer.

Men Slottets Herre snart et Bud
Til Strængens Mester sender ud
   Ham dette at forkynde:

Sæt bort din Stav, fra nu vær min,
Sid ved mit Bord og drik min Viin
Og sov paa Silkehynde.

Han tøved ei et Øieblik,
Før han den lette Pagt indgik,
Og villigt Greven tjente.
Til Løn for Sang og Harpeslag
Han levede i Fryd og Mag
Og ingen Uro kjendte.

Men rundt om ham det blev som Nat,
Hans Hjerte frøs, hans Haand blev mat
Og svagt hans Toner løde;
Liig fangne Bæk, som stille staaer
I Grevens qvalme Urtegaard
Hans Qvad i Barmen døde.

Da traad han med nedtynget Sind
Ved Morgengry for Greven ind
Og sukkede sin Længsel:
Lad, Herre! lad din Troubadour
I den vildtsusende Natur
Udbryde af sit Fængsel.

Thi ikke kaldtes han til Gjest
Ved Qvindeleg og Ridderfest,
Men uden Lov og Skranke
I Stormvind høit paa takket Fjeld,
I Maaneskin ved Kildevæld
Med Aanderne at vanke.

Liig Skovens Fugl fra Qvist til Qvist,
Han kjender ikke Ro og Rist,
En indre Magt ham driver,
Og syngende opsøger han
Ak! veed han hvad? fra Land til Land,
Dog ingensteds han bliver.

Og fri som Vind og Væld han sprang
Med Harpen over Mark og Vang
Og intet mere savned.
Da vaagned Dagen høit i Sky,
Natur i Lys og Dug stod ny,
Og rødmende ham favned.

Villemoes.

Kommer hid, I Piger smaa!
Strængen vil jeg røre,
Taaren skal i Øiet staae,
Naar min Sang I høre;
Om saa bold en Ungersvend,
Alle fagre Pigers Ven,
Sørgelig jeg sjunger.

Vaaren er nu kommet nær,
Dagene sig længe,
Vaaren har I Piger kjær,
Blomster groe i Enge;
Dog I skal i sene Aar
Mindes, at I saae en Vaar
Med bedrøvet Øie.

Ak, thi før sig op af Jord
Blomsten kunde trænge,
Falmede en Blomst i Nord,
Som skal mindes længe:
Villemoes var Blomstens Navn,
Og ei glemmes tunge Savn
Midt i Blomsterflokken.

Han var Dreng, men stod som Mand,
Medens I var spæde,
Staae og slaae for Fædreland
Var den Unges Glæde;

Strømmen gaaer mod Kjøbenhavn,
Kongedyb er Strømmens Navn,
Der blev Helten viet.

Drengen voxte op til Mand,
Barnlig dog i Sinde,
Maatte han paa Sø og Land
Alle Hjerter vinde:
Sømænd bare ham paa Haand,
Og den fagre Liljevaand
Gav ham sin at kysse.

Gjerne han paa Haand og Mund
Hende kysse vilde,
Lod sig og en liden Stund
Vel i Snaren hilde!
Men han var og blev en Mand,
Kjæk han drog til fremmed Land
Mandboms-værk at øve.

Selsomt i hans Aand det lød:
Hører du, det dønner!
Dannemark er stedt i Nød,
Kalder sine Sønner.
Og som gamle Danmarks Søn
Fløi han mod det høie Døn
Fædreland at værge.

Ak! den Gjeve kom, og saae
Fædrelandet bløde,
Hvor den stolte Snekke laae,
Var saa tomt og øde;
Disse Snekker var hans Hjem,
Han oppvoxet mellem dem,
Stred i deres Skygge.

Dertil var fra Hedenold
Hid til sidste Dage
Disse Snekker Danmarks Vold,
Vold sбruden Mage;

Sorg og Harm i Heltens Sind
Maatte da vel gange ind,
Følge ham til Graven.

Vinter led og Isen brast,
Over brede Vande
Christian med sin høie Mast
Lod fra Norrig stande,
Helten stod saa rørt i Sind,
Store Taarer faldt paa Kind,
Der han Snekken skued.

Kjære Snekke, hilset vær!
Saa tog han til Orde,
Sømmelig er vist din Færd
Med de høie Borde:
Ak! men det er Hjertesorg,
At kun af den stolte Borg
Staaer et enligt Kammer.

Høie Magter, I som slog
Dannemark med Jammer,
Lad mig til min Afgang dog
Boe i dette Kammer!
Men skal ogsaa det forgaae,
Lad mig først da Bane faae
Paa dets røde Tilje!

Snekken seiled under Ø,
Kæmper var omborde,
Vikinger laae trindt paa Sø,
Dog den seile torde.
Vikinger sig flokked brat,
Leired sig i dunkle Nat
Om den prude Snekke.

Hist i Nord gaaer Odden ud
Mellem høie Bølger,
Der blev Døn af stærke Skud,
Christian ei sig dølger;

Men som gamle Christian
Staaer han fast paa danske Strand,
Skjøndt hans Blod udrinder.

Bretlands Viking, har du Mod
Til med mig at sande,
At du maatte give Bod
Til de danske Vande,
Bod til gamle Dannebrog,
Som du nys uheiset tog
Med saa ringe Møie?

Snart ei saaes meer dit Flag,
Om for dine Skibe,
Hvad du gav for Christians Brag,
Prisen skulde blive;
Ringe blev paa Hav din Roes,
Om du fandt en Willemoes,
Paa hvert Skib du borded.

Willemoes! du maatte gaae
Andet Hjem at finde,
Taarer i vort Øie staae,
Men de tør ei rinde;
Ak! thi vilde vi, at du
Skulde vanke her endnu,
Christian overleve?

Herren var det, som til sig
Kaldte Livets Flammer,
Ved hans Tempel til dit Liig
Lave vi et Kammer,
Over dine Kæmpebeen
Reise vi en Bautasteen,
Give Stenen Mæle.

Hører det I Piger smaa!
I maae ikke græde,
Men naar over Eng I gaae
Mellem Vaarens Spæde;

Binder da af dem en Krands
Parrer Blomsterne med Sands
Til den Faldnes Ære!

Hvis det rørte Hjertes Sang
Hjertet røre kunde,
Sjunger den da mangengang
I de stille Lunde;
Sjunger den ved breden Strand,
Naar hen over hviden Sand
Bøven sagte triller!

De to Ravne.

Jeg gik mig udi Engen, et Træ i Engen stod,
Og derpaa sad to Ravne og tørsted efter Blod;
Da hørte jeg den Ene, som til den Anden qvad:
Hvor stille vi vor Hunger? Hvor finde vi en Brad?

Gjensvared nu den Anden: Jeg gjennem Luften foer,
Da saae jeg bag et Gjerde paa sneebedække Jord
En slagen Ridder ligge; ukjendt hans Skjebne er,
Dog kjender den hans Dogge, hans Høg, hans Hustru kjær.

Hans Høg forfølger Duen udi den grønne Lund,
Og efter Hinden jager nu hans trofaste Hund;
Hans fagre Hustru fængsler en anden Kjærlighed,
Og derfor kan vi æde den lækkre Brad i Fred.

Afsted! jeg piller Kjødet af hans sneehvide Been;
Afsted, jeg vil udhakke den klare Øiesteen;
Og af de gyldne Lokker, der flaggre om hans Kind,
Vi bygge os en Rede høit i den grønne Lind.

Vel savnes han af Gammel, vel savnes han af Ung,
Men ingen skal det vide, hvor Skjebnen var ham tung,
Naar Kjødet er afpillet og Øiets Grav er reen,
Skal Vinterstormen smuldre til Støv de nøgne Been.

Smeden paa Helgoland.

Der staaer en Smedie paa Helgoland,
Saa censomt den staaer paa den hvide Strand,
Der svinger Thormod, Smeden, med Flid
Den tunge Hammer ved Midnatstid;
Og Essen flammer og Gnisterne spille,
Og Slagene døne i Nattens Stille.

Men som han saa ved sin Ambolt staaer,
En selsom Larm til hans Ore naaer;
Det er som to vældige Gangeres Trav,
Dog kommer den Lyd fra det vildene Hav;
Han iler til Døren, seer ud og gruer,
Thi rædselsfuldt er det Syn, han stuer.

Det er som en Sky af Mulm og Lyn,
Der svæver paa Havets sortladne Bryn;
Det nærmer sig mere og mere til Land,
Tilsidst han skjelner en Hest og en Mand;
Men Manden et flammende Glavind svinger,
Og Hesten paa fire Par Fødder springer.

Og Havet syntes saa haardt som Steen
Og Gnisterne føge, hvor Gangeren treen.
Saa nærmer sig Synet meer og meer,
Snart Ganger og Rytter han tydelig seer.
Snart er de for Døren; da standser Hesten
Og rap af Sadlen svinger sig Gjesten.

Eenøiet, som solklar Dag, han var;
Paa sølvgraa Isse han Guldhjelm bar;
Om Kæmpekroppen en Brynie blaa,
Besat med funklende Stjerner, laae;
Og om de mægtige Skuldre svinger
En skrigende Ravn de kulsorte Vinger.

„Op, Smed,“ — saa talte den selsomme Gjest —
„Tag Hammer og Tang og beslaae min Hest,
„En Sko er brukken, vær flink og rap!
„Det er alt silbigt; min Tid er knap.
„Før Dagen rødmer i Østerlide
„Jeg har vel hundrede Miil at ride.“

Og Smeden den vægtige Hammer svang,
Og Jernet gnistred og Ambolten klang.
Snart var beslaaet den vælige Hest;
I Sadlen svang sig den selsomme Gjest;
Men førend den næste Sol var nede,
Stod Folkeslaget paa Braavallahede.

Hvitfeld.

Vort Fødeland var altid rigt
Paa raske Orlogs-Helte,
Som ansaae Tapperhed for Pligt,
Og skjalv ei, naar det gjeldte.
Saa var vor Juul og Adeler,
Og Tordenskjold og mange fleer.
Vort Fødeland var altid rigt
Paa raske Orlogs-Helte.

Men fremfor alle Hvitfeld kan
Den uforsagte hedde.
Hvo saae sin Død saa vis som han
Og gik i den med Glæde?
Og aldrig han forglemmes skal,
Thi Danmark frelstes ved hans Fald.
Vort Fødeland var altid rigt
Paa raske Orlogs-Helte.

Han under Gyldenløve stred
Imod en talrig Fiende;
I Striden havde han et Sted,
Hvor der var Roes at vinde.

Det Heltens Roes og Glæde er,
I Kamp at være Fienden nær.
Vort Fødeland var altid rigt
Paa raske Orlogs-Helte.

Nu luktes mangt et Øie til,
Han Lag paa Lag dem sendte;
Da pludselig hans stærke Ild
Hans eget Skib antændte.
»Kap Anker, Hvitfeld! fly til Land!
Ved Flugt du Livet frelse kan!«
Men Dannemark var altid rigt
Paa raske Orlogs-Helte.

»Nei!« svarte han, »flye vi derhen,
Staaer Danmarks Flaade Fare,
Og skulde Danske vove den,
For eget Liv at spare?
Døe skal vi, men vi hevnes maae!
Til sidste Aandedræt vi slaae!«
Vort Fødeland var altid rigt
Paa raske Orlogs-Helte.

»Til sidste Aandedræt vi slaae!«
Hans Somænd rask gientoge:
De Ild og Død rundt om sig saae,
Men uforsagt de sloge;
Til Ilden ind i Krudtet brød,
Og alle døde Heltedød.
Vort Fødeland var altid rigt
Paa raske Orlogs-Helte.

Og aldrig uddøer Hvitfelds Roes,
Hans kiække Sømænds Minde;
Bør de ei i hver dansk Matros
En værdig Landsmand finde?
Naar Danmarks Ære kalder os,
Som de, vi byde Døden Trods.
Vort Fødeland var altid rigt
Paa raske Orlogs-Helte.

Violsamleren.

Nattens blege Gjenfærd lyste,
Stormen dreied Kirkespiret.
Emma ved min Side gyste,
Som en Engel liliezíret.

Nattens sorte Haner gole,
Bange gik min troe Veninde;
Hendes hvide Silkekjole
Flagred i de kolde Vinde.

Svagt en Stemme til en Cither
Langsomt hørte vi at qvæde.
Da vi treen for Portens Gitter
Stod der Een i Dødningklæde.

Emma! kom, din Moder vinker!
See, hist ligger jeg saa ene,
Medens Sol og Maane blinker
Paa de kolde Marmorstene.

Emma sank i mine Arme,
Stirred Skyggen mat imøde;
Trykte mig med sidste Varme,
Smiilte, zittrede og døde.

Hjem jeg bar min Elskerinde,
Kold bestraalt af Nattens Sole.
Underlige Dødningvinde
Vifted i den lange Kjole.

Derpaa jeg til Lunden ilte,
Gav mig flittig til at søge,
Mens bestandig Maanen smiilte
Bleggul paa de sorte Bøge.

Fandt det elfste Træ, som heldte
Over os saa tidt fortrolig;
Græd, imens jeg Træet fældte,
Slæbte det til Emmas Bolig.

Kyssed hendes hvide Klæder,
Greb en Saug, saa mat og ene,
Danned saa de lange Bræder,
Som indslutte hendes Bene.

Hen til hendes kjære Bier
Derpaa jeg mig sagte skyndte.
Skovens milde Melodier
Vidned, Morgenen begyndte.

Bien stak, jeg fandt det ikke;
Ud jeg tog den store Kage.
Emma stod for mine Blikke,
Stirrende saa huldt tilbage.

Biens Stik jeg henrykt taalte.
Lys af gule Vox jeg støbte.
Klart den sidste Nat de straalte,
Da jeg hendes Liig indsvøbte.

Snoren rasled, i det Dybe
Sank hun, fulgt af mine Taare.
Rædsomt følte jeg det krybe
Giennem hver en lunken Aare.

Næste Nat da Stjerneborden
Væltede sig op af Havet,
Ilte jeg til Kirkegaarden,
Hvor min Emma laae begravet.

Sødt en Stemme til en Cither
Atter hørte jeg at qvæde.
Tæt ved Portens sorte Gitter
Stod hun i sit Dødningklæde.

Ludvig! kom, din Pige vinker!
See hist ligger jeg saa ene,
Medens Elskovs Stjerne blinker
Paa de hvide Marmorstene.

Emma! raabte jeg med Klage,
Tag mig med, du Ciegode!
See, hvor bleg jeg staaer tilbage
Paa den kolde, mørke Klode.

Ak, da hæved hun sin Finger
Høit, den englehvide Pige;
Viste mig den Sti, som svinger
Ukjendt sig til Himmerige.

Med en Taare i sit Øie
Kyssed hun mig ømt paa Munden,
Stirred bønlig i det Høie,
Sukkede — og var forsvunden.

Derfor sanker jeg Violer;
De mit blege Liig skal klæde,
Naar i Nat de hvide Straaler
Vinke mig til evig Glæde.

Romanze.

Ved den dunkle Brønd, i Skovens Stille,
Sad med saaret Bryst en Riddersvend;
Hesten græssed mellem Urter vilde,
Skjold og Sværd laae ved den dybe Kilde,
Selv han tankefuld saae ned i den.
Og han tænker paa,
Om han meer skal naae
Hjem og Brud og Fædreland igjen.

Da, mens Sukket let hans Tanke følger,
Aabner susende sig Bovens Rand,
Og en Qvinde, der sig halv fordølger,
Halv sig hæver i de dunkle Bølger,
Deilig, underfuld, han skue kan;
Under Lokkers Krands
Klare Øines Glands
Smiler til ham fra det dybe Vand.

Og hun taler, mens et gyldent Bæger
Høit hun hæver i sin hvide Haand:
Denne Trylledrik din Vunde læger,
Ikkun denne Saft dit Hjerte qvæger,
Ikkun denne Kraft gjør fri din Aand.
Fra det stille Land
Dette Kildevand
Risled gjennem Jordens Klædebon.

Naar min gyldne Skaal din Mund berører,
Falder paa dit Øie sødest Blund;
Til det fjerne Hjem en Drøm dig fører,
Gamle Toner underfuldt du hører
Klinge sødeligt den samme Stund;
Hvad der svandt, forgik,
Samme Øieblik
Finder du paa dette Bægers Bund!

Og af Længsel gløder høit hans Kinder,
Og i Haabet sødt hans Læbe leer;
Frem han bøier sig, hvor Vandet rinder:
Dybt og dybere nu Synet svinder,
Fjern og fjernere han Skaalen seer.
Dog, han greb den alt —
Da fra Bredden faldt
Han i Dybet — aldrig saaes han meer.

Fru Marthes Kilde.

Fru Marthe sad paa Karisegaard,
Hun var saa god og saa from:
Var Vinteren streng og den rige Mand haard,
Til hende de Fattige kom.

Den Hungrige mætted hun af sin Haand,
Den Syge husvaled hun fro,
Den Fangne løste hun af sit Baand,
Og bad for Synderens Ro.

Men stor var Nøden i Dannemarks Land
Trindt Svensken brændte og slog,
Fru Marthes Borg de tændte i Brand;
Til Kirken den Fromme hendrog.

I Taarnet boede hun Nat og Dag,
Der Ingen til hende kom;
Kun Uglen sad under Kirketag,
Og saae paa den Frue, saa from.

Og tryg hun boede i Herrens Huus,
Til Fienden maatte bortflye;
Da gik hun tilbage til Borgens Gruus
Og lod den opreise paany.

Da fandt den Huusvilde atter Ly
Da fandt den Hungrige Brød;
Men hver Mand græd i Karise By,
Dengang Fru Marthe var død.

Og der den Frue i Kisten laae
Og smiled med blegen Kind,
Da var der fast ingen Børn saa smaa,
De bares jo til hende ind.

Da Klokken klang paa den Jordefærdsdag,
  Og Unge og Gamle de græd,
Da var der ingen Gubbe saa svag,
  Han løfted jo Baaren med.

Og der de satte den Liigbør ned,
  Og hviled paa Kirkesti,
Da sprang der en Kilde paa samme Sted;
  Den ganger man end forbi.

— — Gud glæde evig den fromme Sjæl!
  Saamange glædede hun:
Tidt den, som drak af Fru Marthes Væld,
  Blev karsk i samme Stund.

End Taarnet staaer med den dunkle Vraa,
  Hvor fordum Fru Marthelil sad;
Tidt kommer en Fremmed og seer derpaa,
  Og hører det Sagn saa glad.

Elskovsridderen.

I Castilien fremspiller
  Tajofloden dyb og bred,
Over kostbart Guldsand triller
  Den i Myrtheskygger hen.

Gjennem Kongeriger flyder
  Tajofloden dyb og bred,
Fjernt den sig i Havet gyder,
  Intet Die seer den meer.

Dog naar Alcantara's Fruer
Paa Gulvrammen dandse hen,
Og i Himlens Speil nedstuer,
Tajofloden skjønnest er.

Dog hvor langt den end tør flyde,
Gaaer dog hine Heltes Roes,
Som paa Bredden Landser bryde,
Meget videre end den.

Blandt de skjønne Fruer straaler
Skjønnest Donna Celia,
Og med Don Belardo maaler
Ingen sig i Tapperhed.

Kampens Perler paa hans Pande
Og dens Rose ved hans Bryst,
Don Belardo gaaer at stande
For den skjønne Celia.

»Fremfor Alcantara's Sønner
Bær jeg Priis i digtet Dyst,
Dog mon noget Helten lønner,
Uden Møens første Kys?«

Men med velfortiet Glæde
Svarer Donna Celia:
»Ei saa let som gylden Kjæde
Bindes Alcantara's Mø.

Maurers sorte Konge skatter
Meget høit et sjeldent Træ
Fuldt af bristende Granater —
Een af dem du plukke maa.«

Flux han samler sine Brave.
Til Alhama flyver han,
Bryder ind i Kongens Have,
Staaer igjen for Celia.

Ydmyg sine Knæe han folder,
    Ydmyg seer han for sig ned,
Medens han et Guldfad holder
    Med Granada's Purpurfrugt.

Længe hun paa Æblet stuer,
    Frygtende sit eget Smiil:
„Mon ei meer Rubinen luer,
    Høit i Kongens Turban sat?“

Flux han samler sine Kjække,
    Til Alhama flyver han,
Sværdene de Vantroe vække
    Af den døve Midnatssøvn.

Men omsonst de sig forskandse
    I den sorte Konges Gaard,
Don Belardo med sin Landse
    Løfter Kongens Turban af.

Og den ømme Kæmpe atter
    Knæler ned for Skjønheds Magt,
Ræкker Alcantara's Datter
    Maurekongens største Skat.

Dog hun skjuler Smiil og Røie:
    „Lyst og Pragt er mig forhadt,
Aldrig lukker sig mit Øie
    Under Søvnens Finger til.

Maurerkongens Datter spiller
    Uden Lige paa Guitar,
Smilet glimter, Taaren triller,
    Søvnen kommer, naar hun vil.“

Sine Stridsmænd, sine Frænder
    Tusind Gjeve samler han,
Og paa ny tilbagevender
    Ufortrøden, kjæk og fro.

Og alt seer den flinke Ridder
Maurerkongens hvide Leir,
Hvor Aarvaagenheden sidder
Ved den tidt opblæste Ild.

Fjerntfra Maurerkongens Datter
Ham fortryller med sit Spil:
Knap hans sløve Haand omfatter
Sværdets større blevne Greb.

Dog hans Elskov ham besjæler,
Kjæk og klog han skuer rundt,
Derpaa Bannerne fordeler
Og mod Kongeteltet gaaer.

Moslemînerne paakalde
Deres døve Gud omsonst:
Leiren brænder, Kongen falder
Og Zaide føres bort.

Don Belardo taus fremtriner,
Liig en Morgen, rød af Blod,
Mere Blu i blide Miner
End i Hjertet Mod og Kraft.

Ridderlig han Fangen fører
Hen for Donna Celia,
Og med nænsom Haand afslører,
Hvad Granada aldrig saae.

Men den Ymmes Taarer trille
Paa den sorte Piges Kind:
„Ei du mig i Søvn skal spille,
Ved mit Bryllup spiller du.“

Morten Borup.

Alt som det ringed til Aftensang
Saa sødt i Sky,
Paa Gadestævne Hovhornet klang
I Borup By.
Jer Hjølli flur I hvætte maa,
I Morgen I skulle til Hove og slaae,
Og tæt stander Græsset i Enge.

De Bønder gange paa Rad saa tæt,
Alt som de maae,
Og synt det vorder paa hver en Plet,
Hvor de fremgaae;
Den Foged gaaer dem tæt i Spor,
I Munden han haver kun Eder for Ord,
Og Pidsken han haver ved Side.

I Enge ganger en Ungersvend
Ved Sø saa nær,
Sin Hjølli fører han som en Pen,
Han er saa sær;
Ei paa sin Dont og knap paa Eng
Saa dybt monne grunde den liden smaa Dreng,
Hvor monne hans Tanker da være?

Hist kneiser Borgen med røde Tag
Paa Bakkens Top,
Og Tanken flyver fra grønne Mag
Til Borgen op;
I Dalen her, i Skovens Ly,
I Sø sig mon speile saa vakker en By,
Der fysle de Tanker saa gjerne.

Sig hvælver over den Borg og By,
En Himmel blaa,
Og Roget er der end over Sky
At tænke paa;

De Bønder slaae den grønne Eng,
I Himlen hos Gud er den liden smaa Dreng,
Han er der med Sind og med Tanke.

Den Foged mæler saa onde Ord,
Han bander saa,
At rundt ham, hvor han saa gaaer paa Jord,
Det sortne maa!
Vil Du ei bedre slaae paa Eng,
Saa slaaer jeg paa dig nu, du Knold af en Dreng,
Saa i dine Been det skal knage!

Den Smaadreng vaagner og ikke seen
Er nu hans Gang,
Sin Lee han hugger saa haardt i Steen,
At Gnister sprang;
Nu frem da maa den Strygespaan,
Der Leen ham klinger saa lifligt i Haand,
Den Smaadreng han glemmer sin Vaande.

Han staaer og stryger saa langt og tidt,
Han tænker paa
De Lilier, Gud udi Linet hvidt
Mon klæde saa,
At Kongen ei en Klud saa fiin,
Og Dronningen ikke saa fagert et Liin
Mon have i Borgen deroppe.

Han ynkes over de Lilier smaa
I Dragt saa peen:
Saa mangen Blomme fra Rod vi slaae
Heel fiin og væn;
Gik alle Konger end paa Rad,
De mægted dog ikke det ringeste Blad
At sætte paa en Nelde.

Den Foged mæler forvovne Ord,
Han bander paa,
At under hannem den stærke Jord
Vist synke maa;

Den Hjølli klinger høit paa Eng,
Hist løber saa saare den liden smaa Dreng,
Han lyster ei længer at bie.

Nei, see mig til den Knold af Dreng,
Den dovne Hund!
Her smider han jo sin Lee i Eng,
Men bi du kun;
Jeg nok engang paa dig faaer Hold,
Du løber vel dog ikke Pokker i Vold,
Da skal jeg dig lære at læse.

Det svarer Drengen alt under Slot:
Ja bi du kun!
Og Vætten snakker derom saa smaat
Paa Søens Bund.
Den Foged knap paa ham faaer Hold
Han løber dog slet ikke Pokker i Vold,
Men Pokker han løber af Syne.

Heel hvast han løber fra Skanderborg
Ad Kongevei,
At komme fort, det er al hans Sorg,
Han stilles ei,
Før Borgen staaer som Røg i Sky,
Før Kirken han seer ud i Stillinge By;
Da maa han saa bitterlig græde.

Den Fod blev stille, men vidt og vildt
De Tanker foer:
Gud naade mig arme Gangerpilt!
Saa faldt hans Ord.
Jeg vidt og bredt har ingen Ven,
Og hvor i al Verden skal jeg nu gaae hen?
Og hvor skal jeg finde min Føde?

Den Sydvind suser saa sagte hen
For arme Dreng,
Og Sagn den bærer om Liliers Ven
Til hver en Eng;

Den Smaadreng saae, hvor frem han kom,
Sig neie hver Lilje saa venlig og from,
I Takt efter sjungende Fugle.

Paa Himlens Konge nu tænke maa
    Den fromme Dreng,
Som klæder Fugle og Lilier smaa
    I Luft og Eng;
Nu styrkes brat den svage Tro,
De Tanker saa vilde sig lægge til Ro,
De Fødder de vorde saa rappe.

Sanct Klemmen løfter saa høi og guul
    Sin Kirketop,
Der klædes Drenge, som Blomst og Fugl,
    Og fødes op
Til Lilier i Guds Urtegaard,
Til Fugle, som sjunge i Vinter og Vaar
Alt under den deilige Bue.

Hver Pebling sidder med Pen og Bog,
    Alt som han maa;
Forknyt i Værten den gamle Pog
    Hos Poge smaa;
For Vært og Skjæg han Gloser faaer,
Før end udi Bog han en Glose forstaaer,
Hans Aar ere fire og tyve.

Men læs dog ei dine Øine ud,
    Du Bondesøn!
Dog nei, du taler for tidt med Gud
    I ivrig Bøn:
Det styrker baade Syn og Tro;
Og naar du dig sulten maa lægge til Ro,
Du fastede glad til Guds Ære.

Det er den hellige Mortens Nat;
    I Kirkechor
De Lamper brænde endnu saa mat
    Om Alterbord;

Det er saa seent ved Midnatstid,
Men Morten er drevet heel underlig hid,
Til Gud og Martinus han beder.

Alt som han stander i dunkle Nat,
I Kirkechor,
De Lamper klare sig op saa brat
Med Lue stor;
Det vorder hardtad lyst som Dag,
Og Klokkens det ene, det festlige Slag
Forkynder den hellige Morgen.

Heel underlig udi Sjæl og Krop
Han monne staae,
Det kryber i ham fra Taa til Top,
Han knæle maa,
Paa Altertavlen seer han hen;
Der hænger paa Korset den Synderes Ven;
Hver Helgen bag ham sig mon skjule.

Han seer og stirrer saa fast og vist,
Han græde maa;
Thi aldrig før han saa klart i Christ
Sin Frelser saae.
Han siger, hvad ham siges til:
Jeg sværger, saalænge min Herre det vil,
I Skolen jeg tro ham vil tjene!

Det er den hellige Mortens Nat,
I Syd og Nord,
Og der de Lamper sig klared brat
Om Alterbord,
Da fødtes til Sanct Mortens Fest,
I Saxland saa vakker og munter en Gjest,
Og Morten saa monne han hedde.

En Steen sig dølger hen under Jord,
Paa Kirkegaard,
Ei Navn og Titel, slet intet Ord
Paa Stenen staaer;

Men udi Kors er Steeb og Riis
Kun lagt paa den gamle enfoldige Viis;
Hvem monne herunder sig hvile?

Her hviler Manden, som Gud udsaae
Til med sit Riis
At tugte op, af de Poge smaa,
En Johan Friis,
Hans Tavsen og end Bisper to.
Af Borup de lærte paa Christum at troe,
Af Luther hans Død at forkynde.

Det er den hellige Mortens Nat;
I Kirkechor
De Lamper brænde saa sygt og mat
Om Alterbord;
O, mon de sig vil klare brat?
O, monne en Luther der fødes i Nat?
O, monne en Borup det mærke?

Pigen paa Fuglefangst.

Fuglen sang paa Qviste:
»Jomfru! om du vidste,
Hvi jeg synger nu!«
Pigen stod ved Roden,
Traad paa Blomst med Foden;
Thi hun havde Fuglen kun i Hu.

Fuglen fløi saa bange
Dybt i Skovens Gange
Fulgt af Pigens Fod.
Sang den der paa Qviste:
»Jomfru! om du vidste!« —
Pigen lyttede ved Træets Rod.

Hopped den paa Grene,
Pigen fulgte ene,
  Lokkede og bad:
„Purpurbær, de røde,
Mandelmelk, den søde
  Skal du faae hos mig i Rosenblad!“

Dybt den fløi i Skoven
Hen mod Kildevoven
  Alt med snilde Hop.
Pigen fulgte bange
Lokket af dens Sange;
  Snart var den ved Rod og snart ved Top.

Da den kom, hvor Bækken
Bryder gjennem Hækken,
  Sat' den sig paa Steen.
Listig Pigen smiler,
Hurtig frem hun iler
  Fra den tætte, løvbeklædte Green.

Da hun den vil fange,
Bliver hun saa bange,
  Og i Hu saa mod,
Ængstes hun saa svarlig,
Flygte vil saa varlig,
  Blikket skjult og Kinden rød som Blod.

Vingen laae paa Sandet,
Spraglet, farveblandet
  Faldt den livløs ned;
Men med listig Villie
Treen paa Blomster-Tillie
  Frem en Sanger i den Lilles Sted.

„Giv mig nu det røde
Purpurbær, du Søde!“
  Smilende han bad.
„Giv mig nu, du Blide!
Mandelmelk, den hvide,
  Af din Læbes fine Rosenblad!“

Et og to og trende
Kys han tog fra hende,
Blev saa Fugl igjen.
Lystig over Voven
Fløi den gjennem Skoven.
Pigen stod og stirred efter den. —

Ridderen ved Kulsvierhytten.

I Skoven sidder en Kulsvierqvinde;
De Bøge beskytte for Østenvinde.
Men Mennesket raser værr' end Vinden,
Thi sidder den Viv med Taarer paa Kinden.

Greve Geert omkring i Landet hærger.
Hver Dannemand sig mod Fienden værger;
Saa gjorde Skjalm, hendes Husbond kjære,
Han stred mod Greven, og faldt med Ære.

Men ak, nu sidder hun der allene,
Med fem Smaabørn bag de vaade Grene.
En usæl Skjebne vi nu maa friste,
Meer Brød ei yde de brændte Qvisle.

Greve Geert nu snyser omkring i Landet,
Af alle Danske forhadt og forbandet.
Christ fri os! hvis han finder vor Rede;
Da føle vi først hans grumme Vrede.

Mens de sig pryde med Seierskrandsen,
De spidde de spæde Børn paa Landsen;
De kaste det diende Nor i Flammen.
Christ straffe den Røver i Helved! Amen.

Mens stakkels Moder saa taler og græder,
I varme Kofter de Smaa hun klæder.
To Brød idag hende Klosteret sendte:
Dem skal ei sluge den hungrige Glente.

De Hvedebrød store de Smaa hun viser,
Som Fugl i Reden hun dem bespiser;
Da rasler det i de nære Hækker,
Hun seer en Kæmpe, som Sved bedækker.

Sin Hest har han bundet ved Træets Grene,
Han synker træt paa mosgroede Stene.
Hjelp Gud nu! Kommer en fiendtlig Kæmpe?
Dog nei! han farer jo mild med Lempe.

Han tog sin Hjelm af den hvælvede Pande.
Niels Ebbesøn! er det jer, for sande?
Herr Ridder, hvi er I saa bleg, afmægtig?
I kneiser jo ellers i Pladerne prægtig.

Vor Moer, heel aarle vi vare paa Færde,
Vi skar os Frokost med skarpe Sværde.
Dog har ei Hesten endnu faaet Havre,
Jeg faster endnu foruden Davre.

To Brød jeg har kun til fem smaa Sjæle.
Nu faaer man kun Brød ved at røve og stjæle;
Jeg er den Sjette, som lidt skulde nyde,
Den Syvendedeel vil jeg Eder byde.

Vor Moer! jeg føler mig styrket faare.
Aftør I kun Eders Glutters Taare!
Snart skal I roligt i Freden leve:
Niels Ebbesøn vog den kullede Greve.

Mens Faaret bræged og Gaasen kæged,
I Randers sig Sværdene flink bevæged.
Vi tog den Voghals i gule Lokken,
Afhug hans Hals over Sengestokken.

Herr Ebbesøn! vog I den kullede Greve?
Da skal I nyde den hele Leve.
Hun vilde dem Brødet af Mundene tage;
Vel græde de Børn med bitter Klage?

Nei, alle dem Blus paa Kinden brænder,
Hver rækker sit Brød med de bitte Hænder:
Du hevned vor Faer, vog Danmarks Drage,
Du heel skal nyde vor Hvedekage.

Niels Ebbesøn græder. Han mægter ei Takken,
Han stirrer til Steilen derude paa Bakken:
Og fanged de mig, for paa Hjul at bryde,
Det skulde mig nu kun slet fortryde.

Beholder I selv kun Eders Davre:
Snart faaer jeg vel Mad, naar min Hest faaer Havre,
Snart Rugen atter og Hveden kan voxe,
Snart pløier I Landet med stærken Oxe.

Naar da I sidder i Hytten sammen,
Og korter Jer Tiden ved Aftengammen,
Da glemmer ikke den Mand i Freden,
Som stræmmed jer Glenterne bort fra Reden!

Han drak lidt Vand af Kulsvierkanden,
Han tørred Sveden af Heltepanden;
Med ham i Gallop sig Gangeren strakte,
Forgjeves de efter ham Brødene rakte!

Geoffroi Rudel.

Der stod en Borg i Franken,
Omkrandset af en skjøn Natur,
Der sad Geoffroi Rudel engang,
Den høie Troubadour.

Saa mangen Voldsmand blegned,
  Naar Ridderen sin Landse svang;
Saamangen Mø sig glæded,
  Naar Troubadouren sang.

Han sang om Riddertroskab,
  Om Hjertets Paradiis,
Om Korsets Kraft og Helligdom,
  Og til de Skjønnes Priis.

Men ingen af de Skjønne,
  Som lytted til hans Minnesang,
Ham rørte til den Elskov,
  Hvorom hans Harpe klang.

Da kom fra Palæstina
  Saamangen Pilgrimsmand;
De taled om det fjerne,
  Det underfulde Land.

Men intet Skjønt de priste
  Paa hele denne Verdens Ø
Saa høit som Melisende,
  Den høie Fyrstemø.

»I Tripoli hun vandrer
  I sine Fædres gamle Borg;
Og hvor den Skjønne aander,
  Der flygter Nød og Sorg.

Hun fangen Pilgrim løser
  Af Saracenens Lænke ud,
Og saaret Fiende pleier hun,
  Alt for den kjære Gud.

I hendes høie Sale
  Der toner hellig Sang;
I hendes Rosenhaver
  Det lufter sødt som Harpeklang.

Der svæver hen den Fromme,
  Heelt underfuld at see,
Reen som en Himlens Engel,
  Livsalig som en Luftens Fee.

De gyldne Lokker flagre
  Om morgenrøde Kind;
Og Ætherøiet fluer
  Som i Guds Himmel ind.

Den Fremmede staaer stille,
  Og seer den høie Mø,
Og glemmer hende aldrig
  Paa Land og vilden Sø."

Saa lød om Melisende
  De Pilegrimmes høie Priis;
Saa taled selve Gubben,
  Hvis Lok var graa som Iis.

Og Troubadouren hørte det,
  Og saae kun hende nu:
Til Melisende ene
  Stod Heltens Sind og Hu.

Det rene Jomfrubilled,
  Med Luefarver malt,
Som et Gudsord opflammed ham,
  Af Himmelen udtalt.

Det var, som det opløste
  En Gaade i hans Sjæl,
Og som hiint Billed speiled sig
  I Livets dybe Væld.

Og ei han kunde dvæle,
  Han havde ingen Rast og Ro;
Paa Borgen udi Franken
  Han kunde meer ei boe.

Om Melisende toned
 Saa længselfuld hans Harpeklang;
Naar Fugl fløi imod Østen,
 Han sukkede og sang:

»Jeg elsker den Mø, mit Øie aldrig saae,
 Som jeg aldrig kunde min Kjærlighed sige,
Aldrig mit Hjertes Længsel tilstaae,
 Og aldrig spørge: elsker du mig tillige?
Men jeg veed det — Ingen kan ligne hende
 Af alle Skjønne paa Verdens Ø,
Det være sig Christenmø eller forløiet Jødinde,
 Eller dig Saracenens blussende Mø.

Hver Nat jeg indblunder med hendes Billed for Øie,
 I Hjerte og Sjæl jeg hende kun seer;
I fortryllende Drøm hun synes sig over mig bøie;
 Men jeg vaagner — og Billedet er der ei meer.
Jeg aabner kun Øiet, for at see og kjende,
At aldrig mit Øie kan skue hende.
 Jeg mindes, hun boer i det fremmede Land,
 — Imellem os Bjerge og bølgende Strand;
Men lad Bjerget sig hæve — lad Bølgerne flyde!
— Jeg skal dem gjennembryde.

Maa Lykken ei følge den Riddersmand,
 Hvem Kjærlighed leder?
Hun skal see mig hist paa den fremmede Strand,
 Hun, som mit Hjerte tilbeder.
Hun skal see mig komme med Pilgrimsstav,
Med Muslingekappe fra vildene Hav;
O! mon for vor Frelsers Skyld hun da ei
 Vil lindre den Fremmede Sorgen,
Vil qvæge den Pilgrim paa eensom Vei,
 Og unde ham Huusly paa Borgen?

Nei, stor nok var min Lykke endda,
 Var jeg Fange hos Saracenen hist;
Nær ved de Steder, hvor hun er fra,
 Og hvor du var fra, du hellige Christ!

O! bring du mig did — didhen til hendes Haver,
Til hine Sale, hvor nu hun gaaer!
Lad mig see hende, før de mit Støv begraver,
Før mit Hjerte ei mere slaaer!

Velan! jeg gaaer — jeg ei engang kan døe,
Før hun veed, hvortil min Elskov mig twang.
Min Sang skal dig sige det, fjerne Mø!
Dig Tolken skal sjunge den Fremmedes Sang.
Og røres da ei dit Hjerte derved,
O! da maa jeg troe, at ved min Vugge
Jeg viet blev til Elendighed,
Og fordømt til evig at sukke.«

Saa sang nu Troubadouren,
Og gik med Pilgrimsstav
Til Snekken med sin Harpe,
Foer over vilden Hav;

Saae alle Verdens Riger
Og Herligheder flye,
Og sang om Melisende,
Og saae i vilden Sky.

Hver Nat han stod paa Dækket
Med Harpen i Arm,
Med Taaren i sit Øie,
Med Flammen i sin Barm.

Naar Snekken fløi som Fuglen,
Den syntes ham dog stille staae;
Tilbage syntes troløst
De Bølger ham at gaae.

Tilsidst dog Øiet skuer
Den morgenlandske Kyst;
Men ak! fortært af Længsel
Er Troubadourens Bryst.

Ved Tripoli gaaer Snekken
 For fulde Seil i Havn —
Bleg synker Troubadouren
 I sine Svendes Favn.

De Svende taus opbære
 Det Liig paa fremmed Strand,
De fromme Tempelherrer
 Modtage det paa Stand.

Og Tidender flux gange
 Til Melisendes Borg
Om Ridderen, som døde
 Af Kjærlighed og Sorg.

Hun hører det med Taarer,
 Det rører hende underlig,
Slig Kjærlighed hun troede
 Var ei paa Jorderig.

Hvo døde før af Længsel
 Til den, hans Øie aldrig saae?
Hun iler til den Pilgrim,
 Hans Liig hun skue maa.

Og see! — endnu han aander,
 Hun breder ud sin hvide Arm
Og trykker ham med Taarer
 Til hoie Jomfrubarm.

Da slaaer han op sit Øie,
 Og seer den skjønne Fyrstemø:
»Hav Tak, o Christ — han sukker —
 Hav Tak, nu kan jeg døe.

Du gav mig, hvad jeg ønsked —
 Den Elskede mit Øie seer,
Nu er der ei i Verden,
 Hvad jeg kan ønske meer.«

Og Troubadouren bøied
Sit Hoved mod den Skjønnes Barm,
Opgav sin Aand og døde
I Melisendes Arm.

De Tempelherrer vied
Den Pilegrim en Grav.
Den skjønne Melisende
En Mindesteen ham gav.

Saa gik hun til det Kloster,
Gik aldrig meer i Verden ud,
Sad til sin sidste Time,
En stille Himmelbrud.

Roserne.

Naar Aftenens Rose i Vesten staaer
Og rundt de blussende Blade udslaaer,
Da stuer fra Bergens Tinde
Rosina med Andagts Længsel ind
I alle de blomstrende Himles Skin,
Sin Længsels Ende at finde.

Hun henrykt stirrer, med hellig Hu,
Som skulde det evige Foraar nu
I himmelske Roser nedile:
Da bliver hun selv, liig et Foraar, mild,
Og vil med et eneste Medynksmiil
Fra Jorden al Jammer bortsmile.

Og hvergang Himmelens Rose staaer
I Vesten og Bladene rundt udslaaer,
Hun iler fra ridderligt Sæde,
Og bærer en Bidiekurv med Brød,
Dertil og aldrende Viin saa sød,
Samt Legetøi for de Spæde.

Naar Natten udfolder sit Klædebon,
Selv bly som Armod, med skjulende Haand
Undseelige Gaver hun rækker:
Da smile de Gamle, de Unge lee,
Med Andagt de Smaabørn paa hende see
Og Hænderne langtfra udstrækker.

Men Faderen mæler de haarde Ord:
„Hvi ganger du, stig! efter Taaren paa Spor,
Som Uslingen, trællende, fælder?
Din Færd jeg længe med Misbag seer,
Thi er det min Villie, du ikke meer
Skal give af Fadbuur og Kjelder.“

Forgjeves! Rosina i Engelens Kald
Fremdeles nedstiger i Lidendes Dal,
Kun glemsom, ikke ulydig;
Thi ved sin høiere Magt en Gud
Af Mindet udsletter Faderens Bud,
I Brøden selv er hun dydig.

Saa møder hende den haarde Mand,
Han Kurven' stuer og fritter paa Stand:
„Lad see, hvad mit Bud har til Følge?“
Da vaagner det Glemte i Datterens Sind,
Hun vil sig, den Fromme, med rødmende Kind,
I Skamfuldheds Roser fordølge.

Tre Gange han spørger, da stammer hun,
Hvad Gud indgiver: „I Aftenens Stund
Jeg plukked de Roser saa kjære.“
„Hvortil?“ „Dem vilde jeg slynge til Snor
Og hænge den rundt i Capellets Chor,
Vor hellige Frue til Ære.“

Da Himmelens Rose med Glød i Glød,
Fordoblet udspringer i Vestens Skjød,
At blende den Frittendes Øie;
Og Jordens Roser, til frommeste Svig
Fra Stilken ville de strække sig
Og hen over Kurven sig bøie.

Og da hun fra denne nu Linet slaaer,
Og ydmyg, med bortvendte Blikke, staaer,
Da Himmelens Rose sig lægger
I Vidiekurven, med blendende Skjær,
Og end de jordiske Roser der
Den Frittendes Öie tiltrækker.

Forundret han vender det ilende Fjed.
Rosine knæler ved Kurven ned
Og stammer andægtig sin Glæde:
Da svinde de hellige Roser hen,
I Kurven er Brød, dertil Viin igjen,
Samt Legetøi for de Spæde.

Frederikshalds Beleiring.

Kong Carl laae med en mægtig Hær
For Fredriksteen;
Men tappre Fredrikshald ham er
Til megen Meen.
Hver Borger lagde Værktøi hen,
Og greb til Sværd,
Og kjække Peder Colbjørnsen
I Spidsen er.
Saa stride de Nordmænd for Norge.

Thi vendte Carl sin Magt saa gram
Mod Fredrikshald;
De Borgere da mødte ham
I ringe Tal.
Men disse slog som norske Mænd
For elskte Hjem,
Og det var Peder Colbjørnsen,
Der førte dem.
Saa stride de Nordmænd for Norge.

De Nordmænd hugge tunge Hug
Blandt Fienderne,
Og Svensken sank som moden Rug
For Høstkarls Lee;
Men stærkest Høstkarl trættes dog
Saa gik det her;
Saa mange end de Norske slog,
Der alt kom Fleer.
Saa stride de Nordmænd for Norge.

Thi flyede de for Overmagt,
Som Nordmænd flye,
De drog kun bort for uforsagt
At slaae paa ny;
Kong Carl nu over Sines Liig
Sig baned Vei,
Og Byens Herre troede sig,
Men var det ei.
Saa stride de Nordmænd for Norge.

Hans Folk fandt Død i hver en Braa,
Hvor de drog frem,
Thi allevegne Nordmænd laae,
Og hilste dem;
Da sendte Carl saa lidet fro
Til Fredriksteen,
Og bad, han jorde maa i Ro
De Slagnes Been.
Saa stride de Nordmænd for Norge.

Men tække Nordmænd ingen Tid
At spilde har;
Selvbuden er han kommen hid,
Fik Carl til Svar;
Nu maae vi see, at vi igjen
Ham ud kan faae.
Og det var Peder Colbjørnsen,
Der svarte saa.
De Nordmænd de stride for Norge.

At sætte egen By i Brand
De ile hen;
Og den der først sit Huus stak an,
Var Colbjørnsen!
At slukke Ilden Fienderne
Vil stimle hen.
Men Kugler føg saa tykt som Snee
Fra Fæstningen.
De Nordmænd de stride for Norge.

Høit blussed da mod Skyerne
Den Lue rød,
Saa svenske Kongen ret kan see
Hans Heltes Død.
Da sanded han Herr Peders Ord,
Hans Folk vil hjem;
Men Helten Steen stod udenfor
Og modtog dem.
De Nordmænd de strede for Norge.

Og herlig blussed Fredrikshald
Blandt Liig og Blod;
Oplyste stolt de Svenskes Fald
Og Sines Mod.
Og aldrig brændte nogen Baun
Saa skjøn, som den!
Og aldrig uddøe skal dit Navn,
O Colbjørnsen!
Saa strede de Nordmænd for Norge.

Skattegraveren.

Mens Vintersneen fyger
Saa gnistrende og hvid,
Og medens Stormen stryger
Ad Marken hid og did,

I Bondens tætte Bolig
Ved lune Arnested
De leire sig fortrolig
Og fryde sig derved.

Og gamle Hans fortæller
Ved Ovnens muntre Fyr;
Hvad hører man vel heller
End slige Eventyr?
„Men Fader, er det Sanden!
Og er der Skatte til,
Som gives Een og Anden,
Naar Underjordisk vil?"

„Ja Søn! naar Hanen galer,
Da skal man hente den,
Men hvis et Ord du taler,
Forsvinder den igjen!"
Hensjunken dybt i Tanker
Enhver forundrer sig,
Da det paa Døren banker,
Den aabnes pludselig.

Og med en Spade triner
En Yngling ind saa hvid,
Saa mørke er hans Miner,
Dog er han huld og blid.
Hans Lokker vildt sig slynger,
Thi Stormen slyngte dem,
Hans Blikke Sorg nedtynger,
Han triner langsomt frem.

„Det er saa koldt derude!
Jeg er saa stiv af Kulde.
Ha, hører I det tude
Hen over frosne Muld?
Ak, Kræfterne var svage,
Og Jorden er saa haard.
Der er kun lidt tilbage,
Hjelp, at min Skat jeg faaer."

Saa blodig, bleg han raver,
Saa stivt man paa ham seer.
»Er du en Skattegraver?«
Han nikker mildt og leer,
Og springer om fornøiet,
Men standser strax igjen,
Og visker Graad af Øiet,
Og stirrer længe hen;

Og viser dem sin Spade,
Og raaber: »Følger med!«
Og Alle følge glade
Forventende afsted.
Og hurtig hen han iler,
Mens Midnatsklokken slaaer,
Did, hvor de Døde hviler
Paa tause Kirkegaard.

Saa svagt i Nattetaagen
Hans Lygte flimter kun,
Han aabner Kirkelaagen
I stumle Midnatsstund.
Af Skræk og Kulde gyser
Hans Følge og gaaer ind,
Didhen, hvor Graven lyser
Af Lygtens matte Skin.

De nærme sig — men grue
Og standse alle her,
Da de med Rædsel skue
Ved Lys, hvad Skatten er.
Den matte Straale viste
Saa bleg ved deres Fod
En halv opgravet Kiste,
Heel overstænkt med Blod.

»See!« raabte nu med Varme
Den blege Yngling, »see!
Her favner Gravens Arme
Min Skat, mit Kjæreste.

I fire lange Timer
Jeg har arbeidet her.
Jeg bløder! Klokken kimer!
Elisa, din jeg er!«

»O Gud i Himmerige!
Det er den unge Mand,
Som tabte med sin Pige
Sit Vid og sin Forstand.
Udsluppen af sit Gjemme
Han ilet er herhen!«
Udbrød med bange Stemme
De blege Bondemænd.

»See hvor han fast sig klynger
Til Kistens kolde Fjæl;
Hør Dødninguhret synger.
O Naade med hans Sjæl!
See, hvor den Arme bæver,
Kom, hjelper ham i Nød!«
De ham fra Kisten hæver,
Han smilte og var død!

Uranienborg.

Du Vandringsmand ved Søen
O stands din raske Gang!
Send Blikket over Øen,
Og hør min Mindesang!
Vend derhen dine Tanker,
Din Længsel og din Sorg!
Paa hine gule Banker
Stod før en Ridderborg.

I længst forsvundne Dage
Var den i Glands og Magt;
Nu er der knap tilbage
Ruiner af dens Pragt.
Men i de gamle Tider
Da var den høi og stor,
Og saaes til alle Sider
Og kneisede fra Jord.

Den ikke monne være
For nogen Viking bygt.
Urania til Ære
Den reiste sig saa trygt.
Fra Menneskenes Brimlen
Ved Havet skilt den laae,
Og hæved sig mod Himlen,
Og mod de Stjerner smaa.

I Volden var befæstet
Mod Øst en Port saa stor,
En anden imod Vester,
Og Spiir i Syd og Nord.
Høit kneiste Borgetinden,
Dens ranke Spiir derhos,
Der dreied sig for Vinden
En gylden Pegasus.

Forunderlige Taarne
I Nord og Syd man saae,
Af stærke Piller baarne
Og med Altaner paa.
Der man til alle Kanter,
Ihvor man og mon gaae,
De mægtige Qvadranter
Og store Sphærer saae.

Fra Borgen see man kunde
Saa vide over Ø,
Saa mange grønne Lunde,
Den store, salte Sø.

De Sale monne prange
Med skjønne Farveskjær;
Af Haver var der mange
Med Blomster og med Træer.

Men sluktes Dagens Lue,
Og Nattetid faldt paa,
Man Stjerner fik at skue
Paa hele Himlens Blaa.
Alt fjernt man høre kunde,
Naar derpaa man gav Agt,
De fire store Hunde,
Som holdt om Natten Vagt.

Den fromme Ridder trængte
Sig ei i Ledingfærd,
Paa Væggen bort han hængte
Sit Harnisk og sit Sværd.
Fra Jorden og dens Jammer
Han gjerne flygte gad,
Naar i sit stille Kammer
Ved Midnatstid han sad.

Da hæved han sit Öie
Alt i den Nat saa lang,
Og spored i det Høie
De lyse Stjerners Gang.
Og Stjernerne hans Rygte
Bar over Land og Sø,
Saa Konger selv besøgte
Ham paa den lille Ø.

Men Stjernerne de blinked,
Til andre Lande hen
Hans Skjebne bort ham vinked,
Han kom ei meer igjen.
Alt længst de stolte Mure
Er sjunkne hen i Gruus,
Og Ploven monne fure,
Urania! dit Huus.

Men hvergang Solen daler
Seer den til Hveen huld,
Hvor Aftenrøden maler
Sig end erindringsfuld.
Beemodig Maanen iler
Forbi sin elskte Kyst,
Og Freyas Stjerne smiler
Med hellig Elskovs Lyst.

Da røres det og tindrer
I Borgens dybe Grund:
Den troer, at den erindrer
En gammel Aftenstund;
For nogle Dieblikke
Den gjerne frem sig skjød,
Men ak, det kan den ikke
Den synker i sin Død!

Thomas Kingo.

Der sidder en Væver i Slangerup By,
Han væver saa aarle og silde;
Ret driftig han sidder i fattige Ly,
Mens Spolerne rullende trille;
Ved Siden der sidder i Aftenen seen
Om Morgenen aarle, ved Rok og ved Teen,
Hans Hustru for Gud og Alverden.

De tale saa lidet om Armod og Trang,
Skjøndt Brødet er knapt dem beskaaret,
Skjøndt ofte maa surre det Rokkehjuls Klang
De Dage tilende i Aaret;
De føle det ikke, at Brødet er tørt,
At Lædskedrik haver dem Kilden tilført;
Thi Huusbonden elsker sin Mage.

Dog fattes dem noget i Dagenes Lyst,
Som skaber en Borg af en Hytte,
Som volder en Fader sin hellige Dyst,
Han ei for Alverden vil bytte;
At føde de Kjære i Ansigtets Sved,
Og nyde sin Nadver i Ro og i Fred,
Naar Barnet aftørrer hans Pande.

Hver Aften de læse i Bøgernes Bog
Om Himlenes evige Rige;
Da see de saa sorgfuldt den ledige Krog,
Mens Hjertesuk inderlig stige:
Nu vandre ei Engle velsignende om,
Som fordum, da Herren til Abraham kom,
Og Oldingen kjendte sin Hustru.

De Klokker forkyndte med festlige Klang
Den hellige Juledagsgammen,
Hvi gaaer da den Husbond saa ene sin Gang?
Vil de ei lovprise tilsammen?
Ak! hjemme opsendes en Takkebøn sød;
Thi Herren velsignede Hustruens Skjød,
Hun svøber en Dreng i sin Krybbe.

Nu Væveren virked med bedre Bested,
Han Naade jo fandt for Guds Øie;
Nu smiler i Hytten den himmelske Fred,
Som Fattigdom ikke kan bøie.
Vel knæle ei hellig tre Konger med Priis,
Men Barnet dog smiler paa Englenes Viis,
De finde i ham en Gudsengel.

Og snarligt i hellig Trefoldigheds Navn
Han vies til Himmerigs Kirke:
Usynlige Engle ham tage i Favn,
Og Fromhedens Lilier virke;
Udrundet af høiskottisk Kjærne og Rod,
Gjenfødes nu atter i Sønnesøn god
Den hedenbortvandrede Thomas.

Og rask liden Thomas om Bæverstol gaaer,
Og leger ved Moderens Side;
Han seer paa de Traade, som Faderen slaaer,
Og tidligt alt monne han vide:
Gud Herren opklæder de Lilier smaa,
Han føder selv Fuglene under det Blaa,
For Mennesket voxer kun Torne.

Hver Aften han sidder paa Tærskel i Døر,
Og stirrer saa vidt i det Fjerne;
Da hæves ham noget det taagede Slør,
Hiinsides den liden Guldstjerne;
Og før han kan læse Smaaprenten i Bog,
Har Faderen dannet den Pusling saa klog,
At Bønner han læser hver Aften.

Snart vandrer ung Thomas med stadige Gang
Til Skole blandt fattige Drenge;
Han hører om mange Gudsunder paa Vang,
Og Aanden begynder at trænge;
Ei alle de Gaader opløses ham klart,
Han ønsker at kjende en høiere Art,
Og drikke af Viisdommens Bæger.

Og Vandringsstav maa han da tage i Haand,
Fra Moder og Fader bortgange;
Den Lille, knap sluppen af Svøbenes Baand,
I Verden maa ile saa bange;
Og Veien, som laae til hans Skolegang,
Den faldt ham saa ofte ret inderlig lang,
Thi Længselen korted hans Glæde.

I Hillerød stander en kongelig Hal,
Hvor Viisdom man lærer i Sale;
Begavede Drenge, saamange i Tal,
Der lytte til Mesterens Tale;
Sin Reisesko vendte ung Thomas didhen,
Og Barneskjen red han ei mere igjen,
Den hvilte hos Slangerup-Bæver.

Ind traad han i Hvælvingens hellige Chor,
Og sang med den barnlige Stemme;
Sad flittig og stille ved Hørerens Bord,
Og dygtigen monne han nemme;
Den arme, omvankende Skoleelev,
Der mættet af Rigmands Veldædighed blev,
Er snarligt Høiskolens Udvalgte.

Og engang, da Klokken i Slangerup By
Indbød til at prise den Høie,
Da ginge de Gamle saa froe under Sky
Med himmelske Taarer i Øie;
Thi da var det Thomas, der talte med Klem
Som viet Gudstjener i Fædrenehjem,
Hvor Pogen løb om med sin Rangle.

Og før han befaled Gud Herren sin Aand,
En Hyrde han blev for saa Mange;
En Bispestav førte han mægtig i Haand,
Gudsfrygtig paa Stierne trange.
Sin Krumstav han førte saa bold og saa brav,
Den lagde man hædrende paa hans Grav,
Der pryder den smukt over Mulden.

Men Noget ei lægges i Muld og paa Grav,
Som evigt vil aande og virke:
De hellige Psalter, henrykt han gav,
At synges i Dannemarks Kirke;
Et Sekel man priste sin Gud med hans Ord,
Og end, hvor der Gudsfrygt i Hjerterne boer,
Man røres og hæves af Kingo.

Og medens de Bænke har Lærlinger smaa
I Hillerød Skole at vise,
Skal aldrig, for Sanden! af Mindet dem gaae,
Den mægtige Bolde at prise:
Hans Vidskab bevirked, at Hillerød Huus
Ei misted sin Vinge og ei sank i Gruus
I Trængslers usalige Dage.

Ei haver jeg sjunget, hvor Marmor og Steen
Staaer prunkende over hans Gjemme;
I Hallen jeg sad, hvorind Lærlingen treen,
Og hæved som Broder min Stemme;
Jeg sad paa de Bænke og lærte som han,
Og henrykt jeg sender mod Himmelens Strand
En Hilsen til Dannemarks David.

Den fromme Clara.

I Klostrets dunkle Celle, eensom stille
Hensidder Clara, sjunken dybt i Tanker;
Paa Kinden ubevidste Taarer trille,
Og heftigt Pigens unge Hjerte banker;
Halv sprungen ud, en Rosenknop i Vaar,
Om Verden har hun hørt saa ondt fortælle,
Nu vil hun hver en jordisk Attraa qvæle;
Og Sløret dækker tæt det blonde Haar. — —

Dybt Solens Aftenguld i Vesten brænder;
Høit qviddrer Svalen paa de lette Vinger,
Og ømt et Blik den ind til Clara sender,
Imedens den sig fri ved Klostret svinger. —
Ak! Verden synes hende end saa smuk!
Hun sidder taus og seer med stille Smerte,
Og fra det fromme, sødtbeklemte Hjerte
Sig trænger hemmeligt et Længselssuk.

Indspærret i et Buur ved Claras Side
En eenlig Sangerfugl veemodig qvæder.
Rørt hendes Blikke ned paa Fuglen glide:
»Vi, Arme! jeg skal bryde dine Kjæder!« —
Hun aabner grædende det gyldne Buur:
»Flyv glad hen til de andre Fugle smukke,
Her skal du ikke længer trøstløs sukke
Og holdes bunden trods din frie Natur!«

Og glad den stiger mod den rene Himmel.
Forfulgt af Nonnens taarefulde Øie,
Den blander sig i Skovens vilde Brimmel
Og sværmer frydfuldt med dem i det Høie.
Men o! hvor skrækkes Clara, da hun seer,
At disse Falske Næbet i den stöde,
At jublende de jage den til Døde,
Og sprede rundt i Luften Fuglens Fjer.

Da lukker hurtig hun sig lille Rude
Og folder angerfuldt de spæde Hænder:
»Ak!« sukker hun, »det er dog slemt derude!
Lyksalig Den, som Verden ikke kjender!
Som urørt ved dens falske Tryllelands
I Selskab kun med Gud sig barnlig fryder.«
Hun knæler ydmyg, Angerstaaren flyder
Og triller paa den Frommes Rosenkrands.

Den selsomme Jordefærd.

En Schweitzerbonde staaer aarle ved Strand,
Da seer han i borgerlig Dragt en Mand
I Baaden, som Landet sig nærmer;
Tre Ungersvende fra skummende Næs
Henbære den Gamle paa fugtige Græs,
Hvor Busken for Stormen beskjermer.

Den Døende stirrer med brustne Blik.
Han ønsker af Kilden en Lædskedrik,
De ile med blinkende Bæger.
Han stirrer med Gysen paa Søen hen,
Og inden tilbage man kommer igjen,
Hans Læbe sig sagte bevæger.

Det lokkede, sølvindsprængte Haar
Sig om den hvælvede Tinding slaaer,
En høi, en bydende Pande!

Paa Læben sees et fortvivlet Smiil,
Han helder sit Hoved mod grædende Piil,
Og Bølgerne suse paa Strande.

»Som Havet stolt og som Bølgen vild,
Med blinkende Skum mod Solens Ild,
For dybt kun i Mørket at dukke!
Tilfreds ei som Kongens ypperste Mand!
Nu — ei engang en Drik Kildevand,
For Febertørsten at slukke.

Usalige Hjerte, som Ro og Rist
I Livet ei fandt, saa brist, saa brist,
Gud naade min Hustru kjære!
I stakkels Drenge, uskyldige Tre,
Som dele saa trofast Faderens Vee,
Han raned jer Lykke med Ære.

Christ frels i Døden en syndig Mand,
Ak — som forraadte sit Fædreland, —
Forraadte? Nei, ved min Adel!
De frygted min Kraft, de tirred min Æt,
Jeg hevned mig kun, dem stete der' Ret;
Jeg døer, jeg døer uden Dadel!«

Da skjælved i Stormen svaiende Piil
Og Morgnens Maane foragtende Smiil
Fra Skyen ham blinked imøde.
Med Haanden han trykte sin Pande saa hed,
Og blegned igjen med en iiskold Sved,
Og krymped sig atter — og døde.

»Hvo var den Gamle?« Vi kjende ham ei,
Vi traf ham hisset paa Bjergets Vei,
En usæl, sørgende Borger.
Gud være ham naadig, nu er han død,
Nu aabner Graven sit sikkre Skjød,
Og frier ham fra Livets Sorger.

I Klosterkirken man satte ham bi.
Vi fandt ham hist paa den øde Sti,
I Dødens Lidelser gyse.
Saa lader da Baaren i Choret staae!
Og at hans Æt kan hans Levninger faae,
Vi ville dem efterlyse.

Man satte Liget i Kirken ind,
Og Schweitzerbonden med grublende Sind
Gik bort, sit Ærind at røgte.
Om Aftnen silde han atter forbi
Henvandred Kirkens eensomme Sti,
Og Baaren i Choret besøgte.

Da saae han igjen de Ungkarle tre,
Af Angst saa blege som Nattens Snee,
Paa Skuldre den Døde de slæbte.
Han saae dem ile mod stormende Hav,
Der lagde de Liget i frisken Grav.
Saa Morderen skjuler den Dræbte!

Ha, raabte Bonden, skjændige Flok!
Var Døden selv Eders Hevn ei nok?
Har Liget jer forfærdet?
I under det ei engang Gravens Ro
I Klosterkirken, i christen Bo?
Som Aadsel ham kaste bag Gjerdet?

Tys Bonde, kjære, tys Bonde, ti!
Der elsker ham Ingen uden vi,
Hans Støv vi skjule for Brimlen.
I Norden hisset, til evigt Meen,
Er reist ham en græsselig Bautasteen,
Som vender sin Spids mod Himlen.

»Hvad har han da syndet, den fornemme Mand?«
Det tør vi ei nævne ved Gravens Rand!
Han lod sig som Noah bedaare.

Og tre har han Sønner, men ingen Cham,
Og Ingen blotter sin Faders Skam.
Vi skjule hans Blusfel med Taare.

Ifald hans Legeme fundet blev,
Man atter det ud af Graven rev,
Thi und ham den sidste Hvile.
Saa taled de Sønner med sorrigfuld Aand;
Guldpenninge trykte de Bonden i Haand,
Han saae dem hurtig bortile.

De sad om Aftnen ved Herbergerhuus,
Paa Bordet stod endnu det fyldte Kruus;
Vor Faders Gravøl vi drikke!
Saa ud i Verden med fremmed Navn,
Vi virke vort eget og Næstens Gavn,
Og fromt i Skjebnen os skikke.

Du Christian est jo en boglærd Svend,
Til Høiskolen du begive dig hen,
Du skal en Magister være.
Jeg, Corfitz, har Styrke til Haandværksmand,
Vor Ludvig passer for Kunstnerstand;
Saa søge vi atter vor Ære.

Farvel vor Adel fra denne Stund!
En fattig Mand er dog ingen Hund,
Fordi han ei længer er Greve?
Stands smaalige Taare! Vort Bryst ei skjælv!
Og stoler Enhver kun paa sig selv;
Som Borgere ville vi leve.

Og dermed skiltes de venligt ad
Før var det et uskilt Kløverblad,
Nu gik de i Verden alene
I Storm og Regn uden Hjelm og Læ.
Men skjondt afhugne fra gamle Træ,
Ei visned de løvfulde Grene.

Den Schweitzerbonde stod tankefuld,
Betragted i Haanden det givne Guld,
Og takked de trende for Gaven.
Til Stranden vandred han næste Nat,
Da seer han et Syn og skjælver brat,
Thi Dødningen stiger af Graven.

I Harnisk stander en Riddersmand,
Ei Vaabnet Bonden kjende kan,
Skjøndt Skjoldet imod ham vender;
Det Blod besudler til Skræk og Gru,
Man seer det er voldsomt brudt itu
Af straffende Bøddelhænder,

Hovmodig stirrer den Ridder i Sky;
En Krone, drevet af Guldet ny,
I Luften ham svævende frister,
Han rækker derefter med frækken Haand,
Og slider fra Barmen et himmelblaat Baand,
Saa Troskab i Barmen brister.

Da stiger af Jorden en Qvinde bleg,
Om Halsen har hun en blodig Streg,
Forresten deilig at skue.
Knap Ridderen seer det Spøgelse nær,
Saa hyler han: Dina er du der?
Og synker i sorten Tue.

Det qvindlig Spøgels paa Graven staaer;
(Af Rædsel reiser sig Bondens Haar,
Ei Skræk ham tillader at vige.)
Hun bøier sig over den sorte Jord,
Og raaber: »Corfitz! jeg har et Ord
Endnu dig i Øret at sige.«

Og hvisked i Jorden og langsomt svandt.
Om Morgenen atter man Bonden fandt
I Afmagt under sit Gjerde.

Fra den Tid kom han ei Pilen nær.
Langt borte kunde dens Sølverskjær
Ham alt i Natten forfærde.

Vel Bonden var fattig med Viv og Børn,
Hans Hytte stod ved den nøgne Tjørn,
Dog vil han Skatten ei vinde.
Han røbed ei Graven for søgende Flok,
Han tænkte; »Døden har hevnet nok.«
Og trøsted sig med sin Qvinde.

I Taarnet sidder den Riddervív,
Og stikker i Liin til sin Tidsfordriv,
Og Perler i Fletningen fæster.
Før dreves hun af det stolteste Mod,
Nu blev hun nøisom og from og god.
Ulykken er Tugtemester.

Og da hun var luttret i Kummerstand,
Da Frihed hun fik som det søde Vand,
Der langsomt, tidlig og silde,
I Trængsel og Mulm under Jorden randt,
Til Sluden er klaret, som Diamant,
Og springer som lislige Kilde.

Den hellige Therese.

Violerne dufte, Natvindene gaae,
De Stjerner fremtindre i Ætherens Blaae,
Det Himmelske kommer i Anelser ned,
Det Jordiske stiger i Længsler derved.

Therese under Jasminen sad
Og inderligt barnligt til Frelseren bad,
Da drysede ned til en Glorie
Fra Træet den reneste Blomstersnee.

Og da den falder, hos hende staaer
En Engel i den, som Vaarens Vaar,
Da dirred det gjennem Naturen hen,
Guldalderens Minde vaagned igjen.

Mens selv en vordende Engel liig,
For Elskovs Seraph hun reiser sig,
Han sænker sin lynende Flammepiil
I hendes Hjerte og giver et Smiil.

Da svimler hun hen i Glæde og Vee,
Gestaltet hun vil den Evige see,
Og synker med inderlig Længsel og Savn
Tilbage i Blomsternes kjølige Favn.

O hellige Christ! Du trolovede Gud!
For dig vansmægter din eensomme Brud,
En hellig Ild, uudslukkelig,
For dig igjennemluttrede mig.

Jeg blev ved dit Kors af Medynk saa øm
Og badede det tidt i en Taarestrøm,
Jeg holdt dig, Korsfæstede, tæt til min Barm,
Men ak! du levede ei og blev varm.

O kom da, min Brudgom, som hisset du gaaer,
Syv Stjerner til Krands i dit straalende Haar!
O kom med tilbedede Læber og Blik,
Hvorfra det evige Foraar udgik!

Bønhør mig, o søde Alkjærlighed kom!
O kom til Kjærligheds Helligdom!
Min Sjæl kun bæver paa Læbernes Rand,
I et Kys bortfør den til Saliges Land!

Saa sværmed hun hen i himmelsk Begjer
Og drømte det hellige Høieste nær,
Og zittrede længe, som Harpen, naar
En gudlovsyngende Seraph den slaaer.

Violerne dufte, Natvindene staae,
De Stjerner blegne i Ætherens Blaae;
Det Himmelske kommer i Herlighed ned,
Det Jordiske døer saa saligt derved.

Thi under Frydmelodier brat
En Gestalt opgaaer i den hellige Nat,
Syv Stjerner til Krands i det straalende Haar,
I smilende Øie den evige Vaar.

Den nærmede sig med et brændende Kys,
Da sled den Trolovedes Aande sig løs
Og fløi fra de blegnende Læbers Rand,
En Hymnelyd op til de Saliges Land.

Men af hendes Gravhøi en Lilie fremsteg,
Som aldrig i Tidens Omskiftelser veg,
I Sommer og Høst, i Vinter og Vaar
Den favre Lilie evindelig staaer.

Og end et Under! af Liliens Skjød,
I Blomsten en Blomst, en Rose frembrød:
Og det er den Elskov, saa himmelsk og from,
Som af den reneste Uskyld opkom.

Barden.

Henover Ager, over Vang
De Bryllupsklokker tone;
De kalde frem til lystig Gang,
At bytte Pigekrone.
Hvert Taarn har en livsalig Klang,
De synge Møens Afskedssang;
Og Barden sang tillige,
Men ei om Himmerige.

Han sad, hvor Veien bøied sig,
Og lyttede til Klangen;
Og saae den Brud saa lystelig
At trine over Vangen.
Hvor gjerne gad han ei gaaet med,
Og ledet hendes glade Fjed
Til Kirken, og derinde
Sin Haand til hendes binde.

Men det sig ikke føied saa;
Hun fæstede en Ridder.
Da fandt han ei Violen blaa,
Skjøndt han paa Marken sidder
Da fandt han ikke Rosen rød,
Da fandt han ikke Engen blød;
Han saae ei Stjerner brænde;
Thi, ak! han saae kun hende.

Alt tier Spil og Klokkeklang;
Gud har dem knyttet sammen.
Da hører han det Følges Gang
At nærme sig med Gammen.
Han aabner Ledet da igjen
For Bruden og for Brudens Ven;
Og mens til Tak de bukker,
Han tier mørk og sukker.

Paa Borgen bliver Alting Liv;
Til Dands de sig indfinde.
Brudgommen med sin unge Viv
Er Alles Lyst derinde.
Og Barden hører Fløitens Hviin;
Han seer dem dandse hver med sin;
Men ei han Fryden sandser;
Thi han med Ingen dandser.

Han banker paa; man lukker op:
»Jeg er en Bryllupssanger.« —
»Da maa du hist i Salen op,
Hvor Dagens Glæde pranger.

Nu, lystig, Pilt! hvorfor saa bløb?
Et Bryllup er jo Ingens Død.
Du kommer ret behænde,
Just Dandsen er tilende.»

De Gjester omkring Knøsen staae,
Smaapigerne fast blue,
De høre ham Guldharpen slaae,
Men de langt heller flue;
Thi han var fager, han var blid,
Og Kinden var som Lilien hvid,
I Øiet hang en Taare;
De yndte ham saa saare.

Og Sangen taug, og Bruden saae
Med Taarer hen til Skjalden;
Veemodige de andre staae,
Og det var taust i Hallen.
Da faldt der i hans Skjød saa tung
En guldbaldyret Pengepung;
Men han vil ikke have
Den kostelige Gave.

»Saa vælg da, Sanger! hvad du vil,
Der skal dit Qvad oppveie.«
Han svarer med et graadbulgt Smiil:
»Din Brud har det i Eie;
En Rose paa det runde Bryst,
Den kan mig skaffe Fryd og Lyst;
Thi hendes Taarer væde
Det bløde Blomsterfæde.«

»De Barder er et sælsomt Kuld;
Min Brud! du maa ham lønne.«
Hun rækker selv ham Rosen huld,
Et Billed paa det Skjønne.
Han takker med et saligt Blik;
Han græder, og da bort han gik,
Ret mange Taarer fløde,
Skjøndt Dands og Jubel løde.

Ud gik han i den kolde Nat,
    Og ømt sin Blomst betragted;
Da fandt han sig ei stygt forladt,
    Som Brudgom han sig agted;
Thi Rosenbægrets Runding bar
Hans og den Elsktes Taarepar;
    Gudinden spandt paa Tenen,
    Skjøndt Torne stod om Grenen.

Torsten og Trine.

Ved Lysets svage Lue, bag lukte Vindvesstud,
Sad Trine i sit Kammer og sukkede til Gud
For hendes Mand, som seiled i Storm paa vilden Sø;
Et Aar var gaaet, siden han drog fra Danmarks Ø.

Det spæde Noer hun lagde alt i sin egen Seng,
Paa Gulvet var der redt til hendes raske Dreng.
Saa løste hun sit Haar og læste Aftenbøn;
Huult fra det Fjerne hørte man Havets Drøn.

Stormen slog om Gavlen og Tagsteen blæste ned,
I Lyset Høvlespaanen sig krumte bleg og bred.
Men Trine stod for Sengen med et bekymret Sind,
Hun vilde glemme Veiret i Dynen hyllet ind.

Hun turde ei Lyset slukke: O Torsten, hvor mon du
Omflakker i Havsnød paa Bølgerne nu?
Hun syntes høre Skud og de Forliftes Skrig,
I Kamret var der fuldt af Vand og blege Liig.

Da løde Trin; fra Døren sprang Klinken op i Hast;
Ind traadte en Mand med dristigt Diekast.
Pidsken snoet i Nakken og krøllet Haar paa Kind,
Den tykke, lodne Kofte trodsede Veir og Vind.

Ham fløi om Halsen Trine i samme Herrens Stund,
Hun var ei mere bange: min Torsten! raabte hun.
Til Sømands Viv ei duer En, som er hjerteklemt,
Naar Faren er forbi, saa maa den være glemt.

Han tog sin Viv paa Skjødet, trak Kofferten frem,
Og viste, hvad fra Reisen han bragte med sig hjem,
Af Silketøi og Linned saa lystelig en Skat;
En Tut med Sølverpenge den var ved Siden sat.

Lysvaagen ud af Reden den lille Gut da sprang,
Den stumpede Skjorte ham om Benene hang.
Han klappede sin Moder, han hopped om sin Far,
Han havde nær raabt Hurra, saa lille som han var.

Og Tøsen i Seng streg som som hun kunde bedst;
Da ændsed de hverken Brag eller Blæst.
De sladdrede sammen, de støied og de loe,
Og ingen gik til Køis, før Vægteren raabte To.

Gustav Adolph.

Med Seier krandset stod den svenske Hær,
For første Gang var Tilly overvunden,
Ved Leipzig traf ham Gustav med sit Spær,
Hans Mod er brudt, hans bedste Kraft er svunden;
Sit høie Maal nu stander Kongen nær,
Hans Kjæmper alt har Vei bag Elben funden,
Der, liig en Vandsnog, i sin Ungdom ranet,
Med Hvislen flyer igjen til Oceanet.

I Skoven høres ei den mindste Vind,
Kun fjern og eensom Klosterklokken bæver,
Da standser Kongen, tankefuld i Sind,
Af sine bedste Kjæmper Raad han kræver;

Han vier dem i sine Planer ind,
En dunkel Skygge paa hans Pande svæver,
Og Heltens Tale klang i Aftenrøden,
Liig Sværdets Tunge, naar den bringer Døden.

Hans Herskerblik, hans Ord, hans Læbes Smiil,
Henriver pludselig de raske Kjæmper,
Og hver en Helt, han være nok saa vild,
Sig efter Kongens Mening gjerne lemper.
Kun Een alene tvinger ei sin Ild,
Og intet Vink hans Dristighed neddæmper;
Han Seaton hed, og var i Skotland baaren,
Og Kongen havde ham til Ven udkaaren.

Og høi og kraftig hæver sig hans Barm,
Sin Hu at dølge han ei eftertragter;
Men Heltens Tale vækker Kongens Harm,
Han Taushed bød, men Seaton det ei agter;
Da hæver Gustav pludselig sin Arm,
Og Vreden ei at tæmme meer han magter,
Men Seaton blegner, som et Liig, og svinder,
Thi Kongens Haand har rammet Heltens Kinder.

— Men hver en Dag, naar Mørket stander nær,
Naar Faklen tændes, og naar Solen viger,
Paa Sletten snart og snart bag dunkle Træer
Forsamles Kongen og den mindste Kriger,
Og knæler ned i Aftnens Rosenskjær,
Mens Nattens Fugl i Østen langsomt stiger,
Og mens den breder sine sorte Vinger,
En deilig Psalme gjennem Leiren klinger.

Did ogsaa denne Dag mon Gustav gaae,
Da toner een af Luthers gamle Sange:
„Ved egne Kræfter lidt vi kun formaae,
„Dog er der Een, der aldrig vorder bange,
„Og Ordet urørt skal de lade staae,
„Og liden Tak dertil de skulle fange,
„Vi have lært det troligt at bevare,
„Det er vort Skjold mod Synd og Død og Fare!“

Men da nu længst den høie Melodie
Var i den dunkle Natteluft forsvunden,
Da vandrer Kongen hvert et Telt forbi,
En enlig Vei han har i Krattet funden;
Og fremad skrider han paa Nattens Sti,
Og tænker paa den Dag, der er udrunden,
Og paa den Skjald, der havde Psalmen skreven,
Og paa den Ild, hvoraf han frem blev dreven.

„En anden Ild har drevet dig i Dag!“
Saa tænkte han, og mon paa Maanen skue,
Der stod i Luften, som en Lampe svag;
En brukken Ring da syntes ham dens Lue,
Hvis bedste Deel var truffet af et Slag,
Et gyldent Troskabspant, hvis halve Bue
Var reven bort af Tidens dunkle Vande,
Hvori sig Fortids Lys med Taager blande.

„Ak,“ sagde Kongen, „hvo er den, hvis Fod
„Ei snuble kan, mens end han er i Live,
„For heftig blusfed stundom vel mit Mod,
„Paa Vredens Tjørne kan man let sig rive,
„Og Ærens Træ maa gjødes tidt med Blod,
„Hvis friske Frugter det skal atter give;
„Men ærlig Anger kan forsone Brøden,
„Og jeg vil kjæmpe for min Tro til Døden.“

Da svinder Maanens Ring bag Skyen bort,
En enkelt Stjerne blinker kun foroven,
Og Nattens Drage vorder mere sort,
Og Gustav hører nære Trin i Skoven;
„Nu,“ tænker han, „det er en eensom Hjort,
„Det feige Dyr bli'er tidt ved Nat forvoven.“
Da Skyen atter bort fra Maanen viger,
Og Kongen standses af en enlig Kriger.

Det Seaton er, som ligner fast en Aand,
Der alt med Nattens Rædsler er fortrolig,
Der ikke fængsles meer af hine Baand,
Der binde Sjælen fast til Lysets Bolig,

Paa Sværdets Hefte lægger han sin Haand,
Kong Gustav ham betragter taus og rolig,
Da træder Seaton pludselig tilbage,
Og Haanden faldt, der Sværdet vilde drage.

„Forvovne! vil du kæmpe nu med mig?“
Saa taler Kongen. „det dig lidet nytter.“
— „Nei kun min Afsked fordrer jeg af dig,
„Da til et bedre Land jeg Foden flytter,
„Thi Gustavs Arm er nu en Tidsel liig,
„Der saarer Mænd og Krybet kun beskytter.“
— „Din Afsked skal jeg dig i Teltet skikke.“
Da iler Seaton bort med mørke Blikke.

Og førend Morgenbønnen end er læst,
Et Bud fra Kongen ham hans Afsked bringer,
Og rask bestiger han sin stolte Hest,
Med skarpen Spore han den fremad tvinger,
Hvor Heden strækker sig mod Nord og Vest,
Hvor Lyngen sparsom gjennem Sand fremspringer.
Da seer en Rytter han, hvis Kaabe bølger
I Morgnens Vind, og der ham hurtig følger.

Stærkt hvirvler Stormen mellem Sand og Steen,
Og ryster Lyngen og dens blege Klokker,
Dog findes der ei nogen Qvist og Green,
Hvoraf den rive kan de grønne Lokker,
Kun Støvet jager den, som letten Reen
Paa Nordens Fjeld opjager Sneens Flokker,
Der, Seaton liig nu, mangle Grund og Kjerne;
Og drives uden Rast imod det Fjerne.

Tilsidst han kommer til et deiligt Land,
Der skjermes rundt af Dannerkongens Øie,
Her hersker Freden længst og ingen Mand
Kan her med Spær og Landse Retten bøie,
Her ender sig den lysegule Sand,
Her hviler Seaton mellem Blomsterhøie,
Da seer en Rytter han paa kulsort Ganger,
Og ikke meer at hvile han forlanger.

— „Hvi har Kong Gustav gjennem Storm og Blæst,"
Saa taler Seaton, „fulgt mig over Heden?"
— „Jeg var din Konge nys, nu er jeg Gjest
„I dette Land, der skjermes rundt af Freden."
— „Hvi kommer væbnet du paa kulsort Hest,
„Som Dødens Engel, midt i Livets Eden?"
— „Her er jo Fred, her ender sig mit Rige,
„Og, som i Døden, er jeg her din Lige."

— „Hvi binder du din Hest bag disse Træer,
„Og drager Sværdet fra din venstre Side?"
— „Jeg er ei Konge meer paa Sletten her,
„Som Ligemand vil jeg med dig nu stride."
— „Jeg veed, at Tvekamp var dig aldrig kjær,
„Hvor kan jeg da paa denne Høimod lide?"
— „Et uretfærdigt Slag din Kraft har fældet,
„Det skal med Sværdet vorde nu gjengjeldet."

Da styrter Seaton pludselig til Jord.
Paa Gustavs Haand hans hede Taare rinder:
„Nei, hvor du staaer, est du en Konge stor,
„I intet Land det Herskertegn forsvinder,
„Som trykket blev, ved et almægtigt Ord,
„Da du blev til, paa dine Heltekinder,
„Og aldrig kan jeg vorde til din Lige,
„Paa Jorden ei, og ei i Himlens Rige."

— „Vil," spurgte Gustav, „tro mig tjene du,
„Da skal ei meer jeg vredes ved din Tale?"
— „Ja, jeg vil tjene dig med ærlig Hu,
„Thi du mit Mod har vakt igjen af Dvale."
— „Vel," svared Kongen, „du er adlet nu,
„Et draget Sværd vil i dit Skjold jeg male."
— Saa red de lystigt bort i Morgenrøden,
Og snart ved Lützen fandt de begge Døden.

En Graasteen ligger paa den vilde Sti,
Der sank Kong Gustav midt i Kampens Lue,
Og ingen Vandrer kommer der forbi,
Som ikke dvæler ved den sjunkne Tue;

Ved Siden af er Marken ganske fri,
Og intet Mindetegn er her at skue;
Der lagdes Seaton ned med Kinder hvide,
Han sank i Døden ved Kong Gustavs Side.

Zinklars Vise.

Herr Zinklar drog over salten Hav,
Til Norrig hans Cours monne stande;
Blandt Guldbrands Klipper han fandt sin Grav,
Der vanked saa blodig en Pande.

Herr Zinklar drog over Bølgen blaae
For svenske Penge at stride:
Hjelpe dig Gud! du visselig maa
I Græsset for Nordmanden bide.

Maanen skinner om Natten bleg,
De Bover saa sagtelig trille:
En Havfru op af Vandet steg,
Hun spaaede her Zinklar ilde.

Vend om, vend om, du skotske Mand!
Det gjelder dit Liv saa fage,
Kommer du til Norrig, jeg siger for sand,
Ret aldrig du kommer tilbage.

Led er din Sang, du giftige Trold!
Altidens du spaaer om Ulykker,
Fanger jeg dig engang i Vold,
Jeg lader dig hugge i Stykker.

Han seiled i Dage, han seiled i tre
Med alt sit hyrede Følge,
Den fjerde Morgen han Norrig mon see,
Jeg vil det ikke fordølge.

Ved Romsdals Kyster han styred til Land
Erklærende sig for en Fiende,
Ham fulgte fjorten hundrede Mand,
Som alle havde Ondt i Sinde.

De skjændte og brændte, hvor de drog frem,
Al Folkeret monne de krænke,
Oldingens Afmagt rørte ei dem,
De spotted den græbende Enke.

Barnet blev dræbt i Moderens Skjød,
Saa mildelig det end smiled;
Men Rygtet om denne Jammer og Nød
Til Kjærnen af Landet iled.

Baunen lyste og Budstikken løb
Fra Grande til nærmeste Grande,
Dalens Sønner i Skjul ei krøb,
Det maatte Herr Zinklar sande.

Soldaten er ude paa Kongens Tog,
Vi maae selv Landet forsvare;
Forbandet være det Niddings-Drog,
Som nu sit Blod vil spare!

De Bønder af Vaage, Lesſø og Lom,
Med skarpe Øxer paa Nakke,
I Bredebøigd tilsammen kom,
Med Skotten vilde de snakke.

Tæt under Lide der løber en Sti,
Som man monne Kringen kalde,
Lougen skynder sig der forbi,
I den skal Fienderne falde.

Riflen hænger ei meer paa Væg,
Hist sigter graahærdede Skytte,
Nøkken opløfter sit vaade Skjæg
Og venter med Længsel sit Bytte.

Det første Skud Herr Zinklar gjaldt,
Han brøled og opgav sin Aande;
Hver Skotte raabte, da Obersten faldt:
Gud frie os af denne Vaande!

Frem Bønder! Frem I norske Mænd!
Slaaer ned, slaaer ned for Fode!
Da ønsked sig Skotten hjem igjen,
Han var ei ret lystig til Mode.

Med døde Kroppe blev Kringen strøed,
De Ravne fik nok at æde;
Det Ungdoms Blod, som her udflød,
De skotske Piger begræde.

Ei nogen levende Sjæl kom hjem,
Som kunde sin Landsmand fortælle,
Hvor farligt det er at besøge dem,
Der boe blandt Norriges Fjelde.

End kneiser en Støtte paa samme Sted,
Som Norges Uvenner mon true:
Vee hver en Nordmand, som ei bliver hed,
Saa tidt hans Øine den skue!

Lygtemanden.

En Lygtemand en Nat gik ud
For Eventyr at finde;
Han loe ad Taage, loe ad Slud
Og kolde Nattevinde.

Han hopped friſk og vever om,
Kun Lyſtighed han ſøgte;
Men hvor den Lygtemand ſaa kom,
Man troede, at det ſpøgte.

Paa Rigi laae et Gjeſtehuus,
Forinden Lyſet brændte.
De Hyrder ſad med Viin i Kruus,
Og knap hverandre kjendte.

Om Spøgelſer de taled juſt;
Men nu var Ingen bange,
En Aand, de meente, var et Puſt,
Og de var Karle lange.

Den Lygtemand ſprang til dem ind,
Han hen ad Bordet dandſed,
De Gjeſter fik ſaa fromt et Sind,
Og frække Tunge ſtandſed.

Hver Hyrde til ſin Helgen bad,
Og Ingen ſaae til Kruſet;
Den Lygtemand i Kruſet ſad,
Og drak ſig halv beruſet.

Saa raved han ad Bordet hen,
Og tumled fra de Fromme,
Hver Gjeſt greb til ſit Kruus igjen;
Men Kruſene var tomme.

Den Lygtemand ſprang med ſin Ruus
Paa Rigi om ſaa længe,
Og da han kom til Staffels Huus,
Gik alle Folk i Senge.

Skjøn Marly ſlukte Lyſet juſt;
Men ſlur det atter brændte:
Saaſnart det var paany udpuſt,
Den Lygtemand det tændte.

Skjøn Marly tog sin liden Sko
Og vevre Flamme slukked;
Men nu hun havde ingen Ro,
Hun intet Øie lukked.

Hun følte sig saa luevarm
Fra Foden og til Panden:
En Flamme sad i Marlys Barm,
Og det var — Lygtemanden.

Kunstneren mellem Oprørerne.

Der staaer en bruunlig Bygning
Ved Stadens bredeste Plads,
Med et Spiir paa sin Rygning
Og Ruder af farvet Glas.
Bestedent i et Hjørne
Den dølger sin tykke Muur.
Paa dens Gavle ligge Bjørne
Med Tigere paa Luur.

Kastanietræer svære
For Muren en løvrig Rad;
Tungt Vaarzephyrerne vende
Det femfingrede Blad.
Igjennem de gyngende Grene
Solstraaler til Salen gaae,
Og skænke paa Gulvets Stene
Med Sølvstjerner smaa.

Der har en Kunstner Bolig
Med fine Lærlinges Flok
Han arbeider trolig
I Marmorets hvide Blok.

Hans Hylder i Væggen prange
Med Guder af Steen og Leer.
Paa Gulvet laae der saa mange,
I hans Hoved laae der fleer.

Over Steengulvets Terning
Gaaer Mesteren op og ned,
Beseer sine Svendes Gjerning
Og hjelper dem paa Gled.
Han berømmer glad de Dygtige
Og lærer dem listige Greb,
Men taler haardt til de Flygtige
Og dem med det svage Begreb.

Sin Arm, den blottede, stærke,
Han strækker i Luften lang,
Og beder dem vel at mærke
Paa Senernes Ormegang.
Han peger paa Muskelens Fletning,
Der kryber som en Aal,
Og beder dem tage dens Retning
Til Mønster og til Maal.

Fra Skjønheds høieste Himle
I hans vevre Phantasie
En Sværm af Billeder vrimle
Og kræver at blive fri.
Da sætter han sig fyrig
Paa sin liden Tabouret.
See, hvor Haarets Bært balstyrig
Fortrænger hans Kasket.

Dog ikke han med sin Muse
Sidder lang Tid i Fred;
Frem springer en Pog i Blouse,
Han gjør Kunstneren vred:
»Giv os nu Ferie, Fader!
Vor Flid er idag forbi:
Der drives i alle Gader
Et rædsomt Myrderi.

Oprørets prægtige Banner
I Luften flyver stolt:
Man styrter vore Tyranner,
Man bryder Baand og Bolt.
Alt Frihedens Helte sig nærme
Med Bøsser, Knipler og Spyd.
Lyt, hvor de modige Sværme
Synge Viser af Fryd.

Nu Fødelandets Skjebne
Staaer tydeligt paa Spil.
Den, der sig ei vil væbne,
Han maa dog see til." —
"Er du nysgjerrig, Snøbel!
Saa kig af Vinduet ud:
See paa den drukne Pøbel
Og paa Gadefredens Brud."

Saa taler den vrede Mester. —
Men Larmen nærmer sig meer;
Snart selvbudne Gjester
I sin Bolig han seer!
Ind bryder i Mesterens Paasyn
En Skare, sær og lang,
Med grimt sværtet Aasyn
Og med Kjortelen vrang.

De havde blodige Skrammer
Af Hug og af Stik;
Infernalske Vredesflammer
Brændte fra hvert et Blik.
Deres Ordfører bister
Hen for Mesteren treen,
Og Hadet stod i Gnister
Fra hans Dies brune Steen.

"Du Qvindemand, du Sløve!
Vaagn op og føl din Skam,
Du har Kræfter som en Løve,
Men Hjerte som et Lam.

I Kunstens vamle Sukker
Du forskjæler din Tand,
Bryd dine vælske Dukker
Og reis dig som en Mand.

Du kildrer de rige Daarer
Med Hielpst og Leg!
Men husk, at den Fattiges Taarer
Derfor til Himlen steg.
Nu kan du sone din Brøde
I Frihedens Morgengry,
Mens Tidens Ørn skal føde
Sit Guldæg paany.

Frem, Herrespiir at brække
For at frelse din Sjæl.
Træd ud i Borgernes Række
Som en ærlig Rebel.«
Sit Hjerte Mesteren twinger
Og svarer med rolig Aand:
»Jeg aldrig Vaaben svinger
I By paa egen Haand.

Saare lidet jeg ændser
Dit myndige Herrebud;
Inden Lovens hellige Grændser
Er jeg fri som en Gud.
I Fredens milde Skygge,
Bag Lovens Kobbermuur
Vi Kunstnere spøle trygge,
Naar Voldsmand blæser paa Luur.

Hvis Fyrsten min Tjeneste kræver,
Til Kampen vil jeg gaae.
Da bringer jeg ham to Næver
For blandt Eder at slaae.
Sikkert min Herre forstaaer det
At dæmme for Oprørets Elv;
Men hvis han ikke formaaer det,
Da kan jeg værge mig selv.

Gaaer bort med Spyd og Stænger
Foruden al støiende Lyd;
Ellers I sikkert ei længer
Skal synge Viser af Fryd.« —
Til sin Skare den Fører vinker,
Og rast paa hans Bud
I Veiret Sværdene blinker
Til Huusfredens Brud.

Alle Smaabilleder dyre
Til Fliserne styrtes brat;
Med Pistoler blindt de fyre
Paa Kunstnerens Marmorskat.
Hvert et deiligt Under,
Han i sit Liv har skabt,
Det ligger i faa Sekunder
Brudt, knust og fortabt.

»Du krybende Skaffer
Af de Stores Sandsefryd!
See nu, hvor Folket straffer
Dit Savn af mandig Dyd.« —
Mesteren paa sine Støtter
Stirrer maalløs og hvid,
Ei en Fod fra Stedet fløtter,
Forstenet han staaer en Tid.

Men som han staaer og stirrer
Og ryster paa Kroppen stum,
Hans Øie sig vildt forvirrer,
Af hans Mund træder Skum.
De Væbnede loe ved hans Lader;
Dog et Trin tilbage de veg:
Deres Tænders kridhvide Rader
Stak af til det sværtede Skjæg.

Kunstnerens Øine baade
De løbe som Hjul omkring
Paa en vanvittig Maade:
De bebude selsomme Ting.

Ved Væg var en Kølle stillet
Af Eeg, tung som Staal.
Til en Halvguds ædle Billed
Af den han tog Maal.

Den Prygl tregange han svinger
Over Hovedet om:
Ræd Skaren tilbage springer,
Da mod den han kom.
Ned iblandt dem den synker
Saa svær som en Steen,
Og mangen Een da klynker
Med brudne Pandebeen.

Som en Vild af de Brune
Paa Java gaaer Amok
Og myrder i rædsomt Lune
Mænd og Qvinder i Flok:
Saa farer han med sin Kølle
Blandt Mængden omkring;
Som Vinger over en Mølle
Den susende gik i Ring.

De søge Redning i Flugten
Til Pladsen viid og bred;
Men efter dem følger Tugten
Og slaaer iblandt dem ned.
Det vared ei ret længe,
Da laae der for hans Dør
To frisindede Drenge
Og en lam Redacteur. —

Lærlingen sig fornøier
Med at see fra Vinduet ud:
»Hvor dog hele Byen fløier
Af Drab, Skrig og Skud.
Jeg troer vist, Friheden seirer;
Thi hisset Drengenes Trop
Paa Torvets Fliser leirer
Under Jubel deres Krop.

En Skuffe med Rosiner
Til Deling de faae,
Med bedrøvede Miner
Paa Kræmmeren see derpaa. —
En Sjouer spørger sin Frille:
»Hvad bringer du til vort Huus?« —
»Fiint Lærred til den Lille,
»Kaffe, Citroner og Snuus.«

Alt Flaskerne de røres;
Rigt strømmer Torvet med Viin;
Den blodigste Kamp dog føres
Om Kræmmerens Pengeskriin.
See, Mester med sin Hammer
Kommer over dem i Storm:
Enhver, som han rammer,
Han vrider sig som en Orm.«

Fyrstens beredne Drabanter
Med Banderne stred
I Staden paa alle Kanter,
Og Kampen var svær og heed.
Hist tabte Rebellerne Modet;
Her maatte Rytterne flye;
De skaanede Borgerblodet
I den vildførte By.

Men Mesteren grusom farer
Igjennem Gaden lang:
Han intet levende sparer;
Han gaaer Berserkegang.
Blindt i den flygtende Mængde
Han slaaer for Fode ned:
Hæren med hele sin Længde
Da følger i hans Fjed.

* * *

Nu var der roligt i Byen:
Snart Maanen søger Skjul
I blodeste Duun af Skyen,
Snart sees det blanke Hjul.

Hjem ride Rytternes Rader
Med Musik, fuld af Fred.
Saa fjernt i de stille Gader
Man hører Hestenes Fjed.

Kunstneren veemodig
Paa en Afviser sad;
Hans høire Haand var blodig,
Til Himlen han bad.
Hans Øine sig lukke,
Som en Død var han bleg;
Med de tungeste Sukke
Hans Bryst faldt og steg.

Snart vækkes han af Drømme;
Thi hans Fyrste selv sit Spand
Styrer med Purpurtømme
Til den modfaldne Mand.
Venlig han beder ham træde
Til den svævende Karm,
Og sænker en gylden Kjæde
Over Kunstnerens Barm.

»Du Stærkeste blandt de Kjække
Modtage min Naades Beviis:
Dig skyldes i Kæmpernes Række
For Manddom den høieste Priis.
Frivillig Haand du rakte
Til Kamp mod Mord og Vold;
Din Fødeby du bragte
Dit ædle Bryst til Skjold.«

Den blege Kunstner svarer:
»Min Fyrste, behold din Pragt!
Aldrig ved Kampens Farer
Jeg søger Guld eller Magt.
Heltenes Kors i Sløife
Var aldrig min Attraa;
Paa fremmede Grændser streife
Idag du mig saae.

I min Kunst har jeg hjemme
Som en Mester i mit Fag;
Allerhelst jeg vilde glemme
Mit Blodværk idag.
Formørke vil dets Erindring
Min Billedverdens Glands,
Og lægge hæslig Hindring
For mine Syners Dands.

I mit Værksted, det stille,
Siger jeg Verden farvel,
Vil aldrig Dommer spille
Og ei slaae Folk ihjel.
Paa Mindets sorte Tavle
Vil denne Dags Bedrift
Som et Spøgelse kravle
Med afskyelig Skrift.«

Fiskeren i Nemi.

Ave Marie lød fra Klostrets Hal, —
Det var, som svaltes Luftens Strømme
Ved Aftenklangen af det svævende Metal;
Den brune Dæmring sænked som i Drømme
Sit Slør om Bjerget og den stille By;
Men Maanen tændte blankt sit Ny
Og glimted dybt i Søens Speil dernede
Med Fiskerhytten og den runde Kraterbredde.

»Slip Vinen!« raabte Pietro, »hvis Du kan!
Og sjas ei længere med Nanni!
Ved Sant Antonio! nu støder jeg fra Land,
Saa kan Du svømme efter mig, Giovanni!

Tag Mandolinen kun i Baaden med,
Ræk Aaren mig! og nu afsted!
I Garnet spræller Fisken med sin Hale,
Nu vil vi hente den, mens Timerne er svale.«

Og Aaren pladsked i den tause Nat,
Ved Søen Nanni lytted længe, —
Ildfluer funklede igjennem Busk og Krat,
Og smeltende løb Mandolinens Strænge
Henover Vandet. Natten var saa smuk!
Hun gik tilbage med et Suk,
Og mens hun tændte Lampen i sin Hytte,
Var Mændene paa Dybet alt ved deres Bytte.

»Mit Garn var let, men dit er tungt som Guld!«
Udbrød Giovanni over Baaden,
»Godt, at vi dele, Pietro! Een er Lykken huld,
Desmindre føler da den Anden Braaden!
Brug dine stærke Arme, Pietro! frisk!
Det skinner som en vældig Fisk,
Men stille ligger den mod Fiskens Vane, —
Op med den! — ha! — det er et Sølvskjold, per Diane!«

Et herligt Værk det var fra Oldtids Stund,
Som atter opsteg fra de Døde;
Medusas Slangehoved paa den blege Grund
Saae Fiskerne forstenende imøde.
Men Pietro kyssed med afsindig Lyst
Det kolde Sølv til Mund og Bryst:
»Giovanni!« skreg han med fortvivlet Mine,
»Jeg slipper Skjoldet ei, men Fisk og Garn er dine!«

Da blev den Andens Kind saa hvid som Snee,
Og Haanden famled under Klædet:
»Spøg ikke, Pietro! Hver sin lige Ret skal skee,
Hvis Du vil komme levende fra Stedet!«
»Hvad Ret!« skreg Pietro rasende, »hvad Pagt!
Bort fra mig! tag dit Liv iagt!«
Og Kniven blinked, tyst og grumt var Mødet,
Og Baaden gynged voldsomt op og ned ved Stødet.

Da Natten svandt og Morgenen brød frem,
Og Duggen stod paa Blad og Grene,
Klang atter Aarerne, og Baaden vendte hjem;
— Men taus i Baaden Pietro sad alene.
Fra Fiskerhytten hurtigt Nanni gik:
»Giovanni?« spurgte hendes Blik;
Da hæved Pietro Skjoldet solverklaret,
Og af Medusas stive Aasyn fik hun Svaret.

— — Ved næste Sommertid stod Hytten ny,
Og smykket var den lave Stue;
Som Eier Pietro sad i Figentræets Ly,
Og Solen modnede hans egen Drue.
Men mørk han gik som Fjeldets hule Elv,
Kold, stum — indsluttet i sig selv,
Var helst hos Søsteren, den stille Nanni,
Og aldrig nævnedes imellem dem Giovanni.

Sit Garn han rørte kun ved høilys Dag,
Og tidt, naar Julisolens Øie
Drev Alt, hvad levede, til Skygge under Tag,
Laae han derude, speidende med Møie
Den dunkle Grund med Stænger og med Net, —
Kom modløs hjem, til Døden træt, —
Dog næste Morgen vakte atter Modet
Og drev ham ud, mens Sygdom rasede i Blodet.

— — Det var ved Midnat, Alt omkring var Ro,
Men dybt dernede Lampen brændte;
Og Nanni vaagede ved Pietros Leie tro,
Og for Madonna Lysene var tændte.
Hun sad forgrædt med en nedbøiet Aand,
Holdt Rosenkrandsen i sin Haand, —
Da sank med Eet de tunge Øienlaage,
Og Alting blandte sig forvirret som i Taage.

Dødsstille var i Værelset, — kun lød
Fra Lysene en fugtig Knittren; —
Den Syge reiste sig, hans Blik var som en Glød,
Og Hænderne drog Dækket bort med Sittren; —

Paa Ruden leged Maanen med sit Lys,
Did stirred han i Febergys.
Det var som vinked ham derude Rogen,
Som tvang usynlig ham en Magt at aabne Laagen.

Midnattens Aande pusted paa ham kold, —
Den runde Sø, hvor Maanen blinked,
Blev for hans Stirreblik til et uhyre Skjold,
Hvor Sølvet rundtom bølgede og vinked;
Han bredte Favnen mod sit Gjøglesyn,
Og var i Baaden som et Lyn,
Og hurtigt ud paa Dybet blev han baaren,
Mens Vandet lysnede og klang som Sølv om Aaren.

Og bøiet over Fiskerbaadens Rand
Begyndte han sin Baad at lade;
Han øste til sig af det maaneklare Vand,
Som skummede han Sølv af Søens Flade; —
Men pludselig gik Maanen rund og blank
Bag Skyens Slør — og Sølvet sank,
Og da dens blege Straaler atter fløde,
Drev Baaden vildsom henad Søen med den Døde.

Agnete fra Holmegaard.

Agnete var uskyldig,
Var elsket, var tro;
Men stedse var hun eensom,
Hun aldrig havde Ro —
— Aldrig Ro —
Hun rydede vel Andre;
Men aldrig var hun fro.

Agnete hun stirred
I Bølgen den blaa —
Og see! da kom en Havmand
Fra Bunden at staae —
Op at staae —
Men stedse Agnete
Paa Bølgerne kun saae.

Hans Haar var som spundet
Af pureste Guld,
Hans Oie det var kjærligt,
Hans Mine den var huld —
O! saa huld!
Hans skældækte Barm var
Af Kjærlighed fuld.

Han sang for Agnete
Sin Elskov, sin Nød.
Hans Qvad det var saa kjælent,
Hans Stemme saa sød,
O! saa sød!
Hans Hjerte ham fra Læberne
Saa lifligen flød.

Og hør, min Agnete!
Hvad jeg vil sige dig:
Mit Hjerte, det fortæres
Af Længsel efter dig!
Efter dig!
O! vil du det husvale,
O! vil du elske mig?

To sølvspændte Sko flux
Paa Klintebredden stod —
Der fandtes aldrig skjønnere
Paa nogen Dronnings Fod.
„For din Fod!
„Min Elskede! (saa qvad han)
„Du tage dem imod!“

Saa tog han af Barmen
Det perlestukne Baand —
Der aldrig saaes et skjønnere
Om nogen Dronnings Haand:
„Dette Baand —
„Min Elskede! (saa qvad han)
„Du bind det om din Haand!“

Saa tog han en Guldring
Af Fingeren sin —
Der fandtes ingen skjønnere
I nogen Dronnings Skriin:
„Her, fra min,
„Min Elskede! (saa qvad han)
„Du sætte den paa din!"

Agnete ned paa Himlen
I Havdybet saae —
Den Bølge var saa sølvklar,
Og Bunden var saa blaa!
O! saa blaa!
Da smilede den Havmand
Og sang, og sagde saa:

„Og hør, min Agnete,
Hvad jeg dig sige vil:
For dig mit Hjerte brænder
Af Kjærligheds Ild —
O vær mild! —
Siig! vil du mig husvale?
Vil du mig høre til?"

„Og hør du, skjøn Havmand!
Jeg vil tilhøre dig!
Hvis ned i Havets Afgrund
Du med vil tage mig!
Tag du mig!
Og før mig til din Havbund,
Der vil jeg elske dig!"

Han stopped hendes Øre,
Han stopped hendes Mund;
Saa foer han med den Skjønne
Dybt ned i Havets Bund.
Mund paa Mund —
De favnedes og kyste sig
Saa trygt paa Havets Bund.

Agnete hun var der
I Aaringer to —
De elskede hinanden
Saa kjærlige og troe —
    Elskovsfroe.
To Sønner der hun fødte
I Havmandens Bo.

Agnete sad rolig
Ved Vuggen der, og sang —
Da hørte hun en Jordlyd,
Som ovenover klang,
    Ding, ding, dang;
Og det var Kirkens Klokker
I Holmegaard, som klang.

Agnete lod Vuggen
Saa pludseligen staae,
Og ilte til sin Havmand:
»Skjøn Havmand, tør jeg gaae?
    Tør jeg gaae?
O tør jeg end før Midnat
Til Holmekirke gaae?« —

»Du gjerne maa før Midnat
Til Holmekirke gaae —
Naar kun før Dag du vender
Til Børnene de smaa —
    Gaae! gaae! gaae!
Men vend før Dag tilbage
Til Børnene de smaa!«

Han stopped hendes Øre,
Han stopped hendes Mund,
Saa foer han op med hende
Til Holmegaardens Grund —
    Mund fra Mund
De skiltes, og han dukked
Igjen til Havets Bund.

Agnete sig skyndte
Til Kirkegaarden hen —
Der mødte hun sin Moder,
Og vendte sig igjen,
»O! hvorhen?«
Men hendes Moder vendte
Den Flygtende igjen:

»Og hør du, Agnete,
Hvad jeg vil sige dig;
Hvor har du havt dit Ophold
Saalænge langt fra mig —
Langt fra mig?
Siig, hvor du har opholdt dig
Saalænge hemmelig?«

O Moder jeg har dvælet
I Havmandens Bo:
Med ham jeg alt dernede
Har avlet Sønner to.
Und mig Ro!
Jeg nu gaaer hen at bede,
Og vender til min Bo!

»Og hør du, Agnete,
Hvad jeg vil sige dig:
Her dine to smaa Døttre
Tilbøde græmme sig —
Skrig i Skrig
De græde, de smaa Piger,
De længes efter dig!«

Lad længes, lad græde
De to smaa Døttre her!
Mit Øre, det er lukket,
Jeg hører dem ei der —
Dem ei der!
Og der de to smaa Sønner
Forsmægted, blev jeg her.

»O! red dog de Arme!
O! lad dem ei forgaae!
O! tænk dog paa den Mindste,
Som end i Buggen laae!
Hjem du gaae!
Og glem de to smaa Trolde
For dine ægte Smaa!«

Lad blomstre, lad falme
De To, som Himlen vil!
Mit Hjerte, det er lukket,
Det hører dem ei til —
Dem ei til.
Jeg ene for min Havmands
Smaa Sønner leve vil!

»Og kan du dem glemme,
Som ved dit Bryst dig loe,
Saa tænk paa deres Faders,
Din Ægtemands Tro —
Kjend hans Tro!
Saasnart du var forsvundet,
Han mistede sin Ro.

Han sørged en Sommer,
Han sørgede for dig —
Og ned fra Holme Fjeldklint
Han styrtede sig —
Styrted sig.
Der funde de paa Stranden
I Skumringen hans Liig.

Nu nys man det lagde
I Kisten ned med Sang —
Og hørte du, min Datter,
Ei Klokkerne, som klang
Ding, ding, dang?«
Nu vendte hendes Moder sig
Og Midnatsklokken klang.

Agnete hun traadte
Ad Kirkedøren ind —
Og alle de smaa Billeder,
De vendte sig omkring —
Rundt omkring
I Kirken de smaa Billeder,
De vendte sig omkring.

Agnete, hun stirred
Mod Altertavlen hen —
Og Altertavlen vendte sig, og
Alteret med den —
Alt med den
Sig vendte, hvor hun Øiet
I Kirken vendte hen.

Agnete hun stirred
Paa Stenen for sin Fod,
Og saae sin Moders Navn, som
Paa Liigstenen stod,
Hvor hun stod —
Da brast den Armes Hjerte,
Da iisned hendes Blod.

Agnete, hun raved,
Hun segnede, hun faldt —
Nu alle hendes smaa Børn
De længes overalt —
Overalt.
Nu Sønner, som Døttre,
De længes overalt.

Lad græde, lad længes,
Lad sørge her og der!
Lukt er nu hendes Øie,
Det aabnes aldrig meer —
Aldrig meer!
Og knust er hendes Hjerte,
Det slaaer nu ikke meer.

Jæmtelands Befolkning.

Høit over Dovre ride
Kong Øisten og hans Mænd.
Hver Trønder skreg af Qvide,
Naar de tog Sværd fra Lænd.
Blod strømmed dem for Fode,
Som Himmelvand fra Tag;
Mod Møer var de gode,
De favned dem i Mag.

Da nu den grønne Hede
Var bleven vaad og rød,
Og Øistens Klinger bede
Ei meer det norske Kjød,
Lod han i Hornet støde,
At alle føre Mænd
Paa Marken skulde møde,
Foruden Jern ved Lænd.

Af Steen der var i Dale
En mægtig Kringle lagt;
Der monne Øisten tale,
Mens Trønderne gav Agt:
„Hvis I min Søn vil hylde,
Da sparer jeg hver Mand;
Hvis ei — jeg brat skal fylde
Med Blod det hele Land.“

De satte paa Drengens Hoved
Da strax en Krone rød;
At lystre ham de loved
I Live som i Død.
De vare dertil glade,
At de fik hele Skind,
Og sang fra deres Stade
Med Lystighed i Sind.

En Mumlen heel foragtelig
Om Drotten man mon høre.
Den ene talte sagtelig
Ind i den Andens Øre:
„I denne haarde Klemme
En bitte Drot vi fik;
Men er først Pisten hjemme,
Han lærer bedre Skik.“

Men Oplands stolte Herre
Han loe dog ved sit Held,
Og agede paa sin Kærre
Hjem over Dovrefjeld.
Nu tog den største Kjæmpe
Den uselige Dreng,
Bar ham med liden Lempe
Ud paa den grønne Eng.

Saa saare bad om Naade
Den liden Kongemand,
Og fra hans Øine baade
Der randt saa meget Vand.
De raske Trønderpilte
Bar ham paa Blokken op;
Hans Hoved der de skilte
Alt fra hans gode Krop.

Hans Krop den var saa lille,
Den blev paa Steilen fæst;
Den bad de Høgen pille,
Saa Raden blev til Rest.
Hans Hoved blev til Føde
For Fisk i dyben Flod,
Skulde aldrig Kroppen møde,
Mens File-Fjelde stod.

Da Rygtet derom bringer
Orde til Pistens Gaard,
Da rev han med sin Finger
Udi sit røde Haar;

Knoerne slog i Borde,
Han slog dem der med Klem,
Eja, hvor de var haarde!
De sade der alle fem.

Hans Mænd de foreð Heste
I Bondens gode Korn;
De kom, saasnart han blæste
I krumme Luðurhorn.
Over Dovre de ride,
Hr. Disten rider bedst;
Jeg vil slet ikke lyve,
De fore som en Blæst.

Rundt om de tændte Tage
Til Varme, ja til Lys;
Naar Luen hørtes brage,
De sang om Jomfrukys.
De dandsed af al Formue,
Mens røden Hane goel;
Thi Stang var Fedelbue,
Og Panden var Fiol.

Saa monne Kongen hevne
Med Blod sin kjære Søn,
Lod da alle stævne
Ud paa den Mark saa grøn;
Lod da Talen klinge
Fra Stenen, hvor han stod:
»En Drot var jer for ringe
Af ædelt Kongeblod.

I tyktes ei om Manden;
Thi fik I paa ham Has.
Nu skal I faae en Anden,
Som Eder er tilpas.
Flux maae I overtænke,
Hvem vel I hove bedst,
Rake min Hund i Lænke,
Eller Trællen ved min Hest.«

Kaarene vare slemme.
De grublede dog fort,
De meente bedst at tæmme
Den Drot med Halen fort.
De lagde over hans Øre
Den gyldne Krone ned;
Saa grant man kunde høre,
Han knurrede derved.

Men høit fra Finnelunden
De hented hid en Mand,
Som trylled udi Hunden
Vel trende Mænds Forstand.
De svære Trønderhelte
Af Drottens Tale loe;
Thi naar eet Ord han mælte,
Da bjæffede han To.

En Dag i høie Sale
Den Drot saa naadig sad,
Han logrede med sin Hale,
Og slikkede Sølverfad.
Da sagde Hovmænd fine:
„Vil I til grønne Skov
Paa Jagten ikke trine?“
Han sagde: „Jo, vov vov!“

Veiene vare vaade,
Det voldte Drotten Harm;
Marskalken nød den Naade,
At bære ham paa Arm.
Som de nu mellem Tjørne
Gik frem med megen Bram,
De saae to gamle Bjørne,
Som aad de spæde Lam.

Da sagde Hovmænd snilde:
„See dog, vor Herre god!
Hvor lodne Voldsmænd spilde
Uskyldigt Lammeblod.

Norrigs Mænd dig prise
For en retfærdig Mand;
Nu maa du ogsaa vise,
At her er Ret i Land.«

Imellem hvide Tænder
Knurred den Herre god;
Hans ædle Hjerte brænder,
Hans Svands i Veiret stod.
Han bød da Hovmænd følge,
Og sprang paa Jorden ned;
Man bør det ei fordølge,
At han gav Hals derved.

Det var de Hovmænd brave,
De loe ved denne Fest;
Marskalken holdt paa Mave,
Han grinte allermeest.
Drottens Lapper flinke
Paa Bjørnens Side stod.
Han bed den Bjørneskinke;
Han bed til røden Blod.

Basserne sig vende,
De reiste dem paa To,
Og i den Drot behænde
De satte forten Klo.
De gave dem til at brumme,
Det lød i grønne Skov;
De aad ham hver en Krumme;
Han sagde: »Av! vov, vov!«

Nu vare de Trønder bange
For Oplands Rytterflok;
Den havde tvende Gange
De fristet meer end nok.
Det var ei godt at skjemte
Med Oplands høie Drot;
Dog stærken Ketil Jæmte
Han raadede dem godt.

De over Kjølen droge;
Saa kom de til en Skov,
Som de med Øxer sloge,
Og jævnede med Plov.
De Jæmteland den nævne,
Og bygge der i Mag
Huse alt efter Evne,
De bygge der i Dag.

Frugthandleren.

Han sad hver Dag paa den samme Plet
Og solgte sin Frugt,
Paa Hovedet bar han en Jæger-Kasket,
Lidt gammel og brugt.
Hans grønne Kjole var temmelig slidt,
Men snorebesat.
— Der var noget eget, forunderligt blidt
Ved den hele Krabat.

Han talte tidt om sin Ungdoms Vaar
Og smiilte tilfreds.
Da tjente han paa en adelig Gaard
I Sjælland etsteds.
Med Riflen paa Nakken, med Hund og med Hest
Han streifed paa Jagt;
Opsporede Vildtet i Hagel og Blæst,
Og i Buskene strakt.

Men falmet var Lokkernes friske Løv,
Og Armen var svag;
Og Riffelen hang, bedækket af Støv,
Paa den eensomme Knag.
Den adelig Herre forlængst var død,
Og Stammen var slukt;
Og Skytten fortjente det daglige Brød
Ved at falbyde Frugt.

— Jeg stod en Morgen, mens ud jeg saae
I den grysende Dag,
Og hørte de susende Storme slaae
Det rystede Tag.
Langs med Canalen var Gaden tom;
Jeg øinede Faa,
Der, trækkende Veiret besværligt, kom
Og tidt maatte staae.

Vandhosen hang fra Himmelen alt
Som en kulsort Sky,
Mens enkelte truende Draaber faldt
Saa tunge som Bly.
Men Stormen stemte sin Ryg mod den,
Og hvirvlede stærk
Skypompen ud over By igjen —
Et Øieblikls Værk.

Tungsindigt længtes min Sjæl mod Syd;
Det iisned i mig
Ved Veirhanens kjedeligt knagende Lyd
Og Vindenes Skrig.
Det evige Slag af Luge og Port,
Som Vinden slog i,
Tog endelig reent fra Grunden bort
Min Philosophie.

Da faldt min ledige Tankes Flugt
Paa Skytten tilsidst,
Der pleied daglig at falbyde Frugt
Ved Steenpillen hist.
Hvor lider han vel det ydmyge Kræ?
Han vover vist ei
At gaae i Blæst med de stive Knæe
Den vanlige Vei.

Jeg saae, ved Stranden var Stenen tom,
Hans daglige Hjem.
Men hist om Hjørnet den Gamle kom
Og slæbte sig frem.

Mens Vinden greb i hans graanende Lok
Og standsed hans Fod,
Han støtted sig paa sin knortede Stok
Og stemte imod.

Han bar en Kurv og et Bord og gik
Til Steenpillen hen,
Og reiste sin portative Boutik
Og pusted igjen.
Men da han var færdig vel med Alt
Og satte sig ned,
Da suste Vinden — og Bordet faldt
Og Frugterne med.

Han løb, han hasted med usikker Fod
Og samled dem ind.
Men Alderen stritter kun slet imod
Den susende Vind.
Dog var den gamle Krabat et Seen;
Han skyndte sig godt,
Indtil en eneste Gravensteen
Manquerede blot.

Ved Slæbestedet, ved Skraaningens Rand,
Den yderligt laae.
Med Skum og Hast det skvulpende Vand
Slog op derpaa.
Jeg saae med Skræk at han gik derned;
— Han standsede træt;
Mens Vinden suste, han holdt sig ved
Et svaiende Bræt.

Han bøied sig nedad — der feilede lidt —
Han var den saa nær!
Da svimled det for hans Syn med Eet
Og han tabte sit Veir.
Men da han greb efter Æblet endda,
Han syntes confüs,
Der laae et andet et Skridt derfra,
Og han svimled paany.

I Angst han snapped det svaiende Bræt
Og holdt sig saa fast;
Men Vinden vristed hans Haand fra det
Ved et eneste Kast.
Han var en gammel skrøbelig Mand;
Med blegnende Kind
Han gled og sank i den dybe Strand
For den susende Vind.

— Man trak ham op, men foruden Liv;
Han laae ved min Dør,
Lidt mere bleg og lidt mere stiv,
Men ellers som før.
Den Arme! Jeg synes at see saa tidt
Den ædle Profil,
Hans Ansigt, endnu saa vidunderligt blidt,
Og det døende Smiil!

Skov-Kirken.

I Guldbrandsdalen stod en eenlig Hytte,
Hvis Eier ei var blevet Dødens Bytte,
Da Pesten dybt sin Vinge synke lod,
Og bragte Gjæring i det friske Blod,
Og Skræk og Qval og Vaande,
Hvorhen den gustne Hex henblæste med sin Aande.

De friske Nordmænd, vant, at Luft hiin rene
Omboltre skulde Fjeldets høie Stene,
Som Fluer sank; den vamle Hede kom,
Og gjorde Bjerget nøgent, Dalen tom;
Og lagde Alting øde,
Som naar en Nattefrost afsvier Dagens Grøde.

Den stærke Arm, som rask og uforfærdet
Var vant at styre Plougen, svinge Sværdet,
Blev mat; ei Foden mægted meer at gaae;
Øiet blev rødt og Læberne blev blaae;
Og Norges Piger svunde,
Som Roser i de vaade, kolde Nattelunde.

Den Barm, hvis Skjønhed hele Jorden hylder,
Svandt ind, og steg igjen med sorte Bylder;
Og Kæmpens Hals, der nys med Sundheds Lyst
Det snilde Hoved bar paa stolte Bryst,
Sank, som en slappet Bue;
Og til et udbrændt Kul blev Øiets hede Lue.

Naar Solen steg nu i sin Morgenrøde,
Da fandt den Alting tomt og Alting øde;
Hvorhen den skued fra sin gyldne Top,
Blev den kun vaer en halvforraadnet Krop;
Da zittred den og blegned,
Og svøbte sig i Skyer, til atter ned den segned.

Fælt monne Sneen over Graven fyge,
Kun hist og her man saae en Storsteen ryge.
Saaledes længe vexled Aar med Aar.
I Guldbrandsdalen stod endnu en Gaard;
Fra den de Slægter ginge,
Som stimled folkerigt nu atter hen paa Thinge.

Paa Thinget monne de sig tidt forsamle,
Der talrigt stod de Unge med de Gamle;
De raadslog om, hvordan de skulde faae
En Kirke bygt, som kunde freidigt staae,
Hvor de med hellig Vise,
Med Prædiken og Bøn Gud Herren kunde prise.

Da maatte sorrigfuldt de med hverandre
Med uforrettet Sag fra Thinget vandre.
Skjøndt hver sin Skjerv, i Hjertet from og reen,
Henlagde glad paa gamle Kongesteen,
Blev dog kun Summen ringe;
Og meer formaaede de nu ei at sammenbringe.

I Somrens Tid, naar alt var luunt og stille,
Naar Lougens Bølger monne sagte trille,
Da samled de hver Søndag sig en Stund
Uti en kjølig, dunkel Birkelund.
Og fromt sig hvælved Birken
Da over dem saa trygt, som om de sad i Kirken.

Men naar det iisned omkring Fyrrens Blade,
Naar Græsset svandt og viste Klippens Plade;
Naar Vintren spændte sig i Pandser ind,
Og svang sig paa sin Ganger Hvirvelvind,
Da sad Enhver alene,
Da kunde de sig ei med Andagt meer forene.

Hør nu, hvor snart den gode Gud med Styrke
Sin Bistand giver dem, som fromt ham dyrke:
To Børn, det var en Pige og en Dreng,
En Sommersøndag gik ad grønne Væng,
Da fik de Lyst at vove
Sig over Klippen i de dunkelgrønne Skove.

Det var den første Pindsedag, den skjønne,
Den muntre Fest, som holdes i det Grønne.
Der havde Bygden den nu nylig holdt,
Mens alle Blomster dufted frisk og boldt,
Bag Nordens Granepalmer
De havde lovet Gud med høie Jubelpsalmer.

Som nu de Børn rundt om i Skoven vanked,
Og legte, sprang omkring, og Blomster sanked,
Og trængte dit, hvor Skovens tykke Krat,
Selv gjorde lyse Dag til mørke Nat,
Da mon de sig forvilde,
Og Solen sank i Hav, og det blev mørkt og silde.

Dog kom de hjem ei til den vante Hytte,
Forgjeves mon den bange Moder lytte.
Og Natten svandt; de kom endnu ei hjem;
Men Dagen kom, og Dagen bragte dem,
Saa munter og fornøiet,
Med Blomsten hver i Haand, og glade Smiil i Øiet.

Og da dem spurgtes, hvi de blev saalænge?
Hvi ei de kom, da Solen gik til Senge?
Om paa den grønne Jord, om i et Træ
De havde søgt usikkert Nattelæ?
Da svared de tillige:
O! vi har slumret sødt, det laer sig aldrig sige.

Først hist vi rundt omkring i Skoven vanked,
Og legte, sprang, og røde Blomster sanked,
Og trængte dybt os i de tætte Krat;
Da blev det pludselig paa eengang Nat;
Vi kunde hjem ei finde,
Og Solen saae vi fjernt bag Skoven at forsvinde.

Da gav vi bitterlig os til at græde.
To andre Børn i gjennemsigtig Klæde
Kom til os da; de vare begge smaa,
Med krusetgule Haar og Vinger paa.
De sagde: lad os ile!
Vi viser jer et Huus, hvor I kan roligt hvile.

Da fulgte vi de Børn igjennem Skoven
Hen til et Huus, saa taarnet, høit foroven.
De ledte ind os ad en hvælvet Port.
Det Huus det var saa langt, det var saa stort,
Foroven i en Bue;
Det hele Huus bestod kun i en enkelt Stue.

Hvad der vi saae, det laer sig ei beskrive.
De Glutter sang: Her kan i Nat I blive!
Og naar i Morgen I er vaagnet, gaaer
Da hjem, hvor Eders Faders Hytte staaer,
Fortæller, hvad I funde!
Saa sjunge de med Smiil, gav os et Kys og svunde.

Ak Moder, ak! I Husets østre Ende
Saae vi to store Lys paa Bordet brænde.
Der straalte det saa stærk som røden Guld,
Af modne Bær og Ax var Væggen fuld.
De Vinduer var saa lange,
Did straalte Maanen bleg, dog blev vi ikke bange.

Men i den anden Kant af Hallens Grunde,
Hvor intet vi for Mørket skjelne kunde,
Der lød bestandig fort en herlig Sang,
Ledsaget af en dyb alvorlig Klang.
En Stemme sang foroven
Langt mere sødt end Drosselen i Skoven.

Da treen en Skare Børn for os og dandsed,
Indtil vi intet meer af alting sandsed.
Vi slumred ind, og da vi vaagned, saae
Vi ingen flere Børn med Vinger paa.
Og Sangen taug; vi skued
Ei heller meer de Lys, som før i Natten lued.

Saa talte de; men med opmærksomt Øre
Var Bygden stimlet did for alt at høre.
De sagde: leder os paa Husets Vei!
De ginge taust, paa Veien taltes ei;
Fuld af Forventning fulgte
De med et saligt Haab, som endnu Læben dulgte.

Igjennem Busk og Krat de Børn dem førte,
Hvor Skovens Dyr man langtfra tude hørte,
Hvor ei fra Pestens Tid en Stemme lød,
Hvor Solen sparsom gjennem Krattet brød,
Hvor Maanen skimted neppe,
Hvor Busk og Tjørn og Træ tæt fletted Skovens Tæppe.

Med Øxer maatte de sig Veien bane;
Men Øxens Brug er raske Nordmands Vane;
Og skjøndt tilsidst den stærke Haand blev mat,
Sank dog for skarpe Staal det tykke Krat.
De Børn bestandig smutted
Let gjennem Busken ind; dem følge de beslutted.

Og som de Mødet nu ei synke lode,
Da pludselig de for en Afgrund stode,
Som skjultes af de vildt nedhængne Løv,
Hvor Klippen knuste Fossens Vand til Støv,
Hvor Fraadens Hvirvler vrimled,
Hvor over Svælget svai paa Kanten Granen svimled.

Med Trudsel stummed op de Bølger hvide;
Da stod de Børn alt paa den anden Side,
Og havde ofte vinket, ofte kaldt.
Og Øxen sank med Kraft — og Granen faldt
Hen over Dybets Grunde,
Og blev en Bro, hvorpaa de sikkert træde kunde.

Da hvisled det igjennem Busk og Tjørne;
Og strax en Hær af Losser, Ulve, Bjørne
Imøde treen dem paa den fjerne Strand;
Og griinte fælt og viste skarpen Tand.
Da fløited Buens Pile,
Og brat i Skoven ind man saae med Brøl dem ile.

Alt daled Solen bag de Klipper bratte,
Alt sank de senefulde Arme matte,
Da saae de pludselig fra dunkle Vraa
Midt paa en Grønning lys en Kirke staae
Af ranke Træer omskygget,
Stor fast som Olafs vist, den han i Trondhjem bygged.

Med Mos begroet, omkrandset af Naturen
Sig hæved favnetyk ærværdig Muren;
Mod Taget svang sig Vedbendranken trygt;
I Kirketaarnet havde Storken bygt;
Den klappred med sin Vinge,
Med Næbet hørte man den svagt paa Malmet klinge.

Forbauset hen for sig de Bønder stirred,
Og hed og tung paa Kinden Taaren dirred,
Og Øxen faldt af Haand ved ranke Træ,
Og Haanden foldte sig, og ned paa Knæ
De sank, og med hverandre
De monne Haand i Haand derpaa i Kirken vandre.

Og dem imøde lød en liflig Tone
Fra Midten i den gyldne Lysekrone;
En Drossel sad paa Lysestagens Arm
Og sang i Aftensolen rød og varm
Og qviddred dem imøde,
Saa lifligt og saa sødt i Kirkens Aftenrøde.

Alt var forladt helt pludselig; i Tiden
Det maatte være længe, længe siden.
Haandskrevne Psalmebøger rundt man saae;
Den Sang: **Naar vi i største Nøden staae**,
Var overalt opslagen,
Og alt var tykt bedækt med Støvets hvide Lagen.

Men klar fra Altret, blank i Aftenglandsen,
Af røden Guld tilstraalte dem Monstransen,
Og gjennem Vinduet Brombærranken sig
Til Alteret havde snoet ydmygelig,
Og Aret guldbegløbet;
Til høire Side Viin, til venstre Side Brødet.

Og nu var Ønsket opfyldt, Sorgen svundet,
Hendøde Slægters Tempel atter fundet;
Og i en hellig Psalme ud de brød,
Og klart det skjønne Chor i Kirken lød.
Høit sjunge Mænd og Qvinder:
Hvo banker, lades ind, hvo trofast leder, finder.

Mahmud.

Paa denne Tid, da Kongevælde
Tidt stævnes ind for Dommerskranken,
Vil jeg et Træk af den fortælle,
Der falder mig, just nu, i Tanken.

Et tusind Aar og noget mere
Efterat Jesus Christ fik Livet,
Blev det Kong Mahmud at regjere
Blandt Persiens høie Bjerge givet.

Han undertvang Chorasans Lande;
Tolvgange paa sin Heltebane
Han seirende, ved Ganges Vande,
Opplantede Prophetens Fane.

Nu sad den Gamle under Teltet,
Træt af de lange Høitidsfeste,
Med Skjæget sølverhvidt til Beltet,
Og tænkte paa sit Riges Bedste.

Foran det fyrstelige Sæde
Stod Skaalen, fyldt med Abrikoser,
En Krukke med Bjergkildens Væde,
Og rundtom dufted Irans Roser.

En Slave vifted fra hans Pande
Guldvingede Insecters Sværme;
En anden stænked Ambra-Vande,
For Solen holdt en tredie Skjerme.

Han bladed i Ferdusis Skrifter. —
Nær var han slumret ind omsider —
Dog pludselig han Farve skifter
Og Haanden hen mod Dolken glider.

„Hvad — raaber han — hvad seer mit Øie?
En ukjendt Skabning hid sig vover?
Mon foran Slottets gyldne Fløie
Min kongelige Livvagt sover?

Dog — nærm dig kun — jeg seer, du vender
Dig logrende imod din Herre:
Armodens Blik i dig jeg kjender,
Og vil dig ei Adgangen spærre.“

En fattig Mand, pjaltet og støvet,
Faldt ham tilfode med sin Klage,
Og bad om Hjelp, som han behøved,
Den Forurettede og Svage.

„Af dine Hoffolk — lod hans Stemme —
O store Herster! maa du vide,
Indfinder sig hos mig derhjemme
En ung Person ved Nattetide.

Mig kaster han med Haan paa Døren;
Min Kone, skjøn som Maanens Straale,
Ei finder Tid at undflye, førend
Hun maa hans Kys og Favntag taale.

Hans Navn jeg ikke veed og kjender;
Men han er smuk, kostbare Ringe
Har han i Øren og paa Hænder;
Hans Skjæg er sort som Ravnens Vinge.

Jeg gyser i min lave Hytte,
Naar Mørket falder paa mod Aften —
Hvo skal mig Svageste beskytte?
Kun du, o Mægtige, har Kraften.

Jeg tør ham ikke efterstræbe —
Til Daggry i mit Huus han bliver,
Imens jeg bider i min Læbe
Og Haaret af mit Hoved river.

O Hersker! er det med dit Minde,
At slig en Gjerning mod mig øves?
Og maa din Billighed ei finde,
At Tugt og Revselse behøves?«

»Gak bort! — bød Sultan Mahmuds Stemme —
Gak bort! og lad mig atter vide,
Naar han indfinder sig derhjemme,
Forstyrreren ved Nattetide.« —

Som ham befalet, bringer snarlig
Den Arme Budskab. Kongen svøber
Sig i sin Kaabe, skrider varlig
Forbi sin Vagt, der ei ham røber.

Alene vandre de til Huset,
De lange Gader, krumme Veie,
Igjennem Dyndet, over Gruset,
Til Arbeidsmandens usle Eie.

»Træd varsomt, Konge, gjennem Døren!
Den er saa lav! Her er mit Kammer —
Det var saa luunt, saa roligt, førend —«
»Ti! — byder Kongen — med din Jammer!

See dette dragne Sværd! det pleier
At gjøre fyldest, hvor det kommer;
Lad ham ei glæde sig ved Seier,
I Natten nærmer sig hans Dommer!« —

En Lampe brændte kun — den slukker
Kong Mahmud selv og med sin Klinge
I Mørket kun eet Hug han hugger —
Og Niddinghovedet maa springe.

»Nu bring mig Lys! — han raaber — haster!
At jeg kan see, hvem jeg har fældet —«
Ved Synet han paa Knæ sig kaster,
Af Tak til Himlen overvældet.

Derpaa han lader Vand sig bringe,
Og sætter Karret flux til Munden,
Og kan saa lidt sin Tørst betvinge,
At heelt han tømmer det til Bunden.

»Vel maa du dig til Steen forvandle« —
Kong Mahmud taler nu til Manden —
At du har seet mig saadan handle,
Og drikke som en Hest af Spanden.

Men du maa vide, siden sidste
Besøg, har jeg ei Diet lukket,
Fra Timen, jeg din Skjændsel vidste,
Har jeg ei spiist, eiheller drukket.

Saa stor Misgjerning var der øvet,
At det med Grund lod mig formode,
Kun mine egne Sønner prøved
Paa Sligt — det fuldt og fast jeg troede.

Og for at ei Barmhjertigheden
Retfærdigheden skulde krænke,
Saa slukked Lyset jeg i Vreden,
Og Blodet — hvis det var — lob stænke!

Taksigelse jeg Allah bragte
Paa mine Knæe og Lov istemmed,
Dengang jeg saae; den, jeg nedlagde,
Var ei min Søn, men var en Fremmed.«

Bortreisen.

Aldrig glemmer jeg den skjønne Nat,
Da hun til mit Telt kom, bly og bange,
Stod i Døren skjælvende og mat,
Saae sig om saa ængstligt flere Gange.

Sagde til mig disse smukke Ord:
»Tør jeg ogsaa ind i Teltet træde,
Tør jeg troe, at den, der inde boer,
Ikke myrde vil min Moders Glæde?«

»Vil du tale med mig rene Ord,
Tale med mig som en kjærlig Broder?
Er saa barnlig from du, som jeg troer,
God som Englen i de fjerne Kloder?« —

Da jeg raabte: »kom kun, smukke Barn,
Kom, vær barnlig hilset mange Gange,
Denne Haand ei fletter noget Garn,
I mit Hjerte slumrer ingen Slange.«

»Vi vil tale som to Søstre smaa,
Som to Stjerner tale med hinanden,
Som to Aander, der ei Synd forstaae,
Kom, jeg kysser Haanden kun og Panden.«

»Vi vil her i denne stille Vraa
Os indbilde, at vi ei er ene,
Handle, som om mange paa os saae,
Ønske fromt og have Tanker rene.« —

Og beroliget hun kom mig nær,
Og jeg saae hun bleg var og sørgmodig,
Og jeg saae ved Lampens blege Skjær,
At den fine Fod var ridset blodig.

Og jeg saae, hun havde vistnok grædt,
Og jeg saae, hun endnu følte Qvalen,
Og jeg saae, hun frøs og syntes træt,
Og jeg saae, hun ikke bar Sandalen.

Og jeg saae, at hun var ung og smuk,
Og jeg hørte hendes Hjerte banke,
Og jeg vidste, mig gjaldt hendes Suk —
Men bestandig reen var dog min Tanke.

»Du vil reise,« sagde hun saa blødt,
Derfor til dig kommer jeg i Teltet;
Dengang Alle hjemme slumred sødt,
Stod jeg op, tog Sløret paa, tog Bæltet.«

»Moder min det ikke vide maa,
Derfor løsned jeg de gyldne Ringe
Fra min Ankel, da jeg vilde gaae,
At ei Klangen skulde Uheld bringe.«

»Veiens Flintestene skar min Fod,
Thi forsigtig jeg Sandalen kasted;
Derfor seer du her din Piges Blod,
Seer dets Stænk paa Veien, hvor jeg hasted.«

»Ingen Stjerne skinte for mit Blik,
Skyen drivvaad hang paa Firmamentet;
Ikkun Lynet lyste, da jeg gik,
Saa dit Telt at finde knap jeg vented.«

»Du vil reise! er paa mig du vred,
Siden du med Længsel seer til Stranden?
Eller er af mig du muligt kjed,
Elsker høiere du nogen Anden?«

»Ak, i Søen lever slimet Kryb,
Stormens døde Offre boe i Vandet —
Hvorfor seile over Gravens Dyb,
Naar du aande kan i Fødelandet?«

»Indiens Sol har mægtig Kraft og Glands,
See dig om, hvor smukt der er i Hjemmet:
Her er, hvad ei findes udenlands,
Her er Alt jo dit og Intet fremmed.«

»Stakkels Trækfugl flakker evigt om,
Og fra Field til Field Gazellen springer;
Manden har en stadig Helligdom,
Den er der, hvor Modersmaalet klinger.«

»Troer du, at du mødner din Forstand
Ved at see en fremmed Jordbunds Træer?
See blot rigtigt paa vort eget Land,
Vi har meer end nogen Europæer.«

»Vil du lære andre Landes Sprog?
Ak, det Sprog, din Pige med dig talte,
Sagde tidt du før, var skjønnest dog,
Thi med det vi bedst vor Lykke malte.«

»Derfor, naar du kommer hjem igjen,
Og har Sproget lært fra fjerne Zoner,
Koldere da taler vist, min Ven,
Og har glemt de kjære Hjemlands Toner;«

»Glemt ei Sproget blot, men og forglemt
Dem, der talte det, forglemt os Alle;
Vender hjemad anderledes stemt,
Saa at vi dig selv en Fremmed kalde.« —

Og hun kasted ned sig for min Fod,
Vønfaldt mig, som var jeg Bramaguden,
Og med vankelmodigt Sind jeg stod —
Da faldt Daggrysskjær igjennem Ruden.

Angst hun flygted da for Morgnens Skin,
Flygted bort i Ly af Palmetræer —
For at hente mig, i Teltet ind
Traadte nu den blonde Europæer.

Og med hellig Gysen pegte han
Didud, hvor min Elskte flygted bange,
Raabte: »sandt er da, hvad om dit Land
Staaer fortalt i Eders skjønne Sange:«

»At besjælet er hver Plante her,
At her endnu synlig Guder vandre,
At der bølger her et helligt Skjær
Over Eder fremfor over Andre!«

»See blot Skikkelsen bag dunkle Løv,
See, nu viftes Sløret bort af Vinden:
Dette Ansigt er ei Muld og Støv,
Denne Skikkelse er Vaargudinden!«

»Vaargudinden, som i Morgengry
Daler ned og venligsindet spreder
Sine Gaver over Mark og By —
Ak, Europa maa misunde Eder!«

»See, hvert Skridt Gudinden gaaer,
Springe Roser ud, hvor Foden hvilte!
Bort nu svandt hun — Skibet rede staaer —
Dette Varsel vist os Held tilsmilte.« — —

Men jeg saae det vel og grant;
Roserne var Blod paa Flintestene —
Middagssolen mig paa Havet fandt,
Og min Elskte hjemme gik alene.

Hjemkomsten.

Aldrig glemmer jeg den skjønne Dag,
Da jeg atter steg iland paa Stedet,
Der hvor Regnbue, Sol og Tordenbrag
Tidlig havde Drengen vakt og glædet;

Hvor min Pige med det mørke Haar
Havde siddet hos mig tæt ved Ganges,
Ildfuld, som mit Hjemland, ung af Aar,
Endsende kun mit Blik, ei de Manges;

Trykkende min Haarlok til sin Mund,
Pegende paa Skyerne, der vandred —
Ak, som Himlens Skyer var ei hun,
Hun var fast og tro og uforandret.

Reist jeg var henover Bjerg og Dal,
Havde seet saa mange smukke Egne;
Ved hver Skjønhed følte jeg en Qval:
Jeg var fremmed Gjest jo allevegne,

Hørt jeg havde mange Fugles Sang,
Hørt de Fremmede saa lifligt tale:
Bedst sang Fuglen dog i Indiens Vang,
Blødest taltes dog i Indiens Dale.

Men i saare lang Tid havde jeg
Ikke seet mit Hjem og mine Frænder;
Frodigt groede Græsset paa min Vei,
Luget var der ei af Gartnerhænder.

Og forfaldet laae mit smukke Huus,
Og Platanen hang med fine Blade;
Haugen opfyldt var af Sand og Gruus,
Marmoret var sort i mine Bade.

Og min Hund var død, den smukke Hund!
Ei til Velkomst mod mig meer den gjøede.
Sorgfuld for min Sjæl var denne Stund:
Der var vistnok mange Flere døde.

Og jeg gik med ganske sagte Trin
Hen til Stedet, hvor min Pige boede,
Kiged listigt gjennem Ruden ind,
Hvor i stille Blund jeg hende troede.

Men Gardinet skjulte for mit Blik,
Om min Elskte ogsaa var derinde;
Sagte banked, efter fordums Skik,
Jeg paa Ruden hos den fagre Qvinde.

Men hun troede, det var Fugle, som
Hakkede paa Glasset, for at vække
Hende, der om Morgnen god og from
Pleied van de Smaa lidt Korn at række.

»Lille Fugl,« hun nynned, »er du alt
I den lyse Morgen ved min Rude?
Fra min skjønne Drøm har du mig kaldt —
Jeg er vred og laer dig blive ude!« —

Da jeg raabte: »det er ingen Fugl,
Men det er din egen Drøm, der banker!
Ham det er, hvem i dit stille Skjul
Nu, som før, du vier dine Tanker.«

»Mindes ikke du en Yngling, som
Fordum reiste til de fjerne Lande?
Han er atter til sin Helligdom
Seilet over vilde, mørkblaae Vande.«

»Han har fluet fremmed Land og By,
Men ei glemt sin Barndoms troe Veninde;
Han har seet og elsket høit det Nye,
Men det Gamle skal dog tro ham finde.« —

Sagte lukked hun da Vindvet op,
Ud af Aabningen sprang hurtigt Hunden,
Sprang med Logren og med lystigt Hop,
Glad ved mig og glad ved Morgenstunden;

Hunden, som jeg havde tænkt mig død,
Havde hun — min Elskte — tro bevaret:
Medens Stormen om mit Øre lød,
Havde hun mit Yndlingsdyr forsvaret.

Mary.

„Hvad tykkes dig om hende, Jack!
Som stirrer over Sø,
Bleg, fra Fregattens høie Dæk
Til Skotlands fjerne Ø?

Et Barn endnu, knap sytten Aar,
Ret skabt til Sømands Lyst;
Langt flagrer hendes Ravnehaar,
Høit bølger hendes Bryst.

Fordi hun gav sig villig hen
En Niding i sit Land,
Er hun Forbryderens igjen
Paa Sydhavsøens Strand.

Fordi hun var for øm og varm,
En Qvindes sande Dyd,
Til Straf hun slynge skal sin Arm
Nu til en Kjeltrings Fryd.

Var hun paa Traaden noget løs,
Det er hun vel endnu,
Saa er hun dog en fager Tøs, —
Hvad, Jack! hvad mener du?

Ifald jeg kaldte paa vor Præst,
Hun siger ja, min Tro, —
Og lod ham splidse os som bedst?
Min Køie rummer To.«

»Det duer ikke, Tom! hun har
Alt faaet sin Bekomst.
Prøv kun, hun giver intet Svar,
Det er en knækket Blomst.

Hun klager kun en stakket Stund,
Det kan man mærke godt;
Den Seiler stødte snart paa Grund,
Den bliver aldrig flot.«

— Ung Mary stod, foruden Trøst,
Og over Havet saae,
Til Skotlands høie Klippekyst
Forsvandt i Skyer blaae.

Hun stille stod, til ingen Rand
Bag Bølgen mere steg,
Til hendes kjære gamle Land
For mørke Bover veg.

»Vi skues aldrig meer igjen;
Ha! din Foragt jeg seer!
Sneetakte Bjerg, min Barndoms Ven!
Du vil ei see mig meer.

I grønne Bakker! hvor jeg laae
Saamangen Sommerqvæld,
I svinde i det fjerne Blaae,
I sige koldt: farvel!

I har ei Muur, ei Fangedyb
Ei Hytte eller Vei
Til Herberg for et usselt Kryb,
Foragteligt som jeg.

Selv Stjernerne, de milde Lys,
Vil ikke see mig meer« —
— Hun sendte dem sit Affskedskys —
Da saaes ei Landet meer.

De løste op for hendes Barm,
Den steg saa hvid og høi, —
De blottede den runde Arm,
Blodstraalen sprang og fløi.

Men koldere blev hendes Bryst,
Kun svagt det steg og sank,
Og som et Havblik laae tilsidst
Ung Mary bleg og rank.

Polypperne paa Havets Bund
Ung Mary til sig tev,
Og paa den vaade Gravhøi kun
Det lange Søtang drev.

Den hellige Anders.

Naar Vandringsmanden mellem Mark og Enge
Ad Landeveien gjennem Sjælland gaaer,
Da seer han, naar til Slagelse han naaer,
En lille Høi paa blomsterklædte Vænge.
Et Kors af Træ har staaet paa Høien længe:
Endnu idag paa samme Sted det staaer.
Dets Hellighed, saa godt, som jeg formaaer,
Jeg eder tolke vil ved Harpens Strænge.
Af Troens Kraft besjælet, jeg forsøger
Enfoldeligen at fortælle her,
Hvad jeg har læst derom i gamle Bøger.
Saa laaner mig da villigt eders Øre!
Forsamler jer ved disse høie Træer,
Og lader Sangen eders Hierter røre!

Der var engang i længst forsvundne Dage
I Slagelse en Præst, som Anders hed.
I Dyd og Fromhed ei han havde Mage,
Han forestod Sanct Petri Menighed.

Ham længtes til Jerusalem at drage,
Og knæle ved sin Frelsers Gravhøi ned.
Thi drog han bort fra Herthas grønne Skove,
Selv tolvte Mand, hen over mørken Vove.

Den lette Snekke skød sig hurtigt frem,
De seiled dagligen et mægtigt Stykke,
Og naaede snarlig til Jerusalem,
Og takked Gud for deres gode Lykke.
Til Christi Grav de strax begave dem,
At løses fra de Synder, som dem trykke.
Med fromme Taarer Frelseren de bade,
At Synderne han vilde dem forlade.

Da nu Husvalelse og Trøst de finge,
Gik de fra Graven, og forlode den.
Til verdslig Dont de Pilegrimme ginge,
Men Anders vendte dagligen igjen.
Hvergang som Klokkerne til Messe ringe,
Saa vandrer han til Jesus-Graven hen.
De Andre tabe sig i jordisk Handel.
Han tænker kun paa Jesu Christi Vandel.

Sær da Skærtorsdag og Langfredag kom,
Da kunde han sig ei fra Graven skille.
Da mon han Jesu Lidelser og Dom
Med fromme Taarer sig for Øie stille:
Gethsemane med Petrus, Judas, som
Forraadte ham; hvorban han bar saa stille
Det bittre Kors, den tunge Martyrkrone,
Hvorved han maatte Gud med os forsone.

Den næste Dag forsvandt, og Solen stod
Nu Paaskemorgen over Havets Flade.
Da kom de Andre: Vinden er os god,
Nu maae vi strax Jerusalem forlade!
Saa raabte de med Munterhed og Mod,
Og Anders om at skynde sig de bade.
Vel, svared Anders, jeg vil ikke dvæle,
Dog lad os først engang ved Graven knæle.

Nei, raabte de, det blive vil for silde;
En Time fast har Solen været oppe;
Nu kan vi ei med Knælen Tiden spilde. —
Saa vandrer da iforveien til Joppe,
Var Anders Ord, om ei I bede ville.
Jeg ventes under hine Palmetoppe,
Hvor efter Torsdags- og Langfredags-Sorgen
Jeg Glæden nyde vil paa Paaskemorgen.

Saa talt, han vandrede til Graven hen;
Der var en Sværm af fromme Mænd tilstede;
Den kjendte Anders, og han kjendte den,
Thi deelte han med den sit Hjertes Glæde.
Han talte for den om Opstandelsen,
Og læste Messer og af Fryd mon græde.
Da sagde han Farvel, og gik til Joppe,
Men Solen høit paa Himmelen var oppe.

Da bid han kom paa lysen Formiddag,
Ak see! da var det danske Skib jo borte!
De haarde Hjerter, som en verdslig Sag
Saa tidligt havdeført fra Jorsals Porte,
Forlode ham. Han saae det røde Flag
At vugges fjernt paa Bølgerne de sorte.
Alene stod han og forladt tilbage,
Betroede Vindene sin bittre Klage.

Ei kunde han sin dybe Sorg fordølge,
Hans Taarer runde ned i salten Sø.
Ak, sukked han, jeg Eder ei skal følge
Tilbage til min elskte Fædres Ø,
Ei skue meer den danske Skov og Bølge!
O hulde Frelser, lad mig heller døe!
Lad blidt mig slumre hen i dine Arme! —
Saa bad han høit med Taarer og med Varme.

Men Vinden spotter ad den Armes Klage,
Og fører Skibet bort alt meer og meer.
Fuldendt er snart den saligste blandt Dage,
Thi Solen alt fra Vesterhimlen leer.

Beemodig Anders, vandrende tilbage,
Mod Staden gaaer, da pludselig han seer,
Mens Roget rasler ved hans høire Side,
En venlig Herre paa et Æsel ride.

Hans Kjortel simpel var, men lys og reen,
Hans Miner saare venlige og milde,
Og i sin Haand han holdt en Palmegreen,
Og sagde: Kjære Ven, det bliver silde,
Og jeg kan mærke, du har trætte Been,
Du kunde snart i Skoven dig forvilde.
Kom sæt dig op, om du med mig vil være;
Det samme Dyr os begge To kan bære.

Forundret stirred Anders længe frem,
Og sagde: Siig, hvorhen vil du da ride? —
Min Ven, jeg rider til Jerusalem,
Gjensvarte han. Da ved den Herres Side
Sig Anders satte. Æslet gik med dem
Ad Veien hen. Den Herre saae saa blide
Paa Anders, at han glemte fast sin Kummer,
Og i hans Arme fandt en rolig Slummer.

Men da om føie Tid han vaagned op,
Da laae han paa en Høi i grønne Dale;
Sig friske Blomster hvælved om hans Krop,
Udsprungne nys paa Markerne, de svale.
Han øined Bøgeskovens lyse Top;
Hist monne Lærken slaae, her Gjøgen gale;
De travle Bier sig omkring ham svinge,
Han hører fjernt en Aftenklokke ringe.

Han reiste sig, men maatte atter segne
Tilbage, studsende, jo meer han saae.
Thi velbekjendt ham syntes allevegne
Hver Gjenstand, som hans Øiekast faldt paa,
Hvorhen han stirred i de skjønne Egne.
Paa Marken monne trende Hyrder gaae:
De kom og talte til ham. Da først ganske
Forbauskes han; thi deres Ord var danske.

Han blev saa underlig, han troer ei, hvad
Hans Øren høre, hvad hans Øine skue.
Han reiser sig, han seer forskrækket, glad
En velkjendt By i Aftensolens Lue.
O store Gud! det er hans Fødestad!
See, Spiret af Sanct Peder og vor Frue,
Hans eget og de andre Præsters Sogne!
Han ikke kan af sin Forundring vaagne.

Han hører end den samme Klokkeklang,
Det er Sanct Petri Taarn, hvis Klokker ringe,
Og samle Sognets Folk til Aftensang.
De kjendte Toner i hans Øre klinge,
Han kan ei længer standse nu sin Gang;
Til Byen iler han paa Andagts Vinge,
Og følger Veien med de mange andre
Andægtige, som hen til Kirken vandre.

Forundret see paa ham de fromme Sjæle,
Og alle kjende deres Præst igjen.
De Gamle bukke sig; de Unge knæle,
Og raabe lydt: Velkommen hjem igjen! —
Han tale vil, men Glædestaarer qvæle
Hans Stemme. Taus igjennem Sværmen hen
Til Kirken gaaer han. Hele Mængden følger
Med Ilen, liig et Havs oprørte Bølger.

Og Prækestolen Ingen at bestige
Sig vover, siden Anders nu kom hjem,
Og alle Folk med Længsel uden Lige
Forlange høit, at Anders skal staae frem,
Og at han atter nu Guds Ord skal sige.
Han kan ei dvæle, han maa lyde dem:
Han træder frem. I en begeistret Tale
Han monne fyrigen sin Andagt male.

Paa samme Dag han i Jerusalem
Holdt Messen, og kom til sit Sogn tilbage
I Slagels og holdt Aftensang med dem. —
Først efter flere Maaneder og Dage

De andre Elleve kom atter hjem,
Da først de havde udstaaet mangen Plage
Af Storm og Uveir, før den vrede Bove
Dem vilde bringe hjem til Sjællands Skove.

Men da de skued her den fromme Mand,
Som i Jerusalem endnu de troede,
Især da man fortalte dem, at han,
Paa samme Dag, som de ham grumt forlode,
Var kommen hjem fra Joppes fjerne Strand,
Da bleve de heel underlig tilmode,
Da gik af det Mirakel Ord og Rygte,
Og tusind Fromme Helgenen besøgte.

Og Gud forundte ham at leve længe
Og gav ham Helgenkraft heel meget rar:
Paa Solstin kunde han sin Handske hænge;
Et nattegammelt Føl ham baaret har,
Hvorpaa han indred Byens Mark og Enge,
Til stor Forundring for Kong Baldemar,
Med meget meer, som min uvante Tunge
Ei værdig er at nævne eller sjunge.

Tilsidst han flygted til den dunkle Skov,
Og boede der i Klostrets stille Bolig,
Indtil han bort fra Verdens Tummel sov
Hen i en salig Slummer, mild og rolig.
Endnu man kalder Klostret Andersskov,
Til Minde om den fromme Anders Bolig.
I Slagelse, sin Fødeby, med Iver
Som Helgen og Patron han dyrket bliver.

Sanct Anders hviler nu i Dødningskriin
I Peitri Kirke. Men den Høi, hvorpaa
Han vaagned trøstet op af Søvnen sin,
End kaldes Hvilehøi. Et Kors mon staae
Deroppe med en Indskrift paa Latin,
Som halv er slettet ud, men lød som saa:
Til Minde om Sanct Anders, som i Joppe
Indslumrede, men vaagnede her oppe.

Ægirs Gave.

Mens høie Guder
Fornøied sig, hvor salten Sø
Med Vælde tuder
Hist om Hler Ægirs Ø,
Greb den Gud for Havets Magt
Om et Horn saa stort,
Dannet udi Skjønheds Pragt,
Saare kunstig giort.

Blandt Sneglehuse
Dybt i det vaade Blaae,
Hvor Bølger bruse,
Man ei dets Lige saae.
Farvespættet der man fandt
Hver en Rand og Krog,
Slangebøiet det sig vandt
Liig en spraglet Snog.

I smidig Vinden
Smelted Rødt i Hvidt og Guult;
Hornet forinden
Var rummeligt og huult,
Duppen i den snevre Bund
En Karfunkel grøn,
Randen om den brede Mund
Gyldenblank og skiøn.

Det Horn monn' love
De Disar udi Ægirs Sal.
Han raabte: Vove!
Fyld mig nu min Pokal.
Haaret flettet ind med Siv
Blysom Vove stod;
Blaatindbeltet smækkre Liv,
Trind den spæde Fod.

Fulgt af sin Søster
Hun kom mens alle Guder loe,
De unge Bryster
De svulmede saa froe.
Bag den blotte Jomfrudarm
Hjertet bange slog,
Taus hun i sin hvide Arm
Sneglehornet tog.

Alt efter Vane
Derpaa den unge Havets Mø
Stak som en Svane
Ned i den salte Sø.
Snart man atter hende saae
Paa den grønne Strand,
Hornet fyldt med Perler smaa
Klare som et Vand.

I brune Hænder
Tog Gubben, hvad ham Pigen gav:
Her Ægir sender
En Gave fra sit Hav.
Gaven være Disen bragt
Midt i Kredsen der,
Som besidder største Magt
Udi Guders Hær.

Da Frigga reiste
Sig med sin grønne Egekrands,
Gudinden kneiste
I herlig Himmelglands:
„Moder for et Herthedal!
Odins Hustru bold,
Hvo har udi Asers Sal
Større Kraft og Vold?“

De hvide Hænder
Da strakte Gefion ud mod Sø;
(Saa trinde Lænder
Som hun har ingen Mø.)

»Hvo har pløiet Herthalund
Frem, du rige Frei?
Hvo gav gyldne Neg en Grund?
Ingen uden jeg!«

Men Eir sig hæved
Med sin Rod, sin skarpe Kniv:
»Hvor ofte bæved
I ei for Heltens Liv?
Hvad er Kæmpe, hvad er Land
Uden Sundhedssaft?
Hvilken Kraft sig ligne kan
Med min Lægekraft?«

Rota den høie
Da stødte stoltelig til Lyd.
Hver Gudboms Øie
Faldt hen paa hendes Spyd.
»Livet har I vel frembragt,
Asers stolte Hær!
Men hvad standser Livets Magt?
Rotas tunge Spær!«

Da Freia smilte:
Paa sin lille Fod af Snee
Didhen hun ilte,
Hvor Gaven var at see.
»Ægir giv du Hornet mig;
Freia stander først.
Al Naturen siger dig,
At min Magt er størst.«

At kjælebægge
Begyndte hun paa Gubbens Skjød,
Fra trinde Lægge
Bort Klædebondet flød.
Trykte om hans Ryg sin Arms
Alabaster ned;
Lod ham skue nær sin Barms
Deelte Fyldighed.

Fast elskovsfangen
At Ægir efter Hornet tog; —
Ham vakte Klangen!
Thi Bragi Harpen slog!
Og som nu hans Vines Ild
Faldt paa Guders Rad,
Blev han Idun vaer, som mild
Hos sin Husbond sad.

Saa taus blufærdig,
Indhyllet i det kydske Flor,
Sad hun elskværdig,
Om ranke Liv en Gjord.
Brun var Haarets rene Glands,
Som en Knude bandt;
Af Violer sig en Krands
Gjennem Lokken vandt.

Et gyldent Bæger
Hun holdt udi sin hvide Haand.
Naar Bragi leger
Paa Harpen fro i Aand,
Dufter strax den modne Frugt
Fra den Skaal paa Stand,
Breder ud en liflig Lugt
Over Hav og Land.

Den hulde Qvinde
Med ubevidste Ynders Magt
Mon overvinde
Selv Freias stærke Pragt.
Idun! raabte Guden brat,
Syng i Bragis Maal,
Syng os, hvilken sjelden Skat
Dufter fra din Skaal.

Med deilig Stemme
(Det klang, som naar i Vaarens Dal,
Bag Bøgens Gjemme
Fløiter en Nattergal.)

Idun sang ved Harpens Klang,
Høit steg hendes Røst.
Harpen klang, men Iduns Sang
Smelted Alles Bryst.

»Den hulde Rødme,
Som funkler her paa Skaalens Rand,
Den friske Sødme
Kun Guder styrke kan.
Blev af disse Æbler smaa
Krystet ei en Drik,
Falmed Odins Lokker graae,
Sluktes Freias Blik.

Naar Bragi synger,
Udklækkes af et helligt Træ
De Æbleklynger
I Lundens dunkle Læ.
Kun Udødeligheds Kraft,
Kun et evigt Liv
Springer ud af denne Saft.«
Saa sang Bragis Viv!

Et ydmygt Stille
Bevidnede, hvad Sangen lød.
Da saae man trille
Ned udi Iduns Skjød
Alle Hornets Perler smaa,
Klart paa Kildeviis:
Skatten dig tilhøre maa,
Valhals bedste Diis!

Hvad jeg forlanger
Til Gjengjeld for hvad her du fik,
Er, at jeg fanger
Udaf din Most en Drik!
Tolk min Daad og min Bedrift
I en Skaldesang,
Lad den fra din Runeskrift
Tone frem engang!

Det Ydun loved,
Og derpaa deelte hun sin Skat.
Over Disas Hoved
Med Perler blev omsat.
Hornet skjenkte Bragi hun,
(Suttungs Drik et Maal.)
Ægir gav hun strax paa Stund
Frugter af sin Skaal.

Hvis ikke siden
Af onde Lok' i Ægirs Bo
Forvendt til Striden
Var vorden Gildets Ro,
Havde Sæmund i sit Skrift
Daaden længst fortalt;
Men den vældige Bedrift
Har den mindre qvalt.

At ei forsvinde
Den skulde reent og plat forgaae,
Bød min Gudinde
Mig her Guldharpen slaae.
Oldtids gamle Taager flye,
Valhal straaler smukt;
Guder lever op paa ny
Ved Ydunas Frugt!

Trende Nætter.

Den første Nat var det Stjerneblaae
Foruden Sky,
Sølvmaanen igjennem Grenene saae
Ned i Elskovs Ly.

Der sad under luftende Mandeltræ'r
Det yndigste Par,
Hvis ei der var andre paa Jorden her,
Et Eden den var.

Der sad de fortrolige, Arm i Arm,
De elskende To,
Hun var saa undseelig, han var saa varm,
Og begge saa froe.

Hun snoede hans Lokkers faldende Ring
Undseelig, øm,
Om bævende, melkehvid Finger omkring,
Og syntes i Drøm.

Sødtsværmende han et Elskovsbrev
Med varmere Aand
Og dristig veltalende Finger skrev
I Jomfruens Haand.

Dog aldrig den spædere Attraa sig sled
Fra Blufærd løs,
Og aldrig svulmed fra Læbernes Bred
Det dristige Kys.

Og som de i Uskyld dvælede der
Med barnlig Fryd,
Neddryssed de venlige Mandeltræ'r
Den vaarlige Pryd.

Imorgen, imorgen ved Stjerneskjær
Og Faderens Blund,
Kom, Søde, igjen til de Mandeltræ'r!
Saa nynnede hun.

Imorgen forenes vi atter igjen
Af den lønlige Nat, —
Saa hviskede han og raslede hen
Gjennem Grene og Krat.

Men da han igjennem Hækkerne brød,
Det bag hans Hast
Som Trudsel og klapprende Tænder lød,
Qvalt Latter udbrast.

Den anden Nat hang Skyerne ned
Som et Sørgeflor,
Liig Døden, trykked bedøvende Fred
Den qvalme Jord.

Og høit i Paladsets Mezzanin,
Hos den jamrende Brud,
Det Lys, som styrede Ynglingens Trin,
Gik tidlig ud.

End svang han sig over det høie Hegn
Med Fuglesving,
Det sukkede i den bange Egn
Saa vidt omkring.

De Mandeltræ'r rystede Duggen af,
Det var deres Graad;
De livsskjede Blomster fandt gjerne en Grav,
Hvor Ynglingen traad.

Men rask han iler til aftalte Maal,
Han alt det seer,
Da sank i hans Bryst det isnende Staal,
Han er ei meer!

O taber, I Træer, det visnende Løv
Paa Ynglingens Liig!
O Blomster, de Kroner i blodige Støv
Nedbøie sig!

Og da den tredie Nat nedsteg,
En Jordefærd
Igjennem de eensomme Gader sig sneg
Ved Fakkelskjær.

For Jomfruens Vindve den stille stod
Et Øieblik,
De alle opstued med Sorrigmod,
Og videre gik.

Da oven fra Mezzaninen det lød
I den ængstlige Nat:
O tøv dog, du Yngling, uskyldig og sød!
De standsede brat.

O tøv dog, du Yngling, saa fauer og from,
Paa Gravens Vei,
Og lad mig først kaste mit Jomfruslør om,
Saa kommer jeg.

Og lad mig først sætte min Liliekrands paa,
Og da for Gud,
Min mildere Fader, i Himmelen staae
Din evige Brud!

Og i det samme hun styrtede sig
Fra oven ned.
I den aabne Kiste laae tvende Liig,
Nu har de Fred.

Det dræbte Barn.

Med røden Kind, med Fiær, der vendte
De silkebløde Duun for Vinden,
Med Falk paa Bryst, med Tømmer spændte,
Holdt paa en Hest, saa let som Hinden,
Ved Borgen Ridderdamen prægtig,
Mens Vindelbroen nedsank vægtig.

Paa vilden Hingst sad vilde Ridder,
Men Svenden paa en ring're Ganger.
I Skov ei hørtes Fugleqvidder,
Fra Green forjoges Vaarens Sanger;
Det grønne Græs, bedækt med Telte,
Om Skoven slog et hvidligt Bælte.

Med Haandtag mødtes, med Pokalen
Til Randen fyldt, den tætte Skare:
Men vældig svang sig over Dalen,
Liig Tordenveir, dog uden Fare,
Fra Taarnets stærkt forgyldte Krone
Basunens dumpe Bryllupstone.

Dog hun, den skjønne Brud, sig fjerner,
Den unge Lok for Vinden bæver.
Hun kalder, og en Skare Terner
Paa hendes Blik alt Foden hæver.
Hun vinker dem fra Lundens Grene,
Og vanker bort med Een allene.

»Saa skal I vifte bort, I Vinde,
Min Vaar, min Ungdomskrands i Mulde!
Saa skal min Jomfrurose svinde,
Beundring skiftes om til Kulde.
Saa skal jeg staae som Rosens Tjørn.
En falmet Viv blandt mine Børn!«

Saa taler hun, den Ternе neier
Sig ydmygst dybt bag Rosesivet.
„Af al den Glæde, Verden eier,
»Min ædle Viv! blev Eder givet.
»Vi andre skal Jer Byrde bære,
»Men I skal leve høit i Ære.«

»O see dog hist bag Egens Blade
Den Qvinde bleg, hvis Barn sig klæber
Som Iglen ved de Brynster flade,
Og suger Blod med hvide Læber.
Som Jomfru var hun frisk at skue,
Syv Børn maae hendes Skjønhed kue.«

Saa talte hun; den Terne hefter
Sit hvasse Blik paa Borgens Lillie.
Hun stander still', hun tænker efter:
„Mechtilde, Viv, er det din Villie?
„Vil i en evig Vaar du gløde?
„Og vil du intet Foster føde?"

Du siger, hvad jeg vil, min Terne.
„Tænk efter vel, hvad du forlanger."
Tænk selv, at du min Sorg kan fjerne!
„Nu vel, jeg dybt i Skoven ganger,
„Jeg bringer En, som vel dig trøster.
„Du gjøre selv saa, hvad dig lyster."

Og da hver Gjest til Borgen iled,
Da Mørket seired over Dagen,
Mens Maanen bleg ved Sciren smiled,
Og dækte den med blege Lagen,
Kun kort før Brudefaklen flammer,
Mechtilde sidder i sit Kammer.

Af Fest og Larm og Angst bedøvet,
Hun mellem Kuld og Hede gruer,
Og skjælvende, som Espeløvet,
Hun seer paa Dørens hvalte Buer.
Da springer op de som for Vinde,
Paa Tærsklen staaer en gammel Qvinde;

En gammel Qvind' med sorte Klæder.
Hun snoer sig sagte som en Slange,
Hun ydmygst hen for Bruden træder.
Hun sagde: vær, mit Barn, ei bange!
Jeg veed din Sorg, og kan den tvinge,
Din Terne monne hid mig bringe.

Du frygter Aldrens hvide Smykke,
Du frygter Børn og Angst og Smerte.
Vær rolig, Barn! de skal ei trykke
Dig tungt just paa dit bange Hjerte.
Du est en ung og deilig Frue,
Og Sorgen bør dig ikke kue.

Hvis paa min Kunst du vilde lide,
Dens Kraft du sikkert engang sanded;
Dog maa du gaae ved Midnatstide,
Hvor Møllens Hjul gaaer rundt for Vandet,
Hvor Strømmen dybt for Slusen falder.
Der vil jeg stande, naar du kalder.

Den Gamle svandt, men halvt kun vaagen
Mechtilde skjalv, forladt af Varme;
Dog snart hun glemte Drømmetaagen
Varmt krysted i sin Brudgoms Arme;
Paa Jagt, paa Gang'ren ved hans Side,
Hun glemte snart sin Angst og Qvide.

De muntre Terner Væven sloge,
Mechtilde sad i Fruerstue;
Da smiled En med Øine kloge:
„Hil være Jer, min stolte Frue!
„Jert Livbaand er for trangt“, hun meldte,
„Vi væve jer et Fruerbælte.“

Da Kindens røde Roser svinde:
„Sligt Ord du vover at fremhære,
„Du frækforvovne Tjenerinde!
„Det er ei saa, det skal ei være,
„Før hvile skal mit Liig paa Baare.“
Da blegned alle Terner saare.

Mechtilde gik i dybe Tanker,
Hun hviler ved sin Husbonds Side;
Med Bæven hendes Hjerte banker,
Og op hun staaer ved Midnatstide.
Mens Ridderen slumrer paa sit Leie,
Hun iler gjennem Borgens Veie.

Hun dreier Portens Laase listig.
Hvert Trin gjenlød fra Borgens Stene.
Hun sænker Broen sagte dristig.
Nu staaer hun alt paa Engen ene.
Hun hører Egens Blade suse,
Og fjernt hun hører Vandet bruse.

Og som hun gaaer, hun seer fremskride
En eensom Vandrer gjennem Skoven.
Han træder frem i Klæder hvide:
„Din Gang mig tykkes heel forvoven.“
Han hæver høit sin Røst: „Mechtilde!
„Hvi gaaer i Natten du saa silde?“

Du kjender mig, skjøndt Mørket truer?
„Jeg kjender dig, og hver din Tanke.“
Saa veed du og, hvi du mig skuer
Paa denne Sti saa silbig vanke.
„Jeg veed, at Natten dig forblinder;
„Gaae ei hvor Bjergets Strømme rinder.“

Og veed du da, som Alting kjender,
Den Smerte, som en Mø maa lide,
Naar Vaar og Ungdom Ryggen vender,
Naar gule Lokker vorde hvide,
Naar Angst og Qval mit Legem saarer
Og slukker Ilets Glands i Taarer?

Naar Varmens kjække Fylde svinder,
Naar ranke Væxt af Fodsler twinges,
Naar Farven flyer fra mine Kinder,
Naar rundt af Børn mit Fjed omringes,
Naar jeg med gustne Kinder sniger
Mig frem til Spot for unge Piger?

„Forvendte Viv! Du kjender ikke
„En Moders Fryd af Børn omgivet;
„Den Ældste gaaer med kloge Blikke,
„Den Yngste slynger sig om Livet,
„Og med et Suk, der sagte stiger,
„Hun hilses mildt af Viv og Piger.“

En Jomfru's Lod mig meer forlyster,
Paa Jord jeg intet bedre kjender,
Høit hvælve sig de unge Bryster,
Hun skjuler dem med fine Hænder.
Hun Haaret i en Fletning foier,
Og Nakken af dens Vægt sig bøier.

»Og troer du ei, at Grenen zirer
»Det store Træ, hvoraf den springer?
»Hver Blomst, der høit i Toppen spirer,
»Sin Moders Roes mod Himlen bringer,
»Og modnes een kun i det Høie,
»Da har du Fryd for al din Møie.«

Jeg attraaer ei saa dyr en Lykke,
Din matte Røst kun lidet frugter.
»Og vil du uden Blomst og Smykke,
»Fortørret, skyde dine Bugter;
»Et saftløst Træ paa Engen ene,
»Foruden Frugt og uden Grene?«

Det være som det vil, mig huer
Min egen Villie dog at følge.
»Og veed du ogsaa, hvad dig truer,
»At i dit Skjød sig alt mon vælge
»Et spædt, uskyldigt Foster stille?
»Det maa du først ved Livet skille.«

Ja, røver det, hvad meer end Livet
Jeg elsker, alt mit Haab, min Lykke,
Det bedste hvad paa Jord er givet,
Min Ungdom og mit Skjønheds Smykke;
Da myrder jeg, hvo mig vil myrde,
Og kaster bort, hvad er til Byrde.

»Er det din Villie fast og rolig,
»Din Villie ingen Magt betvinger,
»Saa gaae! der staaer din Hjelpers Bolig,
»Der staaer hun selv, hvor Hjulet svinger!«
Han iler fra de dunkle Vande,
Men fjernt han seer den Gamle stande.

De stolte Knæ sig ydmygt neie,
Den Gamle aabner lukte Sluse,
Hun viser Vandet andre Veie,
At frit det kan til Møllen bruse.
Med Iil det sine Strømme sender,
Og Hjulet vælter sine Tænder.

Den Gamles Been sig sagte flytte:
»Mechtild! Du mærke paa min Tale!
»Vil du din Sorg mod Ungdom bytte,
»Det maa dit Barn med Blod betale.«
Saa tag det hen! hun sagte siger,
Mens Blodet ræd fra Kinden viger.

Hun føler grant den Gamles Hænder;
De tynge hendes Liv mod Jorden;
Dog snart hun knap sig selv gjenkjender,
Hun rank og smal er atter vorden.
Hun hæver høit af Fryd sin Stemme,
Da kan hun fjernt en Graad fornemme.

Hun frygtsom ind ad Døren triner,
Hun skyder mat tilside Grenen.
Da vorde bleg're blege Miner,
Der drypper Blod fra Møllestenen,
Et Barn sig under Hjulet vender
Og knuses langsomt af dets Tænder.

Da flyder Angers bittre Taare!
Mechtilde bleg til Baaren bæres,
Ved Dag og Nat hun skjælver saare;
Hun stedse meer og meer hentæres.
Hun stedse seer den fæle Qvinde,
Og Blodet under Hjulet rinde.

Hun vorder stedse bleg og bange,
Naar fjernt et Barn hun monne skue.
Hun aldrig tør i Kirken gange,
Og aldrig under Altrets Bue;
Thi høit de fromme Børneklynger
Til Herrens Priis fra Choret synger.

Alt meer og meer slaaer Smerten Rødder,
Tilsidst hun bar sin Sorg ei længer;
Hun synker til sin Husbonds Fødder,
Den sorte Daad fra Læben trænger.
Sin svare Brøde høit hun siger,
Men Riddren ræd tilbageviger.

Med bortvendt Kind han taler ikke,
Til Døren peger kun hans Finger;
Hun aldrig mere seer hans Blikke,
En Terne bort den Blege bringer;
Hun maa fra høie Borg bortvige,
En Gysen for hver Viv og Pige.

Og for de rige Purpurklæder
En haaret Særk bli'er hende givet.
Med blottet Fod hun Veien træder,
En Strikke slynger sig om Livet,
En Hat, belagt med Muslingskaller,
Med side Læg fra Issen falder.

En sparsom Drik kun Tungen qvæger,
Hun eensom gaaer, som til en Brøde;
Hun tømme maa det bittre Bæger,
Hun betler for hver Dør om Føde.
Hver Skjønhed er for længst alt borte,
Saa staaer hun ved Lorettos Porte.

Der staaer den hellige Jomfru's Billed
I Guld og Elfenbeen udskaaret,
Paa Piedestalen høit opstillet,
Til Folkets Andagt ene kaaret.
Det hulde Blik hver Synder trøster,
Et Barn hun mildt i Armen kryster.

Hver Synder monne Naade finde,
Mechtilde synker bleg til Jorden;
Hun kjender i den høie Qvinde
Den hvide Pilegrim i Norden.
Hun og den liden Dreng gjenkjender,
Hun saae ham under Hjulets Tænder.

Den gamle Elsker.

Og naar jeg nu bliver en gammel Mand,
    Og mit Skjæg er hvidt;
Naar Piben jeg holder med stumpede Tand,
    Og hviler mig tidt:

Og naar jeg en lille Paparallot
    Paa Hovedet har;
Og ikke kan læse Aviserne godt
    Foruden Glar;

Og naar du sidder, en gammel Viv,
    Og har glemt din Sang,
Og eier ei mere dit smækkre Liv
    Og din Jomfrugang;

Dit Hoved ligner en Bøg i Høst
    Efter Regn og Blæst;
Du dølger et Liig af dit yndige Bryst
    Med en sort Modest;

Da slumrer jeg engang sødelig ind,
    Og bliver saa blid,
Mens Fluerne surrer omkring min Kind
    Ved Middagstid.

Da kommer en Drøm fra min Ungdomsvaar
    Til min Lænestol,
Efter dig jeg en inderlig Længsel faaer,
    Du Qvindernes Sol!

Da ta'r jeg min Stav, da ta'r jeg min Hat,
    Og vandrer min Vei.
Om dit Huus jeg finder ved Dag eller Nat,
    Det ændser jeg ei.

Jeg vandrer afsted, saa godt jeg kan
Med de vaklende Knæe,
Og drikker af Bækkens det klare Vand
Med min Ryg til et Træ.

Og naar du da strikker med dine Smaa
Ved det store Bord,
Med eet det banker pludselig paa,
Før du veed et Ord.

Da kommer en stikkelig gammel Person,
Hans Tinding er bar,
En underlig, sørgelig, lystig Patron,
To Roser han har.

Den ene sætter han i dit Bryst,
Den anden i sit,
Og seer paa den aldrende Viv med Lyst,
Og hviler sig lidt.

O Lina! huldsalige Lina min!
(Saa raaber han ud)
Lad mig hvile her ved din fagre Ruin,
Før mit Lys gaaer ud.

Og hvor er din Barm saa rund og saa fuld!
Du Sølvergraa!
Du havde vel hundrede Krøller af Guld,
Nu har du saa faa.

Du var en Due saa melkehvid;
Jeg var en Ørn.
Vor Alvor tog den løbende Tid;
Nu ere vi Børn.

„Op lystig! flet os et Silkegarn!
Bæk med Forstand!
Kom lystig i Haugen, du gamle Barn!
Med den lystige Mand.

To Skamler, dem vil vi os sætte paa
 Med barnlig Hu;
Og Sommerfugle, de røde, de blaae
 Dem fange vi nu.

Som Svalen bygger en Rede fiin
 Paa styrtede Muur,
Saa vil jeg nu i det Skjønnes Ruin
 Slaae op mit Skuur.

Og naar de da visne de Roser to,
 Saa visne vi med.
Vi ville da sove tilsammen i Ro,
 I en evig Fred.

De tvende Kirketaarne.

Det var sig Herr Asker Ryg,
Hannem lyster i Leding at gange;
Først træder han i den Kirke liden,
At høre de Ottesange.

Muren var af det gule Leer,
Og Taget det sorte Straa;
Det var sig Herr Asker Ryg,
Misnøiet han saae derpaa.

Det var sig Herr Asker Ryg,
Sit Hoved maatte han bøie;
Loftet det var saa meget lavt,
Og Kæmperne vare saa høie,

Væggen var baade muggen og grøn,
Den havde saa dyb en Revne;
Tiden æder med skarpen Tand,
Saa lidet monne hun levne.

Fort hun gnaver med skarpen Tand,
Dertil hun haver stor Drift;
Alt da voxte den liden smaa Blomst
Udi den Kirkerift.

Alt da snoede den grønne Humle
Sig ad den Kirkeside.
Storken sidder udi Reden strunk,
Og seer hun ud saa vide.

Og hør du kjære Fru Inge!
Du est en Qvinde saa puur!
Ei sømmer det sig at bede til Gud
I sligt brøstfældigt Skuur.

Vinden blæser udi Kirken ind,
Og Regnen ned maa dryppe.
Christus er steget til Himmelens Sal,
Han nøies ei meer med en Krybbe.

Hør du allerkjæreste Hustru min,
Jeg siger dig det forsand:
Op skal du bygge Kirken af ny,
Mens jeg er dragen af Land.

Taget du dække med røde Tegl,
Af Steen du føre den Muur;
Ned da skal du rive saa brat
Det usselig Kirkeskuur.

Tage du saa mit Skarlagenskind,
Af Fløil det vel maa være;
Alt til et Alterklæde skjønt
Du snildelig saa det skjære.

Det var sig Fru Inge,
Hun svared sin Husbond med Ære:
Som I siger, min ædelig Herre!
Saa bør det vel sig være.

Hør du kjære Fru Inge,
Gud haver velsignet dit Liv,
Føder du mig en Søn saa bold,
Da est du en Dannevív.

Føder du mig saa bold en Søn,
Da gjør du mig Tankerne glade;
Føder du mig en Dotter skjøn —
Jeg vil hende ikke hade.

Hør du kjære Fru Inge!
Du est en Qvinde velbaaren,
Føder du mig en Søn saa bold,
Da bygge du Kirken et Taarn.

Føder du mig en Dotterlil,
Da sætte du kun et Spiir;
Ridderen kneiser saa stout og stolt,
Men Qvinden er Ydmyghed Ziir.

Det var sig Herr Aster Ryg,
Han beder sadle sin Hest,
Saa rider han i et Ledingstog,
Som til en Brudefest.

Tredive vare hans Svende,
Og alle med Brynier nye;
Hvor han stedtes i Kampen hen,
De Fiender brat monne flye.

Det stod hen udi Uger,
Ja vel udi Maaneder ni;
Det var sig Herr Aster Ryg
Han feired i alle di.

Det var sig den gjævelig Helt,
Hannem lyster nu hjem at fare;
Hjelmene var af hiin røde Guld,
Hannem fulgte saa faur en Skare.

Der han drog igjennem den Skov,
Da fulgte ham tredive Svende;
Der han kom til Finnesløvlille,
Da red den Herre allene.

Solen skinner om Morgenen rød,
Og Røgen falder paa Græs,
Det var sig Herr Asker Ryg.
Han spored saa vel sin Hest.

Satte den Herre Guldkringlen
Dybt udi sin Gangers Side.
Det vil jeg for Sandheden sige,
Hans Tanker løbe saa vide.

Over den gule Hvedemark
Der kneiser en Bakke grøn,
Bag ved ligger Finnesløvlil,
En By vel stor og skjøn.

Det var sig Herr Asker Ryg,
Han bad vel ved vor Frue:
Give det Gud i Himmerig,
At jeg et Taarn maatte skue.

Det var sig Herr Asker Ryg,
Saa listelig da han loe,
Der han kom paa den grønne Brink,
Da han skued Taarne to.

Over den Kirke stoltelig
De kneised i Luften blaae,
Lærken sang i den Hvedemark,
Mens Solen skinte derpaa.

Tak have stolten Fru Inge!
Hun var en Dannevib;
Hun skjenkte sin Husbond Sønner to
Til Gammen og Tidsfordriv.

Den første af de Sønner to
Den kaldte han Esbern Snare,
Han blev saa stærk som den vilde Bas,
Og mere snel end en Hare.

Den Anden kaldte han Axel,
Han blev en Bisp from;
Han brugte sit gode danske Sværd
Som Paven sin Stav i Rom.

Falden er nu det ene Taarn,
Og Krattet voxer af Gruus;
Axel og Esbern Snare
De taarne det danske Huus.

Mosset dækker den gamle Steen
Alt over hiin sorten Jord;
Axel og Esbern Snare
De hæve sig høit i Nord.

Styrte vil snart det andet Taarn
Alt i den Kirkeby;
Axel og Esbern Snare
De kneiser i evigt Ny.

Christ signe den ædle Dannequinde!
Hun hvilis for Altret i Kirke,
Hun satte tvende mægtige Taarn
Paa Dannemarks Dannevirke.

Hil være den Kæmpe, som seierrig
Hjembrager med stolten Skare,
Og finder i Buggen Tvillinger to,
Som Axel og Esbern Snare!

Tretten tilbords.

Der var en lang Tid stille
I Hjørnegaarden hist.
Gardinerne var' nedhængt'
Og gjorde Huset trist.
Om Natten skinned Lampen
Fra den Syges Kabinet;
Og der den gamle Greve
Har ofte gaaet og grædt.

Nu er der atter oplyst,
Og man kan see derind.
De klare Ruder dæmre
Med et lyst og muntert Skin.
Den gamle Herres Frue
Har første Gang idag
Indfundet sig ved Bordet,
Skjøndt mat endnu og svag.

— En lille Kreds af Venner
Om Middagsbordet sad,
Og gjorde sig tilgode
Med Skjemt og Viin og Mad.
Den blege Frue vugged'
En Pusling paa sit Skjød
Og smilte blidt til Alle,
Imens hun Intet nød.

Ved Bordets anden Ende
Sad hendes Treaars-Glut
Og skjændtes med sin Broder,
En vild og munter Gut.
»Faer! — raabte høit den Yngste —
Har jeg nu ikke Ret,
At vi er' tolv ved Bordet
Med mig og Bro'er Eabet?«

Den Gamle lod sit Øie
Langs Bordet glide ned,
Og sagde: »Vi er tretten;
Din yngste Bro'er maa med.«
— »Hvad? Er vi tretten? — udbrød
Hans svagelige Viv —
Mig bæres for, jeg frister
Ei heller langt mit Liv.«

Og selsomt blev hun grebet
Af uforklarlig Skræk;
Og større Blegbed gjød sig
Om hendes blege Træk.
»Jeg føler mig saa ilde!
Lad mig gaae ind igjen.«
Saa talte hun og vakled
Til Kabinettet hen.

Da standsede ved Bordet
Den overgivne Skjemt.
Den gamle Herres Pande
Var kruset og forstemt.
Og af de tause Gjester
Var Ingen ret tilfreds;
Thi Overtroen sneg sig
Iblandt den hele Kreds.

Men Grevens ældste Datter,
Der i sin feire Vaar
Var viet til sin Husbond
For ikke fuldt et Aar,
Med Rødmen hun sig reiste,
Og tøvende hun gik,
Og standsede sin Moder
Med et undseeligt Blik.

»Vær uden Frygt — hun hvisked —
Den slemme Overtro
Ei denne Gang, jeg haaber,
Forstyrre skal din Ro.

Ved Bordet var vi fjorten.
Her var endnu en Gjæst.
Skjøndt ubekjendt for Alle
Han var mit Hjerte næst.

Den fjortende har siddet
Ved dette Bord med Dig.
Den fjortende blev indbudt
Dengang Du indbød mig.
Og dengang jeg blev mættet,
Blev ogsaa han bespiist,
Og alt det Godes Ophav
Han slumrende har priist.

Din yngste Søn Du vugged
Ved Bordet paa Dit Skjød.
Derved blev Tallet tretten
Og truer En med Død.
Den fjortende Du glemte,
Thi Gud har hørt min Bøn:
Under mit eget Hjerte
Der sad min ældste Søn."

Mester Ole Vind.

Hvor Mure stande nu i Gruus
I Axelstad saa lave,
Der stod engang vor Frues Huus
Alt over Bispegrave,
Der klang saamangt et helligt Ord,
Der viedes i høie Chor
Saamange Guds Udvalgte.

Og det var Mester Ole Vind
Alt med den skarpe Tunge,
Med Aandens Sværd han trængte ind
Paa Gamle og paa Unge;

Det trængte ind til Marv og Been,
Og ramte det en Hjertesteen,
Da maatte Øren klinge.

De Hofmænd ginge spodske ind
Alt paa de høie Stole,
Og dobbelt ivrig udi Sind
Da prækede Hr. Ole;
Han præked om de bløde Skind,
Hvori sig Daarer svøbe ind,
Om Mænd i Kongers Gaarde.

„Jo der, — saa faldt hans hvasse Ord, —
Der skal man Christne finde;
Ja, christen Folk om Drikkebord
Med Kande, Kruus og Qvinde,
Og saa Guds Ord i Hyldekrog,
Hvor, bundet hart i Spændebog,
Det ligger som en Fange.

For Felix vel Sanct Povel kom
At stande mange Gange,
Men hed det: Kydskhed, Lov og Dom,
Saa blev vor Felix bange,
Saa hed det: gaa du kun dit Skud,
Jeg har saa travlt, du skal faae Bud,
Naar jeg faaer bedre Stunder.

Ja vist, Guds Ord skal nok faae Bud,
Naar høflig det vil være,
Og strege ind det sjette Bud,
Det er saa tungt at lære:
Ja, derfor blev Herodes vred
Paa Døberen;| den Høflighed
Guds Ord kan aldrig lære.“

Og der kom Bud fra Kongens Gaard,
(Nu gjelder det, Hr. Ole:
Et dygtigt Tak for Sidst I faaer
Ryk fra de høie Stole).

Og der han kom for Kongen ind,
Da hed det: »Mester Ole Bind!
Hvorom er det, I præker?«

»Om hvad der i min Bibel staaer,
Om hvad der skeer paa Jorden.«
»Hvad præked I da om igaar?
I slog jo ned som Torden.«
»Om hvad der i min Bibel staaer,
Om Synderne i Kongens Gaard.«
»Den Præken gad vi høre.«

Hr. Ole holdt sin Præken om,
Saa brændende i Aanden,
Og der han hardt ved Amen kom,
Han slog til Lyd med Haanden:
»Det var, Guds Død! de samme Ord
Om Løgn og Leflen, Drik og Hoer,
Som i vor Frue Kirke.«

Og der kom Bud fra Kongens Gaard.
(Nu gjelder det, Hr. Ole!
Et dygtigt Tak for Sidst I faaer
Nok fra de høie Stole.)
Og der han kom for Kongen ind:
»God Dag, Vor Præst! nu Mester Bind!
Nu skal Guds Ord til Hove.«

»Nei, ellers Tak, høibaarne Drot!
Det gjør slet ingen gode;
Jeg siger Sandt, og har Kalot,
Men ingen Hofmandsnode;
Man har for Ordsprog hertillands:
Hvad vilde Spurv i Tranedands,
Og Ugle mellem Krager?«

Men det var fjerde Christian,
Og nu han tog til Orde:
»I er en dygtig Præstemand,
Og præked, som I burde:

De Hofmændsnoder lee Vi ad;
Tag tre Kalotter, om I gad,
Og Sandhed vil Vi høre.«

Elskovsbaalet.

Til Hjortlund rider en Riddersmand
Med Frænder og glimrende Følge,
Hans Rygte gaaer over det grønnende Land
Og over den blaanende Bølge:
Men hvad er Navnkundigheds smigrende Rost
Mod et Elskovssuk af en Jomfrues Bryst?

Den Pilegrim ganger sig træt og lam
I Ridderens ældgamle Skove,
De Karper mylre saa tykt i hans Dam,
Paa Markerne mylre hans Plove:
Men hvad er al Jordens Grøde og Guld
Mod et Kys af en Jomfru, deilig og huld?

Syv hundrede pløie den Ridders Jord
Og skue tidt op til hans Slotte,
Syv hundrede sidde derinde ved Bord,
Saa gjerne de Sværdene blotte:
Men hvad er den Vældiges styrende Magt
Mod Elskovs Lænke, om Hjertet lagt?

Hvor Jorden er grøn og Himlen er blaa
Hver Ædling af Elskov skal gløde,
Thi lader Herr Erland til Hjortelund staae,
Den deilige Signe at møde;
Med talende Øie, med rødmende Kind,
For hende træder den Ædling ind.

Hun ydmyg sig reiser, liig Markens Viol,
  I frygtsom Undseelse bøiet;
Han brænder for hende, liig vaarlige Sol,
  Og taler saa kjærligt med Diet:
Da springer det favreste Blomster ud,
Hun bæver, hun smiler — og er hans Brud.

De Gjester sidde ved Viin og Mjød
  Og frydes i Hjortelunds Sale;
Den Brud nedstirrer saa bly i sit Skjød,
  Thi dristig er Ridderens Tale;
Sødt spøgende, drikker han hende til,
Dog en Taageskye staaer for den Deiliges Smiil.

Da helder han sig til den blussende Kind
  Og hvisker blandt Roser, som Vinden:
O siig! hvi er du saa mod udi Sind,
  Og hvi rinder Taaren paa Kinden?
O see dog, (hun stammer) Luen saa blaa
  Ud af din Avindsmands Isse staae!

Lad stande den Lue saa blaa eller rød,
  Medbeileren selv den fortære!
Os varsler den hverken Nød eller Død,
  Mit Hjerte en stærkere nærer,
Den stedse brænder, som Solens Ild,
Og skal overleve dit deilige Smiil.

Mørk sidder den Avindsmand lige for,
  Og bider i blaalige Læber,
Hans Harme foragter det flygtige Ord,
  Som, svindende, saarer, ei dræber.
Han beiled omsonst til den favreste Mø,
Thi sværger den Nidding, at begge skal døe.

De Gjester sidde til Midienat,
  I Bægeret Tiden sig dølger;
Men Brudgommen, længselfuld, reiser sig brat,
  Den jublende Skare ham følger;
Ved Lurenes Klang og Faklernes Blus
Han Bruden hjemfører til eenlige Huus.

Det slaaer, indviet til Elskov og Fred,
  I Lundens dybeste Skygge.
Rundt drysse Træerne Blomster ned,
  Og Sangfugle Rederne bygge.
Der dulmer Smerten i Hjertets Saar,
Naar Linden grønnes og Bogfinken slaaer.

Der fører Herr Erland den Bævende ind,
  Alt Følge han sender til Slottet;
Der seer han ved Maanens blufærdige Skin
  Den hvideste Lilie blottet;
Der beder han dristig, der nægter hun mat,
Og rødmer, skjøndt useet i dølgende Nat.

Omfavnede, synke de ned i Blund,
  Dog vaager den arge Forræder,
I Elskovs hellige, tiende Lund
  Han let paa Fodspidsen træder,
Og fuld af Forbrydelse er hans Barm,
Og fuld af Død er hans grumme Arm.

Medbeileren speider det eenlige Huus,
  Hans Trælle blive tilbage,
Han selv oppuster det mordiske Blus,
  Og synes i Mørket en Drage;
Han lokker Døden af Flint og af Staal,
Og tænder Huset til Elskovsbaal.

Og da nu Luen, indhyllet i Qvalm,
  Lig Snogen i Græsset, hvæser,
Og da nu Vinden, i Asp og i Alm
  Opvaagnende, vildt den omblæser:
Det suser som Ildløs, saa varsler hun,
Ung Erland, stat op af Liin og af Duun.

O sov dog, du Søde, du Hulde, sov ind;
  Saa luun er den favnende Pude;
O sov! Thi det er kun den natlige Vind,
  Som suser i Almen derude.
Saa slaaer han om hende sin kjærlige Arm,
Hun trykker sit Hoved til Ynglingens Barm.

Og da nu Branden sin røde Kam
  Opløfter og Egnen opklarer,
Hun vaagner i Angest og atter ham
  Med bævende Stemme advarer.
Vaagn op, ung Erland! det brænder alt meer,
I Almen derude hvert Løv jeg seer.

O sov dog, du Søde, du Hulde, sov ind!
  Saa sødt ved din Side jeg hviler;
O sov! thi det er kun Fuldmaanens Skin,
  Som lyst gjennem Skyerne smiler.
Og over den Bævendes Ansigt han brat
Linene slaaer og hvisker god Nat.

Og da nu Branden, alt mere nær,
  De hvislende Toppe udstrækker,
Hun ængstelig kaster sig hen og her,
  Og atter den Blundende vækker:
Vaagn op, ung Erland! det bliver saa hedt,
Vort Leie mig synes af Luer redt.

O sov dog, du Hulde, du Søde, sov ind!
  Sov trygt i din rolige Rede!
Min Aande det er, som omspiller din Kind
  Med Elskerens brændende Hede.
Saa trykker han paa den Tvivlendes Mund
Et brændende Kys og synker i Blund.

Men da nu Ilden af Væggen slaaer ud
  I blaalige knittrende Flammer,
Med Døden i Hjertet, den anende Brud
  Fra Leiet opfarer og stammer:
Nu op, min Brudgom, min søde Gemal!
Alt Luen slaaer ind i vor Brudesal.

Fra Leiet han springer saa modig og fort,
  Med Ilden han agter at stride,
Mens hun fra hans Ansigt blæser den bort,
  Og trykkee sig tæt til hans Side:
Som Klippen i Havet, han haard og stum,
Hun hænger ved ham, liig Sølverskum.

Da Skjebnen han skuer, han raaber ud:
  Her Luen og Mordet dernede!
Men høit i Himlen en straffende Gud,
  Som skuer min antændte Rede!
Her frelser ei Taarer, her frelser ei Staal,
Dø, Søde, med mig, det er Elskovs Baal!

Da stønner den Omme: o Marter! o Qval!
  Som skaaner for langsomt at dræbe!
Min Læbe brister — o søde Gemal!
  Aand kjøligt paa bristende Læbe!
Aand tidt og kjøligt, imens jeg mit Haar
Over dit gløbende Ansigt slaaer.

Med Haaret hun dækker hans Ansigt til,
  Hans Aande den Martrede kjøler,
Da bliver selv Luen medlidende mild,
  Med bortvendte Toppe den nøler,
Men Taget styrter i knusende Fald —
Velsignede Død! du er uden Qval.

Revuen.

Faderen.

Leirens Linie Høi og Dal bekrandser;
Vaabenføre Mænd i Ridderspillet
Prøve Kraft og Kunst med Sværd og Landser,
Vente Seirens Priis af Fyrstens Hænder.

Hør, Musikken over alle Marker
Kraftigt klinger; see, hvor Staalet blinker,
Og din raske Skimmel staaer og sparker
Utaalmodig med de hvide Sokker.

Du staaer eensom mod Kanonen bøiet;
Verdens Farve for dit Syn er svunden.
Skjøndt saa taus, du røber dog med Øiet
En usynlig Hær af mørke Tanker.

Sønnen.

Længe Verdens Lys for mig var slukket;
Snart man tæller mine Tankers Hære;
Tæt mit Hjertes Kammerdør er lukket;
Der et eenligt Billed kun er hjemme.

Hun med den uendelige Blidhed,
Naar hun mildt fra Guldkarreten hilser,
Nakkens, Armens næsten hellige Hvidhed;
Hun, hvis Pande som en Lilie skinner;

Hun med hine brune Krøllers Brimmel,
Hun, hvis Tanker ere tause Digte,
Hun, hvis unge Liv er Glædens Himmel,
Hun, hvis Drøm er skjønne Malerier;

Hende har jeg overmodig kaaret
Til mit Hjertes hemmelige Dronning,
Skjøndt hun bærer høit paa Hovedhaaret
Ak! en Kreds af store Diamanter.

Faderen.

Længe har jeg læst din stille Kummer
Paa din Kinds foranderlige Roser.
Ogsaa har du tidt i flygtig Slummer
Fyrstedattrens Navn med Længsel stammet.

Ikke dog en kraftig Yngling synker,
Overvældet reent af Skjønhedsglandsen.
Kreaturet kun veemodigt klynker
Ved at see de blanke Maanestraaler.

Kreaturet sig i Smerte vaander,
Hyler ved en liflig Harpes Toner;
I sin dunkle Længsel efter Aander
Ikke det sit blinde Savn begriber.

Ogsaa Skjønheds Præster ere Helte;
Ikke ved en himmelsk Aabenbaring
Blød en Kunstner vil i Taarer smelte;
Feig han ei bedække vil sit Ansigt.

Ei det stærke Lys hans Øie blænder,
Ufravendt han efter Synet stirrer,
Med et modigt Bryst og travle Hænder
Hvert et Træk han efterligner trolig.

Ja, om selv i Tornebuskens Luer
Ham Jehova vise vil sit Aasyn,
Ikke som en Træl den Kjække gruer;
Paa den høie Røst han agter freidig.

Hvis du taale kan det Skjønnes Flammer,
Gives det dig hen til Arv og Eie;
Dybt i dine Tankers lyse Kammer
Gjæster det dig kjærlig og fortrolig.

Sønnen.

Smuk din Tale lyder og alvorlig
Som en Broders til en yngre Broder.
Dog — tilgiv mig — vist du feiler storlig,
Hvis med eget Maal mit Sind du maaler.

Du er liig en Helt i Oldtids Fabler,
Landets første Mand i Raad og Gjerning:
Fiendeskaren kaster sine Sabler,
Naar paa Stridens Mark den seer dit Aasyn.

Ares liig i Reisning og i Stemme,
Sidder du med Sværdet paa din Ganger.
Aldrig var du dog paa Jorden hjemme,
Fremmed er for dig dens bedste Rose.

Skjøndt min Moder var saa favr og yndig,
Fandt i dig hun kun en blid Beskytter:
Du blandt Jordens Børn er mild og myndig,
Men i Drømmes Verden er du Fyrste.

Du er aldrig glad, et Alvorsstempel
Sidder paa dit Bryst, som paa Kronions.
Sværmerisk du tidt i Skovens Tempel
Eensom taler høit med Alnaturen.

Skjøndt min Ærefrygt er meer end sønlig,
Troer jeg ofte, du med Anger brydes,
At en Vægt paa Brystet, stor og lønlig,
Bort har drevet dig fra Livets Haver.

Mig behersker Jordens bedste Lilie
Ikke Tankens Hørn og Gravens Urner,
Ikkun landsforviist og mod min Villie
Flygter jeg til Drømmens mørke Rige.

Aldrig dog mit Haab jeg vil forsage;
Fyrstediademet ei mig skræmmer;
Tithon fik Aurora til sin Mage;
Under Purpur banker ogsaa Hjerter.

Faderen.

Arme Daare! slip da Haabets Anker,
Følg din Faders Fjed til Drømmens Rige.
Visfnok under Purpur Hjertet banker —
Fly til Tankens Hørn og Gravens Urner.

Hun med den uendelige Blidhed,
Naar hun mildt fra Slotsaltanen hilser,
Nakkens, Armens næsten hellige Hvidhed,
Hun, hvis Pande som en Lilie skinner;

Hun, med hine brune Krøllers Vrimmel,
Hun, hvis Tanker ere tause Digte,
Hun, hvis unge Liv er Glædens Himmel,
Arme! viid, hun er din Faders Datter.

Schweitzeren.

„Farvel, du gamle Qvinde! nu gaaer jeg, mens jeg kan,
Til Kongen udi Frankrig, han eier et sjeldent Land.

Hans Hofmænd drikke Vinen af blinkende Pokal,
Den drikke og de Vægtere, der stande ved hans Hal.

Han eier Guldklenodier, dertil de Perler hvide,
Dem skjenker han de Krigsmænd, der hjelpe ham at stride.«

— »Ak, Hugi! hvis du reiser og vinder noget Guld,
Det er ei værdt saameget, som det forteste Muld.

Som det forteste Muld under sommergrønne Lind,
Og som den vilde Vipstiert, der i Gaarden flyver ind.«

— »Ak, Moder! den vilde Vipstiert den flyver ind og ud,
Den elsker sine Vinger, og hader Vinterslud.

Og alle de smaa Fugle, der flyve ad Marken hen,
Slet Ingen lærer dem Veien, de komme dog igjen.«

— Saa drog han til Frankrig og tjente Kongen tro,
Han mangled ikke Guldet, dog var han sjelden fro.

Om Vinteren han sukked, naar Isen laae paa Vand,
Da ønsked han sig Vinger, at flyve til sit Land.

Om Sommeren han sidder med Haanden under Kind,
Saa tankefuld betragter han den sommergrønne Lind.

— »Og hør du vilde Vipstiert, mig tykkes, at engang
Jeg saae dig bag Bjerget og hørte din Sang.

Du qviddred, som du pleier, og vendte din Hals,
Det kan jeg vel erindre, dit Qvad var ei tilfals.

Du vendte dig hvert Dieblik og kom i Gaarden ned,
Flyver du did ad Aare, saa tag min Hilsen med.«

»Jeg fløi derfra og fløi dertil, og sang om Lindeblad,
Der sad en gammel Qvinde, hun aldrig var glad.

Jeg fløi derfra og fløi dertil et andet Aar igjen,
Da bare de den Gamle til Kirkegaarden hen.«

Den næste Vaar begyndte de Konger en Kiv,
Det maatte mangen Ungersvend betale med sit Liv.

De stærke Skarer mødtes ved Alpernes Fod,
De stridvante Landser vilde lædske sig i Blod.

Da sank de blege Krigsmænd som Løvet i Høst,
Blandt dem den unge Schweitzer med gjennemstunget Bryst.

Den næste Dag drev Hyrden sit Qvæg bag Bjergets Top,
Og leged paa sit Alpehorn, da vaagned Hugi op.

Og Hyrden leged anden Gang, da smiled Hugi blidt:
„Nu hørte jeg de Toner, jeg tænkte paa saa tidt.“

Og Hyrden leged tredie Gang, da Hugis Øie brast,
„Nu føler jeg tilvisse, jeg kommer hjem ihast.“

Liden Kirsten.

De Bølger rulle saa tungt afsted,
Liden Kirsten stander ved Havets Bred,
Hun stirrer saa dybt i Bølgen blaae,
For at see, hvad aldrig forhen hun saae
Alt i de kjølige Bølger.

Ak var det dog sandt, hvad min Fader har sagt!
Der lever i Havet en ukjendt Magt.
De bygge og boe i den dybe Grund,
De leve saa trygt paa Havets Bund
Alt i de kjølige Bølger.

Der stander en Borg saa vid, saa stor,
Og Himlen er som et Sølverflor,
Og Sol og Maane af røden Guld,
Og Marken af tusinde Perler fuld
Alt i de kjølige Bølger.

Et Væsen boer i den dybe Borg,
Det kjender, som jeg, til Fryd og Sorg;
Et Menneskehjerte slaaer i dets Bryst,
Det føler en evigt vexlende Lyst
Alt i de kjølige Bølger.

Og om den Havmand saa meget veed,
Saa kjender han ogsaa til Kjærlighed;
Da har han sagtens elsket engang,
Og stiller sin Længsel ved Harpens Klang
Alt i de kjølige Bølger.

Du Havmand! vær mig god og huld,
Jeg bliver, jeg bliver saa længselfuld;
Mit Hjerte føler en ukjendt Ild,
Den brænder saa stærkt, jeg slukke den vil
Alt i de kjølige Bølger.

Liden Kirsten synker paa Havets Bund,
Men Havmanden kysser den Rosenmund;
Han aabner hende sin vaade Favn,
Hun nævner sagte sin Frelsers Navn
Alt i de kjølige Bølger.

Knud Lavard.

I Haraldsted sad Hertug Knud
I Julefestens Dage,
Ved Aften treen i Sal et Bud,
Og talede saa fage:
O hør mig nu, Hertug Knud!
I komme flux i Skoven ud,
Kong Magnus Eder bier.

Og det var Eriks bjerve Søn,
Saa brat han sprang fra Borde,
Men Ingeborg ham drog i Løn,
Og saa tog hun til Orde:
I ride ei, min Herre god!
Thi vist det gjælder Eders Blod,
Kong Magnus vil jer svige.

Ei er jeg som en Qvinde ræd,
Og Magnus er min Frænde!

Saa talte han, men Qvinden græd,
Og bad i stor Elende:
O! drag ei i den onde Færd!
Men tænk paa Fostret, som jeg bær
For Eder under Hjerte!

Han klapped hende under Kind,
Og sagde: vær ei bange!
Men der hun saae ham stolt i Sind
Heel vaabenløs at gange,
Med Graad og Suk da gik hun hen,
Og spændte Sværdet ved hans Lænd,
Bad ham med Gud at fare!

Og det var hellig Hertug Knud,
Og Sivard, Saxlands Sanger,
De rede flux af Byen ud
Alt paa den rappe Ganger.
Men der de rede hen ad Snee,
Fru Ingeborg hun tyktes see
Om Jord et Jordelagen.

Og der de komme ud fra By,
Tog Sivard til at qvæde,
Saa sørgelig det klang i Sky,
At Knud han maatte græde,
Om Grimhilds Svig var lagt det Qvad,
Der hun tillaved blodigt Bad
For sine Brødre baade.

Heel fager er den gamle Sang,
Saa mæled Knud den Blide,
Men alt for ynkelig den klang
Dog her ved Nattetide;
Saa hug han Sporen dybt i Hest,
Og red, alt som han kunde bedst
Sit Dødningridt til Skoven.

Fru Ingeborg saa eenlig sad
I Salen med stor Qvide,
Og inderlig til Gud hun bad,
De Taarer fløde saa stride;

Men der det var ved Midienat,
Da banked det paa Døren brat,
Dog ingen var derude.

I Blod og Bryst en Rædsel foer
Og stemmed hendes Aande.
Som uden Liv hun sank til Jord
Udi sin store Vaande,
Og det var i den samme Stund,
Da dræbtes Knud i mørken Lund
Af Magnus og hans Svende.

Saa myrded de den Herre from,
Det Gud tilstede vilde;
Til Vidne om hans Helligdom,
Udsprang saa klar en Kilde';
Men hver en Stjerne flygter ræd
Fra mørke Skov, fra Haraldsted,
Hvor Magnus slog sin Frænde.

Havfruen.

„Fisker ved din Baad paa Sandet,
Hvorfor sliber du din Kniv?
Siig, hvad slæber du af Vandet
I dit Næt med Tang og Siv?“

„Ei Aborrer, unge Frue,
Ingen Ret for Dug og Disk;
Havets Slange vil I skue
I mit Garn, en sjelden Fisk.

Denne Gang i Bølgen brak hun
Roret af min Jolle kuns,
Men ifjor min Broder trak hun
Med sin hvide Arm tilbunds.

Mat hun gisper alt og bløder —
Vend Jer bort — med Hevnens Lyst
Nu for sidste Gang jeg støder
Kniven i den Falskes Bryst.“

„Holdt, du Grumme! seer du ikke,
At hun aander, Brystet gaaer,
See, o see! medynksom slikke
Bølgerne de grønne Haar.

Blodig snøret, gjennem Vandet
Har du Arm og Skulder slæbt;
Bleg hun synker hen paa Sandet —
O, hun døer, af Luften dræbt!

Kom! jeg er din Herres Frue;
Ud paa Dybet, flux afsted!
Skjøndt de sorte Skyer true —
Tag din Aare, jeg gaaer med!

Kom! den fangne Havets Datter
Roe med sagte Kast vi frem,
Til i høie Bølge atter
Hun kan synke til sit Hjem.“

Lynet viste Fiskermanden
Veien paa den sorte Sø.
Mulmsort steg ved Himmelranden
Skyerne om Hav og Ø.

Dog de naaede hjem til Landet.
Men paa Borgen Thora gjøs
For sin Mand, som var paa Vandet,
Hvor de vilde Bølger fnøs.

Mørket kom. I Blæst fra Svalen
Stirred hun i Nattens Gru.
Trin da drøned gjennem Salen:
„Fagre Thora! sover du?“

„Er det dig, min Erik? eller
Kalder kun din stærke Røst
Mig fra Gravens vaade Kjelder?
Kom — her er jeg — til mit Bryst!

„Intet Gjenfærd, Thora! stamper
Til dit Leiested i Nat
Ved de halvudbrændte Lamper —
Giv mig Munden, tag mig fat!“

„Ha, du kommer fra de Døde!
Drivvaad, kold, affjælet nys!
Men jeg elsker dig, du Søde,
Og her har du mig, mit Kys!“

„Ja, vel isne mine Hænder,
Og min Røst er dyb og mat;
Men for dig, skjøn Thora, brænder
Hjertet som vor Bryllupsnat.

Stormens Hviin og Bølgeslaget
Drev os paa det lumske Sand.
Jeg og Mine sprang fra Vraget,
Tænkte vel at naae til Land.

Men de blev, de blev derude
Paa det friske, høie Hav;
Mit Farvel, hvor Storme tude,
Fik de med i dyben Grav.

Døden sang alt for mit Øre.
Dig, min Viv, jeg tænkte paa.
Ei min Arm jeg kunde røre,
Stiv af Svømning, kold og blaa.

See, da greb mig under Brystet
Hænder dybt fra Nøkkens Hjem,
Og af bløde Arme krystet
Førtes jeg paa Havet frem.

Ved de stærke Glimt paa Himlen
Saae jeg Jomfrubarmens Snee,
Saae jeg midt i Bølgevrimlen
Hendes Perletænder lee.

Saae jeg hendes glatte Skuldre,
Hendes sledske Ansigtstræk,
Den forføreriske Huldre! —
Og jeg stødte hende væk —

Stræbte svømmende mod Landet,
Kraft jeg havde for en Stund, —
Men hun slap ei, før i Vandet
Jeg fornam den faste Grund.

Kom! Nu glemt' er Storm og Kampe!»
— Thoras Hjerte heftig slog —
Og han slukte Nattens Lampe.
Længer bort Uveiret drog.

Uffe hin Spage.

Vermund gammel var og graa;
Træt' af mange svare Krige
Sad han hjemme i sit Rige,
Blind, med Purpurkaaben paa.
Skjalden monne Harpen slaae;
Naar han sang om svundne Dage,
Vendte Mindet flux tilbage,
Og det blinde Øie saae.

Saxers Konning, stolt af Sind,
Listig for sin Magt lod sørge,
Sendte Bud, lod Vermund spørge:
«Kan Den herske, som er blind?»
En Herold i Salen ind
Traadte frem for Kongens Throne,
Hvor han sad med Spiir og Krone
Og med Haanden under Kind.

«Fred med Danmarks gamle Drot!
Hid til dig mig Sverting sender.
Uden Sværd ved dine Lænder
Taus du sidder paa dit Slot.
Mon det er for Riget godt,
At en kraftløs Olding bukker
Under Kronens Vægt, og sukker?
Gjør da Navnet Kongen blot?

Dette er min Herres Bøn,
At du flux ham Thronen rømmer,
Som det sig en Olding sømmer,
Lever hen din Tid i Løn,

Eller ogsaa at din Søn
Mod min Konnings Søn uddrager;
Hvo da Seierskrandsen tager,
Tager ogsaa Kronen skjøn."

Uffe, saa var Sønnens Navn,
Gjorde Kongen tidt bedrøvet;
Mælet var ham plat berøvet.
Tunge, smertelige Savn!
Hjemme, Arm med Arm i Favn
Stille sad han, ei sig rørte;
Stor han var, men aldrig førte
Sværdet end til Landets Gavn.

Kongen ud i Taarer brast.
"Maa jeg sligt mig lade sige?
At i fordums Kamp og Krige
Slog jeg drabelig og fast.
Hvi er svundet nu med Hast
Livets Kraft som Dagens Straale?
Magtesløs jeg nu maa taale
Mine Fienders Overlast.

Fuldtvel snilde Sverting veed,
At mig mine Kræfter skuffe,
At min Søn er stum, at Uffe
Er min Ulykkalighed.
Odin seer fra Hlidskjalf ned!
Blind jeg vil i Marken møde.
Den som Nidding er, skal bløde.
Bring din Husbond den Besked!"

"Herre!" lød Heroldens Svar,
Sømmer det sig Svertings Vælde,
Kraftesløse Gubber fælde?
Slig en Seir var vunden snar.
Send den Arving, som du har.
Lad ham ud i Kampen drage,
Lad ham efter Sværdet tage,
Før han efter Spiret taer."

Alle Kongens gode Mænd,
Støtted til de brede Sværde,

Monne moxen sig forfærde,
Stirred taus til Sønnen hen.
Odin før var Landets Ven,
Værned om vor gamle Ære,
Skal nu denne Skifting være
Morderen, som qvæler den?

Som nu Blikket hen i Løn,
Med Fortrydelse og Lede,
Med Forbittrelse og Vrede,
Vendte sig til Kongens Søn,
Foer en Rosenfarve skjøn
I hans Ansigt op og malte
Kinden rød og Læben talte
Førstegang, ved Folkets Bøn:

»Sikkert Sverting skal fortryde,
Al den Haan, han viste mig.
Sandelig, jeg siger dig!
Ei min Stang hans Søn skal bryde;
Men vil han mit Hjerte fryde,
Lad ham end til dette Værk
Bringe med en Kæmpe stærk.
Begges Hjerteblod skal flyde.«

Høist forbauset ingen Mand
Kunde sin Forundring hemme,
Da de hørte Uffes Stemme,
At han tale var istand;
Thi fra første Ungdom han
Mægted ei et Ord at sige,
Og nu talte han tillige
Kjækt og fagert for sit Land.

Saxeren i Skjægget loe
Over den forvovne Tale;
Men i alle Kongens Sale
Blev man lystelig og fro.
Han vil stride Een mod To!
Han, hver ærlig Kæmpes Kummer,
Han er vaagnet af sin Slummer!
Skaffer Kongens Arne Ro?

Bort fra Dannerkongens Hal
Gik Herolden med sit Følge.
Kongen kunde ikke dølge
Egen Fryd blandt Glædens Gjald.
„Du, som lød dit tappre Kald,
Du, som ender Vermunds Qvide,
Du, som Een mod To vil stride,
Dig besynge skal min Skjald!

Min ulykkelige Søn,
Stum af Fødsel, svag af Evne,
Som sin Fader ei kan hevne,
Leve skal sin Tid i Løn.
Du bønhørte Svertings Bøn,
Du skal arve Vermunds Throne,
Bære denne gyldne Krone,
Denne Purpurkaabe skjøn.“

Da nu i det gyldne Mor,
Kongen saa at tale hørtes,
Hver en Kæmpes Hjerte rørtes.
Ak, den blinde Gubbe troer,
At ei Sligt i Sønnen boer!
At det er en Andens Stemme!
Lad os da hans Smerte hemme,
Flux med glade Trøstensord.

Det er eders egen Æt,
Herre! lød i Kongen Sale;
Han er viis og han kan tale,
Han har Æren ei forgjet.
Han sin Fader skaffer Ret.
Det var ham, som Ordet sagde.
Ilden, det i Diet bragte,
Vidner han vil holde det.

Da Kong Vermunds Taare randt;
Knæet vakled, Læben bæved;
Did han sine Hænder hæved —
„Ak! I fare vel med Tant?
Men hvo ei sig grum forbandt
Med min Fiende, han ei nøle;

Bring ham hid, at jeg kan føle,
Om I ogsaa taler sandt."

Da nu Uffe rolig stod,
Stor og stærk og føer af Lemmer,
Og iblandt de andre Stemmer
Høit sin Stemme klinge lod;
Ravede til Thronens Fod
Kongen ned, sin Haand han lagde
Paa hans Skulder, græd, og sagde:
"Ja det er mit Kjød og Blod!

Siig mig Elskte! uden Blu,
Hvi fra dine Barndomsdage,
Uden Fryd og uden Klage,
Om saa stille vandred du?
Stod, min Søn, da ei din Hu
Til den tause Ro at bryde?
Til din Røst at lade lyde
I Naturens Røst, før nu?"

"Fader!" — saa var Sønnens Svar, —
"Sjelden ei min Tunges Lænker
Dine Fienders Raad og Rænker
Pludselig opdaget har.
Mens i Kraft du Kronen bar,
Var min Røst til ingen Nytte;
Nu først kan den understøtte
Haanden, som til Værge taer.

Bringer hid, I raske Helte!
Flux et Harnisk og et Skjold;
Og en Glavind, stærk og bold,
Binder hurtig ved mit Belte.
Ravnen skal ei længe svelte,
Kommer Sverting for min Arm.
Han skal føle Uffes Harm,
I sit Blod han sig skal vælte.

"Dernæst du mig ogsaa sige,"
Vedblev Gubben i sin Tale,
"Hvi du her i disse Sale,
Uforsøgt i Kamp og Krige,

Mssed To fra Saxens Rige?
Hvis nu Begges Blod ei flød?
Ak, min Søn! det blier min Død,
Hvis du maa for Magten vige.«

Hertil svared Uffe saa:
»Jeg den Skam vil nu aftvætte,
Som os Viggo før og Kette
Ubesindigt førte paa;
Da de mon Atisle slaae,
To mod Een, mod Kæmpe-Tro,
Jeg vil stride Een mod To,
Saa skal Rygtet glemt forgaae.«

Ind i Hallen nu med Hast
Man en prægtig Brynie bragte,
Om det brede Bryst den lagde,
Snørte den til Skuldren fast.
Ringen sprang og Pladen brast!
Thi den fulde Barm, i Trængsel,
Taalte ei sit snevre Fængsel,
Den uvante Vaabenlast.

Nu en Brynie, gjort af ny,
Støbt af Jern, man om ham spændte.
Men da Uffe Kroppen vendte —
Bred han sønder den, som Bly!
Kongen hørte dette Gny.
Da ham Sagen kom for Øre,
Lod han den af Salen føre,
Og sin Søn en anden flye.

Men da den nu ogsaa snart
Revned over breden Skulder,
Da hver Pandser-Ring med Bulder
Brast, og intet Baand blev spart:
Da det glat var aabenbart,
At han Intet kunde føre,
Hvis han skulde Kroppen røre;
Skjøn, men fast af Kæmpe-Art!

Da blev Kongen heel bedrøvet,
Kaldte paa sin Kammersvend;

Sagde: »Gak til Skabet hen!
Hent mit Harnisk ufortøvet,
Og min Hjelm med Egeløvet,
Og mit lange stærke Skjold,
Til den kjække Yngling, bold,
Brøster det — er alt berøvet!«

Og den gamle Kæmpe gik,
Aabnede den lukte Kiste;
Og en Rustning flux sig viste
For det vidbelysine Blik.
Stærke Nagler, Prik ved Prik,
Lyste fra de gyldne Plader.
Tykke Skæl sad tæt i Rader
Og sin Glands af Sølvet fik.

Hvælvet var den over Barm,
Asa-Thor i Guldet lued,
Bister han til Jorden skued,
Høit fra Himlen paa sin Karm.
Med sin Hammer i sin Arm,
Med sit dobbeltsnoede Belte
Vinkte han de vrede Helte
Flux til Kampens stolte Larm.

Bagtil var den reen og blank,
Ei den mindste Rift og Skramme
Gjorde Vermunds Daad tilskamme,
Smal den ned i Midien sank.
Til en Kæmpe føer og rank
Var den gjort, ved stærke Lænder
Funkled steenbesatte Spænder;
Til en Herre fri og frank!

Hjelmen gylden, tung og lukt,
Var ei Dannished berøvet;
Ovenfor i Egeløvet
Ydun vandt sin skjønne Frugt,
Som saa herligt og saa smukt
Voxer hist i Asers Have,
Er Udødeligheds Gave,
Lige sød af Smag og Lugt.

Skjoldet hvælvet, langt og stort,
Tungt selv for en Kæmpe tapper,
Var med stærke Kobber-Knapper
Rundt besat, og kunstigt gjort.
Endnu aldrig giennembort,
Var det Sværdets Slag en Tøile;
Indenfor, den stærke Bøile
Blødt med Zobelskindet for't.

Blev nu disse Vaaben bragt
Frem for Dagens lyse Flammer,
Efter at i mørken Kammer
Mange Aar de havde lagt.
Uffe tog den gyldne Pragt,
Og hver Helt, som var tilstede,
Halv med Frygt og halv med Glæde,
Gav nu paa hans Gjerning Agt.

Og med Fryd Enhver da saae,
At de Hoser, sølverhvide,
Sadde rundeligt og fide.
Dernæst tog han Hjelmen paa.
Op han monne Nettet slaae,
Og de gule Lokker rulled
Rigt og deiligt ned fra Guldet.
Det var skjønt at see derpaa!

Men da nu det Harnisk blankt,
Fast han vilde om sig spænde,
Og sig derpaa vilde vende —
Mærkte han — det var for trangt!
Heller ikke noksom langt!
Og idet han sig mon vride,
Brast den i den ene Side,
Og han drog sin Aande angt.

Kongen hørte Pladen briste,
Luften blev med Klage blandet!
Ingen bedre var i Landet.
Denne Prøve var den sidste.
Da nu Ingen længer vidste
Mindste Raad, da sagde Uffe:

Frygten skal mig ikke skuffe,
Lykken bør man altid friste.

Kalder hurtig fra sin Esse
Hid den sorte Smed i Hast,
At han med sin Hammers Last,
Brynien her kan sammenpresse.
Lad ham nogle Nagler hvæsse,
Og dem rundt om Kløften slaae,
Saa vil jeg i Kampen gaae.
Lette Vaaben ei belæsse.

Treen nu ind, med hurtig Gang,
Efter Sønnens kloge Tale,
Flux en Smed i Kongens Sale
Med sin Hammer og sin Tang.
Jernet imod Guldet klang;
Og den høie Hvælvings Brag
Gientog lydt hvert Hammerslag,
Mens han Brynien sammentvang.

Da den nu med megen Møie
Halv igjen var bragt istand,
Sagde Kongens Søn: »En Mand
Regner ikke Alt saa nøie.
Jeg forsigtig nu maa bøie
Over Skaden snildt mit Skjold.
Giv et Sværd nu i min Vold,
At min Fiende det kan døie.«

Mangt et stærkt og fagert Sværd
Bragtes nu med sleben Klinge,
Men naar han det vilde svinge —
Sprang det i hans Hænder qvær!
Da nu Kongen denne Færd
Fik af sine Mænd at vide,
Drog han Sønnen til en Side
Hemmelig, og talte der:

»Elskte Søn! For Sværdets Savn
Skal du ikke dig bedrøve.
Flere her du ei skal prøve;
Eet jeg kjender, Skrep, ved Navn,

Som i Jordens dybe Favn
Ligger langt fra Sol og Dag.
Der jeg selv det gjemte, svag,
Da det var ei meer til Gavn.

Kostbar Klingen er og stor.
Vist i hine fjerne Bjerge
Gav mig det to kloge Dverge,
Smedet under sorten Jord.
Udi ingen Kjæmpes Gjord
Stikker Sligt, thi lod jeg skjule
Det i Jordens dybe Hule.
Blomster over Skatten groer.«

Lod sig dernæst hemmelig
Nu den gamle blinde Gubbe
Føre hen, hvor tør en Stubbe
Over Jorden hæved sig
»Dette Træ er sat af mig!«
Sagde Kongen, da hans Fod
Stødte mod den visne Rod.
»Her er Vaaben, Søn! for dig.

Tag du nu i Hast din Spade;
Grav saa med Forsigtighed,
Til den støder klangfuld ned
Mod den haarde, blanke Plade.«
Uffe gjennem Jordens Flade
Grov nu, paa sin Faders Bøn;
Varsom var den stærke Søn,
For sit Vaaben ei at skade.

Op fra Markens kolde Skjød
Skarpen Spade Jorden flytted,
Uffe stirred, Kongen lytted?
Endnu intet Vaaben lød.
Mere dybt at grave bød
Gubben nu, og see en rusten
Glavind, udi Hjaltet brusten
Frem sig gjennem Muldet brød.

Kongen hæved fro sin Røst:
»Nu du Vaaben har i Hænde,

Som du kan mod Fienden vende.«
Trykte Sønnen til Bryst.
Ham var det kun liden Lyst
Med sligt Sværd i Kamp at drage;
Taug dog, for ei bort at jage
Gubbens allersidste Trøst.

Men da han tillige saae
At hans Glavind, løs af Ælde,
Let i Kampens stærke Vælde
Lod sin Tunge sønderslaae,
Vilde han dog prøve paa
Kraften, mod et Træ, som ene
Stod, og strakte sine Grene
Grønt mod Himlens stille Blaae.

Da Kong Vermund nu fornam,
Hvad hans Søn forsøge vilde,
Sagde han: »Da var det ilde,
Om min Skrep mig gjorde Skam,
Fordum var den sjelden tam;
Ikke troer jeg, dette Gjemme
Mægtet har dens Kraft at hemme
Og dens Eg at gjøre lam.

Lad da fare sligt Forsøg,
Skjebnen kun derved du frister;
Thi hvis denne Glavind brister,
Flyer vort sidste Haab som Røg.
Som en rovbegjerlig Høg
Vist den styrter paa sit Bytte.
Lad da Sligt, som hverken nytte
Kan for Alvor eller Spøg.«

Ynglingen betænksom stod.
Med en Brynie kort og brusten,
Med en Glavind løs og rusten
Ud han skulde gyde Blod. —
Dog forsvandt ei Heltens Mod!
Muntert sang den vevre Lærke;
Hjem fra Marken gik den Stærke,
Med sin Fader, Fod for Fod.

Og en Hær blev sammenkaldet,
For at gaae mod Svertings Hær,
Hen til Eideren, for der
At bedømme Vaabenskraldet.
Piben lød og Luren gjalded,
Standsed ved den brede Flod.
Paa den anden Side stod
Svertings Mænd, alt vis paa Faldet.

Men ret som et enkelt Frø,
Der paa Heden er at skue,
Voxed til en eenlig Tue,
Stod i Elven midt en Ø.
Hverken Hustru eller Mø,
Kjæmper ene den betraade,
Hvergang Sværdet skulde raade
Og en Bersærk skulde døe.

Hen til denne Holm nu foer
Uffe med sin gamle Fader,
I de brustne Pandserplader
Og med Sværdet i sin Gjord.
Saxerne ham Døden svoer.
Begge, fra den anden Side,
Mon de ham imøde stride,
Paa den elv-omflydte Jord.

Vermund Kong, den gamle Mand,
Var i Hjertet heel urolig:
„Ei med Vaabnene fortrolig
Er min Søn. Ak falder han!
Sætter ved den bratte Strand
Stolen med sin Hynde blød.
Mærker jeg min Uffes Død,
Styrter jeg mig ned paa Stand.“

Blev nu med et roligt Mod
Sværdet flux fra Hoften revet,
Ind, hvor Kredsen vidt var strevet,
Kjæmperne man træde lod.
Ilden i den Gamles Blod
Selv den hvide Lok forynget,

Vildt den sig for Stormen slyngte
Hen, som Elven ved hans Fod.

Uffe, rolig, stærk og kold
Traadte da saa trøst og fro
Mod de vrede Saxer to;
Hver en Kjæmpe stærk og bold.
Ind paa ham med megen Vold
Hug de nu mens Øiet brændte;
Da sin Skrep ei Uffe kjendte,
Bødte han kun med sit Skjold.

Kongen hørte Fiendens Hug
Hart mod Sønens Vaaben klinge,
Som med Skjoldets haarde Ringe
Skjermed sig, og med sit Buk.
Vermund gav et ængstligt Suk.
Længet ud til vilden Strand
Trak sin Stol den gamle Mand,
Løsnede sin Krone smuk.

Men da Uffe mærkte snart,
I det raske Kjæmpeværk,
Ved sit Slag, alt mere stærk,
Sværdets gode Kraft og Art;
Hug han drabeligt og svart
Brat den Ene let, som Sivet,
Med sin Glavind gjennem Livet,
At han styrted ned med Fart.

Vermund, som var Kampen nær,
Monne Mandefaldet høre,
Sagde med et henvendt Øre:
„Der fornam jeg Skrep, mit Sværd!“
Sønnens hæderlige Færd
Folkets Fryderaab udtrykte.
Da sin Stol fra Vandet rykte
Gubben og fik Livet kjær.

Frem med megen Vælde brød
Svertings Søn nu, for at hevne
I det frygtelige Stævne
Sin Ledsagers bratte Død.

Sank da ned mod Hjelmen rød
Uffes Slavind ufortøvet,
Brat paa Længden blev han kløvet,
Styrted i sit Blod, som flød.

Vermund i sit Purpurklæde,
Sagde, vendt til Slaget hen:
„Der fornam jeg Skrep igjen?
Skal jeg smile eller græde?“
En Herold for Kongens Sæde
Treen og qvad det muntre Vers:
„Een paa langs og Een paa tvers!“
Da græd Gubben høit af Glæde.

Og en vældig Vaabenlarm
Toned fra de Danskes Leir,
Hiem de Danske drog med Seir,
Tvungen Saxen gik i Harm.
Uffes Pande, heed og varm,
Friedes nu fra Hjelmens Glands,
Kjøltes med en Egekrands,
Rakt ham af en Piges Arm.

Og de Danske drog tilbage,
Skjaldes høie Harper lød.
Over Kong Atisles Død
Hørtes Ingen meer at klage;
Froe var Vermunds sidste Dage.
Uffe blev en Kæmpe stærk,
Altid sindigt var hans Værk;
Derfor kaldtes han den Spage.

